

Številka: 007-195/2019/147
Ljubljana, dne 14. 9. 2021
EVA 2019-2030-0012
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (EVA 2019-2030-0012) – redni postopek – predlog za obravnavo – novo gradivo št. 1
1. Predlog sklepov vlade:
Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela naslednji sklep: Vlada Republike Slovenije je določila besedilo predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (EVA 2019-2030-0012) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.   mag. Janja GARVAS HOČEVAR V. D. GENERALNEGA SEKRETARJA   Prejmejo: – Državni zbor Republike Slovenije,– Ministrstvo za pravosodje,– Ministrstvo za finance,– Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
– Marjan Dikaučič, minister za pravosodje,– Zlatko Ratej, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,– Rado Fele, v. d. generalnega direktorja Direktorata za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo, Ministrstvo za pravosodje.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi dela ali celotnega gradiva zunanji strokovnjaki niso sodelovali.
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:
– Marjan Dikaučič, minister za pravosodje,– Zlatko Ratej, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,– Rado Fele, v. d. generalnega direktorja Direktorata za organizacijsko zakonodajo in

pravosodno upravo, Ministrstvo za pravosodje,
– Janja Kunaver, sekretarka, Sektor za organizacijsko zakonodajo, Ministrstvo za pravosodje.

5. Kratek povzetek gradiva:

S predlaganim zakonom se taksna ureditev usklajuje z odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-46/15, s katero je Ustavno sodišče razveljavilo naraščanje sodnih taks za pravdni in temu sorodne postopke pri vrednostih spornega predmeta nad 500.000 eurov. Skladno s tem se predlaga znižanje zgornje omejitve vrednosti predmeta za odmero sodnih taks za nepravdne postopke, in sicer iz 60 milijonov eurov na en milijon eurov (ekvivalent znesku 500.000 eurov za pravdni postopek).

Naslednji cilj predlaganih sprememb je prilagoditev sodnih taks spremembam v veljavni zakonodaji, ki so nastopile v obdobju od uveljavitve Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah iz leta 2016, predvsem na področju postopkov v družinskih zadevah. Vse sodne takse za postopke za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij bodo zbrane na istem mestu in urejene enotno. Pri tem bodo ustrezno upoštevane relevantne spremembe s področja družinskih zadev in nepravdnega postopka, kot je npr. nov postopek za ugotovitev neobstoja zakonske zveze.

S predlaganimi spremembami se taksna ureditev usklajuje tudi z drugimi predpisi. V povezavi s spremembami procesnih predpisov glede revizije se predlagajo nove tarifne postavke za postopek o predlogu za dopustitev revizije, kjer pa taksa za postopek o reviziji še ni določena, se predlaga določitev celotnega sklopa sodnih taks v povezavi z revizijo. Dalje se predlagajo nove sodne takse za postopke po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, številne izboljšave taksne ureditve na področju postopkov vzpostavitve etažne lastnine in ugotavljanja pripadajočega zemljišča, nove takse za postopke po Uredbi o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov ter še nekatere manjše novosti.

Na področju taksnih ugodnosti se predlaga razširitev taksnih oprostitev na podlagi zakona na posredne proračunske uporabnike, ki so v celoti v lasti države, s čimer se njihov položaj izenačuje s položajem posrednih proračunskih uporabnikov v celotni lasti občin, ki so po veljavni ureditvi že oproščeni plačila sodnih taks na podlagi zakona. Poleg tega se med subjekte, ki so oproščeni plačila sodnih taks na podlagi zakona, po novem uvrščajo tudi organizacije, ki kot javno službo opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Z namenom razbremenitve strank in sodišč bo določeno, da bo že na podlagi zakona plačila sodnih taks oproščena stranka za postopek, za katerega ji je bila dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč po zakonu, ki ureja brezplačno pravno pomoč, kar pomeni, da ji ne bo več treba posebej zaprositi za taksno oprostitev. Urejeno bo seznanjanje strank, ki zaprosijo za taksne ugodnosti, in njihovih družinskih članov z informacijami s področja varstva osebnih podatkov. Z vidika taksnih ugodnosti bo s položajem samostojnega podjetnika posameznika izenačen položaj »zasebnika« kot fizične osebe, ki ni podjetnik in ki kot poklic opravlja določeno dejavnost, saj je položaj te osebe bistveno podoben položaju samostojnega podjetnika posameznika. Izrecno bo tudi določeno, da bo lahko nasprotnik stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, zaprosil za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks. Ob upoštevanju narave in pomena delovnih in socialnih sporov se predlaga določitev nove taksne oprostitve za delavce in zavarovance kot tožnike v postopkih o individualnih delovnih sporih in socialnih sporih, pri čemer ostaja že veljavna taksna oprostitev za socialne spore o pravicah do in iz socialnih zavarovanj in socialnega varstva po zakonu, ki ureja delovna in socialna sodišča, nespremenjena. Hkrati z navedeno taksno

oprostitvijo se predlaga povišanje sodnih taks za delovne in socialne spore za 20 odstotkov.

Eden od ciljev predlaganega zakona je rešitev problematike zagotavljanja spisnih listin v zadevah, kjer odvetniki izvajajo obrambo po uradni dolžnosti. V ta namen se predlaga prestavitev nastanka taksne obveznosti za fotokopije listin iz sodnih spisov ter za izbiranje in kopiranje podatkov ter izdajo nosilca podatkov na konec kazenskega postopka, in sicer v primerih, ko mora te takse plačati obdolženec, ki mu je sodišče postavilo ex offo zagovornika. Posodobljeno bo tudi taksiranje izdaje nosilca podatkov, zaradi česar bo manj potrebnih po fotokopijah.

Pomembnejšo predlagano spremembo predstavlja sprememba sodne takse za zahtevnejše upravne spore. Gre za postopke za sodno varstvo po zakonu, ki ureja bančništvo, zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, zakonu, ki ureja prevzeme, zakonu, ki ureja revidiranje, zakonu, ki ureja zavarovalništvo, zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence in zakonu, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Sedanja taksa v višini 148 eurov, ki velja enotno za vse upravne spore (razen za upravne spore v zadevah socialnega varstva, kjer so določene bistveno nižje takse), je nesorazmerno nizka glede na obseg in zahtevnost dela sodišča v teh postopkih, zato se predlaga njena določitev na 444 eurov. Poleg navedenega bo v zakon, ki ureja sodne takse, prenesena določitev sodne takse za postopek za sodno varstvo po zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, in sicer v nespremenjeni višini 4.440 eurov.

Obrazložitev novega gradiva št. 1:

Novo gradivo št. 1 vsebuje spremembe in dopolnitve, ki so posledica dodatnega strokovnega in koalicijskega usklajevanja:

- v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij se določi nova taksna oprostitvev za otroka, ki je dopolnil 15 let ter je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, ter za otrokovega skrbnika;
- sodna taksa za postopek, v katerem lahko stranka vlogo za začetek postopka vloži v fizični ali elektronski obliki, se za primer, ko je vloga za začetek postopka vložena v elektronski obliki, zniža za 20 odstotkov;
- sodna taksa za zahtevnejše upravne spore se namesto na 580 eurov določi na 444 eurov;
- sodna taksa za postopek za postavitev odrasle osebe pod skrbništvo in za postopek za varstvo koristi otroka, ki ni posebej taksiran, se ne poviša na 56 eurov, temveč ostane nespremenjena v višini 35 eurov;
- sodna taksa za izdajo začasne odredbe v zadevah za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij in za izdajo začasne odredbe po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, se ne poviša na 45 eurov, temveč ostane nespremenjena v višini 30 eurov;
- celoviteje se določijo sodne takse za postopke po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini;
- določi se nova taksna oprostitvev za izdajo potrdila o vložitvi tožbe v primeru, če zakon predpisuje predložitev takšnega potrdila kot pogoj za uveljavljanje pravic v postopkih pred sodišči.

Črta se tudi prehodna določba v zvezi s posebno oprostitvijo plačila sodne takse v hitrem prekrškovnem postopku, ker je določena že v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 123/21).

S predlaganim zakonom (vključno z novim gradivom št. 1) se določajo naslednje taksne olajšave:

- sodne takse, ki se znižujejo:

- limit vrednosti predmeta za odmero sodne takse za nepravdne postopke (s 60 milijonov eurov na en milijon eurov);
- sodna taksa za elektronsko vloženo vlogo za začetek postopka (za 20 odstotkov nižja kot v primeru vložitve vloge v papirni obliki);
- sodna taksa za sporazumno razvezo zakonske zveze (z 72 eurov na 56 eurov);
- sodna taksa za postopek za postavitvev otroka pod skrbništvo in za postopek za namestitvev otroka v rejništvo (s 35 eurov na 25 eurov);
- sodne takse za postopke vzpostavitve etažne lastnine in ugotavljanje pripadajočega zemljišča bodo omejene tako, da se bo taksa v določenih primerih zaračunala samo za en ali dva dela, čeprav ima lahko ista oseba v lasti več delov v isti stavbi;
- če se bo v postopku za vzpostavitev etažne lastnine vzpostavljala le solastninska pravica na skupnih delih stavbe, bo treba po novem namesto 1/3 plačati le 1/10 takse, določene za postopek za vzpostavitev etažne lastnine;
- sodna taksa za kopiranje in izdajo nosilca podatkov (z 12 eurov na 10 eurov).

- nove taksne oprostitve:

- splošna taksna oprostitvev za organizacije, ki kot javno službo opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami;
- stranki bo za postopek, za katerega ji je bila dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč po zakonu, ki ureja brezplačno pravno pomoč, olajšana taksna oprostitvev, saj ji ne bo treba vlagati posebne vloge za oprostitvev plačila sodne takse;
- taksna oprostitvev za otroka, ki je dopolnil 15 let ter je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, ter za otrokovega skrbnika v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij;
- taksna oprostitvev delavcev in zavarovancev kot tožnikov v individualnih delovnih sporih in socialnih sporih;
- taksna oprostitvev tožeče stranke v postopku po Zakonu o kolektivnih tožbah, o katerem odloča delovno sodišče;
- oprostitvev plačila sodne takse za fotokopije sodnih spisov, če je ta nižja od 4 EUR;
- taksna oprostitvev za izdajo potrdila o vložitvi tožbe v primeru, če zakon predpisuje predložitev takšnega potrdila kot pogoj za uveljavljanje pravic v postopkih pred sodišči;
- taksna oprostitvev za postopek o predlogu za vpis v ZK na podlagi EU potrdila o dedovanju;
- splošna taksna oprostitvev za posredne proračunske uporabnike, ki so v celoti v lasti države.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	DA
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja- razvojne politike na ravni programov po strukturi	NE

	razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	- 96.000 EUR	- 96.000 EUR	- 96.000 EUR
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:**I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu**

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

/

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:
- pristojnosti občin,

NE

- delovanje občin, - financiranje občin. Ker zakon ne bo imel nobenega vpliva na pristojnost, delovanje ali financiranje občin, gradivo ni bilo poslano združenjem občin.	
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: – Skupnosti občin Slovenije SOS: NE – Združenju občin Slovenije ZOS: NE – Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
Datum objave: 17. 2. 2020 in 14. 7. 2020. Poleti 2019 je bilo opravljeno predhodno usklajevanje delovnega gradiva predloga zakona, v katerega so bili vključeni Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Državno odvetništvo Republike Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za finance. Odgovore so podali Vrhovno sodišče Republike Slovenije, tri višja sodišča, štiri okrožna sodišča, štiri okrajna sodišča, Državno odvetništvo Republike Slovenije in vsa tri ministrstva. Dne 5. 12. 2019 je bilo Višje delovno in socialno sodišče zaproseno za mnenje glede problematike nastanka taksne obveznosti za postopek o individualnih delovnih sporih zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja pred sodiščem prve stopnje. Sodišče je podalo mnenje. Dne 10. 12. 2019 sta bila Ministrstvo za finance in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo zaprosena za mnenje v zvezi s spremembami višin sodnih taks za zahtevnejše upravne spore. Obe ministrstvi sta podali mnenje. Dne 10. 12. 2019 je bilo Vrhovno sodišče Republike Slovenije zaproseno za informacijo in mnenje glede izterjave neplačane sodne takse in nadzora nad uporabo predpisov o sodnih taksah. Dne 28. 1. 2020 je bil v prostorih Ministrstva za pravosodje izveden sestanek s predstavniki Ministrstva za finance, na katerem so bile obravnavane spremembe sodnih taks za zahtevnejše upravne spore. Dne 14. 2. 2020 je bilo delovno gradivo predloga zakona poslano v strokovno usklajevanje Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Upravnemu sodišču, Višjemu delovnemu in socialnemu sodišču, Sodnemu svetu, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Državnemu odvetništvu Republike Slovenije, Odvetniški zbornici Slovenije in Notarski zbornici Slovenije. Dne 17. 2. 2020 je bilo gradivo objavljeno na spletnem portalu e-demokracija, istega dne pa je bilo poslano tudi v strokovno usklajevanje Banki Slovenije, Agenciji za trg vrednostnih papirjev, Agenciji za zavarovalni nadzor in Agenciji za javni nadzor nad revidiranjem ter v seznanitev sedmim sindikatom, ki so kot predstavniki delojemalcev člani Ekonomsko-socialnega sveta. Odgovore so podali Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Upravno sodišče, Višje delovno in socialno sodišče, Okrožno sodišče v Ljubljani, Okrajno sodišče na Vrhniki, Sodni svet, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije, Državno odvetništvo Republike Slovenije, Odvetniška zbornica Slovenije, Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za javni nadzor nad revidiranjem in Slovenski državni gozdovi.	

Na podlagi prejetih pripomb je bilo pripravljeno novo delovno gradivo predloga zakona, ki je bilo dne 13. 7. 2020 poslano v ponovno strokovno usklajevanje Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Upravnemu sodišču, Višjemu delovnemu in socialnemu sodišču, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Državnemu odvetništvu Republike Slovenije, Odvetniški zbornici Slovenije, Notarski zbornici Slovenije, Računskemu sodišču in Informacijskemu pooblaščenču. V vednost je bilo poslano Banki Slovenije, Agenciji za trg vrednostnih papirjev, Agenciji za zavarovalni nadzor in Agenciji za javni nadzor nad revidiranjem. Delovno gradivo je bilo tudi objavljeno na spletnem portalu e-demokracija. Odgovore je podala večina naslovnikov, dodatno pa še Združenje stečajnih upnikov.

Dne 14. 7. 2020 sta bila Ministrstvo za finance in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo zaprosena za mnenje v zvezi z razširitvijo taksnih obveznosti na posredne proračunske uporabnike, ki so v celoti v lasti države. Obe ministrstvi sta podali mnenje.

Dne 10. 8. 2020 je bilo Okrajno sodišče v Ljubljani zaproseno za mnenje glede taksne ureditve za postopke po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča. Sodišče je podalo obsežne konstruktivne pripombe.

Dne 18. 8. 2020 je v prostorih Ministrstva za pravosodje potekal sestanek z vodjo Oddelka za družinsko sodstvo Okrožnega sodišča v Ljubljani, na katerem so bile obravnavane spremembe sodnih taks za postopke v družinskih zadevah.

Dne 29. 10. 2020 so bili Vrhovno sodišče Republike Slovenije, prvo- in drugostopenjska delovna sodišča ter Okrajno sodišče v Ljubljani ponovno zaproseni za mnenje glede sprememb postopka odločanja o predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, glede sprememb taksne ureditve za postopke po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča, ter glede nastanka taksne obveznosti za postopke o individualnih delovnih sporih pred sodišči prve stopnje. Večina naslovnikov je podala mnenje.

Nato so bila dne 20. 11. 2020 vsa delovna in socialna sodišča zaprosena še za podatke v zvezi s prihodki iz naslova sodnih taks. Sodišča so podala zaprosene podatke in informacije.

Tekom medresorskega usklajevanja so bili dne 1. 2. 2021 z gradivom seznanjeni Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Višje delovno in socialno sodišče, delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje ter Odvetniška zbornica Slovenije. Prejeli smo mnenje Odvetniške zbornice Slovenije in posebej še odvetnika Marka Majstoroviča, Združenja občin Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Združenja stečajnih upnikov.

Dne 26. 7. 2021 je bilo Vrhovno sodišče Republike Slovenije zaproseno za mnenje glede posameznih rešitev v zvezi s sodno takso za elektronsko vložene vloge in sodnimi taksami za postopke v družinskih zadevah, ki so bile v gradivo zakonskega predloga vnesene na njegovo pobudo. Sodišče je podalo mnenje.

Pripombe strokovne javnosti in opredelitev predlagatelja so podrobneje prikazani v točki 7 uvodne obrazložitve predloga zakona.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE

Marjan Dikaučič
minister

Priloga:

- predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah,
- priloga 2,
- MSP test.

Datum:
Številka:

Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) je Vlada Republike Slovenije naseji dne.....sprejela naslednji

SKLEP

Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah (EVA 2019-2030-0012) in ga pošlje Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.

mag. Janja Garvas Hočevar
V. D. GENERALNEGA SEKRETARJA

Prejmejo:

- Državni zbor Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za finance,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o sodnih taksah¹ (v nadaljevanju: ZST-1) je bil sprejet 1. aprila 2008, veljati pa je začel 1. oktobra 2008. Pomembno je posegel v ureditev področja sodnih taks, ki je bila v veljavi po Zakonu o sodnih taksah iz leta 1979² (v nadaljevanju: ZST). Ena od pomembnejših novosti je bila določitev enkratne enotne sodne takse za postopek na posamezni stopnji, ki je nadomestila dotedanje posebne takse za tožbo, odgovor na tožbo in sodno odločbo. Drugače kot po prejšnji ureditvi je enotno takso potrebno plačati na začetku postopka ob vložitvi tožbe ali drugega predloga za začetek postopka ali pravnega sredstva, zavezanec za njeno plačilo pa je vložnik navedenih vlog. Namesto prejšnjega sistema točk so takse po ZST-1 določene v eurih, večina se jih odmerja po vrednosti predmeta postopka z uporabo količnikov. Spremenjen je bil način plačevanja sodnih taks, kjer stranki po opravljenem plačilu ni več treba dostavljati sodišču nobenih dokazil o plačilu, več novosti pa je ZST-1 prinesel tudi v okviru postopkov uveljavljanja taksnih ugodnosti, izterjave neplačanih taks in vračanja taks. Eden ključnih ciljev novega zakona je bilo spodbujanje hitrejšega in bolj tekočega poteka sodnih postopkov ob hkratni poenostavitvi plačevanja sodnih taks za taksne zavezance.

ZST-1 je bil do sedaj trikrat noveliran, in sicer leta 2010 (v nadaljevanju: novela ZST-1A³), leta 2013 (v nadaljevanju: novela ZST-1B⁴) in leta 2016 (v nadaljevanju: novela ZST-1C⁵).

Novela ZST-1A je pomenila nadgradnjo taksne ureditve, ki se je pokazala za potrebno v praksi sodišč. Glavne spremembe so se nanašale na postopek plačevanja in ugotavljanja plačanih sodnih taks, na postopek izterjave neplačanih taks ter na ureditev taksnih ugodnosti, izpopolnjen pa je bil tudi sistem sodnih taks v okviru taksne tarife.

Z novelo ZST-1B so se višine sodnih taks uskladile s povišanimi stroški za delo sodišč. V ta namen so se nekatere sodne takse zvišale, nekatere pa so bile določene na novo. Povišanja so večinoma znašala 10%. Spremenjeni so bili pogoji za celotno taksno oprostitev, dodatno je bila

¹ Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US, 30/16, 10/17 – ZPP-E, 11/18 – ZIZ-L in 35/18 – odl. US.

² Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo.

³ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, Uradni list RS, št. 97/10.

⁴ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, Uradni list RS, št. 63/13.

⁵ Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah, Uradni list RS, št. 30/16.

uvedena možnost delne taksne oprostitve. Poleg tega so bile odpravljene nekatere v praksi zaznane pomanjkljivosti ali nejasnosti veljavne ureditve.

Primarni cilj novele ZST-1C je bila ustrežnejša ureditev oprostitvev plačila sodnih taks. Ker je Ustavno sodišče z dvema odločbama iz leta 2014⁶ in 2015⁷ ugotovilo ustavno neskladnost pogojevanja celotne taksne oprostitve z izpolnjevanjem pogojev za prejemanje denarne socialne pomoči, je bil z navedeno novelo kot pogoj za celotno oprostitvev plačila sodnih taks določen kriterij občutnega zmanjšanja sredstev za preživljanje, ki je bil sicer v veljavi že pred novelo ZST-1B iz leta 2013. Večjo novost je predstavljal tudi spremenjen postopek odločanja o upravičenosti do taksnih ugodnosti, kjer je bil način ugotavljanja materialnega položaja strank poenoten z načinom ugotavljanja materialnega položaja prosilcev za brezplačno pravno pomoč in za pravice iz javnih sredstev s področja socialnega varstva. Vzpostavljena je bila pravna podlaga za elektronski dostop sodišč do zbirk podatkov, na podlagi katerih sodišča po uradni dolžnosti ugotavljajo materialni položaj strank in njihovih družinskih članov. Tehnični pogoji za elektronski dostop sodišč do vseh relevantnih zbirk podatkov sicer še niso vzpostavljeni, tako da sodišča zaenkrat podatke deloma pridobivajo v fizični obliki. Poleg navedenega so se z novelo ZST-1C sodne takse uskladile s spremenjenim materialnimi predpisi in s stroški posameznih sodnih postopkov.

V obdobju od uveljavitve novele ZST-1C dalje so v ZST-1 posegli Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku⁸ (v nadaljevanju: ZPP-E), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvršbi in zavarovanju⁹ (v nadaljevanju: ZIZ-L) in Ustavno sodišče z odločbo št. U-I-46/15-15 z dne 25. 4. 2018¹⁰ (v nadaljevanju: odločba Ustavnega sodišča št. U-I-46/15). Noveli ZPP-E in ZIZ-L sta prinesli manjši dopolnitvi tarifnih števil 1122 in 4012 taksne tarife ZST-1, navedena odločba Ustavnega sodišča pa predstavlja večji poseg v taksno ureditev, ki je natančneje predstavljen v nadaljevanju.

Ustavno sodišče je z omenjeno odločbo ugotovilo neskladnost tretjega odstavka 12. člena Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10 in 63/13) z Ustavo, v kolikor je določal, da sodišče zavrže predlog za oprostitvev, odlog ali obročno plačilo sodne takse, če vlagatelj niti po pozivu sodišča v skladu s pravili o nepopolnih vlogah ni priložil izpolnjene izjave o premoženjskem stanju na predpisanem obrazcu ali predpisane priloge tudi za družinske člane. Poleg tega je Ustavno sodišče razveljavilo prvi odstavek 21. člena v zvezi s preglednico iz 16. člena Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13 in 30/16) v delu, ki je določal višino sodnih taks pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov. Ustavno sodišče je določilo tudi način izvršitve navedenih odločitev, s tem da je določilo postopanje sodišča v primeru nesodelovanja družinskih članov stranke ter v primeru odmere takse pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov na podlagi prvega odstavka 21. člena v zvezi s preglednico iz 16. člena ZST-1.

⁶ Odločba št. U-I-85/14-13 z dne 10. 7. 2014, Uradni list RS, št. 58/14.

⁷ Odločba št. U-I-191/14-16 z dne 12. 2. 2015, Uradni list RS, št. 19/15.

⁸ Uradni list RS, št. 10/17.

⁹ Uradni list RS, št. 11/18.

¹⁰ Uradni list RS, št. 35/18.

Pomemben vidik, ki ga je treba upoštevati pri pripravi sprememb taksne ureditve, je tudi sprejem Družinskega zakonika¹¹ (v nadaljevanju: DZ) in z njim povezanega novega Zakona o nepravdnem postopku¹² (v nadaljevanju: ZNP-1). Oba zakona sta se začela uporabljati 15. 4. 2019. DZ je praktično v celoti prenesel pristojnost za odločanje v družinskih zadevah s centrov za socialno delo na sodišča in določil še nove pristojnosti sodišč. Sodišča so še naprej pristojna za odločanje v zadevah, o katerih so odločala po prejšnji ureditvi, pri čemer se namesto postopkov podaljšanja in prenehanja podaljšane roditeljske pravice vodijo postopki postavitve pod skrbništvo in postopki prenehanja skrbništva. Poleg tega so sodišča po ureditvi v DZ na novo pristojna za odločanje še v naslednjih sklopih zadev:

- dovolitev sklenitve zakonske zveze v primeru obstoja sorodstvenega razmerja, skrbništva ali mladoletnosti,
- ukrepi za varstvo koristi otroka trajnejšega značaja: omejitev starševske skrbi, odločitev o zdravniškem pregledu ali zdravljenju, omejitev ali odvzem pravice do stikov, odvzem otroka staršem, namestitvev otroka v zavod in odvzem starševske skrbi, vključno z odločanjem o vrsti nadomestnega varstva in vzgoje,
- skrbništvo,
- rejništvo,
- podelitev starševske skrbi sorodniku in
- posvojitvev.

Z novim ZNP-1 so določena postopkovna pravila sodnih postopkov, v katerih se rešujejo spori in urejajo razmerja, za katere je DZ določil pristojnost sodišč. V skoraj vseh zadevah po DZ namreč sodišča odločajo po pravilih nepravdnega postopka. Glede na to, da se po novem postopki v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, ki so bili prej urejeni v sedemindvajsetem poglavju Zakona o pravdnem postopku¹³ (v nadaljevanju: ZPP), obravnavajo po pravilih nepravdnega postopka, ZNP-1 ureja tudi prehodni režim plačevanja sodnih taks za navedene postopke. Tako je v okviru prehodnih določb ZNP-1 določeno, da se do uskladitve ZST-1 z ZNP-1 za postopke, ki so bili do uveljavitve ZNP-1 urejeni v sedemindvajsetem poglavju ZPP, plačujejo sodne takse, ki so določene za postopek v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki. Pri tem gre predvsem za preglednico 1.2 taksne tarife ZST-1 in za določbe v opombi 1.2, ki v točki b napotuje na takse iz tretjega dela taksne tarife.

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004¹⁴ (v nadaljevanju: Uredba 805/2004/ES) je uvedla evropski nalog za izvršbo nespornih zahtevkov, ki omogoča izvršitev sodb, sodnih poravnav in javnih listin v vseh državah članicah Evropske Unije, s tem da ukinja vmesne postopke eksekvatur v državi članici izvršitve.¹⁵ Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo izda na zahtevo upnika pristojno sodišče (ali drug organ) države članice EU, kjer je bila izdana oziroma sestavljena sodba, sodna poravnava ali javna listina. Potrdilo se izda z uporabo standardiziranih obrazcev, določenih v prilogah Uredbe

¹¹ Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C in 200/20 – ZOOMTVI.

¹² Uradni list RS, št. 16/19.

¹³ Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19 – odl. US.

¹⁴ UL L št. 143 z dne 30. 4. 2004, str. 15.

¹⁵ Gl. Praktični vodnik za uporabo Uredbe o evropskem nalogu za izvršbo, objavljen na spletni strani: <https://e-justice.europa.eu/fileDownload.do?id=5e749a15-c0bc-4778-a97d-52f6bd1fbaae>

805/2004/ES. Standardizirani obrazci so predpisani tudi za ostala dejanja po tej uredbi. Veljavna ureditev ne predpisuje posebnih sodnih taks za postopke po Uredbi 805/2004/ES, zato jih je treba določiti na novo.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Predlog zakona zasleduje naslednje cilje:

- uskladitev taksne ureditve z odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-46/15,
- prilagoditev sodnih taks spremembam v veljavni zakonodaji, ki so nastopile v obdobju od uveljavitve novele ZST-1C leta 2016, predvsem na področju postopkov v družinskih zadevah,
- odprava nekaterih manjših pomanjkljivosti veljavnega zakona, zlasti glede taksnih oprostitev,
- rešitev problematike zagotavljanja spisnih listin v zadevah, kjer odvetniki izvajajo obrambo po uradni dolžnosti.

2.2. Načela

Predlagane zakonske spremembe in dopolnitve sledijo istim splošnim načelom kot veljavni zakon, med katerimi so zlasti pomembna:

- načelo enkratne enotne takse za postopek na posamezni stopnji, vključno z odločbo, ki jo v tem postopku izda sodišče,
- načelo določanja sodnih taks po vrednosti predmeta postopka, fiksne takse so izjema in
- načelo sorazmernosti med višino sodne takse in storitvijo sodišča, za katero je treba plačati sodno takso.

2.3. Poglavitne rešitve

2.3.1 Uskladitev taksne ureditve z odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-46/15

Ustavno sodišče je v navedeni odločbi ugotovilo, da je bil v neskladju z Ustavo tretji odstavek 12. člena Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10 in 63/13), kolikor je določal, naj sodišče zavrže predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodne takse, če vlagatelj niti po pozivu sodišča v skladu s pravili o nepopolnih vlogah ni priložil izpolnjene izjave o premoženjskem stanju na predpisanem obrazcu ali predpisane priloge tudi za družinske člane. Kot razlog je navedlo, da je zakonodajalec z navedeno določbo stranko, ki je zavezanec za plačilo sodne takse in je podala predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodne takse, postavil v položaj, v katerem je usoda tega predloga (lahko) povsem odvisna od pripravljenosti tretjih oseb – njenih družinskih članov – na prostovoljno sodelovanje. Izpolnitev te obveznosti je torej za stranko v posameznih primerih lahko nesorazmerno otežena ali celo onemogočena.¹⁶

Izpodbijana ureditev je bila že pred izdajo navedene odločbe Ustavnega sodišča spremenjena tako, da vlogi za taksne ugodnosti ni več treba priložiti izjave o premoženjskem stanju stranke in njenih družinskih članov. Vendar pa mora v skladu z veljavnim 12. členom ZST-1 predlog za

¹⁶ Točka 22 obrazložitve.

oprostitvev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks med drugim vsebovati soglasje polnoletnih družinskih članov, da sodišče z namenom ugotavljanja materialnega položaja stranke in njenih družinskih članov po uradni dolžnosti pridobi podatke, ki so davčna tajnost, ter podpise polnoletnih družinskih članov. Da ne bi bila usoda predloga za taksne ugodnosti še naprej odvisna od sodelovanja družinskih članov vlagatelja, se predlaga ureditev, po kateri so soglasje polnoletnih družinskih članov in njihovi podpisi še vedno del predloga za taksne ugodnosti, vendar pa sodišče v primeru, če predlog teh sestavin ne bo vseboval, ne bo več ravnalo po pravilih o nepopolnih vlogah, temveč bo o predlogu odločilo. Osebe, katerih osebni podatki bodo obdelani in ne bodo podale soglasja ter podpisa, bo sodišče posebej obvestilo o tem, da lahko vpogledajo v zapis informacij v zvezi z varstvom osebnih podatkov, ki se bo nahajal v ovitku, v katerega sodišče vlaga dokumentacijo v postopku za uveljavljanje taksnih ugodnosti. Zapis informacij v zvezi z varstvom osebnih podatkov bodo sodišča objavila tudi na svojih spletnih straneh, kar bo namenjeno predvsem strankam, ki bodo zaprosile za taksne ugodnosti, in njihovim družinskim članom, ki bodo na predlogu podali svoje »kvalificirano« soglasje in podpis, da se bodo vnaprej seznanili s temi informacijami. Teh oseb sodiščem ne bo treba posebej obveščati o možnosti vpogleda v zadevne informacije.

Dalje je Ustavno sodišče z obravnavano odločbo razveljavilo prvi odstavek 21. člena v zvezi s preglednico iz 16. člena ZST-1 v delu, ki je določal višino sodnih taks pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov. Pri odločitvi je izhajalo iz ugotovitve, da so izpodbijane sodne takse ne le precej višje kot po prejšnjem taksnem zakonu, temveč so visoke tudi v absolutnem znesku. Tako visoke sodne takse pomenijo poseg v ustavni pravici do sodnega varstva in pravnega sredstva, poleg tega niso le prispevek h kritju stroškov sodišč, temveč gre lahko za večkratno preplačilo storitve sodišča, zaradi česar so v nasprotju z njihovim namenom. Zato je z njimi porušeno ravnovesje med interesom države po zaračunavanju sodnih taks ter interesom strank, da lahko učinkovito dostopajo do sodišča in učinkovito uveljavljajo pravna sredstva.

Skladno z navedeno odločbo se predlaga črtanje zadnje vrstice preglednice iz 16. člena ZST-1, saj sodne takse pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov ne naraščajo več. Iz enakih razlogov, zaradi katerih je Ustavno sodišče deloma razveljavilo prvi odstavek 21. člena ZST-1, je predlagana tudi vsebinsko podobna sprememba glede višine sodnih taks za nepravdne postopke. Gre za znižanje zgornje omejitve vrednosti predmeta postopka v primerih, ko se sodna taksa odmerja po preglednici iz 17. člena, iz 60 milijonov eurov na en milijon eurov. V ta namen se predlaga črtanje zadnjih štirih vrstic preglednice iz 17. člena ZST-1. Ker bodo višine sodnih taks, ki se odmerjajo po vrednosti predmeta postopka, v celoti zajete v spremenjenem 16. in 17. členu ZST-1 (s prilogama 1 in 2), se posledično predlaga črtanje 21. člena ZST-1, saj posebne določbe glede najvišjih vrednosti predmeta postopka kot osnove za odmero sodnih taks niso več potrebne.

2.3.2 Uskladitev taksne ureditve s spremembami postopkov v družinskih zadevah

Od začetka veljavnosti ZNP-1 o skoraj vseh družinskih zadevah, ki so v pristojnosti sodišč, odločajo sodišča v nepravdnem postopku. To velja tako za postopke v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki iz dosedanjega sedemindvajsetega poglavja ZPP, kot za postopke za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij, o katerih so že do sedaj odločala sodišča v nepravdnem postopku in jih je DZ le nekoliko spremenil. Po pravilih nepravdnega

postopka pa sodišča odločajo tudi o družinskih zadevah, ki jih je DZ prenesel iz pristojnosti centrov za socialno delo v sodno pristojnost ali jih določil na novo.

Omenjeni materialnopravni in procesni ureditvi je treba prilagoditi taksno ureditev. Zato se predlaga črtanje preglednice 1.2 taksne tarife ZST-1, ki je umeščena v okvir sodnih taks za pravdni postopek in določa takse za postopek v zakonskih sporih, v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok. Te takse bodo prenesene v preglednico 9.1, ki trenutno določa takse za nepravdne postopke na splošno. Pri tem bodo ustrezno upoštevane relevantne spremembe s področja družinskih zadev in nepravdnega postopka, kot je npr. nov postopek za ugotovitev neobstoja zakonske zveze. Poleg tega se bodo po predlagani ureditvi v skladu s preglednico 9.1 zaračunavale tudi vse ostale takse za postopke v družinskih zadevah, ki jih po novem obravnavajo sodišča v nepravdnem postopku. Tako se predlaga določitev naslednjih posebnih sodnih taks za postopke za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij:

- po spremenjeni tarifni številki 9112 se bo zaračunavala taksa v višini 56 eurov za postopek za sporazumno razvezo zakonske zveze,
- po novi tarifni številki 9113 se bo zaračunavala taksa v višini 72 eurov za postopek za ugotovitev neobstoja zakonske zveze, za postopek za razveljavitev zakonske zveze in za postopek za razvezo zakonske zveze na predlog enega od zakoncev,
- po novi tarifni številki 9114 se bo zaračunavala taksa v višini 45 eurov za postopek za ugotovitev ali izpodbijanje očetovstva ali materinstva ter za postopek za odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih,
- po novi tarifni številki 9115 se bo zaračunavala taksa v višini 30 eurov za postopke izdaje začasnih odredb, in sicer v zadevah za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij ter po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini,
- po novi tarifni številki 9116 pa se bo zaračunavala taksa v višini 25 eurov za postopek za postavitev otroka pod skrbništvo in za postopek za namestitev otroka v rejništvo.

Za postopke za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij, ki ne bodo posebej taksirani (v preglednici 9.1), bo veljalo splošno pravilo, da se bodo taksirali po tarifni številki 9111, ki bo tako kot že sedaj določala splošno takso za nepravdni postopek v višini 35 eurov.

Ena večjih novosti tega sklopa sprememb taksne ureditve bo v tem, da se bo po novem posebej taksiral vsak postopek po ZNP-1. Posebej se bo taksiral tudi vsak postopek za izdajo začasne odredbe ne glede na to, ali se bo začel pred ali med drugim postopkom v družinski zadevi. Torej bo treba v primeru, ko bo sodišče v istem postopku obravnavalo več različnih zadev, ki bodo (v okviru tarifnih številki 9111 do 9116) posebej taksirane, plačati takso za vsako posamezno zadevo. V tem primeru se bodo takse za posamezne obravnavane zadeve seštevale. Razlog za taksiranje vsake posamezne zadeve je v prilagoditvi taksne obremenitve obsegu in zahtevnosti dela sodišč – predvsem množičnosti predlaganih začasnih odredb, ki jih vlagajo udeleženci na področju družinskih zadev in ki so po veljavni ureditvi v večjem delu takse proste. Predlog zakona predvideva dve izjemi od pravila o taksiranju vsake posamezne zadeve – prva izjema se nanaša na postopek za sporazumno razvezo zakonske zveze, ko ne bo treba plačati še posebne takse za morebitno odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih, drugo izjemo pa predstavlja odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih, ko se bo plačala le ena taksa po tarifni številki 9114 tako v primeru, ko bo

sodišče v istem postopku odločalo o vseh navedenih zadevah, kot v primeru, ko bo odločalo o eni, dveh ali treh izmed navedenih zadev.

Pri tem je treba poudariti, da nova ureditev ne bo ogrožala načela varovanja koristi otroka, saj plačilo sodne takse v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij ni procesna predpostavka, zaradi česar sodišče ne glede na plačilo sodne takse začne z opravo procesnih dejanj, neplačano sodno takso pa po potrebi naknadno terjaja. V postopku za plačilo sodne takse ima taksni zavezanec možnost uveljavljanja taksne oprostitev in drugih taksnih ugodnosti, kar pomeni, da je sodno varstvo omogočeno tudi udeležencem s šibkejšim premoženjskim stanjem.

Načelo varovanja koristi otroka v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij se zasleduje tudi z novo taksno oprostitvijo, ki bo veljala za otroka, ki je dopolnil 15 let ter je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, ter za otrokovega skrbnika. Predlagana nova taksna oprostitvev je v skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah,¹⁷ ki v prvem odstavku 3. člena določa, da morajo biti pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki, bodisi da jih vodijo državne bodisi zasebne ustanove za socialno varstvo, sodišča, upravni organi ali zakonodajna telesa, otrokove koristi glavno vodilo.

Nekatere izrečene ukrepe trajnejšega značaja ter ukrepa skrbništva in rejništva otrok je treba spremljati, kar terja odločanje o njihovi spremembi, postavitvi in razrešitvi skrbnikov ali rejnikov ter tudi odločanje o prenehanju ukrepov. Zato se na novo predlaga pravilo, da se za postopek za spremembo sklepa o določeni zadevi plača enaka taksa kot za postopek odločanja o tej zadevi. Zaradi celovitosti urejanja sodnih taks za postopke na področju družinskih zadev bo izrecno določeno, da se bodo takse po tarifnih številkah 9111 in 9117 do 9142 plačevale tudi v postopkih v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje nasilja v družini.

2.3.3 Uskladitev taksne ureditve z drugimi predpisi

Z novelo ZPP-E je bila ukinjena dovoljena revizija, tako da je po veljavni ureditvi mogoča le še dopuščena revizija. To velja tudi za postopke po drugih zakonih (ne ZPP), v katerih se uporabljajo pravila pravnega postopka. Poleg tega je ZIZ-L uvedel možnost dopuščene revizije v postopku izvršbe, ZNP-1 je razširil možnost dopuščene revizije na vse nepravdne postopke, Zakon o vzpostavitvi etažne lastnine na določenih stavbah in o ugotavljanju pripadajočega zemljišča¹⁸ (v nadaljevanju: ZVEtL-1) pa je to možnost na novo določil za postopek ugotavljanja pripadajočega zemljišča. Zato se predlagajo dopolnitve taksne ureditve z določitvijo novih tarifnih postavk za postopek o predlogu za dopustitev revizije, kjer pa taksa za postopek o reviziji še ni določena, se predlaga določitev celotnega sklopa sodnih taks v povezavi z revizijo. Navedene dopolnitve se predlagajo v okviru preglednice 4, ki določa sodne takse za postopek izvršbe, v okviru preglednic 6.1 in 6.2, ki določata sodne takse za postopek v upravnem sporu, ter v okviru preglednic 9.1, 9.4, 9.5, 9.6, 9.7, 9.11 in 9.12, kjer so taksirani (nepravdni) postopki,

¹⁷ Sprejeta na Generalni skupščini Združenih narodov 20. novembra 1989 z resolucijo št. 44/25, objavljena v Uradnem listu SFRJ – Mednarodne pogodbe št. 15/90, Akt o notifikaciji nasledstva glede konvencij Organizacije združenih narodov in konvencij, sprejetih v mednarodni agenciji za atomsko energijo objavljen v Uradnem listu RS – Mednarodne pogodbe št. 9/92; dostopna na spletni strani PIS RS:

<http://www.pisrs.si/Pis.web/mednarodnaPogodba?id=UN-19891120/01M>

¹⁸ Uradni list RS, št. 34/17.

v katerih se uporablja ZNP-1 ali ZPP. Nove takse v zvezi z revizijo so določene po vzoru že obstoječih istovrstnih taks (npr. v pravnem postopku), kar pomeni, da sodna taksa za postopek o predlogu za dopustitev revizije znaša približno eno tretjino takse za postopek o reviziji in se v primeru, če sodišče dopusti revizijo, všteje v takso za postopek o reviziji.

Zakon o kolektivnih tožbah¹⁹ (v nadaljevanju: ZKoliT), ki je bil sprejet leta 2017 in je začel veljati leta 2018, je uvedel nov institut kolektivne tožbe, s katero se zagotavlja možnost kolektivnega uveljavljanja denarnih in drugih kompenzacijskih zahtevkov v primeru nekaterih tipičnih množičnih oškodovanj. Ker na področju sodnih taks analogija ni dopustna, je treba sodne takse za postopke s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo izrecno določiti. Za postopke odločanja o kolektivnih tožbah, za katere so pristojna okrožna sodišča, se predlaga plačevanje sodnih taks po preglednici 1.1, ki določa sodne takse za pravdni postopek, za postopke odločanje o kolektivnih tožbah, za katere so pristojna delovna sodišča, pa se predlaga plačevanje sodnih taks po preglednici 2.3, ki določa sodne takse za postopek o individualnih delovnih sporih premoženjske narave. Zaradi manjšega obsega dela sodišč se za postopke s kolektivno poravnavo predlagajo polovične takse po navedenih preglednicah. Nomotehnično se v ta namen predlaga dopolnitev opombe 1.1 in opombe 2.3. Takse iz navedenih preglednic se odmerjajo po vrednosti predmeta postopka, pri čemer osnovo za odmero predstavljajo določbe ZKoliT, ki opredeljujejo vrsto postopka in vrednost spornega predmeta za odmero sodnih taks. V zvezi s tem se predlaga tudi taksna oprostitev za tožečo stranko v postopku po ZKoliT, o katerem odloča delovno sodišče (analogno predlagani novi taksni oprostitvi za delavce in zavarovance kot tožnike v postopkih o individualnih delovnih sporih in socialnih sporih). To bo pomenilo, da se bo sodna taksa za ta postopek v skladu s 15. členom ZST-1 v primeru, ko bo tožeča stranka v postopku uspela, »prevalila« na toženo stranko v sorazmerju z neuspehom tožene stranke.

Predlagana novela vsebuje več izboljšav taksne ureditve za postopke po ZVETL-1. Prvi sklop sprememb se nanaša na določitev taksnega zavezanca. V primeru, ko bo sodišče ugodilo predlogu za vzpostavitev etažne lastnine, bo taksni zavezanec določen enako kot do sedaj, torej bo moral plačati takso tisti, o čigar vpisu lastninske pravice na posameznem delu ali solastninske pravice na skupnem delu stavbe bo sodišče z odločbo o vzpostavitvi etažne lastnine prvič odločilo. Izjema od tega pravila se predlaga za primer določitve idealnih deležev solastnine na splošnih skupnih delih stavbe, ko bo zavezanec za plačilo takse skupnost vsakokratnih etažnih lastnikov iz sredstev rezervnega sklada, če bo ta oblikovan. Po novem bo mogoče sodno takso za postopek za vzpostavitev etažne lastnine zaračunavati tudi v primeru nemeritornega ali negativnega zaključka postopka na prvi stopnji. Zavezanec za plačilo te takse bo predlagatelj. V ta namen bo vzpostavljena domneva, da je bil predlog vložen za en posamezni del stavbe. Več novosti se predlaga tudi glede zavezanca za plačilo takse v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča. V primeru, ko bo sodišče ugodilo predlogu za ugotovitev pripadajočega zemljišča, bo kot taksni zavezanec primarno določena skupnost vsakokratnih etažnih lastnikov iz sredstev rezervnega sklada, če bo ta oblikovan, če pa rezervni sklad ne bo oblikovan, bo moral plačati takso lastnik stavbe oziroma vsak etažni lastnik stavbe v etažni lastnini. Tudi od tega pravila se predlaga nekaj izjem. Dalje bo na novo določeno, da bo zavezanec za plačilo takse za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice tisti, v čigar

¹⁹ Uradni list RS, št. 55/17.

korist bo ugotovljena pravica, in sicer ne glede na to, ali bo sodišče to pravico ugotovilo na podlagi predloga taksnega zavezanca ali po uradni dolžnosti.

Drugi večji sklop sprememb taksne ureditve za postopke po ZVetL-1 predstavljajo spremembe sodnih taks za te postopke. Sodna taksa za postopek za ugotovitev pripadajočega zemljišča se bo po novem odmerjala glede na število posameznih delov stavbe in ne več glede na število etažnih lastnikov. V zvezi s to takso se določa nov velikostni razred – v primeru več kot 100 posameznih delov bo taksa znašala 700 eurov. Namesto predloga za vpis izvedene pravice se bo taksirala ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice. To pomeni, da se bo taksa zaračunala tudi v primeru, ko bo sodišče obstoj še nevpisane izvedene pravice ugotovilo po uradni dolžnosti. Ta taksa ne bo več vezana le na postopek za vzpostavitev etažne lastnine, temveč bo taksirana tudi ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča. Dalje bo na novo določena taksa omejitev, po kateri bo oseba, ki ima v lasti ali solastnini več kot en posamezni del v isti stavbi, plačala takso za postopek za vzpostavitev etažne lastnine samo za dva dela. Podobno bo na novo določena taksa omejitev za redna pravna sredstva – če bo v okviru postopka za vzpostavitev etažne lastnine ali v primeru ugotovitve obstoja več nevpisanih izvedenih pravic istega imetnika vložena pritožba, se bo taksa plačala le za en posamezni del stavbe oz. le za eno pravico. Predlaga se tudi znižanje takse za primer, ko se v postopku za vzpostavitev etažne lastnine vzpostavlja le solastninska pravica na skupnem delu oz. skupnih delih stavbe, in sicer iz 50 eurov na 15 eurov.

Predlaga se nova taksa v višini 55 eurov za postopek o zahtevi upnika za naložitev plačila sodnih penalov po Zakonu o izvršbi in zavarovanju²⁰ (v nadaljevanju: ZIZ), ki trenutno ni taksiran.

Ker veljavna ureditev ne določa sodne takse za postopek o zahtevi za izdajo potrdila o evropskem nalogu za izvršbo in za ostale postopke po Uredbi 805/2004/ES, se za te postopke predlaga določitev sodne takse v okviru tarifne številke 30011 v višini 16 eurov.

Uredba o registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premožnin²¹ je med drugim določila pristojnost sodišča za izdajo overjenega izpisa iz navedenega registra, zato se v novi tarifni številki 10204 predlaga določitev sodne takse za overjeni izpis podatkov iz tega registra, in sicer v višini 3,28 eura za vsako začetno stran.

2.3.4 Oprostitev, odlog in obročno plačilo sodnih taks

Ureditev področja taksnih ugodnosti v bistvenem ostaja enaka kot do sedaj, predlagajo se nekatere manjše spremembe.

Predlaga se razširitev taksnih oprostitev na podlagi zakona na posredne proračunske uporabnike, ki so v celoti v lasti države. Glede na to, da so po veljavni ureditvi posredni

²⁰ Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15, 76/15 – odl. US, 11/18, 53/19 – odl. US, 66/19 – ZDavP-2M, 23/20 – SPZ-B in 36/21.

²¹ Uradni list RS, št. 85/20.

proračunski uporabniki, ki so v celoti v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti, že oproščeni plačila sodnih taks, je ustrezno z njimi z vidika taksne obravnave izenačiti položaj posrednih proračunskih uporabnikov, ki so v celoti v lasti države. Gre za pravne osebe, ki so organizirane v pravnoorganizacijski obliki javnega zavoda, javne agencije ali javnega sklada. Pri tem je treba poudariti, da med navedene subjekte, ki bodo po novem oproščeni plačevanja sodnih taks, ne sodijo pravne osebe, ki so organizirane kot delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, javni gospodarski zavod ali v drugi pravnoorganizacijski obliki. Ti subjekti tudi v primeru, če imajo v firmi besedo zavod, sklad ali agencija, niso posredni proračunski uporabniki.²² To pomeni, da se med posredne uporabnike proračuna v 100% lasti države, ki bodo po predlagani ureditvi takse prosti, ne uvrščajo gospodarske družbe. Predlagana ureditev se nekoliko približuje veljavni ureditvi s področja upravnih taks, kjer so taksne oprostitve določene še nekoliko širše, saj zajemajo javne sklade in javne agencije ter druge osebe javnega prava ne glede na to, v čigavi lasti so navedeni subjekti.

Poleg tega se med subjekte, ki so oproščeni plačila sodnih taks na podlagi zakona, po novem uvrščajo tudi organizacije, ki kot javno službo opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Glede taksnih oprostitev na podlagi zakona se predlaga tudi nova določba, po kateri je plačila sodnih taks oproščena stranka za postopek, za katerega ji je bila dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč po zakonu, ki ureja brezplačno pravno pomoč. S to določbo se krog oseb, ki so upravičene do taksne oprostitve, ne spreminja, saj že veljavni šesti odstavek 11. člena ZST-1 upravičuje do celotne oprostitve plačila sodnih taks (na podlagi sodne odločbe) stranko, ki izpolnjuje materialne pogoje za prejemanje redne brezplačne pravne pomoči. Krog oseb, ki izpolnjujejo materialne pogoje za prejemanje redne brezplačne pravne pomoči, pa zajema tudi tiste, ki izpolnjujejo materialne pogoje za prejemanje izredne brezplačne pravne pomoči. Novost obravnave nove določbe je v tem, da je drugače kot šesti odstavek 11. člena ZST-1 umeščena med taksne oprostitve po zakonu (10. člen ZST-1), kar pomeni, da bo odslej stranka, kateri je v določenem postopku dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč, po zakonu oproščena plačila sodnih taks v tem istem postopku in ji ne bo več treba posebej zaprositi za taksno oprostitev. Ta zakonska taksna oprostitev bo torej omejena le na postopek, za katerega je stranki dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč.

V zvezi s taksnimi ugodnostmi se v 11. členu ZST-1 predlaga izenačitev položaja »zasebnika« s položajem samostojnega podjetnika posameznika. Gre za osebe, kot so zdravnik, notar, odvetnik, kmet ali druga fizična oseba, ki ni podjetnik in ki kot poklic opravlja določeno dejavnost. Te osebe pod skupnim izrazom »zasebnik« označujejo nekateri drugi predpisi, kot sta npr. ZPP (četrti odstavek 180.a člena) in Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju²³ (sedmi odstavek 7. člena). Položaj teh oseb se glede taksnih oprostitev izenačuje s položajem samostojnega podjetnika posameznika zaradi bistvenih podobnosti njihovih statusov in primerljivih karakteristik. Pri odločanju o taksnih oprostitvah bo zato tudi pri fizičnih osebah, ki niso samostojni podjetniki posamezniki in ki kot

²² Gl. 3. člen Pravilnika o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Uradni list RS, št. 46/03).

²³ Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C, 54/18 – odl. US, 69/19 – odl. US, 74/20 – odl. US in 85/20 – odl. US.

poklic opravljajo določeno dejavnost, relevantno predvsem dejstvo, ali gre za odločanje o oprostitvi sodne takse v postopku v zvezi z opravljanjem pridobitne dejavnosti posameznika, ali v postopku, ki ni v povezavi s posameznikovo pridobitno dejavnostjo. Če bo šlo za postopek v zvezi s posameznikovo pridobitno dejavnostjo, te osebe ne bo mogoče oprostiti za začetnih 44 eurov sodne takse.

V drugem odstavku 12. člena ZST-1, ki predpisuje sestavine predloga za uveljavljanje taksnih ugodnosti, se predlaga nova sestavina, in sicer izjava stranke in njenih polnoletnih družinskih članov, ki so podali soglasje sodišču za pridobitev njihovih osebnih podatkov, da so seznanjeni z vsemi informacijami v zvezi z varstvom osebnih podatkov, ki bodo po novem določene v enajstem odstavku 12.a člena ZST-1. To bodo naslednje informacije:

- nameni obdelave osebnih podatkov,
- pravna podlaga obdelave po določbah ZST-1,
- pravica do prijave pri nadzornem organu za varstvo osebnih podatkov in njegovi kontaktni podatki,
- pravica, da od sodišča zahteva dostop do vsebine osebnih podatkov in popravek ali izbris osebnih podatkov ter omejitev obdelave osebnih podatkov,
- pravica do vložitve pritožbe pri nadzornem organu za varstvo osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov,
- rok hrambe obdelanih osebnih podatkov, za katerega se predlaga obdobje petih let po pravnomočnem zaključku postopka,
- naziv in kontaktni podatki sodišča ter kontaktni podatki pooblaščenih oseb za varstvo osebnih podatkov sodišča.

V ta namen bo določena obveznost sodišč, da na svojih spletnih straneh objavijo navedene informacije. Na ta način bo na področju sodnih taks zagotovljena transparentnost obdelave osebnih podatkov posameznikov v skladu s 13. in 14. členom Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES²⁴ (Splošna uredba o varstvu podatkov).

Ker pa bo sodišče o predlogu za taksne ugodnosti po novem odločilo tudi v primeru, če predlog ne bo vseboval soglasja polnoletnih družinskih članov stranke za pridobivanje njihovih osebnih podatkov s strani sodišča, izjav teh oseb o seznanjenosti z zgoraj navedenimi informacijami ali podpisov družinskih članov, se zaradi zagotovitve transparentnosti obdelave osebnih podatkov določa obveznost sodišča, da te osebe posebej obvesti o možnosti vpogleda v navedene informacije v sodnem spisu. Pri tem bo šlo za poenostavljeno obveščanje, npr. po e-pošti, telefonsko in podobno. V ta namen bo sodišče zapis navedenih informacij vložilo v ovitek, v katerega vlaga dokumentacijo v postopku za uveljavljanje taksnih ugodnosti. V skladu s predlagano dopolnitvijo drugega odstavka 14.b člena ZST-1 bo lahko posameznik ob vpogledu v ta zapis vpogledal tudi v osebne podatke, ki se nanašajo nanj.

Veljavni tretji odstavek 12. člena ZST-1, ki določa, da ravna sodišče v primeru, če predlog za taksne ugodnosti ne vsebuje predpisanih podatkov in izjav, v skladu s pravili o nepopolnih vlogah, se dopolnjuje še z izjemo, po kateri sodišče ne ravna v skladu s pravili o nepopolnih

²⁴ UL L št. 119 z dne 4. 5. 2016, str. 1 - 88.

vlogah, če gre za navedbo podatkov o dohodkih in premoženju stranke, s katerimi stranka dejansko ne more razpolagati. Če torej stranka v predlogu za taksne ugodnosti ne bo navedla teh podatkov, sodišče ne bo dolžno ravnati po pravilih o nepopolnih vlogah, temveč bo o predlogu odločilo (po spremenjenem tretjem odstavku 12. člena ZST-1). Razlog za predlagano izjemo je v tem, da gre za okoliščine, ki so stranki v korist in je stranka zainteresirana za njihovo navedbo. Če jih ne bo navedla, bo sodišče o vlogi lahko odločilo, bo pa njihova navedba v škodo stranki.

12.b člen ZST-1, ki ureja ugotavljanje premoženjskega, finančnega in likvidnostnega stanja stranke, ki je samostojni podjetnik posameznik ali pravna oseba (ali po novem tudi »zasebnik«), se dopolnjuje z navedbo, da se pri ugotavljanju tega stanja ne upošteva premoženje, s katerim stranka dejansko ne more razpolagati, če stranka izkaže upravičene razloge, zaradi katerih je razpolaganje s tem premoženjem omejeno in na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da jih stranka ni zakrivila po lastni volji. Gre za to, da zgolj aktiva ne omogoča sodišču ustrezne podlage za presojo o upravičenosti do taksnih ugodnosti. Smiselno enaka določba že velja za uveljavljanje taksnih ugodnosti s strani fizičnih oseb.

Skladno z drugim odstavkom 14. člena ZST-1 mora v primeru, če izroči vlogo skupaj več oseb ali če skupaj opravijo procesno dejanje, pa je za eno ali več oseb izdan sklep o oprostitvi, odlogu ali obročnem plačilu taks, tista, za katero ta sklep ne velja, plačati takso tako, kakor da ta sklep ne bi bil izdan, razen v primerih formalnega sosporništva. Predlaga se sprememba navedene določbe, in sicer tako, da izjema ne bo veljala za primer formalnega, ampak materialnega sosporništva. Za razliko od formalnega sosporništva, kjer so sosporniki le v procesni skupnosti, so materialni sosporniki tudi v materialnopravni zvezi, ki obstaja ne glede na pravdo. Zato je po mnenju predlagatelja ustrežnejše, da je taksna ugodnost, ki je priznana enem od sospornikov, v korist tudi ostalim sospornikom v primeru materialnega in ne v primeru formalnega sosporništva. To pravilo se po novem razširja tudi na situacije, ko gre za taksno oprostitev po zakonu, t. j. ko je eden od materialnih sospornikov oproščen plačila sodne takse na podlagi ZST-1 ali kakšnega drugega zakona.

V zvezi z obsegom plačila in povrnitvijo sodnih taks kot stroškov postopka se v drugem odstavku 15. člena ZST-1 predlaga dopolnitev, po kateri nasprotniku stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, ni treba plačati taks te stranke, ki se sicer prevalijo nanj, če je (sam) oproščen plačila taks. S tem bo jasno določeno, da lahko tudi nasprotnik stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, uveljavlja taksne oprostitve oziroma je oproščen plačila taks na podlagi zakona. Tretji odstavek, ki določa pravno podlago za to, da lahko sodišče naloži plačilo sodnih taks taksnemu zavezancu po 15. členu ZST-1, se spreminja tako, da po novem sodišče nasprotniku stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, v primeru, da je ta oproščen plačila taks na podlagi zakona, sodnih taks sploh ne bo naložilo v plačilo. Četrti odstavek se razširja na primere, ko bo stranka premoženje pridobila na podlagi sklenjene sodne poravnave, saj je smiselno, da stranka, ki je pridobila premoženje in tako njeno preživljanje ni več ogroženo, takso plača tudi v primeru, če je premoženje pridobila na podlagi sklenjene sodne poravnave. Novi peti odstavek pa odpravlja dilemo, ki se je pojavila v praksi sodišč glede vprašanja, na kakšen način naloži sodišče sodne takse po tem členu v plačilo. Po predlagani ureditvi bo sodišče sodne takse naložilo v plačilo s plačilnim nalogom iz prvega odstavka 34. člena ZST-1. Takšna rešitev bo omogočala, da bodo za naložitev sodnih taks po 15. členu ZST-1 v plačilo še naprej pristojna sodišča prve stopnje.

2.3.5 Zagotavljanje spisnih listin v zadevah, kjer odvetniki izvajajo obrambo po uradni dolžnosti

Odvetniška zbornica Slovenije je opozorila na problematiko zagotavljanja (pred)kazenskih spisnih listin zagovornikom, ki izvajajo obrambo po uradni dolžnosti, ob njihovi postavitvi. Preden odvetnik lahko začne z delom, si mora nemalokrat na svoje stroške sam priskrbeti fotokopijo spisa, kar tako časovno kot tudi finančno oteži izvajanje obrambe.

Ker dostop do informacij za postavljenega zagovornika ne sme biti nesorazmerno otežen oziroma ne sme pretirano bremeniti samega zagovornika, predlagatelj meni, da je treba nastanek taksne obveznosti za fotokopije spisnih listin v omenjenih primerih prestaviti na konec postopka. Z novo točko 21 prvega odstavka 5. člena ZST-1 se zato predlaga prestavitev nastanka taksne obveznosti za fotokopije listin iz sodnih spisov ter za izbiranje in kopiranje podatkov ter za izdajo nosilca podatkov na konec kazenskega postopka, in sicer v primerih, ko mora te takse plačati obdolženec, ki mu je sodišče postavilo *ex offo* zagovornika. To pomeni, da taks za fotokopije listin in izdane nosilce podatkov, ki bremenijo obdolženca, ki ima postavljenega zagovornika, ne bo več treba plačati takrat, ko se fotokopija ali drug nosilec podatkov zahteva, temveč bo taksna obveznost v teh primerih nastala šele ob pravnomočnosti odločbe sodišča o stroških postopka. S tem bo omogočeno lažje in učinkovitejše izvajanje zagovorništva po uradni dolžnosti.

V povezavi z reševanjem omenjene problematike se predlaga tudi posodobljeno taksiranje izdaje nosilca podatkov. Namesto sedanje posebne tarifne postavke za kopiranje in izdajo DVD v višini 12 eurov ter sedanje posebne tarifne postavke za kopiranje in izdajo CD v višini 10 eurov se predlaga določitev enotne takse za kopiranje in izdajo nosilca podatkov, ki znaša 10 eurov. Zaradi nujnosti upoštevanja hitrega tehničnega razvoja na področju informacijske tehnologije nova taksa ne bo več omejena le na določene vrste nosilcev podatkov, temveč bo zajemala vse različne tehnične možnosti, ki so že ali še bodo razvite na tem področju.

2.3.6 Postopek izterjave neplačane sodne takse, zastaranje

Predlaga se črtanje roka, v katerem mora sodišče izvršljiv plačilni nalog za plačilo sodne takse predložiti pristojnemu organu v izvršbo oz. nadaljnji postopek izterjave. Ta rok določa Sodni red²⁵. Podvajanje te določbe v zakonu in podzakonskem predpisu ni smiselno, še zlasti zato, ker gre za vprašanje izvedbene narave, ki se v praksi ureja z dogovori med Vrhovnim sodiščem in Finančno upravo Republike Slovenije.

S predlagano novelo se sistemsko ustrežneje ureja zastaranje pravice zahtevati plačilo sodne takse ter instituta pretrganja in zadržanja zastaranja. Namesto dosedanjega izraza »prekinitve zastaranja« se predlaga izraz »pretrganje zastaranja«, in sicer v enakem pomenu, kot je uporabljen na področju prekrškov, obligacijskega prava, davčnega prava in upravnih taks. Na novo se določa institut zadržanja zastaranja, prav tako po vzoru obligacijskega in davčnega prava. Podobnost ureditve zadevnih določb ZST-1 z ureditvijo v ZDavP-2 je smiselna zato, ker

²⁵ Uradni list RS, št. 87/16.

se sodne takse v primeru, ko ima taksni zavezanec stalno prebivališče ali sedež v Republiki Sloveniji, izterjujejo preko davčne izvršbe.

2.3.7 Dopolnitev nadzorne pristojnosti

S predlagano novelo bo izrecno določeno, da bo za opravljanje nadzora nad izvajanjem predpisov o sodnih taksah poleg Ministrstva za pravosodje pristojno tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Nadzorna pristojnost Vrhovnega sodišča bo vsebinsko predstavljala notranji nadzor javnih financ v skladu z zakonom, ki ureja javne finance. Glede na to, da Vrhovno sodišče v praksi že izvaja tovrstni nadzor, je ustrezno, da se to navede (tudi) v ZST-1, saj bo na ta način v ZST-1 celoviteje določena pravna podlaga za opravljanje nadzora nad izvajanjem predpisov o sodnih taksah.

Hkrati bo jasno določeno, da vsak organ (Vrhovno sodišče in Ministrstvo za pravosodje) posebej, v okviru svojih zakonsko določenih pristojnosti opravlja nadzor nad izvajanjem predpisov o sodnih taksah. Morebitno skupno opravljanje taksnih nadzorov ne bo možno.

2.3.8 Spremembe sodnih taks za upravne spore

Za zahtevnejše upravne spore, o katerih je pred letom 2013 odločalo Vrhovno sodišče, nato pa je bila pristojnost za odločanje o njih prenesena na Upravno sodišče, se predlaga sprememba višine sodne takse s sedanjih 148 eurov na 444 eurov. Gre za postopke za sodno varstvo po naslednjih zakonih:

- zakonu, ki ureja bančništvo,
- zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov,
- zakonu, ki ureja prevzeme,
- zakonu, ki ureja revidiranje,
- zakonu, ki ureja zavarovalništvo,
- zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence in
- zakonu, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank.

Sedanja taksa v višini 148 eurov, ki velja enotno za vse upravne spore (razen za upravne spore v zadevah socialnega varstva, kjer so določene bistveno nižje takse), je nesorazmerno nizka glede na obseg in zahtevnost dela sodišča v teh postopkih. Ti postopki so kompleksne zadeve, z zapletenimi dejanskimi stanji in zahtevno materialnopravno podlago. Že predhodni upravni postopek, ki je predmet sodne presoje v teh upravnih sporih, je bil zahteven in kompleksen, zato je posledično obširnejše in zahtevnejše tudi sodno odločanje v upravnem sporu. Te zadeve terjajo več časa za študij materialnopravne podlage in dejanskega stanja, tako sodnika poročevalca kot tudi ostalih članov sodnega senata, lahko tudi ostalih članov sodnega osebja, npr. strokovnih sodelavcev. Navedene zadeve so večinoma prednostne, povprečen čas njihovega reševanja je od leta 2013 do 2020 znašal med 181 dnevi (sodno varstvo po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov) in 408 dnevi (sodno varstvo po zakonu, ki ureja prevzeme). Iz navedenih razlogov se predlaga določitev sodne takse za te postopke na 444 eurov.

Poleg tega se predlaga prenos določitve sodne takse za postopek za sodno varstvo po zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, iz Zakona o pravnem varstvu v

postopkih javnega naročanja²⁶ (v nadaljevanju: ZPVPJN), kjer je trenutno določena, v ZST-1. Višina sodne takse v znesku 4.440 evrov pri tem ostaja nespremenjena.

2.3.9 Razno

Za primere, ko je vloga za začetek postopka, ki jo je mogoče vložiti v fizični ali elektronski obliki, vložena v elektronski obliki, se predlaga za 20 odstotkov nižja sodna taksa za postopek, kot je predpisana v tarifnem delu ZST-1. To pomeni, da bo sodna taksa v primeru, ko bo vloga za začetek postopka vložena v elektronski obliki, za 20 odstotkov nižja kot v primeru vložitve vloge v papirni obliki (t. j. kot je določena v tarifnem delu ZST-1). Navedeni odstotek predstavlja prihranek sodišč pri materialnih stroških (skeniranju, tiskanju, arhiviranju sodnih zadev, obdelavi in odpravi pošiljk) in zaradi manjše obremenitve zaposlenih v zvezi z omenjenim delom. Glede na to, da se načrtuje nadaljnja informatizacija sodnih postopkov, bo predlagana rešitev pripomogla k temu, da bo lahko elektronsko poslovanje v sodnih postopkih, kjer bo to tehnično mogoče, tudi v praksi čim prej in v največji možni meri zaživel. Elektronsko vlaganje je z zakonom predpisano v zemljiškoknjžnih in insolvenčnih postopkih.²⁷ V izvršilnih postopkih je to določeno v Pravilniku o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka²⁸ (4.a člen). V kazenskih postopkih Zakon o kazenskem postopku²⁹ (v nadaljevanju: ZKP) v prehodnih določbah ministru, pristojnemu za pravosodje, nalaga, da z odredbo določi datum, od katerega je mogoče vlagati vloge v elektronski obliki v skladu s 76. členom zakona. Enako velja za pravdne postopke po prehodni določbi ZPP, ki določa, da minister, pristojen za pravosodje, ob tehnični izpolnitvi pogojev za vlaganje po elektronski poti z odredbo določi datum, od katerega je mogoče vloge, listine in pisanja s seznama vlagati po elektronski poti. Ko vlagatelj vloge v sodnem postopku želi to vložiti elektronsko preko portala e-Sodstvo, je takoj seznanjen s tem, kaj lahko vloži elektronsko in česa ne.

Na nov način bo določen zavezanec za plačilo sodne takse za postopek o individualnih delovnih sporih pred sodiščem prve stopnje in za postopek o socialnih sporih pred sodiščem prve stopnje. Za določitev taksnega zavezanca v navedenih postopkih ne bo več veljalo splošno pravilo, po katerem plača sodno takso tisti, ki predlaga uvedbo postopka (tožnik). Določena bo izjema od splošnega pravila, in sicer tako, da bo moral v navedenih postopkih plačati takso tisti, ki ga bo kot zavezanca za plačilo sodne takse s smiselno uporabo določb o povrnitvi stroškov zakona, ki ureja pravdni postopek, določilo sodišče v odločbi o stroških postopka. S predlagano ureditvijo se bodo opravila sodišča v zvezi z zaračunavanjem sodne takse v postopku o individualnih delovnih sporih zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja pred sodiščem prve stopnje in v postopku o socialnih sporih pred sodiščem prve stopnje bistveno zmanjšala in poenostavila. Sodišču ne bo več treba na koncu postopka zaračunati takso tožeči

²⁶ Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-11, 60/17 in 72/19.

²⁷ Gl. 125. člen Zakona o zemljiški knjigi ((Uradni list RS, št. 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11, 14/15 – ZUUJFO, 69/17, 11/18 – ZIZ-L, 16/19 – ZNP-1 in 121/21) in 123.a člen Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C, 54/18 – odl. US, 69/19 – odl. US, 74/20 – odl. US in 85/20 – odl. US).

²⁸ Uradni list RS, št. 104/11, 88/14, 44/16 in 13/21.

²⁹ Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14, 8/16 – odl. US, 64/16 – odl. US, 65/16 – odl. US, 66/17 – ORZKP153,154, 22/19, 55/20 – odl. US, 89/20 – odl. US, 191/20 – odl. US, 200/20 in 105/21 – odl. US.

stranki ter v odločbi o stroških postopka eventualno odločiti o obveznosti tožene stranke, da takso (v celoti ali delno) povrne tožeči stranki. Namesto tega bo sodišče na koncu postopka sodno takso naložilo v plačilo neposredno stranki, ki jo bo dolžna plačati, pri tem pa bo kot vsebinski kriterij za določitev zavezanca in višine sodne takse, ki jo mora zavezanec plačati, smiselno uporabilo določbe ZPP, ki urejajo povrnitev stroškov postopka (primarno kriterij uspeha). Posledično bo poenostavljeno delo sodišč v zvezi z vlogami, ki jih stranke vlagajo zaradi uveljavljanja taksnih ugodnosti. Glede postopkov o individualnih delovnih sporih nepremoženjske narave pa je predlagana določitev taksnega zavezanca povezana s spremembo določitve nastanka taksne obveznosti, po kateri bo tudi za te spore taksna obveznost nastala na koncu postopka. S tem bodo v največji možni meri z vidika taksne ureditve izenačeni delovni in socialni spori (tudi posamezne vrste delovnih in socialnih sporov).

Ob upoštevanju narave in pomena delovnih in socialnih sporov ter posebnega položaja strank se predlaga nova taksna oprostitvev za delavce in zavarovance kot tožnike v postopkih o individualnih delovnih sporih in socialnih sporih (pri zavarovancih gre na novo samo za oprostitvev glede postopkov o socialnih sporih premoženjske narave, saj Zakon o delovnih in socialnih sodiščih³⁰ že določa taksno oprostitvev za socialne spore o pravicah do in iz socialnih zavarovanj in socialnega varstva, v katero predlog zakona ne posega). V tovrstnih sporih se odloča o pravicah delavcev in zavarovancev, ki so zanje in za njihove družinske člane eksistenčnega pomena, pogosto o pravicah najranljivejših in celo socialno ogroženih oseb, zato je po mnenju predlagatelja primerno, da delavcev in zavarovancev kot tožnikov v teh postopkih ne bo bremenilo plačilo sodnih taks. S predlagano taksno oprostitvijo, ki jo bo sodišče upoštevalo po uradni dolžnosti, bo v večjem obsegu kot do sedaj omogočeno sodno varstvo delavcem kot tožnikom pri uveljavljanju temeljnih pravic iz delovnega razmerja premoženjske in nepremoženjske narave ter zavarovancem kot tožnikom v socialnih sporih premoženjske narave. S predlagano novo taksno oprostitvijo se že vnaprej upošteva Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o krepitvi uporabe načela enakega plačila za enako delo ali delo enake vrednosti za moške in ženske s preglednostjo plačil in mehanizmi za izvrševanje 2021/0050, ki je trenutno v pripravi in ki med drugim zahteva, da so postopki uveljavljanja pravic na lahek način dostopni delavcem. Dosedanje taksne oprostitve, ki so že določene za delovne in socialne spore, se ne spreminjajo, predlagana nova taksna oprostitvev vanje ne posega. V povezavi z navedeno novo taksno oprostitvijo se predlaga povišanje sodnih taks za postopke o delovnih in socialnih sporih za 20 odstotkov.

Predlagana novela nekoliko razširja možnost vračila sodne takse v primeru umika tožbe. Po veljavni ureditvi mora biti tožba umaknjena pred razpisom naroka za glavno obravnavo, da je tožeča stranka upravičena do vračila dveh tretjin že plačane sodne takse. Ker pa sodišče po razpisanem, vendar še ne začetem pripravljalnem naroku oz. prvem naroku za glavno obravnavo (v primeru, da ni pripravljalnega naroka) opravlja le priprave za glavno obravnavo, je po mnenju predlagatelja primerno, da se dve tretjini takse vrne tudi, če v tem časovnem obdobju pride do umika tožbe. Takšna ureditev bo upoštevala sorazmerje med obsegom dela sodišča in taksno obremenitvijo strank, hkrati pa bo iz stroškovnega vidika spodbujala stranke k sklenitvi izvensodne poravnave in končanju postopkov pred izvedbo razpisanega naroka.

³⁰ Uradni list RS, št. 2/04, 10/04 – popr., 45/08 – ZArbit, 45/08 – ZPP-D, 47/10 – odl. US, 43/12 – odl. US in 10/17 – ZPP-E.

Predlaga se tudi pravilo, po katerem vračilo takse za pravdni postopek ne sme poseči v takso, ki je bila plačana za predhodni postopek za izdajo plačilnega ali izpraznitvenega naloga, postopek za evropski plačilni nalog ali postopek za izvršbo na podlagi verodostojne listine. Navedeni predhodni postopek je bil v celoti opravljen, zato je ustrezno, da ostane taksa za ta postopek v celoti plačana ne glede na morebiten obstoj razlogov za vračilo sodne takse za poznejši pravdni postopek. Če bo torej znesek takse za poznejši pravdni postopek s količnikom 1,0 nižji od takse za predhodno izvedeni postopek za izdajo plačilnega ali izpraznitvenega naloga, postopek za evropski plačilni nalog ali postopek za izvršbo na podlagi verodostojne listine, se bo taksa za pravdni postopek vrnila le v delu, ki presega takso za zadevni predhodni postopek.

Iz razloga ekonomičnosti poslovanja sodišč se predlaga oprostitev plačila sodne takse za fotokopije, če bo znesek takse nižji od štirih (4) eurov. To pomeni, da se v primeru, če bo stranka zahtevala manj kot 20 strani fotokopij, taksa za fotokopije ne bo zaračunala, če pa bo zahtevala 20 ali več strani fotokopij, se bo taksa zaračunala za vse strani, torej tudi za začetnih 20 strani (znesek sodne takse, ki jo bo treba plačati, bo znašal najmanj 4 eure).

Glede na današnjo stopnjo digitalizacije in glede na to, da gre za uveljavljanje pravic v postopkih v okviru istega sistema (sodstva), se predlaga taksna oprostitev za izdajo potrdila o vložitvi tožbe v primeru, če zakon predpisuje predložitev takšnega potrdila kot pogoj za uveljavljanje pravic v postopkih pred sodišči.

Zaradi ustrežnejšega poimenovanja se predlaga nadomestitev izraza »tabela« z izrazom »preglednica«. Sprememba je le terminološke narave in ne spreminja vsebine zakonskih določb. Upoštevana je že v okviru uvodne obrazložitve predloga zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNOFINANČNA SREDSTVA

Finančne posledice predloga zakona so povezane s spremembami višin nekaterih sodnih taks in določitvijo novih ter z uvedbo nove taksne oprostitve za delavce in zavarovance kot tožnike v postopkih o individualnih delovnih sporih in socialnih sporih. Ostale predlagane spremembe in dopolnitve ZST-1 bodo imele minimalne finančne posledice oziroma jih ne bodo imele.

Največjo spremembo v višini predpisanih sodnih taks bo predstavljalo znižanje zgornje omejitve vrednosti predmeta postopka v primerih, ko se sodna taksa odmerja po preglednici iz 17. člena zakona. Po preglednici iz 17. člena ZST-1 se odmerjajo sodne takse v zapuščinskem postopku in delitvenem postopku. Najvišja možna vrednost predmeta postopka v teh primerih se znižuje iz 60 milijonov eurov na en milijon eurov. Konkretno to pomeni, da bo v zapuščinskem postopku najvišja možna sodna taksa znašala 2.304 eure in ne 27.804 eure kot po veljavni ureditvi, v delitvenem postopku pa bo lahko sodna taksa znašala največ 4.915 eurov in ne več 59.315 eurov. Glede ocene finančnih posledic navedene spremembe je treba poudariti, da vnaprej ni mogoče predvideti, koliko zapuščinskih oziroma delitvenih postopkov z vrednostjo predmeta nad enim milijonom eurov bodo sodišča vodila v prihodnje, zlasti pa ni mogoče predvideti, kakšne bodo v teh postopkih konkretne vrednosti predmeta, od katerih se bodo odmerile sodne takse. V pomoč pri takšnih napovedih bi bili lahko podatki o številu tovrstnih postopkov v

preteklih letih, vendar sodišča vodijo le podatke o celotnem številu zapuščinskih in celotnem številu delitvenih postopkov, ne spremljajo pa podatkov o vrednosti predmeta teh postopkov, niti o taksnih prilivih iz teh postopkov.³¹ Tako je mogoče ugotoviti zgolj to, da so v letu 2019 sodišča rešila 21.807 zapuščinskih zadev in prejela v reševanje 623 delitvenih zadev.³² Na osnovi teh podatkov je mogoče sklepati, da bo eventuelno znižanje taksnih prilivov v večji meri povezano z znižanjem taksnih limitov v zapuščinskem postopku kot v delitvenem postopku, vendar pa natančnejše ocene finančnih posledic obravnavane spremembe ni mogoče podati.

Z vsebinskega vidika so med najpomembnejšimi novostmi predlagane novele spremembe taksne ureditve postopkov v družinskih zadevah. Sprememba, za katero je mogoče oceniti finančne posledice, je znižanje sodne takse za sporazumno razvezo zakonske zveze. V letu 2019 je bilo na okrožnih sodiščih začeti 398 postopkov za sporazumno razvezo zakonske zveze.³³ Ob predlaganem znižanju takse za te postopke s sedanjih 72 eurov na 56 eurov bi to pomenilo za 6.368 eurov manjši taksni priliv.

Obsežnejši sklop predlaganih sprememb taksne tarife predstavlja določitev novih sodnih taks za dopuščeno revizijo za postopke, za katere veljavna ureditev tovrstne takse ne določa. Gre za postopke v upravnem sporu, nekatere nepravdne postopke in postopke po ZVEtL. Relevantno je predvsem število postopkov dopustitve revizij v upravnem sporu, ki jih je bilo v letu 2017 le 30, v letu 2018 je njihovo število naraslo na 327, v letu 2019 pa upadlo na 239.³⁴ Za postopek o predlogu za dopustitev revizije v upravnem sporu je predlagana taksa v višini 55 eurov (oz. 164 eurov v taksativno določenih zahtevnejših upravnih sporih), kar pomeni, da bi bilo ob predpostavki, da bi bilo število teh postopkov v prihodnje na ravni iz zadnjih dveh let, iz tega naslova pobrani dodatnih 13.000–18.000 eurov sodnih taks na leto. Vendar pa se bo v skladu s predlagano ureditvijo taksa za dopuščeno revizijo v primeru, če bo sodišče dopustilo revizijo, vštela v takso za postopek o reviziji. Praktično to pomeni, da bo taksa za revizijo v upravnem sporu, ki po veljavni ureditvi znaša 164 eurov, znižana za 55 eurov. Iz navedb v Letnem poročilu o poslovanju Upravnega sodišča za leto 2019 je mogoče sklepati, da je bilo v letu 2019 vsebinsko presojenih 95 revizij v upravnem sporu (vključno z revizijami, ki so bile vložene pred novelo ZPP-E, ko je bila še možna vložitev dovoljene revizije), kar bi ob enakem trendu v prihodnje pomenilo, da bi bilo treba od zgoraj navedenega zneska (13.000 – 18.000 eurov) odšteti dobrih 5.000 eurov. Na podlagi navedenega predlagatelj ocenjuje, da bi iz naslova nove sodne takse za dopuščeno revizijo v upravnem sporu letno pobrali dodatnih 8.000–13.000 eurov sodnih taks.

³¹ V okviru sodne statistike se od leta 2016 dalje spremljajo zgolj podatki o številu vseh začeti civilnih sporov glede na vrednost spornega predmeta po razredih. Tako je bilo pred okrožnimi sodišči v letu 2016 začeti 37 civilnih sporov z vrednostjo spornega predmeta nad enim milijonom eurov, v letu 2017 je bilo takih postopkov 42, v letu 2018 jih je bilo 23, v letu 2019 pa 21.

Vir: Sodna statistika, objavljena na spletnih straneh Ministrstva za pravosodje:

http://www.mp.gov.si/si/obrazci_evidence_mnenja_storitve/uporabni_seznam_imeniki_in_evidence/sodna_statistika/ in

<https://podatki.gov.si/dataset/sodna-statistika-bilten>

³² Vir: enako kot pri opombi 25.

³³ Vir: enako kot pri opombi 25.

³⁴ Vir: enako kot pri opombi 25.

Proračunski prihodki se bodo povečali tudi zaradi predlagane spremembe višine sodne takse za zahtevnejše upravne spore. Gre za upravne spore po zakonu, ki ureja bančništvo, zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, zakonu, ki ureja prevzeme, zakonu, ki ureja revidiranje, zakonu, ki ureja zavarovalništvo, zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence in zakonu, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank. Višina sodna taksa za navedene upravne spore bo s sedanjih 148 eurov spremenjena na 444 eurov. Glede na to, da je bilo od leta 2013 dalje na leto začetih povprečno 30 tovrstnih zadev, bi to pomenilo za skoraj 9.000 eurov dodatnih letnih prilivov iz naslova sodnih taks.

V manjši meri se bodo povečali proračunski prihodki zaradi predlaganih novih sodnih taks za postopke po ZKoliT. Glede na to, katero sodišče bo pristojno za odločanje o teh postopkih, se bodo zadevne sodne takse odmerjale bodisi tako kot za pravdni postopek bodisi tako kot za postopek o individualnih delovnih sporih premoženjske narave. V vsakem primeru se bodo odmerjale po vrednosti predmeta postopka. Od začetka uporabe ZKoliT so bile vložene tri kolektivne odškodninske tožbe, in sicer ena v letu 2017 na Okrožno sodišče v Ljubljani, ena v letu 2018 na Delovno in socialno sodišče v Ljubljani in ena v letu 2019 zopet na Okrožno sodišče v Ljubljani.³⁵ Vrednost spora kolektivne odškodninske tožbe iz leta 2018 je znašala 20.000 eurov, za kar bi sodna taksa po predlagani novi ureditvi znašala 414 eurov. Glede na majhno število kolektivnih tožb in glede na to, da bo po predlagani ureditvi tožeča stranka v teh zadevah, ki jih obravnava delovno sodišče, takse oproščena, predlagatelj meni, da bodo taksni prilivi iz tega naslova nizki.

Na novo se predlaga določitev sodnih taks za postopek o zahtevi upnika za naložitev plačila sodnih penalov v višini 55 eurov, za postopek o zahtevi za izdajo potrdila o evropskem nalogu za izvršbo ter ostale postopke po Uredbi 805/2004/ES v višini 16 eurov in za izdajo overjenega izpisa iz registra neposestnih zastavnih pravic v višini 3,28 eura za vsako začeto stran. Ker se v okviru sodne statistike ne vodijo podatki o številu teh postopkov oziroma gre za novo pristojnost sodišč, ni mogoče oceniti, kolikšni naj bi bili s temi postopki povezani taksni prilivi.

Drugače kot zgoraj navedene spremembe, ki bodo večinoma prispevale k dodatnim proračunskim prihodkom (v skupni višini približno 13.000 eurov), bo nova taksna oprostitve za delavce in zavarovance kot tožnike v postopkih o individualnih delovnih sporih in socialnih sporih proračunske prihodke znižala. Po podatkih Vrhovnega sodišča Republike Slovenije je bilo v letu 2019 v postopkih pred delovnimi in socialnimi sodišči prve in druge stopnje pobranih skupaj za 321.618 eurov sodnih taks. Delavci in zavarovanci nastopajo kot tožniki v večini zadevnih postopkov, ne pa v vseh, zato se navedena številka za oceno finančnih posledic pomnoži s faktorjem 0,9. Pri oceni izpada sodnih taks kot posledici obravnavane taksne oprostitve pa je treba upoštevati tudi uspeh tožnikov v postopku, saj se znesek sodnih taks, ki je sorazmeren uspehu oproščenih tožnikov v postopku, »prevali« na tožene stranke. Ob 50% uspešnosti delavcev in zavarovancev to pomeni, da je delavce in zavarovance v teh postopkih v končni fazi dejansko bremenilo za dobrih 144.700 eurov sodnih taks. Znesek 144.700 eurov na leto tako predstavlja negativno finančno posledico taksne oprostitve delavcev in zavarovancev kot tožnikov v postopkih o individualnih delovnih sporih in socialnih sporih.

³⁵ Gl. register kolektivnih tožb, objavljen na spletni strani Vrhovnega sodišča: http://www.sodisce.si/sodni_postopki/javne_obravnave/kolektivne_tozbe/

Hkrati s taksno oprostivijo delavcev in zavarovancev kot tožnikov v individualnih delovnih sporih in socialnih sporih pa se predlaga povišanje sodnih taks za postopke v delovnih in socialnih sporih za 20 odstotkov. To bi ob upoštevanju predlagane oprostitve za delavce in zavarovance prineslo dodatnih 35.400 eurov taksnih prilivov na leto.

Na podlagi vseh navedb v okviru te točke predlagatelj ocenjuje, da se bodo kot posledica predlagane novele proračunski prilivi iz naslova sodnih taks znižali za približno 96.000 eurov na leto.

Predlog zakona nima vpliva na druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni treba zagotoviti dodatnih finančnih sredstev v že sprejetem državnem proračunu.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

5.1 Prikaz ureditve v drugih državah članicah EU

5.1.1 NEMČIJA

5.1.1.1 Taksni limiti

Skladno z 39. členom Zakona o sodnih stroških (Gerichtskostengesetz – GKG³⁶), ki določa sodne takse v postopkih s spornim značajem, znaša vrednost spornega predmeta največ 30 milijonov eurov, če ni za posebne primere določena nižja omejitev. Podobno velja po Zakonu o stroških nepravdnih postopkov pred sodišči in notarji (Gesetz über Kosten der freiwilligen Gerichtsbarkeit für Gerichte und Notare; Gerichts- und Notarkostengesetz – GNotKG³⁷), kjer skladno s 35. členom vrednost predmeta postopka znaša največ 30 oziroma največ 60 milijonov eurov, če ni določena nižja omejitev.

Sodne takse, ki se odmerjajo po vrednosti predmeta postopka, naraščajo degresivno glede na vrednost predmeta postopka. To velja tako za postopke s spornim značajem kot za nepravdne postopke.

Tako npr. znaša najnižja možna sodna taksa za pravdni postopek na prvi stopnji 105 eurov. Ta znesek takse je treba plačati pri vrednostih spornega predmeta do 500 eurov, kar pomeni, da znaša taksa v tem velikostnem razredu najmanj 21% vrednosti spornega predmeta. Delež

³⁶ https://www.gesetze-im-internet.de/gkg_2004/

³⁷ <https://www.gesetze-im-internet.de/gnotkg/>

sodne takse glede na vrednost spornega predmeta se nato z naraščanjem vrednosti spornega predmeta postopno znižuje. Pri najvišji možni vrednosti predmeta pravnega postopka, do katere še naraščajo sodne takse in ki znaša 30 milijonov evrov, znaša taksa 329.208 evrov, kar predstavlja 1,1% vrednosti spornega predmeta. Delež sodne takse glede na vrednost spornega predmeta za pravnostni postopek na prvi stopnji prikazuje naslednji graf:

Takse za nekatere nepravdne postopke skladno z GNotKG naraščajo podobno kot takse za pravnostni postopek po GKG, medtem ko so takse za zemljiškopravne, registrske in zapuščinske postopke z naraščanjem vrednosti predmeta postopka v GNotKG določene precej bolj regresivno, vendar pa naraščajo vse do vrednosti predmeta 60 milijonov evrov.

5.1.1.2 Sodne takse v družinskih zadevah

Sodne takse za postopke v družinskih zadevah so v Nemčiji urejene v posebnem zakonu. Zakon o sodnih stroških v družinskih zadevah (Gesetz über Gerichtskosten in Familiensachen – FamGKG³⁸) se po zgradbi in sistematiki zgleduje po splošnem GKG.

Velika večina sodnih taks za družinske zadeve je določena po vrednosti predmeta postopka, le takse za postopke izvršbe, postopke z mednarodnim elementom in nekatere postopke s pravnimi sredstvi so določene v fiksnih zneskih. Vrednostni razredi in sodne takse za posamezne vrednostne razrede so določeni enako kot v GKG. Vendar pa so sodne takse za postopke v družinskih zadevah nižje od sodnih taks v drugih sodnih postopkih. Za postopke v družinskih zadevah je namreč določen količnik 2,0, za druge sodne postopke pa 3,0. Da je zaračunavanje sodnih taks po vrednosti predmeta postopka sploh mogoče, normativni del

³⁸ <http://www.gesetze-im-internet.de/famgkg/BJNR266600008.html>

FamGKG vsebuje številne določbe, ki predpisujejo način ugotavljanja vrednosti predmeta postopka za različne vrste družinskih zadev.

Skladno z osnovnim načelom iz 33. člena FamGKG vrednost predmeta postopka znaša največ 30 milijonov eurov, če ni določen poseben nižji znesek. Če ni določeno drugače, se v postopku na posamezni stopnji vrednosti več predmetov postopka seštejejo. Če pa je z nepremoženjskim zahtevkom povezan iz njega izhajajoč premoženjski zahtevk, se pri ugotavljanju vrednosti predmeta postopka upošteva le en zahtevk, in sicer višji.

Skladno s 43. členom FamGKG se vrednost predmeta postopka za razvezo zakonske zveze določi po preudarku (sodišča) ob upoštevanju vseh okoliščin posameznega primera, predvsem obsega in pomena zadeve ter premoženja in dohodkov zakoncev. Kot dohodek zakoncev se upošteva trikratnik mesečnih neto dohodkov obeh zakoncev. Določeni sta tudi spodnja in zgornja omejitev vrednosti predmeta tega postopka kot osnove za odmero sodne takse – znaša lahko najmanj 3.000 eurov in največ 1 milijon eurov.

Če je zakonska zveza trajala tri leta ali več, se pri razvezi obvezno odloči tudi o izravnavi življenjskega standarda (Versorgungsausgleich). Vrednost predmeta za odmero sodne takse v tem primeru znaša 10% trikratnika mesečnih neto dohodkov obeh zakoncev, vendar najmanj 1.000 eurov (50. člen FamGKG). Če je zakonska zveza trajala manj kot tri leta, se takšna izravnava praviloma ne sklene, kar pomeni, da so sodne takse pri manj časa trajajoči zakonski zvezi nižje.

Navedeno pomeni, da znaša najnižja vrednost predmeta postopka za razvezo zakonske zveze, ki je trajala vsaj tri leta, 4.000 eurov (3.000 + 1.000), taksa s količnikom 2,0 pri tej vrednosti predmeta pa znaša 254 eurov.

Načeloma postopek razveze zakonske zveze in s tem postopkom povezane zadeve z vidika sodnih taks veljajo za enoten postopek. Le v primeru nekaterih točno določenih zadev, povezanih z otroki, se osnova za odmero sodne takse za postopek razveze zakonske zveze poviša za 20% za vsako zadevo, povezano z otroki, vendar za vsako za največ 3.000 eurov. Osnova za odmero sodne takse se poviša tudi, če je otrok več (44. člen FamGKG).³⁹

V primeru, ko je zahtevk za izravnavo življenjskega standarda med (razvezanima) zakoncema vložen po zaključenem razveznem postopku, znaša vrednost predmeta postopka kot osnova za odmero sodne takse 20% trikratnika mesečnih neto dohodkov obeh zakoncev (50. člen FamGKG).

Za postopek prenosa ali odvzema starševske skrbi, postopek odločanja o stikih z otroki, postopek odločanja o pravici do informacij o osebnih razmerah otroka in postopek v zvezi z izročitvijo otroka je določena fiksna vrednost predmeta postopka v višini 3.000 eurov. Ta vrednost velja tudi v primeru, ko je otrok več. Če je predpisana vrednost predmeta v višini 3.000 eurov zaradi posebnih okoliščin posameznega primera neustrezna, lahko sodišče to vrednost zviša ali zniža (45. člen FamGKG).

³⁹ Več o stroških razveze zakonske zveze:
<https://www.scheidungsrecht.org/gerichtskosten/>

V postopkih, povezanih z izvorom otroka, znaša vrednost predmeta postopka za odmero sodne takse 2.000 oziroma 1.000 eurov (odvisno od vrste postopka). Tudi v teh postopkih lahko sodišče predpisano vrednost zviša ali zniža, če to narekujejo posebne okoliščine (47. člen FamGKG).

V preživninskih zadevah se kot vrednost predmeta postopka upošteva znesek, ki se uveljavlja za prvih 12 mesecev po vložitvi vloge, vendar največ v skupni višini zahtevanega plačila (51. člen FamGKG).

Konkreten primer višine sodne takse:⁴⁰ gre za zakonski par z dvema otrokoma. Prvi partner prejema neto mesečni prihodek 3.200 eurov, drugi partner pa 3.350 eurov. Taksa za razvezo zakonske zveze skupaj z vsemi taksami za morebitne povezane postopke (izravnava življenjskega standarda, varstvo in vzgoja otrok, preživljanje, urejanje premoženjskih razmerij med zakoncema ipd.) znaša dobrih 1.800 eurov.

5.1.1.3 Sodne takse za upravne spore

Sodne takse za postopke, ki potekajo pred sodišči, pristojnimi za upravne zadeve, so določene v 5. delu tarife GKG. Odmerjajo se po vrednosti predmeta postopka, ki lahko kot osnova za odmero sodne takse narašča vse do 30 milijonov eurov. Najosnovnejša sodna taksa za postopek na prvi stopnji ima določen količnik 3,0, kar je enako kot za pravdni postopek.

Način določitve vrednosti predmeta postopka za upravne spore je predpisan v 52. členu GKG, ki vsebuje skupne določbe glede ugotavljanja vrednosti predmeta postopka za odmero sodnih taks pred sodišči, pristojnimi za upravne, finančne in socialne zadeve. Osnovno pravilo določa, da se v navedenih postopkih vrednost predmeta določi po preudarku glede na pomen zadeve za tožnika, kot izhaja iz tožbenega zahtevka. To velja, če ni posebej določeno drugače.

Če dejansko stanje in stanje spora ne nudita dovolj informacij za določitev sporne vrednosti, se upošteva vrednost 5.000 eurov. Sodna taksa v tem primeru znaša 438 eurov.

Če se tožbeni zahtevek glasi na denarno dajatev ali z njo povezan upravni akt, se upošteva višina denarne dajatve. Če ima tožbeni zahtevek očitno predvidljive učinke na bodoče denarne dajatve ali upravne akte, ki bodo izdani v povezavi s temi denarnimi dajatvami, se vrednost iz prejšnjega stavka poviša na znesek očitno predvidljivih bodočih učinkov za tožnika, pri čemer vrednost ne sme presežati trikratnika vrednosti iz prejšnjega stavka.

Posebno pravilo velja za upravne spore, v katerih se obravnavajo zahtevki po zakonu, ki ureja vprašanja premoženjskega prava zaradi ponovne združitve Nemčije, kjer vrednost predmeta postopka za odmero sodne takse narašča le do vrednosti 500.000 eurov.

Drugih pravil glede ugotavljanja vrednosti predmeta postopka za odmero sodne takse v upravnih sporih GKG ne določa, so pa sodišča v praksi sestavila obsežen seznam različnih

⁴⁰ <https://www.scheidung.org/scheidungskosten/>

zadev v upravnih sporih, kjer je za vsako posamezno zadevo opredeljena vrednost predmeta postopka.

5.1.1.4 Nastanek taksne obveznosti in taksni zavezanec v delovnih sporih

GKG določa, da nastane taksna obveznost za postopke pred delovnimi sodišči z izdajo brezpogojne odločbe o stroških (tretji odstavek 6. člena v zvezi z 9. členom), taksni zavezanec pa je določen kot tisti, kateremu so s sodno odločbo naloženi (v plačilo) stroški postopka (drugi odstavek 22. člena v zvezi z 29. členom).

5.1.1.5 Taksne oprostitve

GKG določa taksno oprostitvev za javne ustanove in blagajne, ki se upravljajo v skladu z zveznim ali državnim proračunom.

5.1.2. AVSTRIJA

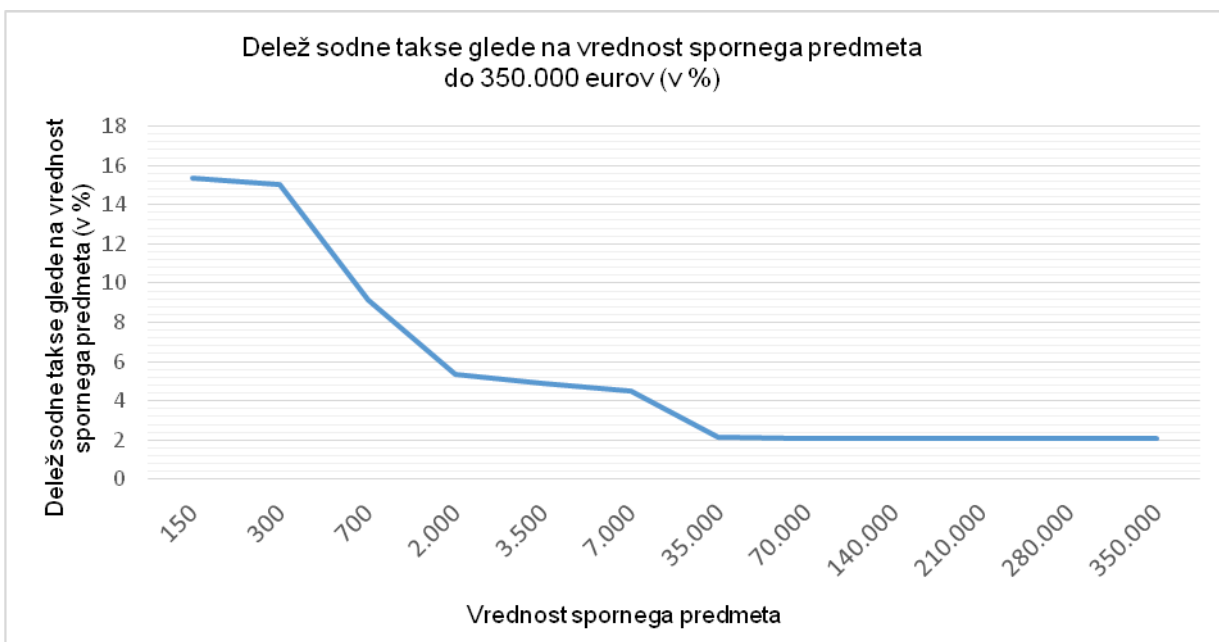
5.1.2.1 Taksni limiti

V Avstriji sodne takse ureja Zakon o sodnih taksah (Gerichtsgebührengesetz – GGG⁴¹). Vsebuje številne določbe glede določanja vrednosti predmeta postopka kot osnove za odmero sodnih taks, ne določa pa nekega splošnega limita pri taksah, ki se odmerjajo po vrednosti predmeta postopka. Sodne takse za pravdni postopek torej navzgor niso posebej omejene, z naraščanjem vrednosti spornega predmeta naraščajo tudi sodne takse.

Tudi v Avstriji sodne takse, ki se odmerjajo po vrednosti predmeta postopka, naraščajo degresivno glede na vrednost predmeta postopka. Najnižji vrednostni razred spornega predmeta za pravdni postopek na prvi stopnji znaša do 150 eurov, taksa za ta vrednostni razpon pa znaša 23 eurov, kar pomeni, da znaša taksa v tem vrednostnem razredu najmanj 15% vrednosti spornega predmeta. Z naraščanjem vrednosti spornega predmeta se delež takse v razmerju do vrednosti spornega predmeta vedno bolj znižuje. Tako npr. pri vrednosti spornega predmeta 30 milijonov eurov taksa za pravdni postopek na prvi stopnji znaša 363.488 eurov, kar predstavlja dobra 1,2% vrednosti spornega predmeta.

Delež sodne takse glede na vrednost spornega predmeta za pravdni postopek na prvi stopnji je prikazan z naslednjim grafom:

⁴¹ <https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10002667>

Sodna taksa za zapuščinski postopek se odmerja v višini 0,5% od čiste vrednosti zapuščine, s tem da znaša najmanj 72 eurov. Ta taksa torej narašča sorazmerno z naraščanjem višine zapuščine in navzgor ni omejena.

5.1.2.2 Sodne takse v družinskih zadevah

Stroški razveze zakonske zveze se bistveno razlikujejo, če gre za sporazumno razvezo zakonske zveze ali za razvezo brez sporazuma. Najcenejša je sporazumna razveza zakonske zveze. Pri razvezi zakonske zveze, kjer ni sporazuma, so stroški visoki zlasti zaradi dodatnih povezanih postopkov, v katerih se rešujejo preživninski zahtevki, zahtevki glede stikov in vprašanje skrbništva nad otroki.

Pri sporazumni razvezi zakonske zveze (nepravdni postopek) je treba plačati naslednje sodne takse:

- sodna taksa za predlog za razvezo zakonske zveze (Scheidungsantrag) v višini 293 eurov za oba zakonca skupaj,
- sodna taksa za ločitveni sporazum (Scheidungsvergleich) zopet v višini 293 eurov za oba zakonca skupaj,
- če je predmet ločitvenega sporazuma prenos nepremičnega premoženja ali ustanovitev drugih pravic, znaša sodna taksa 439 eurov za oba zakonca skupaj.

To pomeni, da znašajo sodne takse v primeru sporazumne razveze zakonske zveze skupaj 586 eurov ali 1.025 eurov.

Pri razvezi zakonske zveze, kjer ni sporazuma (pravdni postopek), so stroški višji (stroški, ki nastanejo poleg sodnih taks). Sodne takse so v tem primeru naslednje:

- sodna taksa za postopek v zakonskih sporih (razveza zakonske zveze, razveljavitev zakonske zveze, ugotovitev ničnosti zakona ipd.) v višini 312 eurov za oba zakonca skupaj,
- (- sodna taksa za druge spore, ki izvirajo iz medsebojnih razmerij zakoncev v višini 312 eurov,)
- sodna taksa za ločitveni dogovor (Scheidungsfolgenvereinbarung) v višini 293 eurov za oba zakonca skupaj,
- v primeru prenosa nepremičnega premoženja še sodna taksa v višini 439 eurov za oba zakonca skupaj.

Če razvezi zakonske zveze, kjer ni sporazuma, sledijo dodatni postopki za reševanje preživninskih zahtevkov, zahtevkov glede stikov in skrbništva nad otroki, se za te postopke plačajo dodatne sodne takse.

Če sodišče za otroke, mlajše od 14 ali 16 let, v postopku za ureditev izvajanja skrbništva ali pravice do stikov imenuje otrokovega skrbnika, se tudi za to plačajo dodatne sodne takse. Višina teh sodnih taks je odvisna od trajanja postopka. Za prvih šest mesecev je imenovanje skrbnika takse prosto. Nato pa morata starša za vsakih nadaljnjih začetih 12 mesecev trajanja postopka plačati vsak po 290 eurov sodne takse. Navedena taksa se plača samo enkrat tudi v primeru, če je isti skrbnik imenovan za več otrok oziroma če je v istem postopku imenovanih več otrokovih skrbnikov.

Plačila sodnih taks za ločitveni postopek in za ločitveni sporazum je oproščen tisti zakonec, katerega premoženje ne presega 4.637 eurov in katerega letni dohodki ne presegajo 13.912 eurov. Taksna oprostitev se dodeli na predlog zakonca. Če zakonec presega navedeni cenzus in kljub temu ne zmore plačila sodnih taks, ker bi njihovo plačilo občutno vplivalo na njegov finančni položaj, pa lahko zaprosi za procesno pomoč (neke vrste brezplačna pravna pomoč, ki obsega tudi taksno oprostitev).⁴² Ta možnost velja tudi za plačilo sodnih taks za imenovanje otrokovega skrbnika.

Sodna taksa za postopek posvojitve polnoletne osebe znaša 82 eurov, postopek posvojitve mladoletne osebe pa je takse prost.

5.1.2.3 Sodne takse za upravne spore

Sodne takse za postopke s pravnimi sredstvi zoper odločbe upravnih organov so določene v okviru tarifne številke 13a GGG. Pri tem ni določena neka splošna postavka, ki bi veljala za vse vrste upravnih sporov, temveč so predpisane le sodne takse za nekatere posebej navedene postopke:

- sodne takse za šest različnih postopkov s pravnimi sredstvi zoper odločbe patentnega urada so določene v fiksnih zneskih, od katerih najnižji znaša 392 eurov in najvišji 1.104 eure;
- sodna taksa za pritožbe zoper odločbe komisije Odvetniške zbornice znaša 552 eurov;
- sodna taksa za pritožbe zoper odločbe Notarske zbornice znaša 386 eurov;
- sodna taksa za pritožbe zoper sklepe prevzemne komisije znaša 17.657 eurov (gre za postopek pred Vrhovnim sodiščem – der Oberste Gerichtshof).

⁴² Več o stroških razveze zakonske zveze v Avstriji:
<https://www.scheidungsinfo.at/kosten-einer-scheidung-in-oestereich/>

Glede navedenih sodnih taks velja, da je v primeru, če je vložnik pravnega sredstva oproščen plačila sodnih taks, dolžna sodno takso plačati nasprotna stranka, v kolikor ji je naloženo plačilo stroškov postopka ali je to plačilo prevzela s poravnavo. V dvomu se od nasprotne stranke izterja polovica sodne takse.

5.1.2.4 Nastanek taksne obveznosti in taksni zavezanec v delovnih sporih

GGG ne vsebuje posebnih določb glede nastanka taksne obveznosti in taksnega zavezanca za postopke pred delovnimi sodišči. Tudi za te postopke velja splošno pravilo, po katerem je zavezanec za plačilo sodne takse tožnik, plačati pa jo mora ob vložitvi tožbe. Višina takse je odvisna od vrednosti spornega predmeta, posebnost avstrijske ureditve pa je v tem, da so delovni spori pri vrednostih spornega predmeta do 2.500 eurov takse prosti. To velja za postopke na vseh treh stopnjah.

5.1.2.5 Taksne oprostitve

GGG v povezavi z Zveznim zakonom o gozdovih določa oprostitve plačila sodnih taks za prenos nepremičnin med državo in delniško družbo, ustanovljeno za vodenje avstrijskih zveznih gozdov. GGG določa podobne taksne oprostitve še za nekatere druge javnopravne subjekte (v povezavi z Zveznim zakonom o nepremičninah, Zakonom o avstrijskem radiu, Zveznim zakonom o statistiki ipd.).

5.1.2.6 Plačilna obveznost nasprotnika stranke, ki je oproščena plačila sodnih taks

V pravnem postopku mora v določenih primerih nasprotnik stranke, ki je oproščena plačila sodnih taks, plačati takse, ki bi jih sicer morala plačati oproščena stranka, če so mu naloženi stroški pravnega postopka ali če je prevzel stroške s poravnavo. V primeru dvoma je treba zaračunati polovico takse.

5.1.3. HRVAŠKA

5.1.3.1 Taksni limiti

Na Hrvaškem so pravila taksne ureditve določena v Zakonu o sodnih taksah (Zakon o sudskim pristojbama⁴³), višina sodnih taks pa je določena s Taksno tarifo (Uredba o Tarifi sudskih pristojbi⁴⁴), ki jo je sprejela Vlada Republike Hrvaške. Oba predpisa sta nova, Zakon o sodnih taksah je začel veljati 1. 1. 2019, Taksna tarifa pa 1. 6. 2019.

Na Hrvaškem je splošen taksni limit za pravdni postopek določen dokaj nizko, saj sodne takse za ta postopek naraščajo le do vrednosti spornega predmeta 465.000 HRK (65.100 eurov).

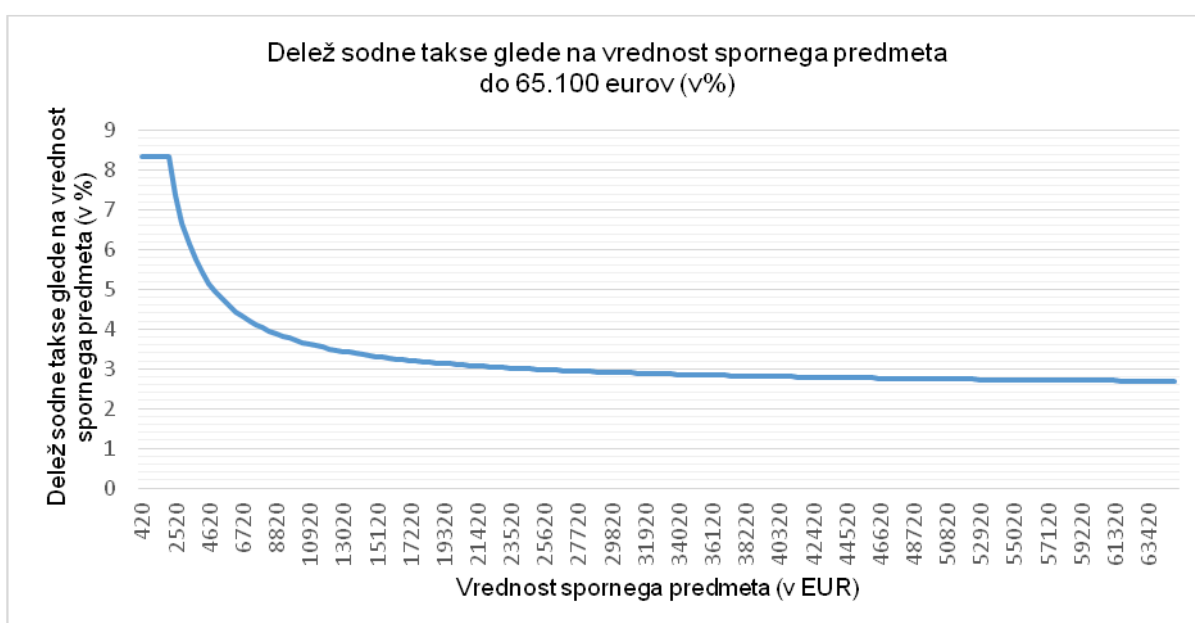
<https://www.familienrechtsinfo.at/kosten-einer-scheidung/>

⁴³ <https://zakon.hr/z/224/Zakon-o-sudskim-pristojbama>

⁴⁴ <https://info-nik.info/2019/05/27/uredba-o-tarifi-sudskih-pristojbi-nn-53-2019/>

Drugače kot po veljavni slovenski, nemški in avstrijski taksni ureditvi, kjer se za postopek na posamezni stopnji plača le ena sodna taksa, se na Hrvaškem plačujejo tri sodne takse za posamezen postopek, in sicer taksa za tožbo, taksa odgovor na tožbo in taksa za sodbo. Vsota vseh treh sodnih taks pri najnižjem razponu vrednosti spornega predmeta, ki znaša do 3.000 HRK (420 eurov), znaša 250 HRK (34 eurov), kar pomeni najmanj 8,3% delež glede na vrednost spornega predmeta. Z naraščanjem vrednosti spornega predmeta delež sodne takse glede na to vrednost pada. Najvišja možna vsota vseh treh sodnih taks za pravdni postopek znaša 12.500 HRK (1.707 eurov), kar pri vrednosti spornega predmeta 465.000 HRK (65.100 eurov) prestavlja približno 2,7% delež te vrednosti.

Delež sodne takse glede na vrednost spornega predmeta za pravdni postopek na prvi stopnji do vrednosti spornega predmeta 465.000 HRK oz. 65.100 eurov prikazuje naslednji graf:

Glede na to, da pri vrednostih spornega predmeta nad 465.000 HRK oz. 65.100 eurov sodne takse za pravdni postopek ne naraščajo več, deleži sodnih taks glede na vrednost spornega predmeta padajo relativno hitreje kot v Nemčiji in Avstriji. Tako npr. pri vrednosti spornega predmeta 30 milijonov eurov vsota vseh treh sodnih taks za pravdni postopek znaša le 0,0057% te vrednosti.

Sodna taksa za zapuščinski postopek se odmerja po vrednosti čiste zapuščine in narašča precej bolj degresivno kot takse za pravdni postopek. Pri vrednosti zapuščine do 25.000 HRK (3.420 eurov) znaša taksa 100 HRK (13,68 eura), v naslednjem vrednostnem razredu, ki sega do 35.000 HRK (4.787 eurov), znaša taksa 150 HRK (20,5 eura), v vrednostnem razredu do 60.000 HRK (8.207 eurov) znaša taksa 200 HRK (27,36 eura), pri vrednostih nad 60.000 HRK pa znaša taksa poleg 200 HRK za vsakih začetih 10.000 HRK (1.368 eurov) še dodatnih 100 HRK, vendar pa skupaj ne več kot 2.500 HRK (342 eurov).

5.1.3.2 Sodne takse v družinskih zadevah

Na podlagi Zakona o sodnih taksah so oproščeni plačila sodnih taks:

- otroci kot stranke v postopkih v zvezi s preživljanjem,
- predlagatelji postopkov za ugotavljanje očetovstva ali materinstva in postopkov v zvezi s stroški, povezanimi z nosečnostjo in rojstvom zunajzakonskega otroka,
- stranke, ki zaprosijo za vrnitev poslovne sposobnosti,
- mladoletne osebe v postopkih za dovolitev sklenitve zakonske zveze in
- stranke v postopkih v zvezi z odločanjem o otrokovih stikih.

Glede vrednosti postopka je podobno kot v slovenski ureditvi določeno, da se v sporih o pravici do preživnine ali o terjatvi posameznih zneskov zakonite preživnine vrednost predmeta spora ugotavlja po vsoti zahtevanih zneskov za tri mesece, če se ne zahteva preživnina za krajši čas.

Za nekatere vrste sporov iz družinskih razmerij Zakon o sodnih taksah izrecno določa vrednost predmeta postopka za odmero sodnih taks. Tako za spore o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva predpisuje vrednost 5.000 HRK (673 evrov), enako vrednost predmeta postopka pa določa tudi za postopke v zakonskih sporih (ugotovitev obstoja zakonske zveze, razveljavitev ali razveza zakonske zveze). V teh primerih znaša vsota sodnih taks za tožbo, odgovor na tožbo in sodbo 200 HRK (67,34 eura).

Če se hkrati z zakonskim sporom ali sporom o ugotovitvi očetovstva ali materinstva odloča tudi o zahtevi za preživljanje otroka ali drugega zakonca, se plača le ena taksa, in sicer po vrednosti, po kateri se plača taksa za zakonski spor ali za spor o ugotovitvi očetovstva ali materinstva.

Če zakonca vložita predlog za sporazumno razvezo zakonske zveze, se plača le ena taksa.

V statusnih sporih (razveza ali razveljavitev zakonske zveze, ugotavljanje očetovstva idr.) in v sporih zaradi preživljanja otrok, v katerih je tožnik otrok, se ne plača taksa za predlog za začasno odredbo.

5.1.3.3 Sodne takse za upravne spore

Zakon o sodnih taksah v 22. členu določa, da se sodna taksa v upravnem sporu plača le, če sodišče tožbo zavrne ali zavrže. Kot vrednost spornega predmeta se upošteva znesek v višini 1.335 evrov (10.000 kun).

Taksna tarifa pa v tarifnih številkah 30 in 31 predpisuje naslednje višine sodnih taks za upravne spore – posebej za vloge in posebej za odločbe:

- tožba v upravnem sporu: 53 evrov (400 kun);
- predlog za obnovo upravnega spora: 67 evrov (500 kun);
- predlog za oceno zakonitosti splošnih aktov: 267 evrov (2.000 kun);
- vloga, s katero se začne postopek pred Visokim upravnim sodiščem Republike Hrvaške: 67 evrov (500 kun);
- pritožba zoper prvostopenjsko odločbo ali sklep, izdan v upravnem sporu: 67 evrov (500 kun);

- sodba ali sklep v upravnem sporu: 67 eurov (500 kun);
- odločitev o predlogu za obnovo upravnega spora: 67 eurov (500 kun);
- prvostopenjska odločba Visokega upravnega sodišča Republike Hrvaške: 67 eurov (500 kun).

Če je več upravnih sporov združenih zaradi skupnega obravnavanja, se taksa za sodbo plača posebej za vsak upravni spor – kot če upravni spori ne bi bili združeni.

5.1.3.4 Nastanek taksne obveznosti in taksni zavezanec v delovnih sporih

Na podlagi Zakona o sodnih taksah so oproščeni plačila sodnih taks tudi delavci v sporih in drugih postopkih v zvezi z uveljavljanjem njihovih pravic iz delovnega razmerja (3. točka prvega odstavka 11. člena). Sicer pa zakon ne določa nobenih posebnosti glede nastanka taksne obveznosti in taksnega zavezanca za postopke v delovnih sporih, tako da za te postopke (kadar se sodna taksa plača) velja splošna ureditev, po kateri mora plačati takso za tožbo in sodbo tožnik; taksna obveznost za tožbo nastane ob njeni vložitvi, za sodbo pa ob vročitvi sodbe stranki.

5.1.3.5 Plačilna obveznost nasprotnika stranke, ki je oproščena plačila sodnih taks

Če stranka, ki je oproščena plačila sodnih taks, v postopku uspe, mora takse, ki bi jih morala plačati ta stranka, če ne bi bila oproščena, plačati stranka, ki ni oproščena plačila sodnih taks, in sicer sorazmerno z uspehom oproščene stranke. Obveznost plačila teh sodnih taks nastane po pravnomočnem zaključku postopka.

5.1.3.6 Nadzor nad pobiranjem sodnih taks

Uporabo predpisov o sodnih taksah in pobiranje sodnih taks nadzorujejo neposredno višje sodišče, Ministrstvo za finance in Ministrstvo za pravosodje, vsak v okviru svojih pristojnosti.

5.1.4 EVROPSKO POTRDILO O DEDOVANJU KOT PODLAGA ZA VPIS V ZEMLJIŠKO KNJIGO IN PLAČILO TAKSE

5.1.4.1 Francija

V Franciji mora v primeru dedovanja nepremičnine notar sestaviti potrdilo o lastništvu premoženja, ki se nato predloži organu, pristojnemu za vodenje zemljiškega registra. Šele z vpisom (objavo) se konstituira lastninska pravica.

Strošek potrdila je odvisen od vrednosti premoženja. Ta strošek ne predstavlja takse, temveč ustreza predpisani notarski tarifi. Višina stroška je naslednja:

- pri vrednosti premoženja do 6.500 eurov znaša 1,972% vrednosti premoženja,
- pri vrednosti premoženja med 6.500 eurov in 17.000 eurov znaša 1,085% vrednosti premoženja,
- pri vrednosti premoženja med 17.000 eurov in 30.000 eurov znaša 0,740% vrednosti premoženja,
- pri vrednosti premoženja nad 30.000 eurov znaša 0,542% vrednosti premoženja.

5.1.4.2 Latvija

Višino sodne takse za vpis lastninske in zastavnih pravic v zemljiški register, postopek plačila sodne takse ter taksne oprostitve določa vladna Uredba o sodnih taksah za vpis lastninskih in zastavnih pravic v zemljiški register.⁴⁵ V 13. členu določa višino sodne takse za vpis lastninske pravice na nepremičnini v korist dediča, pri čemer je pravni naslov za vpis notarsko potrdilo o dedovanju. Višina sodne takse je odvisna od naslednjih dejavnikov:

- dedni red dediča (za bližje dediče je taksa nižja),
- ali so dediči živeli skupaj z zapustnikom (če so živeli skupaj z njim, je taksa nižja),
- ali gre za oporočno ali zakonito dedovanje (pri oporočnem dedovanju je taksa nižja).

Če vrednost podedovane nepremičnine ne presega 10 minimalnih plač, se za vpis lastninske pravice v zemljiški register taksa ne plača (17. člen uredbe).

Sicer pa je treba sodno takso plačati tudi v primeru, ko je izdano evropsko potrdilo o delovanju.

5.1.4.3 Poljska

Sodne takse za postopke pred sodišči, pristojnimi za vodenje zemljiških registrov, ureja Zakon o sodnih stroških v civilnih zadevah iz 28. julija 2005.⁴⁶ Navedene takse so odvisne od vrste zahtevka, npr. za vpis lastninske pravice znaša taksa 200 PLN (46,75 eura), za vpis lastnine na podlagi dedovanja ali razdelitve skupnega premoženja pa znaša taksa 150 PLN (35,06 eura).

Ni pa določene posebne takse za vpis v register, ki bi bila povezana z vrsto dokumenta kot pravne podlage za vpis.

5.1.5 ZAGOTAVLJANJE SPISNIH LISTIN V ZADEVAH, KJER ODVETNIKI IZVAJAJO OBRAMBO PO URADNI DOLŽNOSTI

5.1.5.1 Češka

Obdolžencu se lahko postavi ex offo zagovornik, pri čemer ekonomski položaj obdolženca ni kriterij oz. ne vpliva na njegovo postavitvev. Ex offo zagovornik se namreč imenuje v primerih, ko obdolženec mora imeti zagovornika, vendar si ga v določenem roku ne izbere sam. V primerih, ko ne gre za obvezno obrambo, pa lahko obdolženec, ki nima sredstev, zanj posebej zaprosi.

Osebe, ki so upravičene do kopiranja spisa (vključno z ex offo zagovornikom), to naredijo na svoje stroške. Načeloma plačajo stroške fotokopij takoj in v skladu z ustreznim cenikom.

⁴⁵<https://likumi.lv/ta/id/200087-noteikumi-par-valsts-nodevu-par-ipasuma-tiesibu-un-kilas-tiesibu-nostiprinasanu-zemesgramata>

⁴⁶ <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20051671398/U/D20051398Lj.pdf>

Ex offa zagovornik je nato upravičen do povračila teh stroškov s strani države. S predpisom ministra za pravosodje je v zvezi s tem določeno, da je odvetnik upravičen do povračila gotovinskih stroškov, vključno s stroški fotokopij, ki so bili porabljeni upravičeno. Če se torej kopiranje preobsežnega gradiva ne šteje za upravičeno, odvetnik nima pravice do povračila takšnih stroškov.

O višini povračila stroškov odloča organ, ki je vodil postopek, in sicer na predlog zagovornika. O tem se odloča potem, ko zagovornik zaključi s svojo obveznostjo obvezne obrambe, lahko pa zagovornik že prej zaprosi za predujem v razumni višini.

Če je obdolženec spoznan za krivega, je dolžan povrniti stroške svojega ex offa zagovornika, ki jih je plačala država, razen če je upravičen do brezplačnega zagovornika.

5.1.5.2 Francija

V kazenskih postopkih mora obdolženec obvezno imeti zagovornika. Če si ga ne izbere sam, mu ga postavi sodišče v sodelovanju z odvetniško zbornico.

Ko odvetnik prevzame primer, dobi tudi kopijo spisa.

Obdolženec mora kriti stroške ex offa zagovornika. Če tega zaradi svoje finančne situacije ne zmore, stroške zagovornika krije država preko sistema pravne pomoči. Obdolženec je upravičen do pravne pomoči v celoti, če njegovi mesečni prihodki ne presegajo 1.000 eurov, če znašajo med 1.000 in 1.500 euri, pa je upravičen do delne pravne pomoči (ti zneski se prilagodijo morebitnim družinskim izdatkom).

5.1.5.3 Hrvaška

Obdolžencu se lahko postavi ex offa zagovornik, pri čemer ekonomski položaj obdolženca ni kriterij oz. ne vpliva na njegovo postavitvev.

Stroške fotokopiranja ali snemanja sodnega spisa, opravljenega na zahtevo ex offa zagovornika, vnaprej krije sodišče. Končna odločitev o stroških pa se sprejme po zaključku kazenskega postopka.

V primeru, ko sodišče fotokopira sodni spis na zahtevo ex offa zagovornika, ni omejitve glede tega, za kolikšno število strani se lahko zahteva fotokopije.

Če sodišče obdolženca spozna za krivega, mu v sodbi naloži plačilo stroškov postopka, razen v primerih, ko bi plačilo stroškov ogrozilo njegovo preživljanje. V tem primeru lahko predsednik senata na utemeljeno prošnjo obsojenca izda odločbo, s katero ga oprosti obveznosti povračila stroškov.

5.1.5.4 Latvija

Obdolžencu se lahko postavi ex offa zagovornik, pri čemer ekonomski položaj obdolženca ni kriterij oz. ne vpliva na njegovo postavitvev.

Državni tožilec mora zagotoviti obdolžencu, ki ima pravico do zagovornika, kopije gradiva v zvezi s kazensko zadevo, ki bo (je) posredovano sodišču, oziroma ga seznaniti s tem gradivom.

Po zaključku predkazenskega postopka ima obdolženec pravico do prejema kopij vsega gradiva v zvezi s kazensko zadevo, ki je posredovano sodišču in ki se nanaša na obtožbo zoper njega (če ga s tem gradivom ni že prej seznanil državni tožilec).

Zagovornik ima vse pravice, ki jih ima obdolženec, katerega zagovarja, kar pomeni tudi pravico do tega, da se v postopkih, kjer nastopa ex offo, seznanijo z vsem gradivom zadevnega primera (od trenutka, ko se začne pregon), ter je upravičen do kopij tega gradiva.

Obdolženec oz. njegov zagovornik je torej upravičen do brezplačne pridobitve gradiva v zvezi s kazenskim postopkom, ki je potrebno za obrambo. Oseba, ki vodi postopek, pa lahko oceni količino tega gradiva.

5.1.5.5 Malta

Obdolženi mora imeti zagovornika tekom kazenskega postopka. Sodišče mu ga postavi vedno, razen če obdolženi takšno pravno pomoč posebej zavrne. Ekonomski položaj obdolženca na postavitve zagovornika ne vpliva.

Zagovorniku, ki ga imenuje sodišče, se zagotovi brezplačna kopija sodnega spisa ne glede na vrsto primera.

5.1.5.6 Nemčija

Obdolžencu se lahko postavi ex offo zagovornik. Ekonomski položaj obdolženca na postavitve ex offo zagovornika ne vpliva, lahko pa vpliva na vprašanje, kdo nosi stroške zagovornika.

Zagovornik plača stroške fotokopij sodnega spisa, nato pa mu jih povrne država ali v določenih primerih obdolženec. Vendar pa lahko zagovornik od državnega proračuna zahteva primeren predujem za nastale stroške oz. za stroške, ki mu bodo verjetno nastali.

Za prvih 50 strani fotokopij se plača po 50 centov na stran, za naslednje pa po 15 centov na stran. Povrnejo se stroški samo za tiste fotokopije, ki so bile potrebne za primerno obrambo.

5.1.5.7 Poljska

Podobno kot na Češkem se tudi na Poljskem obdolžencu lahko postavi ex offo zagovornik, pri čemer ekonomski položaj obdolženca ni kriterij oz. ne vpliva na njegovo postavitve. Ex offo zagovornik se namreč imenuje v primerih, ko obdolženec mora imeti zagovornika, vendar si ga v določenem roku ne izbere sam. V primerih, ko ne gre za obvezno obrambo, pa lahko obdolženec, ki nima sredstev, zanj posebej zaprosi.

Če fotokopije spisa naredi odvetnik sam, se zanje ne zaračuna. Če pa fotokopije naredi sodišče, jih je mogoče dobiti samo proti plačilu.

Med postopkom država začasno krije stroške, vključno s stroški pravne pomoči ex offo. Odločitev o stroških postopka sprejme sodišče, in sicer načeloma takrat, ko razglasi končno odločitev o glavni stvari. V določenih primerih lahko sodišče odloči, da mora tudi oproščena oseba plačati stroške, npr. če je ta oseba prispevala k povečanju suma, da je storila kaznivo dejanje.

Doktrina se nagiba k temu, da stroški kopiranja sodnih spisov ne sodijo v okvir pravne pomoči ex offo, za katero se uporablja pojem nujnih stroškov. Država zato teh stroškov ne povrne, temveč gredo v breme odvetnika (odločbe Vrhovnega sodišča gredo v to smer).

5.1.5.8 Romunija

Če si v primerih obvezne obrambe obdolženec ne izbere zagovornika sam, mu ga postavi sodišče. Ekonomski položaj obdolženca pri tem ni kriterij oz. ne vpliva na njegovo postavitvev.

Obdolženčev zagovornik (tudi ex offo zagovornik) ima pravico zahtevati preučitev spisa vseskozi tekom kazenskega postopka. Preučitev spisa zajema pravico branja dokumentov, zapisovanja podatkov oz. informacij iz spisa, pa tudi pravico pridobitve fotokopij na strankine stroške. Te pravice ni dovoljeno zlorabljati ali neprimerno omejevati.

Stroški, potrebni za izvedbo procesnih dejanj, izvajanje dokazov, pridobivanje materialnih dokazov, plačilo zagovornika, kot tudi vsi ostali stroški, nastali zaradi kazenskega postopka, se krijejo iz zneskov, ki jih zagotovi država ali jih plačajo stranke. V primeru obsodbe in v drugih zakonsko določenih primerih mora obdolženec kriti sodne stroške, plačane s strani države.

5.1.5.9 Škotska

Obdolžencu se lahko postavi ex offo zagovornik, pri čemer ekonomski položaj obdolženca ni kriterij oz. ne vpliva na njegovo postavitvev.

Za kopije spisa vnaprej plača zagovornik, kateremu država stroške povrne po predložitvi računa (ne šele na koncu postopka). Za stroške ne dobi preudjma.

Takse za fotokopiranje so predpisane z uredbo v fiksni višini (do 10.000 strani je ena tarifa, nad 10.000 strani pa druga, petkrat nižja).

5.2 Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravnim redom Evropske unije.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Določbe predloga zakona bodo imele manjše administrativne posledice pri poslovanju sodišč, saj bodo morala sodišča zaračunavati sodne takse za nekatere postopke, za katere po veljavni ureditvi niso določene. Gre zlasti za postopke po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe in za nekatere postopke o predlogu za dopustitev revizije. Poleg tega se določa nova obveznost sodišč, po kateri bodo dolžna prosilce za taksne ugodnosti in njihove družinske člane, ki ne bodo podali vnaprejšnjega »kvalificiranega« soglasja za pridobivanje njihovih osebnih podatkov s strani sodišč, obvestiti o možnosti vpogleda v informacije glede pridobivanja oziroma obdelovanja njihovih osebnih podatkov. Te informacije bodo morala sodišča tudi objaviti na svojih spletnih straneh.

Po drugi strani bodo sodišča razbremenjena odločanja o predlogih za taksno oprostitev strank za postopke, za katere je strankam že dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč, saj bodo te stranke upravičene do taksne oprostitve na podlagi zakona. K manjši obremenjenosti sodišč bodo prispevale tudi ostale na novo predlagane taksne oprostitve na podlagi zakona (taksna oprostitev za posredne proračunske uporabnike, ki so v celoti v lasti države in taksna oprostitev za sodno takso za fotokopije v primeru, ko ta ne bo presegala štirih eurov). Delo delovnih sodišč prve stopnje in socialnega sodišča prve stopnje bo poenostavljeno tudi zaradi drugačne določitve taksnega zavezanca za postopke o individualnih delovnih sporih in socialnih sporih. Navedenim sodiščem ne bo več treba na koncu postopka zaračunati takso tožeči stranki ter v odločbi o stroških postopka eventualno odločiti o obveznosti tožene stranke, da takso (v celoti ali delno) povrne tožeči stranki. Namesto tega bodo sodišča na koncu postopka sodno takso naložila v plačilo neposredno stranki, ki jo bo dolžna plačati (ob upoštevanju nove taksne oprostitve za delavce in zavarovance kot tožnike v teh postopkih). V povezavi z določitvijo skupnosti vsakokratnih etažnih lastnikov (iz sredstev rezervnega sklada) kot taksnega zavezanca v nekaterih postopkih po ZVEtL-1 bo poenostavljeno tudi administrativno delo sodišč v teh postopkih.

V ostalem predlog zakona ne ukinja ali odpravlja administrativnih bremen, niti ne uvaja novih.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Strankam, ki jim bo za določen postopek pred sodiščem dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč, ne bo treba posebej zaprositi še za oprostitev plačila sodnih taks za ta postopek, saj bodo do taksne oprostitve upravičene na podlagi zakona in jo bo sodišče upoštevalo po uradni dolžnosti.

Poleg tega bo strankam olajšano uveljavljanje taksnih ugodnosti, saj tiste sestavine predloga za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, ki zahtevajo sodelovanje družinskih članov vlagatelja predloga, ne bodo več obvezne.

Ker se predlagajo nekatere nove sodne takse, bodo nastale nove obveznosti strank za njihovo plačilo, po drugi strani pa zaradi novih taksnih oprostitvev ne bodo več dolžne plačevati nekaterih sedanjih sodnih taks.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki:

Predlog zakona ne bo imel posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo:

Predlog zakona ne bo imel posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje:

Predlog zakona ne bo imel posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona ne bo imel posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

Vlada oziroma resorno ministrstvo bo predstavilo zakon širši javnosti z objavo na svetovnem spletu, posebna predstavitev sprejetega zakona ni predvidena.

Ministrstvo za pravosodje bo spremljalo izvajanje sprejetega zakona prek odzivov izvajalcev zakona in udeležencev postopkov ter s spremljanjem sodnih statističnih podatkov.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Poleti 2019 je bilo opravljeno predhodno usklajevanje delovnega gradiva predloga zakona, v katerega so bili vključeni Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Državno odvetništvo Republike Slovenije, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Ministrstvo za okolje in prostor ter Ministrstvo za finance. Odgovore so podali Vrhovno sodišče Republike Slovenije, tri višja sodišča, štiri okrožna sodišča, štiri okrajna sodišča, Državno odvetništvo Republike Slovenije in vsa tri ministrstva.

Dne 5. 12. 2019 je bilo Višje delovno in socialno sodišče zaproseno za mnenje glede problematike nastanka taksne obveznosti za postopek o individualnih delovnih sporih zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja pred sodiščem prve stopnje. Sodišče je podalo mnenje.

Dne 10. 12. 2019 sta bila Ministrstvo za finance in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo zaprosena za mnenje v zvezi s spremembami višin sodnih taks za zahtevnejše upravne spore. Obe ministrstvi sta podali mnenje.

Dne 10. 12. 2019 je bilo Vrhovno sodišče Republike Slovenije zaproseno za informacijo in mnenje glede izterjave neplačane sodne takse in nadzora nad uporabo predpisov o sodnih taksah.

Dne 28. 1. 2020 je bil v prostorih Ministrstva za pravosodje izveden sestanek s predstavniki Ministrstva za finance, na katerem so bile obravnavane spremembe sodnih taks za zahtevnejše upravne spore.

Dne 14. 2. 2020 je bilo delovno gradivo predloga zakona poslano v strokovno usklajevanje Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Upravnemu sodišču, Višjemu delovnemu in socialnemu sodišču, Sodnemu svetu, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Državnemu odvetništvu Republike Slovenije, Odvetniški zbornici Slovenije in Notarski zbornici Slovenije. Dne 17. 2. 2020 je bilo gradivo objavljeno na spletnem portalu e-demokracija, istega dne pa je bilo poslano tudi v strokovno usklajevanje Banki Slovenije, Agenciji za trg vrednostnih papirjev, Agenciji za zavarovalni nadzor in Agenciji za javni nadzor nad revidiranjem ter v seznanitev sedmim sindikatom, ki so kot predstavniki delojemalcev člani Ekonomsko-socialnega sveta. Odgovore so podali Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Upravno sodišče, Višje delovno in socialno sodišče, Okrožno sodišče v Ljubljani, Okrajno sodišče na Vrhniki, Sodni svet, Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije, Državno odvetništvo Republike Slovenije, Odvetniška zbornica Slovenije, Banka Slovenije, Agencija za trg vrednostnih papirjev, Agencija za javni nadzor nad revidiranjem in Slovenski državni gozdovi.

Na podlagi prejetih pripomb je bilo pripravljeno novo delovno gradivo predloga zakona, ki je bilo dne 13. 7. 2020 poslano v ponovno strokovno usklajevanje Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Upravnemu sodišču, Višjemu delovnemu in socialnemu sodišču, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Državnemu odvetništvu Republike Slovenije, Odvetniški zbornici Slovenije, Notarski zbornici Slovenije, Računskemu sodišču in Informacijskemu pooblaščenču. V vednost je bilo poslano Banki Slovenije, Agenciji za trg vrednostnih papirjev, Agenciji za zavarovalni nadzor in Agenciji za javni nadzor nad revidiranjem. Delovno gradivo je bilo tudi objavljeno na spletnem portalu e-demokracija. Odgovore je podala večina naslovnikov, dodatno pa še Združenje stečajnih upnikov.

Dne 14. 7. 2020 sta bila Ministrstvo za finance in Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo zaprosena za mnenje v zvezi z razširitvijo taksnih obveznosti na posredne proračunske uporabnike, ki so v celoti v lasti države. Obe ministrstvi sta podali mnenje.

Dne 10. 8. 2020 je bilo Okrajno sodišče v Ljubljani zaproseno za mnenje glede taksne ureditve za postopke po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča. Sodišče je podalo obsežne konstruktivne pripombe.

Dne 18. 8. 2020 je v prostorih Ministrstva za pravosodje potekal sestanek z vodjo Oddelka za družinsko sodstvo Okrožnega sodišča v Ljubljani, na katerem so bile obravnavane spremembe sodnih taks za postopke v družinskih zadevah.

Dne 29. 10. 2020 so bili Vrhovno sodišče Republike Slovenije, prvo- in drugostopenjska delovna sodišča ter Okrajno sodišče v Ljubljani ponovno zaproseni za mnenje glede sprememb

postopka odločanja o predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, glede sprememb taksne ureditve za postopke po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča, ter glede nastanka taksne obveznosti za postopke o individualnih delovnih sporih pred sodišči prve stopnje. Večina naslovnikov je podala mnenje.

Nato so bila dne 20. 11. 2020 vsa delovna in socialna sodišča zaprosena še za podatke v zvezi s prihodki iz naslova sodnih taks. Sodišča so podala zaprosene podatke in informacije.

Tekom medresorskega usklajevanja so bili dne 1. 2. 2021 z gradivom seznanjeni Vrhovno sodišče Republike Slovenije, Višje delovno in socialno sodišče, delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje ter Odvetniška zbornica Slovenije. Do predložitve gradiva v obravnavo na Vlado RS smo prejeli mnenje Odvetniške zbornice Slovenije in posebej še odvetnika Marka Majstorovića, Združenja občin Slovenije, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Združenja stečajnih upnikov.

Dne 26. 7. 2021 je bilo Vrhovno sodišče Republike Slovenije zaproseno za mnenje glede posameznih rešitev v zvezi s sodno takso za elektronsko vložene vloge in sodnimi taksami za postopke v družinskih zadevah, ki so bile v gradivo zakonskega predloga vnesene na njegovo pobudo. Sodišče je podalo mnenje.

V nadaljevanju so prikazane pripombe strokovne javnosti in opredelitev predlagatelja po posameznih členih predloga zakona.

K 2. členu (3. člen ZST-1)

Okrajno sodišče v Ljubljani (OJ LJ) – Oddelek za etažno lastnino

Meni, da bi moral predlagatelj plačati takso tudi v primeru nemeritornega ali negativnega zaključka postopka za vzpostavitev etažne lastnine. Dvom o tem, kakšna naj bo taksna osnova, je možno odpraviti s tem, da se v opombah doda domneva, da je predlagatelj v takšnih primerih zahteval vzpostavitev na zgolj enem posameznem delu stavbe (osnova je torej 150,00 EUR z ustreznim znižanjem v primerih umika ali domneve umika zaradi neplačila takse). Dalje meni, da je osnutek besedila novega devetega odstavka 3. člena ZST-1 pomanjkljiv, ker ne določa taksne obveznosti za tistega udeleženca, v korist katerega se ugotavlja obstoj še ne vpisane druge stvarne pravice na posameznem delu. Osnutek novega besedila tudi ne omogoča neposredne izterjave taks za določitev idealnih deležev solastnine na skupnih delih iz sredstev rezervnega sklada. Če v primerih, ko je podan razlog za ustavitev postopka ali zavrženje ali zavrnitev predloga iz razlogov na strani predlagatelja, nihče od udeležencev ne prevzame postopka, je nesmiselno, da plača takso namesto predlagatelja skupnost.

Glede novega desetega odstavka OJ LJ meni, da ni potrebe, da bi breme za nepremišljen ali neutemeljen predlog, vložen s strani enega etažnega lastnika, prevzeli nase vsi ostali etažni lastniki. V praksi so največji problemi tam, kjer etažna lastnina na stavbi ni (dokončno) vzpostavljena ali kjer idealni deleži solastnine niso določeni, zaradi česar mora oseba, pristojna za odmero takse za postopek za ugotovitev pripadajočega zemljišča, najprej izračunati deleže na podlagi podatkov registra nepremičnin, ki so lahko povsem nepopolni, hkrati pa ne povedo,

kateri del v stavbi je posamezni del in kateri skupni del ter kateri del je posledično soudeležen pri izračunu deležev. Nujno je torej, da se delitev takse v teh primerih poenostavi.

Obstoječe besedilo zakona ne ureja situacije, ko je vložen negativni ugotovitveni zahtevek po 56. členu ZVEtL-1. Dobro bi bilo predvideti takso tudi za te primere, ki so sicer redki, a se utegnejo v prihodnosti pojaviti pogosteje.

Pripombe k devetemu in desetemu odstavku so upoštevane, s tem da so vse določbe glede taksnih zavezancev za postopke po ZVEtL-1 prenesene v nov 3.a člen zakona.

K 4. členu (5. člen ZST-1)

Delovna sodišča in socialno sodišče prve stopnje

Predlagajo prestavitev nastanka taksne obveznosti za individualne delovne spore zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja na prvi stopnji iz konca postopka na začetek postopka, in sicer iz naslednjih razlogov:

- manj strank kot prej prostovoljno plača sodno takso;*
- finančna obremenitev tožečih strank na koncu prvostopenjskega postopka je večja kot prej;*
- obveznost plačila sodne taks na začetku postopka strankam ne bi ovirala dostopa do sodišča, saj lahko zaprosijo za taksne ugodnosti;*
- veljavna ureditev neupravičeno razlikuje med tožečimi strankami v različnih vrstah delovnih sporov; kot taka posega v pravico strank do enakega pravnega varstva;*
- postopkovne težave bi kljub zgoraj navedenim predvidenim spremembam ostale, saj je zavezanec za plačilo sodne taks po prvem odstavku 3. člena ZST-1 tisti, ki predlaga uvedbo postopka (verjetno pri tem sodišče misli na 1. točko prvega odstavka 3. člena ZST-1).*

Višje delovno in socialno sodišče (VIS DS)

VIS DS meni, da za prestavitev nastanka taksne obveznosti za individualne delovne spore zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja na prvi stopnji iz konca postopka na začetek postopka ni utemeljenih razlogov. Svoje stališče utemeljuje s tem, da je namen veljavne ureditve olajšati delavcem uveljavljanje sodnega varstva v zvezi s temeljnimi pravicami iz delovnega razmerja premoženjske narave (neodvisno od poravnave taksnih obveznosti na začetku postopka) in zmanjšati omejitev dostopa do sodišča. Veljavna ureditev tudi izenačuje položaj strank v individualnih delovnih sporih in socialnih sporih v zvezi z uveljavljanjem pravic premoženjske narave, ob upoštevanju posebnosti individualnih delovnih sporov in socialnih sporov v primerjavi s civilnimi spori. Po oceni sodnikov VIS DS, ki rešujejo pritožbe zoper sklepe, ki se nanašajo na sodne takse, veljavna ureditev ne povzroča večjih problemov. Sprememba obravnavane določbe iz pretežno proceduralnih razlogov ni utemeljena, ker se zanemarljivo vsebinski vidik in namen veljavne določbe glede nastanka taksne obveznosti.

Vrhovno sodišče (VS RS)

VS RS se pridružuje stališču sodišč prve stopnje in predlaga, da se taksna obveznost v individualnih delovnih sporih (v tistih, kjer se taksa sploh plača) določi ob vložitvi tožbe. Predlaga tudi, da to velja za vse delovne spore, v katerih se plačuje sodna taksa. Zaradi instituta taksnih ugodnosti sodna taksa kot procesna predpostavka ne bi bila problematična. Če je stranka že ob vložitvi tožbe seznanjena z višino takse in dolžnostjo plačila, lahko že na

začetku razmisli o ustreznosti svojega zahtevka oziroma o višini terjatve (v izogib previsoko postavljenim odškodninam). V obratnem primeru do boleče streznitve pride šele po sodbi sodišča prve stopnje, ko se lahko zgodi, da bo prisojeni znesek manjši od stroška sodne takse. Posredno to ne prispeva k ustrezni podobi sodstva v javnosti.

Upoštevano je mnenje VIS DS. Nastanek taksne obveznosti za individualne delovne spore zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja na prvi stopnji še naprej ostaja na koncu postopka, v zvezi s tem pa se posebej določi taksnega zavezanca za plačilo sodne takse v teh sporih (v novem drugem odstavku 3. člena ZST-1).

Okrajno sodišče v Ljubljani (OJ LJ)

Navaja, da se o prvem vpisu izvedene pravice ne vodi poseben postopek, pač pa je to sestavni del končne odločbe v postopku vzpostavitve etažne lastnine (30. člen ZVEtL-1) ali odločbe o ugotovitvi pripadajočega zemljišča (drugi odstavek 50. člena ZVEtL-1). Zato OJ LJ glede 13. točke prvega odstavka 5. člena ZST-1 predlaga, da se besedilo »postopek odločanja o prvem vpisu izvedene pravice« nadomesti z besedilom »ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice«.

Pripomba je upoštevana.

Vrhovno državno tožilstvo (VDT):

VDT je izrazilo bojazen, da bi s širšim tolmačenjem nove 21. točke ex offo zagovorniki v katerikoli fazi postopka zahtevali od državnega tožilstva fotokopije celotnega sodnega spisa (če se le ta nahaja na državnem tožilstvu) ali morebiti celo tožilskega spisa. VDT kopiranju sodnega spisa na tožilstvu za potrebe ex offo zagovornika nasprotuje (po potrebi naj se sodni spis tudi za čas kopiranja vrne na sodišče). VDT dalje meni, da lahko nova 21. točka spodbuja naročnika fotokopij listin, ker ni takojšnje stroškovne posledice, da bi naročal neselektivno fotokopiranje. VDT predlaga tudi preučitev situacije, ko je v eni zadevi več zagovornikov po uradni dolžnosti (če je več obdolženih) oziroma možnost obdolženih, da tekom postopka zagovornike tudi zamenjajo. Če je dokumentacije v spisu veliko, je treba upoštevati precejšnje finančne (nenazadnje tudi administrativne ter kadrovske) posledice te določbe.

Predlagatelj meni, da v ZST-1 ni oz. ne bo pravne podlage za tolmačenje, po katerem bi ex offo zagovorniki v katerikoli fazi postopka zahtevali od državnega tožilstva fotokopije celotnega sodnega spisa (če se le ta nahaja na državnem tožilstvu). Skladno s 1. členom ZST-1 se sodne takse plačujejo le pred sodišči in prekrškovnimi organi, kar pomeni, da tudi pravila o nastanku taksne obveznosti veljajo le za plačila sodnih taks pred navedenimi organi. Sicer pa predvidena prestavitev nastanka taksne obveznosti za fotokopije na konec postopka pomeni le spremembo časovnega trenutka nastanka taksne obveznosti, medtem ko pravila glede obveznosti plačila sodne takse za fotokopije ostajajo nespremenjena. Predvsem pa se z zadevno spremembo ne določajo nobene dodatne taksne oprostitve. Pripomba ni upoštevana.

K 7. členu (10. člen ZST-1)

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT)

MGRT z vidika svojih pristojnosti ocenjuje, da ureditev, ki bi omogočala oprostitev plačila sodnih taks za gospodarske družbe v 100% lasti države, ne bi bila primerna. V primeru podjetij v državni lasti gre velikokrat za subjekte, ki so ustanovljeni s posebnim namenom, da zadovoljujejo potrebe splošnega interesa, in ki ne delujejo v pogojih proste konkurence na trgu z drugimi subjekti. Njihova taksna razbremenitev bi lahko povzročila povečanje števila sodnih postopkov, lahko pa bi tudi dodatno prispevala k izkrivljanju konkurence.

Ministrstvo za finance (MF)

Pravilnik o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov⁴⁷ kot posredne proračunske uporabnike opredeljuje zgolj pravne osebe javnega prava, ki so organizirane v pravnoorganizacijski obliki javnega zavoda, javne agencije ali javnega sklada. Pravne osebe, ki so organizirane kot delniške družbe, družbe z omejeno odgovornostjo, javni gospodarski zavodi ali v drugi pravnoorganizacijski obliki, kljub dejstvu, da imajo v firmi besedo zavod, sklad ali agencija, niso posredni proračunski uporabniki. Iz navedenega izhaja, da predlagana sprememba 10. člena Zakona o sodnih taksah zajame izključno posredne uporabnike proračuna, med katere nikakor ne sodijo gospodarske družbe in jih torej ni treba posebej izločiti iz ureditve.

Mnenji MGRT in MF sta upoštevana v okviru predlagane dopolnitve prvega odstavka 10. člena zakona.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS)

Meni, da ni jasno razvidno, ali bi nova oprostitev iz prvega odstavka 10. člena ZST-1 veljala samo za posredne proračunske uporabnike iz prvega odstavka 3. člena Pravilnika o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov⁴⁸ (v nadaljevanju: Pravilnik), ali tudi za osebe iz drugega odstavka 3. člena Pravilnika, ki se obravnavajo kot posredni uporabniki. Predlaga, da se zaradi jasnosti te določbe med oproščene subjekte sodnih taks uvrsti tudi osebe, ki se obravnavajo kot posredni uporabniki v skladu z drugim odstavkom 3. člena Pravilnika.

Dopolnitev prvega odstavka 10. člena ZST-1 zajema le posredne proračunske uporabnike, ki so v celoti v lasti države. Zato ni sporno, da med subjekte, ki bodo na novo oproščeni plačila sodnih taks, ne sodijo subjekti, ki niso posredni proračunski uporabniki v 100% lasti države. Predlagatelj meni, da je predlagana zakonska dopolnitev jasna in ne povzroča dileme, ki jo je izpostavil ZZZS. Hkrati to pomeni, da ZZZS ne sodi med subjekte, ki bodo na novo oproščeni plačila sodnih taks. Predlog ZZZS se ne upošteva.

Državno odvetništvo

Meni, da bi bilo treba zakonsko besedilo novega tretjega odstavka 10. člena ZST-1 oblikovati bolj natančno, da bi bilo nedvoumno razvidno, da je stranka oproščena plačila sodnih taks le za tisti del postopka, za katerega ji je dodeljena BPP. V obrazložitvi bi bilo treba to ponazoriti s primerom: »Če je stranki dodeljena BPP le za postopek na prvi stopnji, to pomeni, da za vložitev rednega in izrednega pravnega sredstva ni upravičena do oprostitve plačila sodne takse.«.

⁴⁷ Uradni list RS, št. 46/03.

⁴⁸ Uradni list RS, št. 46/03.

Pripomba je upoštevana, določba je predelana tako, da bo zadevna taksna oprostitvev po zakonu nedvoumno omejena le na postopek, za katerega je stranki dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč.

Slovenski državni gozdovi d.o.o. (SiDG)

Predlaga nov četrti odstavek 10. člena ZST-1, ki bi določal taksno oprostitvev tudi za druge osebe javnega prava. Elementi, pomembni za identifikacijo oseb javnega prava, naj bi bili način ustanovitve (javnopравни akt), namen delovanja (zasledovanje javnih ciljev), izvajanje javnih nalog, odgovornost za obveznosti (s strani države in državi), prevladujoča vloga države v organih upravljanja, javnopravna narava delovanja in način financiranja (javna sredstva). Navaja Zakon o upravnih taksah, ki določa, da takse ne plačujejo javni skladi in javne agencije ter druge osebe javnega prava (2.a točka prvega odstavka 23. člena ZUT).

Predlog je upoštevan s predlagano dopolnitvijo prvega odstavka 10. člena zakona.

Vrhovno sodišče (VS RS) – Šola za sodne takse

Predlaga, da se na družinskem področju določi oprostitvev plačila sodnih taks za otroka, ki je dopolnil 15 let starosti in je sposoben razumeti pomen in posledice svojih dejanj, ter za otrokovega skrbnika. Sodišče je namreč v družinskih postopkih dolžno skrbeti za otrokove interese in zasledovati njegovo največjo korist.

Predlog je upoštevan s predlagano novo določbo četrtega odstavka 10. člena zakona.

K 9. členu (12. člen ZST-1)

Informacijski pooblaščenec (IP)

Glede predlagane spremembe v zvezi s pridobivanjem osebnih podatkov družinskih članov stranke, ki naj bi v celoti potekalo na podlagi samega zakona v povezavi s podanim predlogom stranke in brez njihovega soglasja oz. podpisa, je IP izpostavil, da je v nadaljnjem procesu obdelave navedenih osebnih podatkov zelo pomembno, da se zagotovi transparentnost obdelave, in sicer, da se posameznike ob zbiranju, oz. če se osebni podatki ne zbirajo neposredno od posameznika v razumnem roku po prejemu osebnih podatkov, seznaniti z informacijami o obdelavi, kot to določata 13. in 14. člen Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (General Data Protection Regulation – GDPR). Po mnenju IP bi bilo smiselno to ustrezno urediti v podzakonskem aktu, deloma (za posameznika, ki podaja predlog) lahko tudi na obrazcu, s katerim posameznik poda predlog za uveljavitev oprostitve, odloga ali obročnega plačila taks na podlagi sodne odločbe.

Pripomba je upoštevana, ustrezno sta dopolnjena 12.a in 14.b člen ZST-1.

Državno odvetništvo (DOdv)

Glede na to, da se 11. člen ZST-1 dopolnjuje z možnostjo oprostitvev plačila sodne takse za fizično osebo, ki ni samostojni podjetnik posameznik in ki kot poklic opravlja določeno

dejavnost, v postopkih v zvezi z njegovo dejavnostjo, meni, da bi bilo temu ustrezno treba dopolniti tudi določbo prve alineje drugega odstavka 12. člena ZST-1.

Pripomba je upoštevana.

K 14. členu (15. člen ZST-1)

Okrožno sodišče v Ljubljani – Oddelek za gospodarsko sodstvo

Predlaga, da zakon jasno določi, kako sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti naloži plačilo taks nasprotniku stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela (razen če je oproščen plačila taks na podlagi zakona): s sklepom ali neposredno s plačilnim nalogom.

Predlog je upoštevan.

Vrhovno sodišče (VS RS) – Šola za sodne takse

Ker v 15. členu zakona ni izrecne določbe o prevalitvi sodne takse v primeru sklenjene sodne poravnave, predlaga spremembo ZST-1 tako, da bi določba četrtega odstavka 15. člena veljala tudi za stranko, ki je bila oproščena plačila taks in je na podlagi sklenjene sodne poravnave pridobila premoženje, ki presega del takse, ki bi jo morala plačati, če ne bi bila oproščena plačila taks.

Predlog je upoštevan v okviru spremenjenega četrtega odstavka 15. člena zakona.

K 17. členu (18. člen ZST-1)

Odvetniška zbornica Slovenije (OZS)

Predlaga, da se v 18. členu ZST-1 tretji odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če se z eno tožbo uveljavljajo primarni in eden ali več podrejenih tožbenih zahtevkov ali pri alternativno postavljenih zahtevkih, se plača taksa samo za tisti zahtevek, za katerega je predpisana najvišja taksa.«.

OZS predlog utemeljuje s tem, da je finančna obremenjenost tožnika zaradi zaračunavanja taks za primarni in podrejene zahtevke po veljavni ureditvi lahko izredno velika. Previsoka taksna obveznost pa lahko pomeni omejevanje pravice do sodnega varstva in pravnega sredstva. Obseg obremenjenosti sodnika, ko odloča o utemeljenosti primarnega, podrejenega ali alternativno postavljenega zahtevka, je enak oz. povsem primerljiv, zato razlika v taksi ni utemeljena.

Med primerom, ko je v tožbi postavljen primarni in eden ali več podrejenih tožbenih zahtevkov, in primerom, ko gre za alternativno postavljene zahtevke, je razlika v tem, da v prvem primeru ni jasno, o koliko zahtevkih bo sodišče odločalo in je zato treba zaračunati nekoliko višjo takso, ki se po potrebi vrne, medtem ko v drugem primeru sodišče odloča le o enem zahtevku (gre za različne možnosti izpolnitve enega zahtevka). Zato so razlike v sodni taksi utemeljene. Predlog ni upoštevan.

K 18. členu (21. člen ZST-1)

Državno odvetništvo (DOdv)

Predvidena sprememba tega člena (v povezavi s spremembami 16. in 17. člena ZST-1) prevzema v zakon začasno ureditev Ustavnega sodišča št. U-I-46/15 z dne 25. 4. 2018. DOdv meni, da bi bilo treba razmisliti o ustreznem znižanju in ne črtanju sodnih taks nad omenjeno višino vrednosti spornega predmeta. Pri tem bi se lahko zgledovali po primerjalno pravnih ureditvah, npr. v Nemčiji.

ZST-1 je bil leta 2008 pripravljen po vzoru nemške ureditve, in sicer tako glede sistematike zakona kot tudi glede višine sodnih taks. Sodne takse za pravdni postopek po ZST-1 so tedaj znašale povprečno 66% višin nemških taks, kar je ustrezalo razmerju med BDP-jema na prebivalca obeh držav. Tako nemške kot slovenske sodne takse so se od takrat dalje povišale. Glede na to, da je Ustavno sodišče razveljavilo naraščanje sodnih taks za pravdni postopek pri vrednostih spornega predmeta nad 500.000 eurov, zgledovanje po nemški ureditvi v razveljavljenem delu ni možno. V Avstriji sodne takse za pravdni postopek navzgor niso omejene, poleg tega so npr. pri vrednosti spornega predmeta 30 mio eurov celo višje kot v Nemčiji. Zato tudi Avstrija ni primeren vzor. Tako splošen predlog DOdv ne zadošča za pripravo drugačne rešitve od trenutno predvidene.

K 20. členu (novi 33.a člen ZST-1)

Vrhovno sodišče (VS RS)

Predlaga, da se določi za 20% nižja sodna taksa za elektronske vloge v sodnih postopkih, ki se vodijo v vpisnikih PUND. Po oceni VS RS navedeni odstotek predstavlja prihranek sodišč na materialnih stroških (pri skeniranju, tiskanju, arhiviranju sodnih zadev, pri obdelavi in odpravi pošiljk) in manjšo obremenitev zaposlenih v zvezi z omenjenim delom.

Predlog je upoštevan v predlaganem novem 33.a členu zakona.

K 24. členu (TŠ 1112 ZST-1)

Odvetniška zbornica Slovenije (OZS)

Predlaga, da se v okviru 1. točke tarifne številke (v nadaljevanju: TŠ) 1112 določi znižanje sodne takse tudi v primeru, če pride do umika tožbe po razpisu pripravljalnega naroka ali naroka za glavno obravnavo, vendar pred njegovo izvedbo. OZS predlog utemeljuje s tem, da v navedenem primeru sodišče razen pošiljanja plačilnega naloga in vročitve tožbe nasprotni stranki ter razpisa naroka drugih opravil ne opravi. Ne glede na navedena minimalna opravila sodišča je stranka po veljavni ureditvi dolžna plačati sodno takso v celoti. V primeru kasnejše sklenjene sodne poravnave pa stranka plača takso po količniku 1,0. Takšna ureditev iz stroškovnega vidika ovira strankam sklenitev izvensodne poravnave in končanje postopkov pred izvedbo razpisanega naroka.

Predlog je upoštevan.

K 30. členu (TŠ 4021 ZST-1)

Odvetniška zbornica Slovenije (OZS)

Predlaga, da se v TŠ 4021 določi, da ta tarifna številka ne velja za postopek o ugovoru zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine (VL). Predlog utemeljuje s tem, da sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine ni odločba, ki jo izda sodnik, ampak se oblikuje v avtomatiziranem postopku na podlagi zatnjevanja upnika, da ima terjatev do morebitnega dolžnika. Zato je v praksi veliko primerov, ko upnik neutemeljeno vloži predlog za izvršbo in s tem povzroči dodatne stroške nasprotni stranki. Po mnenju OZS taksa, ki jo mora plačati upnik ob vložitvi predloga za sklep na podlagi VL, zadostuje za kritje stroškov postopka izdaje sklepa na podlagi VL in ugovornega postopka, saj se ne odloča o utemeljenosti ugovora.

Ni jasno, ali OZS želi, da bi bil ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi VL takse prost, ali pa da bi se taksa za ta ugovor le znižala na 30 eurov. Dopolnitev besedila TŠ 4021, kot jo predlaga OZS, bi namreč pomenila, da bi se zadevni ugovor namesto po TŠ 4021 taksiral po TŠ 4022, ne bi pa bil takse prost. Če bi želeli doseči, da bi bil ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi VL takse prost, bi bilo treba spremeniti 29.b člen ZIZ, ki določa plačilo takse kot procesno predpostavko za odločanje o zadevnem ugovoru, poleg tega pa bi bilo treba posebej določiti (najbolje v ZST-1, lahko pa namesto tega v ZIZ), da se za zadevni ugovor taksa ne plača. V okviru predhodnega usklajevanja novele ZST-1D je tudi Centralni oddelek za verodostojno listino Okrajnega sodišča v Ljubljani (COVL) predlagal, da se obveznost plačila sodne takse za ugovor zoper sklep o izvršbi na podlagi VL ukine. Predloga COVL prav tako ni bilo mogoče upoštevati iz razloga, ker tega vprašanja ni mogoče urejati le v ZST-1.

K 31. členu (TŠ 6112 ZST-1)

Upravno sodišče

Zaradi obsežnosti in zahtevnosti dela sodišča v določenih upravnih sporih je predlagalo povišanje sodne takse po novi TŠ 6112 nad predvidenih 580 eurov. V navedenih upravnih sporih gre za kompleksne zadeve, z zapletenimi dejanskimi stanji in zahtevno materialnopravno podlago. Že predhodni upravni postopek, ki je predmet sodne presoje v teh upravnih sporih, je bil zahteven in kompleksen, zato je posledično obširnejše in zahtevnejše tudi sodno odločanje v upravnem sporu. Upravno sodišče je predlagalo, da se zaprosi za mnenje ustrezne institucije (regulatorje) oziroma da se opravi primerjava z nam sorodnimi državami, npr. Avstrijo, Nemčijo in Hrvaško.

Ministrstvo za finance (MF)

Meni, da bi bilo primerno, da bi na višino takse poleg zahtevnosti in obsega sodnega postopka vplival tudi status tožnika (fizična ali pravna oseba). Stranke v upravnih postopkih so tudi fizične osebe, pri katerih bi višina takse, kot jo določa predlog zakona (580 eurov), lahko predstavljala prekomeren poseg v ustavno zagotovljeno pravico do sodnega varstva.

Po pridobljenih mnenjih regulatorjev (Banke Slovenije, Agencije za trg vrednostnih papirjev, Agencije za javni nadzor nad revidiranjem) in opravljenih primerjavah s sorodnimi tujimi ureditvami predlagatelj meni, da povišanje sodne takse nad 580 eurov ne bi bilo ustrezno. Poleg tega je sodna taksa delno plačilo za delo sodišča in je kot taka v večji meri vezana na kriterij zahtevnosti in obsega sodnega postopka., kot pa na kriterij premoženjskega stanja tožnika. Pripombi Upravnega sodišča in MF zato nista upoštevani.

Odvetniška zbornica Slovenije (OZS)

Predlaga, da bi se v novo TŠ 6112 vključil tudi novi postopek za sodno varstvo po zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, ki se uporablja od 1. 1. 2021 dalje. Trenutna sodna taksa za vložitev tožbe v upravnem sporu zoper odločitev Državne revizijske komisije v višini 4.440 eurov, ki je bila določena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja⁴⁹ (ZPVPJN-C) je po mnenju OZS previsoka, nesorazmerna in izven sistema sodnih taks v ZST-1.

Glede znižanja navedene sodne takse predlog ni upoštevan, se pa ta sodna taksa s predlogom zakona prenaša iz ZPVPJN, kjer je trenutno določena, v ZST-1. Višina sodne takse v znesku 4.440 eurov ostaja nespremenjena; pri ohranitvi te višine gre za koalicijsko dogovorjeno rešitev

K 33. členu (preglednica 9.1 ZST-1)

Vrhovno sodišče (VS RS) – Služba za upravljanje projektov

Predlaga, da se uredi plačilo taks tudi za primere, ko se v postopku že izrečenega ukrepa za varstvo koristi otroka spremlja ukrep in so za te namene s strani udeležencev (staršev ali celo samega otroka) vloženi predlog za prenehanje ukrepa, spremembo ukrepa ali izrek drugega ukrepa, prav tako za predlog za izrek ukrepa, ki ni samostojen, torej je vложен v okviru odprtega postopka odločanja o varstvu in vzgoji otroka, preživljanja otroka, stikih otroka, saj jih predlagana ureditev spremembe ZST-1 ne ureja. VS RS posredno še predlaga, da bi bili taksirani tudi ukrepi za varstvo koristi otroka, ki sočasne odredbe.

Okrožno sodišče v Ljubljani (OŽ LJ) – Oddelek za družinsko sodstvo

Meni, da je nujno, da ZST-1D izrecno uredi vprašanje taksiranja:

- predloga za izdajočasne odredbe, ki je vложен po določbah ZIZ pred pričetkom postopka po Družinskem zakoniku in Zakonu o nepravdnem postopku,
- predloga za izdajočasne odredbe, ki je vложен med postopkom v družinski zadevi,
- ugovora zoper sklep očasni odredbi, ki je izdan po prvi ali drugi alineji zgoraj,
- ugovora zoper sklep zaradi izreka ukrepov po Zakonu o preprečevanju nasilja v družini⁵⁰ (ZPND),
- ugovora zoper sklep o podaljšanju ukrepov, izrečenih po ZPND.

Veljavne določbe ZIZ, ZPND in ZST-1 po mnenju OŽ LJ ne dajejo odgovora na vprašanje, ali se omenjeni predlogi in ugovori v družinskih zadevah taksirajo, in če se, koliko znaša taksna obveznost.

Predlogi VS RS in OŽ LJ so upoštevani v okviru sprememb in dopolnitev sodnih taks po preglednici 9.1 in opombi 9.1.

K 35. členu (preglednica in opomba 9.1)

Vrhovno sodišče (VS RS) – Šola za sodne takse

Predlaga, da se še posebej uredi taksna tarifa za zadeve, ki se vodijo na podlagi Zakona o preprečevanju nasilja v družini. Zakon bi moral jasno opredeliti, ali se za navedene zadeve uporablja taksna tarifa, ki velja za nepravdni postopek, ali kakšna druga taksna tarifa.

⁴⁹ Uradni list RS, št. 72/19.

⁵⁰ Uradni list RS, št. 16/08, 68/16 in 54/17 – ZSV-H.

Predlog je upoštevan v okviru dopolnjene točke a opombe 9.1.

K 41. členu (TŠ 91211 ZST-1)

Odvetniška zbornica Slovenije (OZS)

Predlaga, da bi se TŠ 91211 preoblikovala po vzoru TŠ 91213 tako, da bi se taksa za postopek za vzpostavitev etažne lastnine določila s štiristopenjsko lestvico glede na število posameznih delov stavbe.

Okrajno sodišče v Ljubljani – Oddelek za etažno lastnino (OJ LJ)

Glede zgoraj navedenega predloga OZS meni, da je delno upravičen, kolikor kritizira višino taks v nekaterih razmeroma enostavnih postopkih vzpostavitve etažne lastnine. Kljub temu predlog OZS v smeri določitve pavšalnega zneska za celoten postopek po mnenju OJ LJ ni primeren, saj posega v dobro zamišljeno obstoječo strukturo taksne tarife in zanemarija konkretne okoliščine, vezane na posamezne postopke. OJ LJ ocenjuje, da je primernejša in bolj pravična rešitev ta, da se znesek takse za določitev idealnih deležev solastnine znatno zniža v vseh postopkih, ne glede na to, ali gre za skrajšani ali redni postopek (OJ LJ to v svojem predlogu izpelje pri konkretnih tarifnih številkah oz. opombah).

Predlog OZS ni upoštevan, upoštevano pa je mnenje OJ LJ.

K 41. členu (TŠ 91212 ZST-1)

Okrajno sodišče v Ljubljani (OJ LJ)

Navaja, da se o prvem vpisu izvedene pravice ne vodi poseben postopek, pač pa je ugotovitev njenega obstoja sestavni del končne odločbe v postopku vzpostavitve etažne lastnine (30. člen ZVEtL-1) ali odločbe o ugotovitvi pripadajočega zemljišča (drugi odstavek 50. člena ZVEtL-1). Ker slednja v obstoječem besedilu še ni upoštevana, OJ LJ predlaga posplošitev tovrstne takse na oba postopka, kar pomeni prilagoditev besedila tako v TŠ 91212, kot tudi v točki c opombe 9.12.

Pripomba je upoštevana (zaradi spremenjenega vrstnega reda tarifnih števil v okviru preglednice 9.12 in točk v okviru opombe 9.12 dosedanja TŠ 91212 postane TŠ 91213, dosedanja točka c pa postane točka d).

K 41. členu (točka a opombe 9.12 ZST-1)

Okrajno sodišče v Ljubljani (OJ LJ)

Navaja, da taksno anomalijo predstavljajo primeri, ko posameznemu lastniku pripade več delov v isti stavbi, zaradi česar se zaračuna večkratna taksa. Zato bi kazalo razširiti opombo, da se v takih primerih šteje, da je lastnik več posameznih delov v isti stavbi dolžan plačati takso po TŠ 91211 za največ dva dela. Veljavno besedilo zakona, ki tudi za pritožbe po TŠ 91221, 91222 in 91241 določa takso za vsak posamezni del, je po mnenju OJ LJ neživljenjsko in za sodno osebje nesorazmerno obremenjujoče, saj zahteva poglobljen študij spisa in tehtanje, na kateri posamezni (ali skupni) del (ali dele) se pritožba sploh nanaša, nato pa seštevanje vseh delnih vsot. Zato OJ LJ v zvezi s tem predlaga, da bi se taksa po TŠ 91221, 91222 in 91241 plačala

samo za en posamezni del stavbe.

Predlogi so upoštevani.

K 41. členu (točka b opombe 9.12 ZST-1)

Okrajno sodišče v Ljubljani (OJ LJ)

Meni, da je obstoječa taksa za izračun idealnega deleža solastnine v višini 50 eurov na posamezni del stavbe previsoka, na kar opozarja tudi OZS. Primernejša bi bila taksa v višini 15 eurov na posamezni del, torej desetina takse za ugotovitev lastninske pravice na posameznem delu. Ugotovitev skupnih delov in deležev na skupnih delih je pogosto najlažji del odločitve, večkrat sprejet po skrajšanem postopku.

Predlog je upoštevan.

K 41. členu (točka c opombe 9.12 ZST-1)

Okrajno sodišče v Ljubljani (OJ LJ)

Podobno kot pri točki a opombe 9.12 predlaga, da se v pritožbenem postopku zaračuna taksa le za eno pravico in ne za vsako posamezno drugo stvarno ali obligacijsko pravico, kot velja sedaj. Izvedene pravice namreč praviloma niso sporne, če pa že, je sporna bodisi samo ena bodisi sklop tistih, ki so vezane na enega imetnika, pri čemer običajno ni odločilno število pravic, pač pa temelj njihovega obstoja.

Predlog je upoštevan (zaradi spremenjenega vrstnega reda točk v okviru opombe 9.12 dosedanja točka c postane točka d).

K 41. členu (točka č opombe 9.12 ZST-1)

Okrajno sodišče v Ljubljani (OJ LJ)

Navaja problem v praksi, ko deleži v ZK pogosto niso določeni, zato mora oseba, pristojna za odmero takse, najprej izračunati deleže na podlagi podatkov registra nepremičnin, ki so lahko povsem nepopolni, hkrati pa ne povedo, kateri del v stavbi je posamezni del in kateri skupni del ter kateri del je posledično soudeležen pri izračunu deležev. Zato je nujno, da se delitev takse v teh primerih poenostavi – primerno je, da se kot poglobitveno merilo upošteva zahtevnost administrativnih opravil sodišča, ki so za vsak del stavbe in posledično za vsak plačilni nalog enaka. V primerih, ko etažna lastnina v ZK ni popolnoma vzpostavljena ali če stavba ni v etažni lastnini, bi bilo najustrezneje, da bi takso plačal predlagatelj.

Predlog je upoštevan v okviru novega 3.a člena zakona, saj gre za določitev taksnega zavezanca.

K 41. členu (točka d opombe 9.12 ZST-1)

Okrajno sodišče v Ljubljani (OJ LJ)

Predlaga, da se za primer, če v zemljiško knjigo niso vpisani dejanski lastniki stavbe oziroma zemljišča pod stavbo, kot taksnega zavezanca določi predlagatelj.

Predlog je upoštevan v okviru novega 3.a člena zakona, saj gre za določitev taksnega zavezanca.

K 42. členu (TŠ 10105 ZST-1)

Odvetniška zbornica Slovenije (OZS)

Predlaga črtanje TŠ 10105, saj naj bi bila nejasna. V kolikor naj bi sodišče strankam zaračunavalo skeniranje listin iz sodnega spisa, preden bi bili podatki kopirani na nosilec podatkov, bi bilo to po mnenju OZS nesprejemljivo. Na ta način bi sodišče stroške za skeniranje spisa, ki bi ga moralo tako ali tako opraviti, prevailo na stranke. Vprašanje je tudi, ali bi sodišče skeniranje zaračunalo samo prvi stranki, ki bi prišla po kopije spisa, ali vsaki od njih. Po eni strani istega skeniranja istih podatkov iz spisa ni mogoče zaračunati večkrat, po drugi strani pa bi bilo absurdno, da bi prva stranka nosila te stroške tudi za vse ostale, ki bi za njo prišle po kopije že skeniranega spisa.

Predlagatelj se strinja z mnenjem OZS, da bi bilo nesprejemljivo, da bi sodišče strankam zaračunavalo skeniranje listin iz sodnega spisa, preden bi bili podatki kopirani na nosilec podatkov. Vendar meni, da črtanje TŠ 10105 ne bi bilo ustrezno, saj ima sodišče z izbiranjem podatkov, ki jih nato kopira na nosilec podatkov, v vsakem posameznem primeru določeno delo, za katero je primerno, da se še naprej zaračunava sodna taksa v višini 8 eurov za vsake začete pol ure dela. Taksa po TŠ 10105 torej ostaja nespremenjena, se pa v izogib nejasnostim glede morebitnega zaračunavanja skeniranja listin dodaja nova točka d opombe 10.1, v kateri bo navedeno, da taksa po TŠ 10106 vključuje tudi skeniranje listin iz sodnega spisa ali iz zbirke listin. Nova točka d opombe 10.1 bo pomenila, da se skeniranje listin iz sodnega spisa ali iz zbirke listin ne bo zaračunavalo posebej (npr. v okviru TŠ 10105), ampak bo skeniranje vključeno v takso za kopiranje in izdajo nosilca podatkov pod TŠ 10106.

K 42. členu (točka b opombe 10.1 ZST-1)

Okrajno sodišče na Vrhniki

Podaja pripombo glede zavrnitve predloga za določitev spodnje meje za sodno takso za preslikave. Navaja, da je Ministrstvo za pravosodje pri zavrnitvi predloga prezrlo argumente, zakaj bi bila postavitev spodnje meje smiselna tudi za primere, ko stranka sodno takso plača osebno na blagajni sodišča. Spodnja meja je potrebna tako za pisna kot za osebna zaprosila in plačila na blagajni sodišča. Zaradi plačila sodne takse za preslikavo v višini 0,2 eura namreč delata dve sodni osebi, ki skupaj izdelata 3 dokumente in natisneta 6 listov. Takšno postopanje meče tudi slabo luč na poslovanje sodišč.

Predlog Okrajnega sodišča na Vrhniki je upoštevan.

Državno odvetništvo (DOdv)

Meni, da predlagana rešitev glede oprostitve plačila takse za fotokopije listin iz sodnih spisov v primeru, ko je znesek takse nižji od 4 eurov, ne predvideva, kako ravnati, če bi stranka ali pooblaščenec stranke večkrat zahteval manj kot 20 fotokopij listin. Da se preprečijo morebitne zlorabe, DOdv predlaga, da se izrecno določi, da je oprostitev možna le za primer do 20 kopij, v primeru, da bi število kopij v več primerih preseгло 20, pa se nadaljnje kopije zaračunajo.

Predlagatelj ima glede predloga DOdv več pomislekov. Njegovo upoštevanje bi pomenilo, da bi sodišča zopet zaračunavala zneske, nižje od 4 eurov (npr. če bi stranka zaprosila najprej za 19 fotokopij in čez nekaj dni še za 5 fotokopij), čemur se želimo s predlagano taksno oprostivijo izogniti. Poleg tega bi rešitev, ki jo predlaga DOdv, terjala od sodišč vodenje evidence vseh oseb, ki zaprosijo za fotokopije, da bi lahko na podlagi te evidence v naslednjih primerih, ko te osebe zaprosijo za manj kot 20 fotokopij, zaračunala sodno takso; vodenje takšne evidence bi predstavljalo novo administrativno obremenitev za sodišča. Predlog DOdv ni upoštevan.

Dodatno

Združenje stečajnih upnikov

Navaja, da se določba tretjega odstavka 36. člena ZST-1 (pravico do vrnitve takse ima, kdor je plačal takso za pravno sredstvo in je s tem pravnim sredstvom uspel, če ne obstaja dolžnost druge stranke ali udeleženca v postopku, da mu povrne takso za to pravno sredstvo) ne upošteva v pritožbenih postopkih v okviru insolvenčnih postopkov, ker naj bi bil Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju⁵¹ (v nadaljevanju: ZFPPIPP) specialni zakon in po njem vsaka stranka sama nosi svoje stroške. Takšna praksa odvrta oškodovane upnike od uporabe pravnih sredstev za izpodbijanje nezakonitih in za upnike škodljivih odločb stečajnega sodišča. Torej je potrebno vračilo sodne takse v insolvenčnih postopkih posebej opredeliti.

S predlogom za posebno ureditev vračila sodne takse v insolvenčnih postopkih se strinjamo. Ta tematika bo ustrezno urejena v okviru sprememb in dopolnitev ZFPPIPP, ki se pripravljajo na Ministrstvu za pravosodje.

Združenje stečajnih upnikov je podalo tudi splošno pripombo, da so sodne takse previsoke.

Glede te pripombe predlagatelj meni, da je višina sodnih taks na splošno ustrezna glede na obseg in delo sodišč v posameznih vrstah sodnih postopkov.⁵² Ustreznost višin sodnih taks ob vsakih spremembah in dopolnitvah taksne ureditve predlagatelj preverja skupaj s sodišči in jih po potrebi uskladi z obsegom in zahtevnostjo sodnih postopkov. Poleg tega je sistem taksnih ugodnosti zasnovan dovolj široko, da tudi strankam s šibkejšim premoženjskim stanjem omogoča uveljavljanje njihovih pravic pred sodišči. Zato tako splošen predlog ne predstavlja zadostne osnove za znižanje sodnih taks.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

⁵¹ Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C, 54/18 – odl. US, 69/19 – odl. US, 74/20 – odl. US in 85/20 – odl. US.

⁵² Ustavno sodišče je v 27. točki obrazložitve odločbe št. U-I-46/15-15 z dne 25. 4. 2018 med drugim zapisalo:

»Praviloma mora zakonodajalec upoštevati, da med takso in storitvijo, za katero se ta plačuje, obstajata neposredna zveza in razumno razmerje. Vendar so sodne takse specifične do te mere, da se posamezne storitve – to je sodni postopki – tako razlikujejo, da je primerjava mogoča samo na ravni povprečja, medtem ko so v posameznih postopkih mogoča visoka odstopanja v obe smeri.«.

Zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovali pri pripravi predloga zakona.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES:

- Marjan Dikaučič, minister za pravosodje,
- Zlatko Ratej, državni sekretar, Ministrstvo za pravosodje,
- Rado Fele, v. d. generalnega direktorja Direktorata za organizacijsko zakonodajo in pravosodno upravo, Ministrstvo za pravosodje,
- Janja Kunaver, sekretarka, Sektor za organizacijsko zakonodajo, Ministrstvo za pravosodje.

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 – odl. US, 19/15 – odl. US, 30/16, 10/17 – ZPP-E, 11/18 – ZIZ-L in 35/18 – odl. US) se v 1. členu četrty odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(4) S tem zakonom se določa višina sodnih taks v postopku za evropski plačilni nalog, v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti, v postopku o zahtevi za razglasitev izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije, v postopku o ugovoru zoper sklep o razglasitvi izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije, v postopku o zahtevi za izdajo evropskega potrdila o dedovanju, v postopku o zahtevi za začasni odlog učinkov evropskega potrdila o dedovanju, v postopku o zahtevi za izdajo potrdila o evropskem nalogu za izvršbo ali potrdila o neizvršljivosti ali omejitvi izvršljivosti in v postopku o zahtevi za popravek ali umik potrdila o evropskem nalogu za izvršbo za izvajanje:

1. Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL L št. 399 z dne 30. 12. 2006, str. 1),
2. Uredbe (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti (UL L št. 199 z dne 31. 7. 2007, str. 1),
3. Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL L št. 201 z dne 27. 7. 2012, str. 107) in
4. Uredbe (ES) št. 805/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov (UL L št. 143 z dne 30. 4. 2004, str. 15).«.

2. člen

3. člen se spremeni tako, da se glasi:

**»3. člen
(zavezanec za plačilo)**

(1) S tem zakonom predpisane takse plača tisti, ki predlaga uvedbo postopka ali opravo posameznega dejanja, če ta zakon ne določa drugače.

(2) V postopku o individualnih delovnih sporih pred sodiščem prve stopnje in v postopku o socialnih sporih pred sodiščem prve stopnje plača takso tisti, ki ga kot zavezanca za plačilo takse s smiselno uporabo določb o povrnitvi stroškov zakona, ki ureja pravdni postopek, določi sodišče v odločbi o stroških postopka.

(3) Povprečna taksa v stečajnem postopku se šteje za dolg stečajne mase. To takso plača stečajna upraviteljica oziroma stečajni upravitelj (v nadaljnjem besedilu: stečajni upravitelj).

(4) Povprečno takso za prisilno poravnavo plača tisti, v čigar korist je potrjena prisilna poravnava.

(5) Takso za izdajo sklepa o zavarovanju po uradni dolžnosti plača dolžnik, takso za postopek o predlogu za vpis v zemljiško knjigo, ki ga mora predlagati notar v skladu z zakonom, ki ureja stvarnopravna razmerja, plača zastavitelj, takso za vpis v zemljiško knjigo, ki se opravi po uradni dolžnosti, pa tisti, v čigar korist se opravi vpis.

(6) V kazenskem postopku o kaznivem dejanju, ki se preganja po uradni dolžnosti, plača takso za postopek na prvi stopnji obdolženka oziroma obdolženec (v nadaljnjem besedilu: obdolženec), ki mu je pravnomočno izrečena kazenska sankcija ali mu je kazen pravnomočno odpuščena. Pri vstopu oškodovanke kot tožilke oziroma oškodovanca kot tožilca (v nadaljnjem besedilu: oškodovanec kot tožilec) v postopek plača takso ob vstopu v postopek oškodovanec kot tožilec. Če je v tem postopku obdolžencu pravnomočno izrečena kazenska sankcija ali mu je kazen pravnomočno odpuščena, doplača takso za postopek na prvi stopnji obdolženec, sicer pa doplača takso oškodovanec kot tožilec. Določba prejšnjega stavka velja smiselno tudi za kazenski postopek na zasebno tožbo.

(7) V postopku o prekrških plača takso za postopek na prvi stopnji storilka oziroma storilec (v nadaljnjem besedilu: storilec) prekrška, ki mu je pravnomočno izrečena ali odpuščena sankcija za prekršek.

(8) V postopku za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij, ki se začne po uradni dolžnosti, plača takso za postopek na prvi stopnji udeleženka oziroma udeleženec (v nadaljnjem besedilu: udeleženec), ki ga kot zavezanca za plačilo takse po prostem preudarku določi sodišče v odločbi o stroških postopka.

(9) V postopku za določitev odškodnine na prvi stopnji plača takso udeleženec, ki mu je naloženo plačilo odškodnine, v postopku s pravnimi sredstvi pa vložnica oziroma vložnik (v nadaljnjem besedilu: vložnik) pravnega sredstva.

(10) Če morata dve ali več oseb skupaj plačati takso, je njihova obveznost nerazdelna; v zapuščinskem postopku dediči plačajo takso v sorazmerju s podedovanim premoženjem.«.

3. člen

Za 3. členom se doda nov 3.a člen, ki se glasi:

»3.a člen

(zavezanec za plačilo v postopkih na prvi stopnji po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča)

(1) Če sodišče ugodí predlogu za vzpostavitev etažne lastnine po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča, plača takso za postopek na prvi stopnji tisti, o čigar vpisu lastninske pravice na posameznem delu ali solastninske pravice na skupnem delu stavbe je sodišče z odločbo o vzpostavitvi etažne lastnine prvič odločilo, če je predlog umaknjen ali sodišče predlog zavrže ali zavrne, pa plača takso predlagatelj. Ne glede na prejšnji stavek takso za določitev idealnih deležev solastnine na splošnih skupnih delih stavbe plača skupnost vsakokratnih etažnih lastnikov iz sredstev rezervnega sklada, če je ta oblikovan.

(2) Če sodišče ugodí predlogu za ugotovitev pripadajočega zemljišča po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča, plača takso za postopek na prvi stopnji skupnost vsakokratnih etažnih lastnikov iz sredstev rezervnega sklada, če je ta oblikovan, sicer pa lastnik stavbe oziroma vsak etažni lastnik stavbe v etažni lastnini. Če je predlog iz prejšnjega stavka umaknjen ali sodišče predlog zavrže ali zavrne, plača takso za postopek na prvi stopnji predlagatelj.

(3) Če sodišče ugodí predlogu za ugotovitev pripadajočega zemljišča in stavba v etažni lastnini nima rezervnega sklada ter v zemljiški knjigi niso vpisani vsi deli stavbe, plača takso za postopek na prvi stopnji predlagatelj. Če v zemljiški knjigi niso vpisani dejanski lastniki stavbe, ki ni v etažni lastnini, ali dejanski lastniki zemljišča pod stavbo, plača takso za postopek na prvi stopnji predlagatelj.

(4) Takso za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice v postopku za vzpostavitev etažne lastnine ali v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča na prvi stopnji po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča, plača tisti, v čigar korist je ugotovljena pravica.«.

4. člen

V 5. členu se v prvem odstavku 1. točka spremeni tako, da se glasi:

»1. za vsak postopek, ki ga vodi sodišče, ob vložitvi tožbe, predloga za začetek postopka, ugovora zaradi pobota ali pravnega sredstva, če je ta vloga dana na zapisnik, pa ob dokončanju zapisnika, če ni v naslednjih točkah določeno drugače;«.

Za 1. točko se doda nova 2. točka, ki se glasi::

»2. za postopek, ki se začne z vlogo, vloženo v elektronski obliki, ob vložitvi vloge v informacijski sistem, razen za postopek o predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine, ki je vložen po elektronski poti, za katerega nastane taksna obveznost ob oddaji predloga v informacijski sistem;«.

Dosedanja 2. točka postane 3. točka.

V dosedanji 3. točki, ki postane 4. točka, se za besedilom »individualnih delovnih sporih« črta besedilo »zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja«.

Dosedanja 4. točka se črta.

Za 8. točko se doda nova 9. točka, ki se glasi:

»9. za postopek za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij pred sodiščem prve stopnje, ki se začne po uradni dolžnosti, takrat, ko je sodna odločba vročena zavezancu za plačilo;«.

V dosedanji 9. točki, ki postane 10. točka, se za besedo »končana« dodata vejica in besedilo »če sodišče ne opravi zapuščinske obravnave, pa z vročitvijo sklepa o dedovanju dedičem«.

Dosedanji 10. in 11. točka postaneta 11. in 12. točka.

Dosedanja 12. točka, ki postane 13. točka, se spremeni tako, da se glasi:

»13. za postopek za vzpostavitev etažne lastnine, za postopek za ugotovitev pripadajočega zemljišča in za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča, pred sodiščem prve stopnje, s sklenitvijo sodne poravnave ali z vročitvijo odločbe, s katero se postopek na prvi stopnji konča;«.

Dosedanje 13. do 19. točka postanejo 14. do 20. točka.

Za dosedanjo 19. točko, ki postane 20. točka, se doda nova 21. točka, ki se glasi:

»21. za takse po tarifnih številkah 10103, 10104, 10105 in 10106, ki jih mora plačati obdolženec, ki ima postavljenega zagovornika, ob pravnomočnosti odločbe sodišča o stroških postopka;«.

V dosedanji 20. točki, ki postane 22. točka, se za besedo »prepise« dodata vejica in besedilo »ki niso urejeni v 20. in 21. točki tega odstavka,«.

Dosedanja 21. točka postane 23. točka.

V petem odstavku se številka »20« nadomesti s številko »22«, številka »21« pa se nadomesti s številko »23«.

5. člen

V 6. členu se v tretjem odstavku številka »19« nadomesti s številko »21« in črta beseda »razen«.

V četrtem odstavku se številka »20« nadomesti s številko »22«, številka »21« pa se nadomesti s številko »23«.

6. člen

V 9. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Zastaranje pravice zahtevati plačilo takse oziroma prisilno izterjavo takse pretrga vsako uradno dejanje pristojnega organa, katerega namen je plačilo oziroma izterjava takse. Po pretrganju začne zastaranje znova teči in se čas, ki je pretekel pred pretrganjem, ne šteje v zastaralni rok, ki ga določa ta zakon.«.

Za drugim odstavkom se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Zastaranje pravice zahtevati plačilo takse oziroma prisilna izterjava takse se zadrži za čas, ko pristojni organ zaradi zakonskih razlogov ali teka sodnih postopkov ne more opraviti prisilne izterjave takse. Čas, ki je pretekel pred zadržanjem, se v šteje v zastaralni rok, ki ga določa ta zakon.

(4) Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov zastaranje nastopi v desetih letih po zapadlosti takse v plačilo, razen če je bilo zastaranje pravice zahtevati plačilo takse oziroma prisilna izterjava takse zadržano. V tem primeru se čas zadržanja ne šteje v čas zastaralnega roka.«.

7. člen

V 10. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi;

»(1) Plačila sodnih taks so oproščeni država in državni organi, samoupravne lokalne skupnosti, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in posredni proračunski uporabniki, ki so v celoti v lasti države in samoupravnih lokalnih skupnosti, humanitarne organizacije in organizacije, ki kot javno službo opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter tuja država in tuji državljani, če tako določa mednarodna pogodba ali če velja vzajemnost.«

Za drugim odstavkom se dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Plačila sodnih taks je oproščena stranka za postopek, za katerega ji je bila dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč po zakonu, ki ureja brezplačno pravno pomoč.

(4) V postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij je plačila sodnih taks oproščen center za socialno delo kot predlagatelj, otrok, ki je dopolnil 15 let ter je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, in otrokov skrbnik.«.

Dosedanji tretji do šesti odstavek postanejo peti do osmi odstavek.

8. člen

V 11. členu se tretji in četrti odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(3) Določbe prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi za samostojnega podjetnika posameznika in fizično osebo, ki ni samostojni podjetnik posameznik in kot poklic opravlja določeno dejavnost, v postopkih v zvezi z njuno dejavnostjo ter za pravne osebe glede plačila takse za vloge, pri katerih je plačilo takse procesna predpostavka, če nimajo sredstev za plačilo takse in jih tudi ne morejo zagotoviti oziroma jih ne morejo zagotoviti takoj v celotnem znesku brez ogrožanja svoje dejavnosti.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka oseba iz prejšnjega odstavka ne more biti oproščena plačila takse, ki znaša do vključno 44 eurov, če pa je taksa višja od 44 eurov, mora plačati najmanj 44 eurov takse, plačila preostalega dela takse pa je lahko oproščena.«.

V šestem odstavku se besedilo »je do celotne oprostive plačila taks upravičena stranka« nadomesti z besedilom »sodišče v celoti oprosti plačila taks stranko«.

9. člen

V 12. členu se v drugem odstavku v prvi alineji besedilo »pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika« nadomesti z besedilom »osebe iz tretjega odstavka prejšnjega člena«.

Šesta alineja se spremeni tako, da se glasi:

»– da so stranka in njeni polnoletni družinski člani, ki so podali soglasje iz prejšnje alineje, seznanjeni z vsemi informacijami iz enajstega odstavka 12.a člena tega zakona, objavljenimi na spletni strani sodišča, pri katerem stranka vlaga predlog;«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Če predlog ne vsebuje predpisanih podatkov in izjav, razen podatkov o dohodkih in premoženju stranke in njenih družinskih članov iz tretjega in četrtega odstavka 12.a člena tega zakona ter podatkov o premoženju iz prve alineje prvega odstavka 12.b člena tega zakona, s katerim stranka dejansko ne more razpolagati, izjav stranke in njenih polnoletnih družinskih članov iz pete in šeste alineje prejšnjega odstavka ter podpisov polnoletnih družinskih članov stranke, sodišče ravna v skladu s pravili o nepopolnih vlogah, sicer pa odloči o predlogu.«.

10. člen

V 12.a členu se za desetim odstavkom dodajo novi enajsti, dvanajsti in trinajsti odstavek, ki se glasijo:

»(11) Sodišče omogoči vsakemu posamezniku, čigar osebni podatki se obdelajo po prejšnjem ali tem členu, da se seznanj z nameni obdelave osebnih podatkov, s pravno podlago obdelave po določbah tega zakona, s pravico do prijave pri nadzornem organu za varstvo osebnih podatkov in njegovimi kontaktnimi podatki, s pravico, da od sodišča zahteva dostop do vsebine osebnih podatkov in popravek ali izbris osebnih podatkov ter omejitev obdelave osebnih podatkov, s pravico do vložitve pritožbe pri nadzornem organu za varstvo osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, z rokom hrambe obdelanih osebnih podatkov in z imenom in kontaktnimi podatki sodišča ter kontaktnimi podatki pooblaščenice osebe za varstvo osebnih podatkov sodišča.

(12) Zapis informacij iz prejšnjega odstavka se objavi na spletni strani sodišča in vložiti v ovitek iz prvega odstavka 14.b člena tega zakona. Sodišče o možnosti vpogleda v zapis iz prejšnjega stavka obvesti vse osebe, katerih osebni podatki so bili obdelani po prejšnjem ali tem členu ter niso podale soglasja in izjave po peti in šesti alineji drugega odstavka prejšnjega člena.

(13) Osebni podatki, ki so bili obdelani po prejšnjem ali tem členu, se hranijo pet let po pravnomočnem zaključku postopka, nato se izbrišejo.«.

11. člen

V 12.b členu se v prvem odstavku v prvi alineji za besedo »pravica« dodata vejica in besedilo »razen premoženja, s katerim stranka dejansko ne more razpolagati, če stranka izkaže upravičene razloge, zaradi katerih je razpolaganje s tem premoženjem omejeno in na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da jih stranka ni zakrivila po lastni volji«.

12. člen

V 14. členu se v drugem odstavku beseda »formalnega« nadomesti z besedo »materialnega«.

Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Določba prejšnjega odstavka velja tudi, če je ena ali več oseb oproščenih plačila sodnih taks na podlagi zakona.«.

13. člen

V 14.b členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Listine in sklep iz prejšnjega odstavka lahko pregledujejo le stranka, ki je vložila predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, njeni družinski člani, katerih podatki so bili obdelani po določbah tega zakona, ter sodišče in drugi državni organi v zvezi z izvajanjem svojih z zakonom določenih pristojnosti. Stranka, ki je vložila predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, lahko pregleduje vse listine in sklep iz prejšnjega odstavka, razen listin s podatki o njenih družinskih članih, njen družinski član pa lahko pregleduje samo listine s podatki o njem in zapisom informacij iz enajstega odstavka 12.a člena tega zakona. Po pregledu se morajo listine in sklep spet zapreti v posebni ovitek in na njem se označi, kdo in kdaj ter po kateri zakonski podlagi jih je pregledal.«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo, če predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks vloži pravna oseba.«.

14. člen

V 15. členu se drugi in tretji odstavek spremenita tako, da se glasita:

»(2) Takse stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, plača nasprotnik te stranke, razen če je oproščen plačila taks.

(3) Sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti naloži plačilo taks nasprotniku stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, razen če je oproščen plačila taks na podlagi zakona.«.

V četrtem odstavku se za besedilom »Če stranka, ki je bila oproščena plačila taks« doda besedilo »s sodno odločbo«, za besedo »podlagi« pa se črta beseda »pravnomočnega«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Sodišče naloži plačilo taks iz drugega in četrtega odstavka tega člena s plačilnim nalogom iz prvega odstavka 34. člena tega zakona.«.

15. člen

V 16. členu se v preglednici črta vrstica

»

nad 500.000	50.000	110

«.

Besedilo pod preglednico se spremeni tako, da se glasi:

»Višine taks pri vseh vrednostih spornega predmeta so navedene v prilogi 1, ki je sestavni del tega zakona.«.

16. člen

V 17. členu se v preglednici črtajo vrstice

»

5.000.000	10.000	10
25.000.000	25.000	11
50.000.000	50.000	8
nad 50.000.000	250.000	5

«.

Besedilo pod preglednico se spremeni tako, da se glasi:

»Višine taks pri vseh vrednostih predmeta postopka so navedene v prilogi 2, ki je sestavni del tega zakona.«.

17. člen

V 18. členu se v drugem odstavku za besedo »tožbi« doda besedilo »in ugovoru zaradi pobota«.

18. člen

21. člen se črta.

19. člen

23. člen se spremeni tako, da se glasi:

»23. člen (spori v zvezi z zakonito preživnino)

Če se v sporih o pravici do zakonite preživnine ali o terjatvi posameznih zneskov zakonite preživnine odloča v pravnem postopku, se vrednost za plačilo takse izračuna tako, da se seštejejo dajatve za tri mesece, razen če se zahteva preživnina za krajši čas.«.

20. člen

Za 33. členom se doda naslov novega V.A poglavja in novi 33.a člen, ki se glasita:

»V.A ELEKTRONSKO VLOŽENE VLOGE

33.a člen

(vložitve vloge za začetek postopka v elektronski obliki)

Če lahko stranka vlogo za začetek postopka vloži v fizični ali elektronski obliki, se za postopek o tej vlogi, ki jo stranka vloži v elektronski obliki, plača taksa, določena v tarifnem delu tega zakona, znižana za 20 odstotkov, razen če ta zakon določa drugače.«.

21. člen

V 34. členu se v prvem odstavku besedilo »izroči ali pošlje« nadomesti z besedo »izda«.

V četrtem in petem odstavku se beseda »pošlje« nadomesti z besedo »izda«.

22. člen

V 35. členu se v prvem in drugem odstavku za besedo »ga« črta besedilo »v nadaljnjem roku 15 dni«.

23. člen

V 36. členu se v drugem odstavku za besedo »zahtevek« doda besedilo »ali za ugovor zaradi pobota«.

24. člen

V 37. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Sodišče po uradni dolžnosti zagotavlja izvajanje določb tega člena, med drugim tudi na podlagi podatkov, ki jih predloži stranka, ki je upravičena do vrnitve takse.«.

25. člen

38. člen se spremeni tako, da se glasi:

»38. člen

(nadzor nad izvajanjem predpisov o sodnih taksah)

Nadzor nad izvajanjem predpisov o sodnih taksah opravljata:

- Vrhovno sodišče Republike Slovenije v okviru notranjega nadzora javnih financ v skladu z zakonom, ki ureja javne finance,
- ministrstvo, pristojno za pravosodje, v okviru pristojnosti, ki jih določa zakon, ki ureja sodišča.«.

26. člen

V preglednici 1.1 se tarifna številka 1112 spremeni tako, da se glasi:

»

1112	Postopek se konča: 1. z umikom tožbe pred začetkom pripravljalnega naroka ali prvega naroka za glavno obravnavo, če se pripravljalni narok ne opravi, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, 2. s sodbo na podlagi odpovedi ali s sodbo na podlagi pripoznave, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, 3. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 1111 se zniža na Opomba: če je pred tem postopkom zaradi istega predmeta spora tekel postopek za izdajo plačilnega ali izpraznitvenega naloga, postopek za evropski plačilni nalog ali postopek za izvršbo na podlagi verodostojne listine in je taksa po tarifni številki 1111 s količnikom 1,0 nižja od takse za postopek za izdajo naloga oziroma za postopek o predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine, se taksa po tarifni številki 1111 namesto na količnik 1,0 zniža na višino takse za postopek za izdajo naloga oziroma za postopek o predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine.	1,0

«.

V opombi 1.1 se za točko b doda nova točka c, ki se glasi:

»c) Takse, določene v preglednici 1.1, se plačujejo tudi v postopku s kolektivno tožbo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, v katerem odloča okrožno sodišče. V postopku s kolektivno poravnavo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, v katerem odloča okrožno sodišče, se plačujejo polovične takse iz preglednice 1.1. V postopku s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, v katerem odloča okrožno sodišče, se plačujejo tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je določeno, da se plačujejo v rednem pravnem postopku.«.

V dosedanji točki c, ki postane točka č, se beseda »tabeli« nadomesti z besedo »preglednici«.

27. člen

Preglednica 1.2 in opomba 1.2 se črtata.

28. člen

V preglednici 2.1 se v glavi preglednice v desnem stolpcu za besedo »ZST-1« doda besedilo »ali znesek takse«.

Pri tarifni številki 2111 se številka »0,9« nadomesti s številko »1,08«.

Pri tarifni številki 2112 se v 1. točki besedilo »razpisom naroka za glavno obravnavo« nadomesti z besedilom »začetkom pripravljalnega naroka ali prvega naroka za glavno obravnavo, če se pripravljalni narok ne opravi«, številka »0,3« pa se nadomesti s številko »0,36«.

Pri tarifni številki 2121 se številka »0,9« nadomesti s številko »1,08«.

Pri tarifni številki 2122 se številka »0,45« nadomesti s številko »0,54«.

Pri tarifni številki 2131 se številka »0,3« nadomesti s številko »0,36«.

Pri tarifni številki 2132 se številka »0,9« nadomesti s številko »1,08«.

Pri tarifni številki 2133 se številka »0,6« nadomesti s številko »0,72«.

Pri tarifni številki 2134 se številka »0,72« nadomesti s številko »0,86«.

Pri tarifni številki 2141 se številka »10« nadomesti s številko »12«.

Opomba 2.1 se spremeni tako, da se glasi:

»Opomba 2.1:

- a) Takse ne plača zavarovanec kot tožnik v socialnih sporih premoženjske narave.
- b) V postopku o socialnih sporih premoženjske narave je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.«.

29. člen

V preglednici 2.2 se pri tarifni številki 2211 številka »41« nadomesti s številko »49«.

Pri tarifni številki 2212 se v 1. točki besedilo »razpisom naroka za glavno obravnavo« nadomesti z besedilom »začetkom pripravljalnega naroka ali prvega naroka za glavno obravnavo, če se pripravljalni narok ne opravi«, številka »14« pa se nadomesti s številko »17«.

Pri tarifni številki 2221 se številka »20« nadomesti s številko »24«.

Pri tarifni številki 2222 se številka »10« nadomesti s številko »12«.

Pri tarifni številki 2231 se številka »7« nadomesti s številko »8«.

Pri tarifni številki 2232 se številka »20« nadomesti s številko »24«.

Pri tarifni številki 2233 se številka »14« nadomesti s številko »17«.

Pri tarifni številki 2234 se številka »20« nadomesti s številko »24«.

Pri tarifni številki 2241 se številka »10« nadomesti s številko »12«.

V opombi 2.2 se za točko a doda nova točka b, ki se glasi:

»b) Takse ne plača delavec kot tožnik v individualnih delovnih sporih o posamičnih pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem, ki niso premoženjske narave.«.

Dosedanja točka b postane točka c.

30. člen

V preglednici 2.3 se pri tarifni številki 2311 številka »2,0« nadomesti s številko »2,4«.

Pri tarifni številki 2312 se v 1. točki besedilo »razpisom naroka za glavno obravnavo« nadomesti z besedilom »začetkom pripravljalnega naroka ali prvega naroka za glavno obravnavo, če se pripravljalni narok ne opravi«, številka »0,7« pa se nadomesti s številko »0,8«.

Pri tarifni številki 2321 se številka »2,0« nadomesti s številko »2,4«.

Pri tarifni številki 2322 se številka »1,0« nadomesti s številko »1,2«.

Pri tarifni številki 2331 se številka »0,7« nadomesti s številko »0,8«.

Pri tarifni številki 2332 se številka »2,0« nadomesti s številko »2,4«.

Pri tarifni številki 2333 se številka »1,4« nadomesti s številko »1,7«.

Pri tarifni številki 2334 se številka »1,6« nadomesti s številko »1,9«.

Opomba 2.3 se spremeni tako, da se glasi:

»Opomba 2.3:

- a) Takse ne plača delavec kot tožnik v individualnih delovnih sporih premoženjske narave.
- b) V postopku o individualnih delovnih sporih premoženjske narave je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.
- c) Takse, določene v preglednici 2.3, se plačujejo tudi v postopku s kolektivno tožbo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, v katerem odloča delovno sodišče. V postopku s kolektivno poravnavo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, v katerem odloča delovno sodišče, se plačujejo polovične takse iz preglednice 2.3. V postopku s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, v katerem odloča delovno sodišče, se plačujejo tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je določeno, da se plačujejo v postopku o individualnih delovnih sporih premoženjske narave.
- č) Taks iz prejšnje točke ne plača tožeča stranka.«.

31. člen

V preglednici 3 se pri tarifni številki 3001 številka »50« nadomesti s številko »54«.

Pri tarifni številki 3002 se številka »16« nadomesti s številko »18«.

Pri tarifni številki 3003 se besedi »8 EUR« nadomestita z besedilom »10% takse za postopek na prvi stopnji – najmanj 10 EUR«.

Pri tarifni številki 30011 se za besedilom »postopek o ugovoru zoper sklep o razglasitvi izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije« dodata vejica in besedilo »ali postopek o zahtevi za izdajo potrdila o evropskem nalogu za izvršbo ali potrdila o neizvršljivosti ali omejitvi izvršljivosti ali postopek o zahtevi za popravek ali umik potrdila o evropskem nalogu za izvršbo«.

Opomba 3 se spremeni tako, da se glasi:

»Opomba 3:

- a) Takso po tarifni številki 3002 je treba plačati v rednem pravnem postopku ter v postopkih o delovnih in socialnih sporih.
- b) Takse po tarifnih številkah 3004, 3006 in 3007 je treba plačati v rednem pravnem postopku, v postopkih o delovnih in socialnih sporih, v vseh postopkih v upravnem sporu in v nepravdnih postopkih.
- c) Takso po tarifni številki 3005 je treba plačati v rednem pravnem postopku in v postopku v tistih upravnih sporih, ki niso spori v zadevah socialnega varstva.
- č) Taks po tarifnih številkah 3008 in 3009 je treba plačati v rednem pravnem postopku ter v postopkih o delovnih in socialnih sporih.
- d) Takso po tarifni številki 3009 je treba plačati za postopek o pritožbi zoper posebni sklep o stroških postopka in za postopek o pritožbi, vloženi samo zoper odločbo o stroških, ki jo je sodišče izdalo v odločbi o glavni stvari. V primeru pritožbe zoper odločbo sodišča o glavni stvari v celoti se taksa po tarifni številki 3009 ne plača.

e) Takso po tarifni številki 30010 je treba plačati v rednem pravnem postopku, v postopku o individualnih delovnih sporih premoženjske narave in v postopku v tistih upravnih sporih, ki niso spori v zadevah socialnega varstva.«.

32. člen

Preglednica 4 se spremeni tako, da se glasi:

»4. POSTOPKI PO ZAKONU, KI UREJA IZVRŠBO IN ZAVAROVANJE

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
4.0.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
4011	Postopek o predlogu za izvršbo ali postopek o predlogu za nasprotno izvršbo ali postopek o zahtevi za naložitev plačila sodnih penalov	55 EUR
4012	Postopek o predlogu upnika, naj sodišče poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov dovoli izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih oziroma namesto že dovoljenih sredstev in predmetov z drugimi sredstvi oziroma drugimi predmeti, ali postopek o predlogu za odlog izvršbe ali postopek o zahtevi upnika, da o obračunu plačila za delo in stroškov izvršitelja odloči sodišče, ali postopek o zahtevi za odpravo nepravilnosti, ki jo je izvršitelj ali druga oseba, ki sodeluje v postopku, storila pri opravljanju izvršbe, ali postopek o predlogu za vpis hipoteke na podlagi sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje	30 EUR
4013	Postopek o predlogu za zavarovanje po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje	10% takse za postopek na prvi stopnji – najmanj 30 EUR
4.0.2 Ugovorni postopek		
4021	Postopek o ugovoru zoper sklep o izvršbi	55 EUR
4022	Postopek o drugih ugovorih, ki niso takse prosti	30 EUR
4.0.3 Pritožbeni postopek		
4031	Postopek o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper sklep o izvršbi	125 EUR

4032	Postopek o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper sklep, s katerim sodišče odloči o predlogu upnika, naj sodišče poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov dovoli izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih oziroma namesto že dovoljenih sredstev in predmetov z drugimi sredstvi oziroma drugimi predmeti, ali postopek o pritožbi zoper sklep o predlogu za odlog izvršbe	65 EUR
4033	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	33 EUR
4.0.4 Izredna pravna sredstva		
4041	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	42 EUR
4042	Postopek o reviziji	125 EUR
4043	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 4042 se zniža na	83 EUR

«.

V opombi 4 se v točki b beseda »rodbinskega« nadomesti z besedo »družinskega«.

V točki č se številka »4012« nadomesti s številko »4013«.

Točka d se spremeni tako, da se glasi:

»d) Za postopek za izdajo začasne odredbe v zadevah za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij ter za postopek za izdajo začasne odredbe po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, se taksa ne plača po tarifni številki 4013, temveč po tarifni številki 9115.«.

33. člen

Preglednica 6.1 se spremeni tako, da se glasi:

»6.1 Splošne določbe

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse ali količnik za odmero takse po tarifni številki 6111, 6112 ali 6113
6.1.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		

6111	Postopek v upravnem sporu na splošno	148 EUR
6112	Postopek za sodno varstvo po zakonu, ki ureja bančništvo, zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, zakonu, ki ureja prevzeme, zakonu, ki ureja revidiranje, zakonu, ki ureja zavarovalništvo, zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence, ali zakonu, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank, na splošno	444 EUR
6113	Postopek za sodno varstvo po zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja	4.440 EUR
6114	Postopek se konča: 1. z umikom tožbe pred začetkom pripravljalnega naroka ali prvega naroka za glavno obravnavo, če se pripravljalni narok ne opravi, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, 2. s sodbo na podlagi odpovedi ali s sodbo na podlagi pripoznave, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, 3. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 6111, 6112 ali 6113 se zniža na	0,33
6.1.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
6121	Postopek na splošno	1,11
6122	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 6121 se zniža na	0,55
6.1.3 Izredna pravna sredstva		
6131	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	0,37
6132	Postopek o reviziji	1,11
6133	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 6132 se zniža na	0,74
6134	Obnova postopka	1,11
6.1.4 Začasno pravno varstvo		

6141	Postopek o zahtevi za izdajo začasne odredbe	74 EUR
6142	Postopek o pritožbi zoper sklep o zahtevi za izdajo začasne odredbe	41 EUR

«.

34. člen

V preglednici 6.2 se tarifna številka 6212 spremeni tako, da se glasi:

»

6212	Postopek se konča: 1. z umikom tožbe pred začetkom pripravljalnega naroka ali prvega naroka za glavno obravnavo, če se pripravljalni narok ne opravi, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, 2. s sodbo na podlagi odpovedi, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, 3. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 6211 se zniža na	14 EUR

«.

Za naslovom »6.2.3 Izredna pravna sredstva« se doda nova tarifna številka 6231, ki se glasi:

»

6231	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	7 EUR

«.

Dosedanja tarifna številka 6231 postane tarifna številka 6232.

V dosedanji tarifni številki 6232, ki postane tarifna številka 6233, se številka »6231« nadomesti s številko »6232«.

Dosedanja tarifna številka 6233 postane tarifna številka 6234.

35. člen

Preglednica 9.1 se spremeni tako, da se glasi:

»9.1 Splošne določbe ter nekateri postopki za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse ali količnik za

		odmero takse po tarifnih številkah 9111 do 9116
9.1.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
9111	Nepravdni postopek na splošno	35 EUR
9112	Postopek za sporazumno razvezo zakonske zveze	56 EUR
9113	Postopek za ugotovitev neobstoja zakonske zveze ali postopek za razveljavitev zakonske zveze ali postopek za razvezo zakonske zveze na predlog enega od zakoncev na splošno	72 EUR
9114	Postopek za ugotovitev ali izpodbijanje očetovstva ali materinstva ali postopek za odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih na splošno	45 EUR
9115	Postopek za izdajo začasne odredbe v zadevah za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij ali postopek za izdajo začasne odredbe po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, na splošno	30 EUR
9116	Postopek za postavitvev otroka pod skrbništvo ali postopek za namestitvev otroka v rejništvo na splošno	25 EUR
9117	Postopek se konča: 1. z umikom predloga ali odstopom enega od zakoncev od predloga za sporazumno razvezo zakonske zveze pred začetkom pripravljalnega naroka ali prvega naroka, če se pripravljalni narok ne opravi, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9111, 9112, 9113, 9114, 9115 ali 9116 se zniža na	0,33
9.1.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
9121	Postopek na splošno	0,7
9122	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 2. z umikom predloga za razvezo zakonske zveze ali predloga za sporazumno razvezo pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 3. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9121 se zniža na	0,33

9.1.3 Izredna pravna sredstva		
9131	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	0,2
9132	Postopek o reviziji	0,7
9133	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata. Taksa po tarifni številki 9132 se zniža na	0,4
9134	Obnova postopka	0,7
9.1.4 Posebne takse		
9141	Postopek o ugovorih, ki niso takse prosti	1,0
9142	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	0,4

«.

Opomba 9.1 se spremeni tako, da se glasi:

»Opomba 9.1:

- a) Takse po tarifnih številkah 9111 in 9117 do 9142 se plačujejo v vseh nepravdnih postopkih, razen tistih, za katere so takse v tej taksni tarifi posebej določene. Plačujejo se tudi v postopkih v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje nasilja v družini.
- b) Takse po tarifnih številkah 9111 do 9116 se plačajo za vsak postopek, tudi za postopek za izdajo začasne odredbe, posebej. Če sodišče v istem postopku odloča o več zadevah, ki so posebej taksirane, se takse za posamezne zadeve seštejejo, razen v primerih iz naslednjih dveh točk.
- c) Če se v postopku za sporazumno razvezo zakonske zveze odloča tudi o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih, se plača samo taksa za postopek za sporazumno razvezo zakonske zveze.
- č) Za odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih se plača ena taksa po tarifni številki 9114 tako v primeru, ko se v istem postopku odloča o vseh navedenih zadevah, kot v primeru, ko se odloča o eni, dveh ali treh od navedenih zadev.
- d) Za postopek za spremembo sklepa o zadevi se plača enaka taksa kot za postopek odločanja o tej zadevi.
- e) V postopku za razglasitev osebe, ki je pogrešana v vojni, za mrtvo, se takse ne plačajo.
- f) Takse za pritožbeni postopek v postopku za postavitve odrasle osebe pod skrbništvo ne plača tisti, zoper katerega je predlagana postavitve pod skrbništvo, oziroma njegov zakoniti zastopnik ali skrbnik.
- g) V nepravdnih postopkih je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.«.

36. člen

V preglednici 9.2 se v glavi preglednice v desnem stolpcu za besedo »ZST-1« doda besedilo »ali znesek takse«.

37. člen

V preglednici 9.4 se za tarifno številko 9421 doda nova tarifna številka 9422, ki se glasi:

»

9422	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	7 EUR

«.

Za dosedanjo tarifno številko 9422, ki postane tarifna številka 9423, se doda nova tarifna številka 9424, ki se glasi:

»

9424	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 9423 se zniža na	10 EUR

«.

Dosedanja tarifna številka 9423 postane tarifna številka 9425.

38. člen

V preglednici 9.5 se pri tarifni številki 9512 beseda »razpisom« nadomesti z besedo »začetkom«.

Za naslovom »9.5.3 Izredna pravna sredstva« se dodajo nove tarifne številke 9531, 9532 in 9533, ki se glasijo:

»

9531	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	0,4
9532	Postopek o reviziji	1,2
9533	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 9532 se zniža na	0,8

«.

Dosedanja tarifna številka 9531 postane tarifna številka 9534.

39. člen

V preglednici 9.6 se pri tarifni številki 9612 v 1. točki beseda »razpisom« nadomesti z besedo »začetkom«.

Za naslovom »9.6.3 Izredna pravna sredstva« se dodajo nove tarifne številke 9631, 9632 in 9633, ki se glasijo:

»

9631	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	0,7
9632	Postopek o reviziji	2,1
9633	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 9632 se zniža na	1,4

«.

Dosedanja tarifna številka 9631 postane tarifna številka 9634.

Opomba 9.6 se spremeni tako, da se glasi:

»Opomba 9.6:

a) V delitvenem postopku je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je posebej določeno, da se plačajo v nepravdnih postopkih.

b) Takse, določene v preglednici 9.6, se plačujejo tudi v postopku za prenehanje premoženjske skupnosti. V tem postopku se plačujejo tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je določeno, da se plačujejo v nepravdnih postopkih.«.

40. člen

V preglednici 9.7 se pri tarifni številki 9712 v 1. točki beseda »razpisom« nadomesti z besedo »začetkom«.

Za naslovom »9.7.3 Izredna pravna sredstva« se dodajo nove tarifne številke 9731, 9732 in 9733, ki se glasijo:

»

9731	Postopek o predlogu za dopustitev revizije	33 EUR

	Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	
9732	Postopek o reviziji	100 EUR
9733	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 9732 se zniža na	67 EUR

«.

Dosedanja tarifna številka 9731 postane tarifna številka 9734.

41. člen

V opombi 9.10 se točka a spremeni tako, da se glasi:

»a) Taksa po tarifni številki 91011, 91012, 91013 ali 91014 se plača tudi, če se vpis opravi po uradni dolžnosti, razen če gre za vpis, ki je takse oproščen (točka c).«.

V točki c se v 6. podtočki za besedo »dedovanju« doda besedilo »ali evropskega potrdila o dedovanju«.

Za 8. podtočko v točki c se doda nova točka č, ki se glasi:

»č) Za takse po tarifnih številkah iz preglednice 9.10 ne velja določba 33.a člena tega zakona.«.

42. člen

V preglednici 9.11 se pri tarifni številki 91112 v 1. točki beseda »razpisom« nadomesti z besedo »začetkom«.

Za naslovom »9.11.3 Izredna pravna sredstva« se doda nova tarifna številka 91131, ki se glasi:

»

91131	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	33 EUR

«.

Dosedanja tarifna številka 91131 postane tarifna številka 91132.

V dosedanji tarifni številki 91132, ki postane tarifna številka 91133, se številka »91131« nadomesti s številko »91132«.

Dosedanja tarifna številka 91133 postane tarifna številka 91134.

43. člen

Preglednica 9.12 se spremeni tako, da se glasi:

»9.12 Postopki po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine na določenih stavbah in ugotavljanje pripadajočega zemljišča

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse ali količnik za odmero takse po tarifnih številkah 91211 do 91213
9.12.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
91211	Postopek za vzpostavitev etažne lastnine	150 EUR
91212	Postopek za ugotovitev pripadajočega zemljišča - glede na število posameznih delov stavbe:	
	do vključno 3 posameznih delov	100 EUR
	od 4 do vključno 50 posameznih delov	300 EUR
	od 51 do vključno 100 posameznih delov	500 EUR
	več kot 100 posameznih delov	700 EUR
91213	Ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice na posameznem delu ali na stavbi kot celoti ali na pripadajočem zemljišču	50 EUR
91214	Postopek se konča: 1. z umikom predloga pred začetkom naroka, če se odloča brez naroka, pa pred izdajo odločbe, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe.	
	Taksa po tarifni številki 91211, 91212 oziroma 91213 se zniža na	0,33
9.12.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
91221	Postopek na splošno	0,66
91222	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe.	
	Taksa po tarifni številki 91221 se zniža na	0,33
9.12.3 Izredna pravna sredstva		

91231	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	0,22
91232	Postopek o reviziji	0,66
91233	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 91232 se zniža na	0,44
91234	Obnova postopka	0,66
9.12.4 Posebne takse		
91241	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	30 EUR

«.

Opomba 9.12 se spremeni tako, da se glasi:

»Opomba 9.12:

a) Taksi po tarifnih številkah 91211 in 91214 se plačata posebej za vsak posamezni del stavbe, na katerem se vzpostavlja etažna lastnina. Če ima ista oseba v lasti ali solastnini več kot en posamezni del v isti stavbi, plača takso samo za dva dela. Za ugotovitev skupnih delov stavbe se taksa ne plača. Če se postopek konča z umikom predloga ali sodišče predlog zavrže ali zavrne, za odmero takse velja domneva, da je bil predlog vložen za en posamezni del stavbe. Takse po tarifnih številkah 91221, 91222 in 91241 se plačajo samo za en posamezni del stavbe.

b) Če se v postopku za vzpostavitev etažne lastnine vzpostavlja le solastninska pravica na skupnem delu oziroma skupnih delih stavbe, se plača desetina takse po tarifni številki 91211.

c) Če sodišče ugotovi predlogu za ugotovitev pripadajočega zemljišča in stavba v etažni lastnini nima rezervnega sklada, se taksa po tarifni številki 91212 plača v sorazmerju z deležem posameznega taksnega zavezanca, če pa idealni deleži solastnine v zemljiški knjigi niso vpisani, se taksa razdeli na vse posamezne dele po enakih delih.

č) Taksa po tarifni številki 91212 se plača tudi v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča k stavbi, ki ni v etažni lastnini.

d) Taksi po tarifnih številkah 91213 in 91214 se plačata za ugotovitev obstoja vsake posamezne izvedene pravice na vsakem posameznem delu ali na stavbi kot celoti ali na pripadajočem zemljišču. Če je vložena pritožba glede več takih pravic istega imetnika, se takse po tarifnih številkah 91221, 91222 in 91241 plačajo samo za eno pravico.

e) V postopku za vzpostavitev etažne lastnine in v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča se plačajo tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je posebej določeno, da se plačajo v nepravdnih postopkih.«.

44. člen

V preglednici 10.1 se tarifni številki 10105 in 10106 spremenita tako, da se glasita:

»

10105	Izbiranje podatkov zaradi kopiranja na nosilec podatkov	8 EUR za vsake začete pol ure dela
10106	Kopiranje in izdaja nosilca podatkov	10 EUR

«.

Tarifna številka 10107 se črta.

V opombi 10.1 se v točki a za 1. podtočko doda nova 2. podtočka, ki se glasi:

»2. o vložitvi tožbe, če je predložitev potrdila o vložitvi tožbe z zakonom predpisana kot pogoj za uveljavljanje pravic v postopkih pred sodišči;«.

Dosedanji 2. in 3. podtočka postaneta 3. in 4. podtočka.

Točke b, c in č se spremenijo tako, da se glasijo:

»b) Ne plača se taksa po tarifni številki 10103:

1. za preslikavo sodnega zapisnika, ki se izdelava na naroku;
2. če je nižja od 4 eurov.

c) Potrdilo oziroma preslikava se ne izda, če taksa ni plačana, razen če mora takso za preslikavo plačati obdolženec, ki ima postavljenega zagovornika.

č) Taksa po tarifni številki 10105 se prišteje taksi po tarifni številki 10106.«.

Za točko č se doda nova točka d, ki se glasi:

»d) Taksa po tarifni številki 10106 vključuje tudi skeniranje listin iz sodnega spisa ali iz zbirke listin.«.

45. člen

V naslovu preglednice 10.2 se za besedo »knjig« doda besedilo »in javnih registrov«.

Za tarifno številko 10203 se doda nova tarifna številka 10204, ki se glasi:

»

10204	Overjeni izpis podatkov iz registra neposestnih zastavnih pravic – za vsako začeto stran	3,28 EUR

«.

V opombi 10.2 se v točki a besedilo »10202 in 10203« nadomesti z besedilom »10202, 10203 in 10204«.

46. člen

V prilogi 1 se v napovednem stavku za besedo »zakona« črta besedilo »pri vrednostih spornega predmeta do 500.000 eurov«.

V glavi preglednice se v tretjem stolpcu z leve za besedo »do« doda beseda »vključno«.

Za številko »500.000« se dodata besedi »ali več«.

47. člen

V prilogi 2 se v napovednem stavku za besedo »zakona« črta besedilo »pri vrednostih predmeta postopka do enega milijona eurov«.

V glavi preglednice se v tretjem in petem stolpcu z leve za besedo »do« doda beseda »vključno«.

Za številko »1.000.000« se dodata besedi »ali več«.

PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

48. člen

(začeti postopki)

(1) Takse za postopke in dejanja, glede katerih je taksna obveznost nastala do uveljavitve tega zakona, se plačujejo po dosedanjih predpisih in dosedanji tarifi.

(2) Če je bila do uveljavitve tega zakona plačana taksa za postopek ali dejanje, ki bo opravljeno po uveljavitvi tega zakona, se taksa po tem zakonu ne plača.

49. člen

(začetek uporabe posameznih določb)

(1) Določbe spremenjene šeste alineje drugega odstavka 12. člena, novega enajstega in dvanajstega odstavka 12.a člena in spremenjenega drugega odstavka 14.b člena zakona se začnejo uporabljati en mesec po uveljavitvi tega zakona.

(2) Do začetka uporabe določb iz prejšnjega odstavka sodišča objavijo zapis informacij iz novega enajstega odstavka 12.a člena zakona na svojih spletnih straneh.

50. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S predlagano novelo se določajo nove sodne takse za postopke, ki jih ureja Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov⁵³ (v nadaljevanju: Uredba 805/2004/ES), zato je treba to ustrezno navesti v 1. členu ZST-1.

K 2. členu:

S predlaganim novim drugim odstavkom 3. člena ZST-1 se posebej določa zavezanec za plačilo sodne takse za postopek o individualnih delovnih sporih pred sodiščem prve stopnje in za postopek o socialnih sporih pred sodiščem prve stopnje. Za določitev taksnega zavezanca v navedenih postopkih ne bo več veljalo splošno pravilo, po katerem plača sodno takso tisti, ki predlaga uvedbo postopka (tožnik). Določena bo izjema od splošnega pravila, in sicer tako, da bo moral v navedenih postopkih plačati takso tisti, ki ga bo kot zavezanca za plačilo takse s smiselno uporabo določb o povrnitvi stroškov zakona, ki ureja pravdni postopek, določilo sodišče v odločbi o stroških postopka. S predlagano ureditvijo se bodo opravila sodišča v zvezi z zaračunavanjem sodne takse v postopku o individualnih delovnih sporih zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja pred sodiščem prve stopnje in v postopku o socialnih sporih pred sodiščem prve stopnje bistveno zmanjšala in poenostavila. Sodišču ne bo več treba

⁵³ UL L št. 143 z dne 30. 4. 2004, str. 15.

na koncu postopka zaračunati takso tožeči stranki ter v odločbi o stroških postopka eventualno odločiti o obveznosti tožene stranke, da takso (v celoti ali delno) povrne tožeči stranki. Namesto tega bo sodišče na koncu postopka sodno takso naložilo v plačilo neposredno stranki, ki jo bo dolžna plačati, pri tem pa bo kot vsebinski kriterij za določitev zavezanca in višine sodne takse, ki jo mora zavezanec plačati, smiselno uporabilo določbe Zakona o pravnem postopku⁵⁴ (v nadaljevanju: ZPP), ki urejajo povrnitev stroškov postopka (primarno kriterij uspeha). Posledično bo poenostavljeno delo sodišč v zvezi z vlogami, ki jih stranke vlagajo zaradi uveljavljanja taksnih ugodnosti. Glede postopkov o individualnih delovnih sporih nepremoženjske narave pa je predlagana določitev taksnega zavezanca povezana s spremembo 3. točke prvega odstavka 5. člena ZST-1, po kateri bo tudi za te spore taksna obveznost nastala na koncu postopka. Tudi v teh sporih bo predlagana določba novega drugega odstavka 3. člena ZST-1 omogočala racionalnejše delo sodišč v zvezi z odmero sodnih taks.

Predlagana določba novega osmega odstavka, ki ureja določitev zavezanca za plačilo takse za postopek za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij, ki se začne po uradni dolžnosti, je povezana s 55. členom Zakona o nepravdnem postopku⁵⁵ (v nadaljevanju: ZNP-1), po katerem sodišče o stroških postopka za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij odloči po prostem preudarku. Glede na raznolikost situacij, ki se pojavljajo v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij, je po mnenju predlagatelja smiselno, da tudi zavezanca za plačilo takse v primeru, ko gre za postopek, ki se začne po uradni dolžnosti, določi sodišče v odločbi o stroških postopka. Sodišče bo pri tem odločalo po prostem preudarku. V tem okviru bo imelo sodišče tudi možnost, da taksnega zavezanca niti ne bo določilo.

Ker se zavezanci za plačilo sodnih taks v postopkih po Zakonu o vzpostavitvi etažne lastnine na določenih stavbah in o ugotavljanju pripadajočega zemljišča⁵⁶ (ZVEtL-1) na prvi stopnji določajo v novem 3.a členu, se predlaga črtanje sedanjega osmega in devetega odstavka 3. člena ZST-1, ki urejata enako materijo.

Ostale spremembe 3. člena ZST-1 so nomotehnične in ne vsebinske narave.

K 3. členu:

V novem 3.a členu zakona so zbrane vse določbe, ki opredeljujejo zavezance za plačilo sodnih taks v postopkih po ZVEtL-1 na prvi stopnji. V prvem odstavku se določa zavezanec za plačilo v postopku za vzpostavitev etažne lastnine, v drugem in tretjem zavezanec za plačilo v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča, v četrtem odstavku pa zavezanec za plačilo v primeru, ko sodišče ugotovi obstoj še nevpisane izvedene pravice v okviru postopka za vzpostavitev etažne lastnine ali postopka za ugotovitev pripadajočega zemljišča. V povezavi s tem se predlaga črtanje sedanjega osmega in devetega odstavka 3. člena ZST-1, ki urejata isto materijo.

⁵⁴ Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19 – odl. US).

⁵⁵ Uradni list RS, št. 16/19.

⁵⁶ Uradni list RS, št. 34/17.

V prvem odstavku se določa zavezanec za plačilo takse v postopku za vzpostavitev etažne lastnine. Za razliko od sedanjega osmega odstavka 3. člena ZST-1, ki določa le zavezanca za plačilo v primeru, ko sodišče predlogu za vzpostavitev etažne lastnine ugotovi, se po novem določa tudi zavezanec za plačilo takse v primeru nemeritornega ali negativnega zaključka postopka. Veljavna ureditev za primer nemeritornega ali negativnega zaključka postopka za vzpostavitev etažne lastnine na prvi stopnji ne predpisuje sodne takse in zato tudi ne določa taksnega zavezanca, medtem ko za postopek za določitev pripadajočega zemljišča k stavbi na prvi stopnji, ki se konča z zavrnjenjem ali zavrnitvijo predloga, določa sodno takso ter zavezanca za njeno plačilo. Ker ni razlogov za navedeno razlikovanje med obema vrstama postopkov, se v povezavi z določitvijo takse za primer nemeritornega ali negativnega zaključka postopka za vzpostavitev etažne lastnine na prvi stopnji predlaga tudi določitev zavezanca za plačilo te takse. Po predlagani ureditvi bo v primeru, ko bo sodišče ugodilo predlogu za vzpostavitev etažne lastnine, taksni zavezanec določen enako kot do sedaj, torej bo moral plačati takso tisti, o čigar vpisu lastninske pravice na posameznem delu ali solastninske pravice na skupnem delu stavbe bo sodišče z odločbo o vzpostavitvi etažne lastnine prvič odločilo. Izjema od navedenega pravila se predlaga le za primer, ko bo šlo za določitev idealnih deležev solastnine na splošnih skupnih delih stavbe. V tem primeru bo zavezanec za plačilo takse skupnost vsakokratnih etažnih lastnikov iz sredstev rezervnega sklada, če bo ta oblikovan. Razlog za navedeno izjemo je v tem, da je določitev idealnih deležev vedno v korist vseh (in vsakokratnih) etažnih lastnikov, s tem se vzpostavi ter nato v zemljiški knjigi javno razkrije razmerje upravljavskih pravic in obveznosti med etažnimi lastniki, kar poveča varnost v pravnem prometu. Obravnavana izjema bo tudi prispevala k znižanju administrativnih stroškov sodišča, saj ne bo več treba vročati plačilnih nalogov vsakemu posameznemu lastniku. Če pa bo predlog za vzpostavitev etažne lastnine umaknjen ali če bo sodišče predlog zavrglo ali zavrnilo, bo plačal takso predlagatelj. Zaradi možnosti odmere te takse se s to novelo predlaga dopolnitev točke a opombe 9.12 taksne tarife ZST-1, po kateri bo v primeru, če se bo postopek končal z umikom predloga ali če bo sodišče predlog zavrglo ali zavrnilo, za odmero takse veljala domneva, da je bil predlog vložen za en posamezni del stavbe.

V drugem odstavku se določa zavezanec za plačilo takse v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča. Najpomembnejše razlike v primerjavi z veljavno ureditvijo v sedanjem devetem odstavku 3. člena ZST-1 so predlagane za primer, ko sodišče ugotovi predlogu za ugotovitev pripadajočega zemljišča. V tem primeru bo kot taksni zavezanec primarno določena skupnost vsakokratnih etažnih lastnikov iz sredstev rezervnega sklada, če bo ta oblikovan. Določitev rezervnega sklada kot primarnega taksnega zavezanca bo omogočila enostavnejšo izterjavo sodne takse, saj sodišču ne bo več treba ugotavljati taksnih zavezancev in njihovih deležev sodne takse, poleg tega bo izterjava zaradi pošiljanja le enega plačilnega naloga cenejša in racionalnejša. Če pa rezervni sklad ne bo oblikovan, bo moral plačati takso lastnik stavbe oziroma vsak etažni lastnik stavbe v etažni lastnini. Tudi od tega pravila se predlagajo izjeme, ki bodo posebej določene v tretjem odstavku istega člena in se nanašajo na situacijo, ko stavba v etažni lastnini nima rezervnega sklada ter v zemljiški knjigi niso vpisani vsi deli stavbe, ter na situacijo, ko v zemljiški knjigi niso vpisani dejanski lastniki stavbe, ki ni v etažni lastnini, ali dejanski lastniki zemljišča pod stavbo – v teh situacijah bo plačal takso za postopek na prvi stopnji predlagatelj. V primeru, ko bo sodišče predlog za ugotovitev pripadajočega zemljišča zavrglo ali zavrnilo, bo tako kot po veljavni ureditvi tudi po predlagani ureditvi taksni zavezanec

predlagatelj, to pravilo pa se dopolnjuje tako, da bo predlagatelj zavezanec za plačilo takse tudi v primeru umika predloga, kar do sedaj ni bilo določeno.

V četrtem odstavku se določa taksni zavezanec za primer, ko sodišče v postopku za vzpostavitev etažne lastnine ali v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča ugotovi obstoj še nevpisane izvedene pravice. Takso za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice bo plačal tisti, v čigar korist bo ugotovljena pravica, in sicer ne glede na to, ali bo sodišče to pravico ugotovilo na podlagi predloga taksnega zavezanca ali po uradni dolžnosti. Razlika v primerjavi z veljavno ureditvijo bo v tem, da bo takso treba plačati tudi v primeru, ko bo sodišče obstoj še nevpisane izvedene pravice ugotovilo po uradni dolžnosti in ne le v primeru, ko bo vložen predlog za ugotovitev zadevne pravice.

K 4. členu:

1. točka prvega odstavka 5. člena ZST-1 se dopolnjuje z določitvijo nastanka taksne obveznosti za takso za ugovor zaradi pobota, ki se s to novelo predpisuje na novo (dopolnitev drugega odstavka 18. člena ZST-1). V izogib morebitnim nejasnostim se izrecno določa, da zadevna taksna obveznost nastane ob vložitvi ugovora zaradi pobota, torej v skladu s splošnim pravilom iz 1. točke prvega odstavka 5. člena ZST-1.

V novi 2. točki se predlaga splošna določitev nastanka taksne obveznosti za postopke, ki se začnejo z vlogo, vloženo v elektronski obliki. V teh primerih bo taksna obveznost nastala ob vložitvi vloge v informacijski sistem. Navedena določba je potrebna zaradi načrtovane nadaljnje informatizacije sodnih postopkov, ko bo vse več vlog vloženi v elektronski obliki. Hkrati se v novo 2. točko predlaga vključitev dosedanje 4. točke prvega odstavka 5. člena ZST-1, ki določa nastanek taksne obveznosti za postopek o predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine, ki je vložen po elektronski poti.

Sprememba v dosedanji 3. točki, po novem 4. točki, pomeni, da bo po predlagani ureditvi taksna obveznost za vse postopke o individualnih delovnih sporih na prvi stopnji nastala na koncu postopka. S tem bodo v največji možni meri z vidika taksne ureditve izenačeni delovni in socialni spori (tudi posamezne vrste delovnih in socialnih sporov).

V predlagani novi 9. točki se določa nastanek taksne obveznosti za postopek za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij pred sodiščem prve stopnje, ki se začne po uradni dolžnosti. Taksna obveznost bo nastala ob vročitvi sodne odločbe zavezancu za plačilo (ki ga bo po predlagani ureditvi določilo sodišče v odločbi o stroških postopka).

V dosedanji 9., po novem 10. točki, se predlaga dopolnitev z določitvijo nastanka taksne obveznosti za primer, ko sodišče v zapuščinskem postopku odloči brez zapuščinske obravnave. Pravno podlago za odmero sodne takse v tem primeru predstavlja tarifna številka 9211 taksne tarife ZST-1, ki določa takso za zapuščinski postopek pred sodiščem prve stopnje, ko se obravnava zapuščina v postopku, ki se konča s sklepom o dedovanju. Ker nastanek taksne obveznosti za ta primer ni določen, se lahko pojavi dvom, ali in kdaj se taksa za tak postopek sploh zaračuna. Zaradi odprave navedene pravne praznine se predlaga pravilo, po katerem bo taksna obveznost za zapuščinski postopek pred sodiščem prve stopnje, ki se opravi brez zapuščinske obravnave, nastala z vročitvijo sklepa o dedovanju dedičem. Enaka rešitev že velja

za nastanek taksne obveznosti za dodatni sklep o dedovanju v primeru, ko sodišče ne opravi nove zapuščinske obravnave.

V okviru dosedanje 12., po novem 13. točke, se predlaga določitev nastanka taksne obveznosti na koncu postopka za vse sodne takse, ki se plačujejo za prvostopenjske postopke po ZVEtL-1. Tako bo po novem nastala taksna obveznost na koncu postopka tudi za takso za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice (v okviru postopka za vzpostavitev etažne lastnine ali postopka za ugotovitev pripadajočega zemljišča), in sicer tako v primeru, ko bo sodišče obstoj te pravice ugotovilo na predlog, kot v primeru ugotovitve obstoja te pravice po uradni dolžnosti. Poleg tega bo pravilo o nastanku taksne obveznosti na koncu postopka s predlaganim splošnejšim besedilom zajemalo tudi primere sklenjene sodne poravnave in nemeritornih zaključkov postopkov. Ostale predlagane spremembe pri 13. točki niso vsebinske narave, temveč predstavljajo terminološko uskladitev z ZVEtL-1.

Z novo 21. točko se predlaga prestavitev nastanka taksne obveznosti za fotokopije listin iz sodnih spisov ter za izbiranje in kopiranje podatkov ter izdajo nosilca podatkov na konec kazenskega postopka, in sicer v primerih, ko mora te takse plačati obdolženec, ki mu je sodišče postavilo *ex offo* zagovornika. To pomeni, da taks za fotokopije listin in izdane nosilce podatkov, ki bremenijo obdolženca, ki ima postavljenega zagovornika, ne bo več treba plačati takrat, ko se fotokopija ali drug nosilec podatkov zahteva, temveč bo taksna obveznost v teh primerih nastala šele ob pravnomočnosti odločbe sodišča o stroških postopka.

Namen predlagane novosti je v lažjem in učinkovitejšem izvajanju zagovorništva po uradni dolžnosti. Zagovornik mora imeti pri zagotavljanju obvezne obrambe možnost razpolaganja z vsemi informacijami o okoliščinah konkretnega primera, ki jih potrebuje za učinkovito zastopanje obdolženca. Eden od načinov dostopa do informacij je tudi fotokopiranje listin iz sodnih spisov ali izdaja podatkov na ustreznem tehničnem nosilcu, za kar je po veljavni ureditvi pogoj predhodno plačilo sodne takse. To sodno takso nemalokrat vnaprej plača zagovornik, kar med drugim tudi s finančnega vidika oteži izvajanje obrambe. Glede na to, da dostop do informacij za postavljenega zagovornika ne sme biti nesorazmerno otežen oziroma ne sme pretirano bremeniti samega zagovornika, predlagatelj meni, da je treba nastanek taksne obveznosti v omenjenih primerih prestaviti na konec postopka, t. j. na trenutek nastopa pravnomočnosti odločbe sodišča o stroških postopka. S tem se nastanek taksne obveznosti v omenjenih primerih določa na enak način, kot je že po veljavni ureditvi določen nastanek taksne obveznosti za takso za prvostopenjski kazenski postopek o kaznivem dejanju, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Vsekakor bo tudi za plačilo oziroma povrnitev sodnih taks za fotokopije listin iz sodnih spisov oz. izdajo podatkov na tehničnih nosilcih v skladu s procesnimi predpisi še naprej veljalo načelo uspeha v kazenskem postopku, torej da v primeru obsodilne sodbe v končni fazi bremenijo obdolženca, razen če je ta oproščen povrnitve stroškov kazenskega postopka.

Ob upoštevanju namena predlagane določbe v novi 21. točki je treba poudariti, da se ta določba nanaša le na primere, ko je sodno takso dolžan plačati obdolženec. Če bo želela fotokopije listin iz sodnega spisa ali podatke na tehničnih nosilcih pridobiti druga upravičena oseba, ki ni obdolženec oz. njegov postavljeni zagovornik, bo morala predpisane sodne takse tako kot po veljavni ureditvi plačati vnaprej, t. j. takrat, ko bo zahtevala prepis ali izdajo nosilca s podatki. V

skladu z obravnavano določbo se spreminja tudi točka c opombe 10.1, ki predpisuje plačilo sodne takse kot pogoj za izdajo potrdila oziroma preslikave. Predlagana je izjema za primer, ko mora takso za preslikavo plačati obdolženec, ki ima postavljenega zagovornika.

K 5. členu:

Predlagane spremembe v 6. členu ZST-1 predstavljajo uskladitev s spremenjenimi številkami točk iz prvega odstavka 5. člena ZST-1.

K 6. členu:

S predlaganimi spremembami 9. člena ZST-1 se sistemsko ustrežneje ureja zastaranje pravice zahtevati plačilo sodne takse ter instituta prekinitve in pretrganja zastaranja. V drugem odstavku se namesto dosedanjega izraza »prekinitvev zastaranja« predlaga izraz »pretrganje zastaranja«, in sicer v enakem pomenu, kot je uporabljen v tretjem odstavku 44. člena Zakona o prekrških⁵⁷ (v nadaljevanju ZP-1), prvem odstavku 369. člena Obligacijskega zakonika⁵⁸ (v nadaljevanju OZ), drugem in četrtem odstavku 126. člena Zakonu o davčnem postopku⁵⁹ (v nadaljevanju ZDavP-2) ter drugem odstavku 20. člena Zakona o upravnih taksah⁶⁰ (v nadaljevanju ZUT). V novem tretjem odstavku se določa nov institut zadržanja zastaranja, prav tako po vzoru ZDavP-2 (peti odstavek 126. člena ZDavP-2) in OZ (drugi odstavek 361. člena OZ). Novi četrti odstavek ohranja dosednji desetletni absolutni zastaralni rok, s tem da kot novost določa izjemo za primer zadržanja zastaranja – po vzoru šestega odstavka 126. člena ZDavP-2 se čas zadržanja zastaranja ne bo všteval v čas zastaralnega roka. Podobnost ureditve zadevnih določb ZST-1 z ureditvijo v ZDavP-2 je smiselna zato, ker se sodne takse v primeru, ko ima taksni zavezanec stalno prebivališče ali sedež v Republiki Sloveniji, izterjujejo preko davčne izvršbe.

K 7. členu:

Predlog zakona na dveh mestih razširja krog subjektov, ki so na podlagi prvega odstavka 10. člena ZST-1 oproščeni plačila sodnih taks po zakonu. Najprej ga razširja na posredne proračunske uporabnike, ki so v celoti v lasti države. Glede na to, da so po veljavni ureditvi posredni proračunski uporabniki, ki so v celoti v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti, že oproščeni plačila sodnih taks, predlagatelj meni, da je ustrezno z njimi z vidika taksne obravnave izenačiti položaj posrednih proračunskih uporabnikov, ki so v celoti v lasti države. V izogib morebitnim nejasnostim je treba omeniti, da bodo posledično po novem oproščeni plačila sodnih taks na podlagi zakona tudi tisti posredni proračunski uporabniki, ki so deloma v lasti države in deloma v lasti samoupravne skupnosti, s tem da lastniška deleža države in samoupravne lokalne skupnosti skupaj znašata 100% (torej da ni še kakšnega tretjega

⁵⁷ Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16, 15/17 – odl. US, 73/19 – odl. US, 175/20 – ZIUOPDVE in 5/21 – odl. US.

⁵⁸ Uradni list RS, št. 97/07 – uradno prečiščeno besedilo, 64/16 – odl. US in 20/18 – OROZ631.

⁵⁹ Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 32/12, 94/12, 101/13 – ZDavNepr, 111/13, 22/14 – odl. US, 25/14 – ZFU, 40/14 – ZIN-B, 90/14, 91/15, 63/16, 69/17, 13/18 – ZJF-H, 36/19, 66/19, 145/20 – odl. US in 203/20 – ZIUPOPDVE.

⁶⁰ Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16, 30/18 – ZKZaš in 189/20 – ZFRO.

lastnika). V zvezi s pojmom posrednega proračunskega uporabnika predlagatelj pojasnjuje, da so, skladno s Pravilnikom o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov⁶¹, kot posredni proračunski uporabniki opredeljene zgolj pravne osebe, ki so organizirane v pravnoorganizacijski obliki javnega zavoda, javne agencije ali javnega sklada. Pravne osebe, ki so organizirane kot delniška družba, družba z omejeno odgovornostjo, javni gospodarski zavod ali v drugi pravnoorganizacijski obliki, kljub dejstvu, da imajo v firmi besedo zavod, sklad ali agencija, niso posredni proračunski uporabniki. To pomeni, da se med posredne uporabnike proračuna v 100% lasti države, ki bodo po predlagani ureditvi takse prosti, ne uvrščajo gospodarske družbe. Predlagana ureditev se nekoliko približuje veljavni ureditvi s področja upravnih taks, kjer so taksne oprostitve določene še nekoliko širše, saj zajemajo javne sklade in javne agencije ter druge osebe javnega prava (2.a točka prvega odstavka 23. člena ZUT) ne glede na to, v čigavi lasti so navedeni subjekti.

Poleg tega se med subjekte, ki so na podlagi prvega odstavka 10. člena ZST-1 oproščeni plačila sodnih taks po zakonu, po novem uvrščajo tudi organizacije, ki kot javno službo opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po zakonu, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami⁶² (v nadaljevanju: ZVNDN) v prvem odstavku 74. člena določa naslednje javne službe za zaščito, reševanje in pomoč:

- gasilska služba, ki jo opravljajo gasilske enote v skladu s predpisi o gasilstvu;
- gorska reševalna služba, ki jo opravljajo postaje Gorske reševalne službe v skladu z merili za organiziranje in opremljanje enot, služb in drugih operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč;
- jamarska reševalna služba, ki jo opravljajo jamarji – reševalci pri jamarskih društvih v skladu z odločitvijo pristojnega državnega organa;
- podvodna reševalna služba, ki jo opravljajo postaje Podvodne reševalne službe v skladu z merili za organiziranje in opremljanje enot, služb in drugih operativnih sestav za zaščito, reševanje in pomoč;
- služba za zaščito in reševanje ob ekoloških in drugih nesrečah na morju, ki jo organizirajo lokalne skupnosti in država.

Organizacije, ki opravljajo navedene naloge kot javno službo, bodo po predlagani ureditvi oproščene plačila sodnih taks na podlagi zakona. V drugem odstavku 74. člena ZVNDN je opredeljen Rdeči križ Slovenije, ki pa je kot humanitarna organizacija že po veljavni ureditvi oproščen plačevanja sodnih taks.

V novem tretjem odstavku 10. člena ZST-1 se predlaga ureditev, po kateri je plačila sodnih taks oproščena stranka za postopek, za katerega ji je bila dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč po zakonu, ki ureja brezplačno pravno pomoč. S to določbo se krog oseb, ki so upravičene do taksne oprostitve, ne spreminja, saj že veljavni šesti odstavek 11. člena ZST-1 upravičuje do celotne oprostitve plačila sodnih taks (na podlagi sodne odločbe) stranko, ki izpolnjuje materialne pogoje za prejemanje redne brezplačne pravne pomoči in to ne glede na splošne pogoje za taksne ugodnosti iz prvega odstavka 11. člena ZST-1. Krog oseb, ki

⁶¹ Uradni list RS, št. 46/03.

⁶² Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 97/10 in 21/18 – ZNOrg.

izpolnjujejo materialne pogoje za prejemanje redne brezplačne pravne pomoči, namreč zajema tudi tiste, ki izpolnjujejo materialne pogoje za prejemanje izredne brezplačne pravne pomoči.⁶³

Novost obravnavane nove določbe je v tem, da je drugače kot šesti odstavek 11. člena ZST-1 umeščena med taksne oprostitve po zakonu. To pomeni, da bo odslej stranka, kateri je v določenem postopku dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč, že po samem zakonu oproščena plačila sodnih taks v tem istem postopku in ji ne bo več treba posebej zaprositi za taksno oprostitve. Uveljavljanje taksne oprostitve bo zanjo bistveno olajšano oziroma ji zanjo ne bo več treba zaprositi, hkrati pa sodišču ne bo več treba voditi postopka odločanja o taksnih ugodnostih po 12. členu ZST-1. Skladno z dosedanjim šestim, po novem sedmim odstavkom 10. člena ZST-1 bo sodišče novo določbo tretjega odstavka tega člena izvajalo po uradni dolžnosti, če pa bo v dvomu, bo stranko pozvalo k predložitvi dokazila za uveljavljanje taksne oprostitve, t. j. odločbe o upravičenosti do redne ali izredne brezplačne pravne pomoči v zadevnem postopku.

Da ne bi prihajalo do nejasnosti ali zlorab, se izrecno predlaga omejitev obravnavane nove zakonske taksne oprostitve na postopek, za katerega je stranki dodeljena redna ali izredna brezplačna pravna pomoč.

V novem četrtem odstavku se predlaga določitev taksnih oprostitvev v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij. Centri za socialno delo so kot predlagatelji v teh postopkih že po veljavni ureditvi oproščeni plačila sodnih taks in se zadevna oprostitvev zgolj prenaša iz prvega v četrti odstavek 10. člena ZST-1. Na novo pa bo določena taksna oprostitvev v teh postopkih za otroka, ki je dopolnil 15 let ter je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, ter za otrokovega skrbnika. Otrok, ki je dopolnil 15 let ter je sposoben razumeti pomen in pravne posledice svojih dejanj, ima lahko v teh postopkih dvojni status; nastopa lahko kot predlagatelj postopka in kot oseba, glede katere se vodi postopek. Pri tem je pomembno, da je sodišče v družinskih postopkih dolžno skrbeti za otrokove interese in zasledovati njegovo največjo korist. V ta namen se zanj predlaga taksna oprostitvev na podlagi zakona. Ker otrokov skrbnik v družinskih postopkih zastopa otroka, bo tudi zanj veljalo, da mu v teh postopkih ne bo treba plačevati sodnih taks (za tistega, ki ga zastopa). Predlagane nove taksne oprostitvev so v skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah,⁶⁴ ki v prvem odstavku 3. člena določa, da morajo biti pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki, bodisi da jih vodijo državne bodisi zasebne ustanove za socialno varstvo, sodišča, upravni organi ali zakonodajna telesa, otrokove koristi glavno vodilo.

K 8. členu:

⁶³ Materialni pogoji za prejemanje izredne brezplačne pravne pomoči (prvi odstavek 12. člena Zakona o brezplačni pravni pomoči; Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 23/08, 15/14 – odl. US in 19/15; v nadaljevanju ZBPP) so strožji od pogojev za prejemanje redne brezplačne pravne pomoči (tretji odstavek 11. člena v povezavi s 13. členom ZBPP).

⁶⁴ Sprejeta na Generalni skupščini Združenih narodov 20. novembra 1989 z resolucijo št. 44/25, objavljena v Uradnem listu SFRJ – Mednarodne pogodbe št. 15/90, Akt o notifikaciji nasledstva glede konvencij Organizacije združenih narodov in konvencij, sprejetih v mednarodni agenciji za atomsko energijo objavljen v Uradnem listu RS – Mednarodne pogodbe št. 9/92; dostopna na spletni strani PIS RS: <http://www.pisrs.si/Pis.web/mednarodnaPogodba?id=UN-19891120/01M>

Predlaga se dopolnitev tretjega odstavka 11. člena ZST-1 tako, da bo omejitev taksne oprostitve iz četrtega odstavka tega člena veljala tudi za fizične osebe, ki niso samostojni podjetniki posamezniki in ki kot poklic opravljajo določeno dejavnost, in sicer v postopkih v zvezi z njihovo dejavnostjo. Gre za osebe, kot so zdravnik, notar, odvetnik, kmet ali druga fizična oseba, ki ni podjetnik in ki kot poklic opravlja določeno dejavnost. Te osebe pod skupnim izrazom »zasebnik« označujejo nekateri drugi predpisi, kot sta npr. Zakon o pravnem postopku⁶⁵ (četrty odstavek 180.a člena) in Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju⁶⁶ (sedmi odstavek 7. člena). Položaj teh oseb se glede taksnih oprostitvev izenačuje s položajem samostojnega podjetnika posameznika zaradi bistvenih podobnosti njihovih statusov in primerljivih karakteristik. V obeh primerih fizična oseba opravlja dejavnost kot svoj poklic trajno, samostojno in s pridobitnim namenom. Za svoje obveznosti obe odgovarjata z vsem premoženjem, tako osebnim kot poslovnim. Pri odločanju o taksnih oprostitvah bo zato tudi pri fizičnih osebah, ki niso samostojni podjetniki posamezniki in ki kot poklic opravljajo določeno dejavnost, relevantno predvsem dejstvo, ali gre za odločanje o oprostitvi sodne takse v postopku v zvezi z opravljanjem pridobitne dejavnosti posameznika, ali v postopku, ki ni v povezavi s posameznikovo pridobitno dejavnostjo. Če bo šlo za postopek v zvezi s posameznikovo pridobitno dejavnostjo, te osebe ne bo mogoče oprostiti za začetnih 44 evrov sodne takse.

Sprememba v šestem odstavku ni vsebinske narave, temveč se predlaga zaradi jasnejše dikcije, iz katere bo nedvomno izhajalo, da gre za taksno oprostitvev na podlagi sodne odločbe. S tem se bo določba šestega odstavka 11. člena ZST-1 jasno razlikovala od predlagane določbe novega tretjega odstavka 10. člena ZST-1, ki sodi med taksne oprostitvev na podlagi zakona.

K 9. členu:

Ustavno sodišče je v odločbi št. U-I-46/15 z dne 25. 4. 2018⁶⁷ ugotovilo, da je bil v neskladju z Ustavo tretji odstavek 12. člena Zakona o sodnih taksah, kolikor je določal, naj sodišče zavrže predlog za oprostitvev, odlog ali obročno plačilo sodne takse, če vlagatelj niti po pozivu sodišča v skladu s pravili o nepopolnih vlogah ni priložil izpolnjene izjave o premoženjskem stanju na predpisanem obrazcu ali predpisane priloge tudi za družinske člane. Kot razlog je navedlo, da je zakonodajalec z navedeno določbo stranko, ki je zavezanec za plačilo sodne takse in je podala predlog za oprostitvev, odlog ali obročno plačilo sodne takse, postavil v položaj, v katerem je usoda tega predloga (lahko) povsem odvisna od pripravljenosti tretjih oseb – njenih družinskih članov – na prostovoljno sodelovanje. Ali bo do vsebinske presoje strankine upravičenosti do taksne olajšave sploh prišlo, je odvisno od sodelovanja oziroma voljnih ravnanj tretjih oseb, katerih stranka ne more opraviti namesto njih, prav tako pa zahtevi, ki izhaja iz izpodbijane določbe, ne more zadostiti na kakšen drug način. Izpolnitev te obveznosti – formalne

⁶⁵ Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19 – odl. US.

⁶⁶ Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C, 54/18 – odl. US, 69/19 – odl. US, 74/20 – odl. US in 85/20 – odl. US.

⁶⁷ Uradni list RS, št. 35/18.

predpostavke – je torej za stranko v posameznih primerih lahko nesorazmerno otežena ali celo onemogočena.⁶⁸

Izpodbijana ureditev je bila že pred izdajo navedene odločbe Ustavnega sodišča spremenjena tako, da vlogi za taksne ugodnosti ni več treba priložiti izjave o premoženjskem stanju stranke in njenih družinskih članov. Vendar pa mora v skladu z veljavnim drugim odstavkom 12. člena ZST-1 predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks med drugim vsebovati soglasje polnoletnih družinskih članov, da sodišče z namenom ugotavljanja materialnega položaja stranke in njenih družinskih članov po uradni dolžnosti pridobi podatke, ki so davčna tajnost, ter podpise polnoletnih družinskih članov. Navedeni sestavini tudi po predlagani ureditvi še naprej ostajata del predloga za taksne ugodnosti, s tem da bo sodišče odločilo o predlogu tudi v primeru, če predlog ne bo vseboval teh dveh sestavin. V dopoljenem tretjem odstavku bodo namreč določene sestavine predloga, katerih navedba ne bo terjala od sodišča, da ravna v skladu s pravili o nepopolnih vlogah, ampak bo sodišče o predlogu odločilo. Med temi sestavinami bosta tudi navedeno soglasje polnoletnih družinskih članov stranke in njihov podpis. To bo dejansko pomenilo, da navedeno soglasje polnoletnih družinskih članov stranke in njihov podpis ne bosta obvezni sestavini predloga za taksne ugodnosti. Enako bo veljalo glede izjave stranke in njenih polnoletnih družinskih članov, da so seznanjeni z vsemi informacijami iz enajstega odstavka 12.a člena ZST-1, objavljenimi na spletni strani sodišča, pri katerem stranka vlaga predlog. Ta izjava se kot (neobvezen) del predloga za taksne ugodnosti določa na novo v okviru spremenjene šeste alineje drugega odstavka 12. člena ZST-1 in predstavlja zagotovilo, da bodo osebe, ki bodo podale soglasje za pridobivanje njihovih osebnih podatkov s strani sodišča, seznanjene s svojimi pravicami s področja varstva osebnih podatkov (gl. podrobneje obrazložitev k spremenjenemu 12.a členu ZST-1).

Besedilo prve alineje drugega odstavka 12. člena ZST-1 se spreminja tako, da bo veljalo za vse osebe, ki lahko zaprosijo za taksne ugodnosti, torej tudi za fizično osebo, ki ni samostojni podjetnik posameznik in ki kot poklic opravlja določeno dejavnost – ta oseba je na novo opredeljena v tretjem odstavku 11. člena ZST-1.

Veljavna šesta alineja drugega odstavka 12. člena ZST-1 kot eno izmed sestavin predloga za taksne ugodnosti določa izjavo stranke in njenih polnoletnih družinskih članov, da so vsi podatki iz četrte alineje tega odstavka, ki jih je stranka navedla v predlogu, resnični, točni in popolni, za kar stranka in njeni polnoletni družinski člani prevzemajo vso premoženjsko odgovornost. Ker po predlagani ureditvi sodelovanje družinskih članov pri podaji predloga ne bo več obvezno, navedena izjava ne bo več del oz. sestavina predloga. Tovrstna izjava, s katero določene osebe prevzamejo določeno premoženjsko odgovornost, namreč po mnenju predlagatelja ni takšne narave, da bi lahko bila zgolj neobvezna sestavina vloge, temveč bi morala biti za vse enako obvezujoča. Določitev te sestavine kot obvezne bi zahtevala obvezno sodelovanje polnoletnih družinskih članov stranke, kar je v nasprotju z novim konceptom predloga za taksne ugodnosti. Zato te dosedanje sestavine ni mogoče obdržati nit kot obvezen niti kot neobvezen del predloga za taksne ugodnosti.

Kot že zgoraj omenjeno se v dopoljenem tretjem odstavku določajo izjeme, ko sodišče ne bo ravnalo v skladu s pravili o nepopolnih vlogah, temveč bo o predlogu odločilo. Te izjeme bodo

⁶⁸ Točka 22 obrazložitve.

nastopile v primeru, ko predlog ne bo vseboval določenih sestavin iz drugega odstavka tega člena. Te sestavine je mogoče uvrstiti v dva sklopa. Prvi sklop bodo predstavljali podatki o dohodkih in premoženju stranke in njenih družinskih članov, s katerim stranka dejansko ne more razpolagati, drugi sklop pa sestavine, ki bodo terjale sodelovanje polnoletnih družinskih članov stranke. Glede drugega sklopa je pojasnjeno zgoraj pri obrazložitvi tega člena novele, glede prvega sklopa pa v nadaljevanju.

Tretji in četrti odstavek 12.a člena ZST-1 določata, katero premoženje in dohodki se v postopku uveljavljanja taksnih ugodnosti ne upoštevajo pri ugotavljanju materialnega položaja stranke in njenih družinskih članov. Gre za dve kategoriji premoženja oziroma dohodkov:

- premoženje, s katerim stranka in njeni družinski člani dejansko ne morejo razpolagati, če stranka ali druge osebe izkažejo upravičene razloge, zaradi katerih je razpolaganje s tem premoženjem omejeno in na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da jih stranka ali njeni družinski člani niso zakrivali po lastni volji,
- dohodki in premoženje tistih družinskih članov, ki v postopku, v katerem stranka vlaga predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks, nastopajo kot nasprotne stranke oziroma nasprotni udeleženci.

S predlagano novelo se smiselno enaka rešitev predlaga glede ugotavljanja premoženjskega, finančnega in likvidnostnega stanja stranke, ki je samostojni podjetnik posameznik, pravna oseba ali po novem še fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik in ki kot poklic opravlja določeno dejavnost. V zvezi s temi strankami se po novem ne bo upoštevalo premoženje, s katerim stranka dejansko ne more razpolagati, če stranka izkaže upravičene razloge, zaradi katerih je razpolaganje s tem premoženjem omejeno in na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da jih stranka ni zakrivila po lastni volji (gl. predlagano dopolnitev prve alineje prvega odstavka 12.b člena ZST-1).

Ker sodišče v večini primerov ne razpolaga s podatki o navedenih dejstvih, ga mora o teh dejstvih seznaniti stranka. Po veljavni ureditvi jih mora stranka (ki je fizična oseba) navesti v predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, če pa tega ne stori, ravna sodišče s predlogom v skladu s pravili o nepopolnih vlogah. Z vidika ekonomičnosti postopka je koristno, da stranka v predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks navede dejstva iz tretjega in četrtega odstavka 12.a člena ZST-1 (po novem tudi dejstva v skladu z dopolnjeno prvo alinejo prvega odstavka 12.b člena ZST-1). Vendar pa ni ustrezno, da mora sodišče zaradi njihove nenavedbe v predlogu ravnati po pravilih o nepopolnih vlogah, saj gre za okoliščine, ki so stranki v korist in je torej stranka zainteresirana za njihovo navedbo. Zato se predlaga dopolnitev tretjega odstavka 12. člena ZST-1 z izjemo, po kateri sodišču v primeru manjka teh podatkov ne bo treba s predlogom ravnati v skladu s pravili o nepopolnih vlogah. Sodišče bo kljub odsotnosti navedbe teh podatkov o vlogi odločilo, bo pa njihova nenavedba v škodo stranki.

K 10. členu:

S predlaganimi dopolnitvami 12.a člena ZST-1 se zagotavlja transparentnost obdelave osebnih podatkov posameznikov v skladu s 13. in 14. členom Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih

podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES⁶⁹ (Splošna uredba o varstvu podatkov). V skladu s tem se prilagojeno področju sodnih taks predlaga ureditev, po kateri sodišče vsakemu posamezniku, čigar osebni podatki se obdelajo po ZST-1, omogoči, da se seznanijo z:

- nameni obdelave osebnih podatkov,
- pravno podlago obdelave po določbah tega zakona,
- pravico do prijave pri nadzornem organu za varstvo osebnih podatkov in njegovimi kontaktnimi podatki,
- pravico, da od sodišča zahteva dostop do vsebine osebnih podatkov in popravkov ali izbris osebnih podatkov ter omejitev obdelave osebnih podatkov,
- pravico do vložitve pritožbe pri nadzornem organu za varstvo osebnih podatkov v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov,
- rokom hrambe obdelanih osebnih podatkov, za katerega se predlaga obdobje petih let po pravnomočnem zaključku postopka,
- nazivom in kontaktnimi podatki sodišča ter kontaktnimi podatki pooblaščenih oseb za varstvo osebnih podatkov sodišča.

V ta namen bo v novem dvanajstem odstavku 12.a člena ZST-1 določena obveznost sodišč, da zapis navedenih informacij objavijo na svojih spletnih straneh in ga tudi vložijo v ovitek, s katerim se po določbah 14.b člena ZST-1 zagotavlja tajnost dokumentacije v postopku za uveljavitev oprostitev, odloga ali obročnega plačila taks na podlagi sodne odločbe. Objava na spletni strani vsakega posameznega sodišča bo omogočila strankam in njihovim družinskim članom, ki bodo podali soglasje za zbiranje njihovih osebnih podatkov s strani sodišča, da se bodo vnaprej seznanili s svojimi pravicami s področja varstva osebnih podatkov. Vložitev zapisa navedenih informacij v ovitek iz 14.b člena ZST-1 pa bo namenjena predvsem informiranju tistih strank in njihovih družinskih članov, ki ne bodo podali soglasja in izjave o seznanjenosti s temi informacijami že v predlogu za taksne ugodnosti. V tem primeru bo obdelava osebnih podatkov družinskih članov posameznika, ki je podal predlog za uveljavitev taksnih ugodnosti, v celoti potekala na podlagi samega zakona v povezavi s podanim predlogom in brez njihovega soglasja oz. podpisa. Družinski člani tako ne bodo imeli vpliva na odločitve o podaji predloga in posledično o obdelavi njihovih osebnih podatkov. Zato bo v nadaljnjem procesu obdelave njihovih osebnih podatkov transparentnost obdelave zagotovljena tako, da bo sodišče te osebe posebej obvestilo o možnosti vpogleda v navedeni zapis. Pri tem bo šlo za poenostavljeno obveščanje, npr. po e-pošti, telefonsko in podobno. V skladu s predlagano dopolnitvijo drugega odstavka 14.b člena ZST-1 bo lahko posameznik ob vpogledu v ta zapis vpogledal tudi v osebne podatke, ki se nanašajo nanj.

K 11. členu:

Glede na to, da zgolj aktiva ne omogoča sodišču ustrezne podlage za presojo o upravičenosti do taksnih ugodnosti, se predlaga izjema, po kateri se pri ugotavljanju premoženjskega, finančnega in likvidnostnega stanja stranke, ki je samostojni podjetnik, pravna oseba, ali po novem še fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik in ki kot poklic opravlja določeno dejavnost, ne upoštevajo podatki o premoženju, s katerim stranka dejansko ne more razpolagati, če stranka izkaže upravičene razloge, zaradi katerih je razpolaganje s tem

⁶⁹ UL L št. 119 z dne 4. 5. 2016, str. 1 - 88.

premoženjem omejeno in na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da jih stranka ni zakrivila po lastni volji. Gre za smiselno enako določbo, kot v skladu s tretjim odstavkom 12.a člena ZST-1 že velja za uveljavljanje taksnih ugodnosti s strani fizičnih oseb.

K 12. členu:

S predlagano spremembo v drugem odstavku 14. člena ZST-1 se kot izjema od pravila, po katerem mora v primeru, če izroči vlogo skupaj več oseb ali če skupaj opravijo procesno dejanje, pa je za eno ali več oseb izdan sklep o taksnih ugodnostih, tisti, za katerega ta sklep ne velja, plačati takso tako, kakor da ta sklep ne bi bil izdan, namesto formalnega sosporništva določa materialno sosporništvo. Za razliko od formalnega sosporništva, kjer so sosporniki le v procesni skupnosti,⁷⁰ so materialni sosporniki tudi v materialnopravni zvezi, ki obstaja ne glede na pravdo.⁷¹ Ker so pri materialnem sosporništvu sosporniki mnogo bolj povezani kot pri formalnem sosporništvu, je po mnenju predlagatelja ustrežnejše, da je taksna ugodnost, ki je priznana enem od sospornikov, v korist tudi ostalim sospornikom v primeru materialnega in ne v primeru formalnega sosporništva.

Navedeno pravilo se po novem razširja tudi na situacije, ko gre za taksno oprostitev po zakonu, t. j. ko je eden od materialnih sospornikov oproščen plačila sodne takse na podlagi ZST-1 ali kakšnega drugega zakona.

K 13. členu:

Ker sodišče po uradni dolžnosti pridobiva in obdeluje podatke o materialnem položaju družinskih članov stranke, ki zaprosi za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, se predlaga dopolnitev drugega odstavka 14.b člena zakona tako, da bodo lahko tudi družinski člani vpogledali v dokumentacijo, pridobljeno v okviru postopka odločanja o predlogu za taksne ugodnosti. Pravica družinskega člana do pregleda zadevne dokumentacije bo omejena na listine, ki bodo vsebovale njegove podatke in zapis informacij iz enajstega odstavka 12.a člena tega zakona, s čimer bo zagotovljeno varstvo osebnih podatkov drugih oseb. Z enakim namenom se glede stranke, ki je zaprosila za taksne ugodnosti, predlaga omejitev njene pravice do vpogleda v dokumentacijo tako, da ne bo mogla pregledovati listin, ki vsebujejo podatke njenih družinskih članov.

⁷⁰ Zakon o pravdnem postopku (Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19 – odl. US; v nadaljevanju: ZPP), 2. točka prvega odstavka 191. člena:

»Več oseb lahko toži oziroma je lahko toženih z isto tožbo (sosporniki):

...2. če so predmet spora zahtevki oziroma obveznosti iste vrste, ki se opirajo na bistveno istovrstno dejansko in pravno podlago, in velja stvarna in krajevna pristojnost istega sodišča za vsak zahtevek in za vsakega toženca;«.

⁷¹ ZPP, 1. točka prvega odstavka 191. člena:

»Več oseb lahko toži oziroma je lahko toženih z isto tožbo (sosporniki):

1. če so glede na sporni predmet v pravni skupnosti ali če se opirajo njihove pravice oziroma obveznosti na isto dejansko in pravno podlago ter če gre za solidarne terjatve ali solidarne obveznosti;«.

Namen določb 14.b člena ZST-1, ki omejujejo dostop do podatkov o premoženjskem stanju prosilca za taksne ugodnosti in njegovih družinskih članov, je zagotovitev varstva osebnih podatkov oziroma informacijske zasebnosti. Ustavno varovana pravica do varstva osebnih podatkov je ena od človekovih pravic in kot taka sodi v sfero fizičnih oseb. Zato se predlaga nov peti odstavek, v skladu s katerim se iz uporabe 14.b člena ZST-1 izključijo primeri, ko za taksne ugodnosti zaprosi pravna oseba.

K 14. členu:

Pri uporabi 15. člena ZST-1 se je v praksi sodišč pojavila dilema, ali se oprostitev plačila sodnih taks na podlagi 10. člena ZST-1 razteza tudi na sodno takso nasprotnika stranke, ki je bila oproščena plačila sodnih taks in je v postopku (delno) uspela. Po veljavnih določbah drugega in tretjega odstavka 15. člena ZST-1 mora takse stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, plačati nasprotnik te stranke, te takse pa stranki naloži v plačilo sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti. S tem se vzpostavi neposredno razmerje med nasprotno stranko in sodiščem (Republiko Slovenijo), katerega predmet je plačilo sodne takse. Obravnavano vprašanje je mogoče razlagati v smeri, da ni ovir za to, da bi tudi v tem razmerju veljale splošne določbe glede taksnih oprostitev iz II. poglavja ZST-1, ki obsegajo tako taksne oprostitve na podlagi zakona, kot tudi taksne ugodnosti na podlagi sodne odločbe.

Ker pa je sodna praksa glede izpostavljenega vprašanja različna, je treba po mnenju predlagatelja drugi in tretji odstavek 15. člena ZST-1 dopolniti tako, da bo jasno določeno, da (lahko) taksne ugodnosti veljajo tudi za nasprotnika stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela. Ni namreč razloga za to, da bi se stranke sodnih postopkov v njihovem razmerju do države z vidika taksnih ugodnosti različno obravnavale. Zato se drugi odstavek dopolnjuje z navedbo, da nasprotniku stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, ni treba plačati taks, če je sam plačila taks oproščen. Pri tem gre za obe kategoriji taksnih oprostitev, na podlagi zakona in na podlagi sodne odločbe. Tretji odstavek, ki določa pravno podlago za to, da lahko sodišče naloži plačilo sodnih taks taksnemu zavezancu, pa se spreminja tako, da po novem sodišče nasprotniku stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, v primeru, da je ta oproščen plačila taks na podlagi zakona, sodnih taks sploh ne bo naložilo v plačilo. Sodne takse bo torej naložilo v plačilo le (nasprotni) stranki, ki ni oproščena plačila taks že na podlagi zakona, ta stranka pa bo v skladu z dopolnjenim drugim odstavkom 15. člena ZST-1 lahko zaprosila za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks na podlagi sodne odločbe.

V četrtem odstavku se najprej predlaga dopolnitev, ki bo to določbo izrecno omejila le na stranko, ki je bila oproščena plačila sodnih taks na podlagi sodne odločbe. Stranka, ki je oproščena plačila sodnih taks na podlagi zakona, v nobenem primeru ni dolžna plačati sodne takse. Navedena dopolnitev zato ne predstavlja vsebinske spremembe, predlaga se le v izogib morebitnim nejasnostim. Poleg tega se predlaga tudi vsebinska sprememba, po kateri podlaga za pridobitev premoženja ne bo več pravnomočen izvršilni naslov, temveč le izvršilni naslov. S črtanjem besede »pravnomočen« bo obravnavana določba razširjena tudi na primere, ko bo stranka premoženje pridobila na podlagi sklenjene sodne poravnave. Skladno s 17. členom

Zakona o izvršbi in zavarovanju⁷² (v nadaljevanju: ZIZ) je namreč izvršilni naslov, ki bo lahko prišel v poštev v okviru četrtega odstavka 15. člena ZST-1, poleg izvršljive sodne odločbe tudi sodna poravnava. Smiselno je, da stranka, ki je pridobila premoženje, zaradi česar njeno preživljanje ni več ogroženo, takso plača, in sicer tudi v primeru, če je premoženje pridobila na podlagi sklenjene sodne poravnave.

Novi peti odstavek odpravlja dilemo, ki se je pojavila v praksi sodišč glede vprašanja, na kakšen način naloži sodišče sodne takse po tem členu v plačilo. Po predlagani ureditvi bo sodišče sodne takse naložilo v plačilo s plačilnim nalogom iz prvega odstavka 34. člena ZST-1. Takšna rešitev bo omogočala, da bodo za naložitev sodnih taks po 15. členu ZST-1 v plačilo še naprej pristojna sodišča prve stopnje (njihovo pristojnost poleg ZST-1 določa tudi 168. člen ZPP).

K 15. členu:

Zaradi odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-46/15 z dne 25. 4. 2018, s katero je bil razveljavljen prvi odstavek 21. člena v zvezi s preglednico iz 16. člena ZST-1 v delu, ki je določal višino sodnih taks pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov, se predlaga črtanje zadnje vrstice preglednice iz 16. člena ZST-1, saj sodne takse pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov ne naraščajo več. Pri vrednostih spornega predmeta, ki presegajo 500.000 eurov, je sodna taksa enako visoka kot pri vrednosti spornega predmeta, ki znaša 500.000 eurov.

Skladno z navedenim priloga 1 vsebuje izračune višin sodnih taks iz 16. člena ZST-1 pri vseh možnih vrednostih spornega predmeta.

K 16. členu:

Kot je natančneje pojasnjeno v obrazložitvi k 18. členu novele, se predlaga znižanje najvišje možne vrednosti predmeta postopka za odmero sodnih taks po preglednici iz 17. člena ZST-1 iz 60.000.000 eurov na 1.000.000 eurov. V ta namen se črtajo zadnje štiri vrstice preglednice iz 17. člena ZST-1. To pomeni, da bo pri vrednostih predmeta postopka, ki presegajo 1.000.000 eurov, sodna taksa enako visoka kot pri vrednosti predmeta postopka, ki znaša 1.000.000 eurov.

Skladno z navedenim priloga 2 vsebuje izračune višin sodnih taks iz 17. člena ZST-1 pri vseh možnih vrednostih predmeta postopka.

K 17. členu:

Predlaga se določitev posebne taksne obveznosti za ugovor zaradi pobota. Običajno pobotni ugovor terja odločanje, ki ni nič manj zahtevno kot glede "pravih" tožbenih zahtevkov in je zato po mnenju predlagatelja smiselno določiti taksno obveznost za vložitev takšnega ugovora, saj bo s sodbo o zahtevku iz pobotnega ugovora pravnomočno odločeno, v kolikor bodo za to

⁷² Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US, 45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15, 76/15 – odl. US, 11/18, 53/19 – odl. US, 66/19 – ZDavP-2M, 23/20 – SPZ-B in 36/21.

izpolnjene predpostavke. Včasih pa je pobotni ugovor vložen očitno neutemeljeno in bo uvedba taksne obveznosti pripomogla k racionalnejšemu vlaganju takšnih ugovorov. Po predlagani dopolnitvi 1. točke prvega odstavka 5. člena ZST-1 bo treba sodno takso za pobotni ugovor plačati ob njegovi vložitvi, če pa sodišče o pobotnem ugovoru ne bo odločalo (ker bo npr. zahtevek po tožbi pravnomočno zavrjen), se predlaga vračilo sodne takse (kot dopolnitev 36. člena ZST-1).

K 18. členu:

Predlaga se črtanje 21. člena ZST-1, saj posebne določbe glede najvišjih vrednosti predmeta postopka kot osnove za odmero sodnih taks niso več potrebne. Vse možne vrednosti predmeta postopka, od katerih se odmerjajo sodne takse, bodo določene v 16. in 17. členu ZST-1, ki bosta v ta namen ustrezno spremenjena.

Če se bo taksa odmerjala po preglednici iz 16. člena ZST-1, bo znašala vrednost predmeta postopka največ 500.000 eurov. Takšna ureditev sledi odločbi Ustavnega sodišča št. U-I-46/15 z dne 25. 4. 2018, s katero je Ustavno sodišče razveljavilo prvi odstavek 21. člena v zvezi s preglednico iz 16. člena ZST-1 v delu, ki je določal višino sodnih taks pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov. Kot način izvršitve te odločitve je določilo, da sodišče odmeri sodno takso v višini, predpisani za vrednost spornega predmeta 500.000 eurov, kadar odmerja sodno takso pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov na podlagi prvega odstavka 21. člena v zvezi s preglednico iz 16. člena ZST-1. Ustavno sodišče je pri presoji navedenih določb primerjalo višine sodnih taks po prejšnjem Zakonu o sodnih taksah⁷³ (v nadaljevanju: ZST) in veljavnem ZST-1. Ugotovilo je, da so se sodne takse pri vrednostih spornega predmeta nad 500.000 eurov povečale za več kot 100% pa vse do 6.027%, pri čemer so sodne takse tudi v absolutnem znesku visoke. Tako visoke sodne takse lahko tudi stranke, ki glede na svoje premoženjsko stanje zmorejo plačati sodno takso, odvrnejo od uveljavljanja pravice do sodnega varstva iz 23. člena in pravice do pravnega sredstva iz 25. člena Ustave ter pomenijo poseg v ti dve pravici. Ustavno sodišče je sicer ugotovilo ustavno dopustnost cilja, da je prispevek stranke v obliki plačila sodne takse višji pri višjih vrednostih spornega predmeta, vendar pa je zadevna taksna ureditev nesorazmerna v ožjem smislu. Zaradi izpodbijanih določb namreč prihaja do zelo intenzivnih posegov v pravici do sodnega varstva in do pravnega sredstva, saj neplačilo sodne takse kot procesne predpostavke onemogoči vsebinski preizkus vloge stranke. Tako visoke sodne takse niso le prispevek h kritju stroškov sodišč, temveč gre dejansko lahko tudi za večkratno preplačilo storitve sodišča, kar pomeni, da so te takse v nasprotju z njihovim namenom. Ustavno sodišče je v zvezi s tem izpostavilo, da je z visokimi sodnimi taksami pri vrednosti spornega predmeta nad 500.000 eurov zakonodajalec porušil ravnovesje med interesom države po zaračunavanju sodnih taks ter interesom strank, da lahko učinkovito dostopajo do sodišča in učinkovito uveljavljajo pravna sredstva.

V skladu z navedeno odločbo Ustavnega sodišča bodo sodne takse, ki se odmerjajo po preglednici iz 16. člena ZST-1, tudi po predlagani ureditvi naraščale le do vrednosti predmeta postopka 500.000 eurov, pri višjih vrednostih predmeta postopka pa ne bodo več naraščale, temveč bodo znašale toliko kot pri vrednosti predmeta 500.000 eurov, kar je glede načina izvršitve svoje odločitve določilo že Ustavno sodišče v zgoraj navedeni odločbi. Da bodo sodne

⁷³ Uradni list RS, št. 20/04 – uradno prečiščeno besedilo.

takse naraščale le do vrednosti predmeta postopka 500.000 eurov, bo izhajalo že iz spremenjenega 16. člena ZST-1. Zato ni treba več v posebnem členu določati najvišje vrednosti predmeta postopka za odmero sodnih taks po preglednici iz 16. člena tega zakona.

Če se bo taksa odmerjala po preglednici iz 17. člena ZST-1, pa bo znašala vrednost predmeta postopka največ 1.000.000 eurov. Takšna omejitev vrednosti predmeta postopka se predlaga na novo, in sicer iz podobnih razlogov, kot je Ustavno sodišče omejilo naraščanje vrednosti predmeta postopka za odmero sodnih taks po preglednici iz 16. člena ZST-1. Po preglednici iz 17. člena ZST-1 se sodne takse odmerjajo v zapuščinskem postopku pred sodiščem prve stopnje in v nepravdnem delitvenem postopku. Veljavna sodna taksa za prvostopenjski zapuščinski postopek pri vrednosti zapuščine en milijon eurov znaša 2.304 eure in je za 87% višja kot po prejšnjem ZST, pri najvišji možni vrednosti zapuščine 60 milijonov eurov pa znaša 27.804 eure in je v primerjavi s prejšnjim ZST višja za 2.158%. Glede na to, da so bili podobni odstotki povišanj sodnih taks za pravdni postopek s strani Ustavnega sodišča ocenjeni kot nesorazmerni z dejanskimi stroški postopka in posledično razveljavljeni, se predlaga podobna omejitev najvišje vrednosti predmeta postopka tudi v primerih odmere sodnih taks po preglednici iz 17. člena ZST-1. To pomeni, da bodo po predlagani ureditvi sodne takse, ki se odmerjajo po preglednici iz 17. člena ZST-1, naraščale le do vrednosti predmeta postopka 1.000.000 eurov, pri višjih vrednostih predmeta postopka pa ne bodo več naraščale, temveč bodo znašale toliko kot pri vrednosti predmeta 1.000.000 eurov. Ker bo iz spremenjenega 17. člena ZST-1 izhajalo, da bodo sodne takse naraščale le do vrednosti predmeta postopka 1.000.000 eurov, ni treba več v posebnem členu določati najvišje vrednosti predmeta postopka za odmero sodnih taks po preglednici iz 17. člena tega zakona.

K 19. členu:

Od začetka uporabe Družinskega zakonika⁷⁴ (v nadaljevanju: DZ) in ZNP-1 dalje se o zakoniti preživnini odloča deloma v nepravdnem in deloma v pravdnem postopku. V pravdnem postopku se odloča o naslednjih sporih v zvezi z zakonito preživnino:

- če gre za obveznost preživljanja med razvezanima zakoncema, ki se uveljavlja s posebno tožbo, vloženo po koncu postopka za razvezo zakonske zveze,
- če gre za obveznost preživljanja med nekdanjima zunajzakonskima partnerjema ali
- če gre za obveznost preživljanja starša s strani polnoletnega otroka.

V skladu s tem se predlaga sprememba 23. člena ZST-1 tako, da bo določba o načinu ugotovitve vrednosti predmeta postopka za odmero sodne takse veljala le za spore v zvezi z zakonito preživnino, o katerih bo odločalo sodišče po pravilih pravnega postopka.

K 20. členu:

S predlaganim novim 33.a členom se za primere, ko je vloga za začetek postopka, ki jo je mogoče vložiti v fizični ali elektronski obliki, vložena v elektronski obliki, določa za 20 odstotkov nižja sodna taksa za postopek, kot je predpisana v tarifnem delu ZST-1. To pomeni, da bo sodna taksa v primeru, ko bo vloga za začetek postopka vložena v elektronski obliki, za 20 odstotkov nižja kot v primeru vložitve vloge v papirni obliki (t. j. kot je določena v tarifnem delu

⁷⁴ Uradni list RS, št. 15/17, 21/18 – ZNOrg, 22/19, 67/19 – ZMatR-C in 200/20 – ZOOMTVI.

ZST-1). Predlagana rešitev je pripravljena po vzoru veljavne taksne ureditve za elektronsko vložene vloge v izvršilnih postopkih, kjer je že zdaj določeno, da se v primeru vložitve vloge v elektronski obliki plača taksa v višini 80 odstotkov takse, določene na splošno, torej za vloge, vložene v papirni obliki. Navedeni odstotek predstavlja prihranek sodišč pri materialnih stroških (skeniranju, tiskanju, arhiviranju sodnih zadev, obdelavi in odpravi pošiljk) in zaradi manjše obremenitve zaposlenih v zvezi z omenjenim delom. Glede na to, da se načrtuje nadaljnja informatizacija sodnih postopkov, bo predlagana rešitev pripomogla k temu, da bo lahko elektronsko poslovanje v sodnih postopkih, kjer bo to tehnično mogoče, tudi v praksi čim prej in v največji možni meri zaživel. Hkrati je predvidena tudi možnost izjem od obravnavanega splošnega pravila, če ZST-1 določa drugače (kar bo pomenilo, da se tudi v primeru elektronsko vložene vloge za začetek postopka taksa zaračuna po določbah tarifnega dela ZST-1, torej v neznižani višini). S tem zakonskim predlogom se predlaga izjema za sodne takse za zemljiškoknjižni postopek, ki se odmerjajo po tarifnih postavkah iz preglednice 9.10. Višina teh sodnih taks je namreč že določena ob upoštevanju dejstva, da se zemljiškoknjižni predlogi vlagajo elektronsko, zato njihovo dodatno nižanje ne bi bilo ustrezno.

Elektronsko vlaganje je z zakonom predpisano v zemljiškoknjižnih in insolvenčnih postopkih.⁷⁵ V izvršilnih postopkih je to določeno v Pravilniku o obrazcih, vrstah izvršb in poteku avtomatiziranega izvršilnega postopka⁷⁶ (4.a člen). V kazenskih postopkih ZKP v prehodnih določbah ministru, pristojnemu za pravosodje, nalaga, da z odredbo določi datum, od katerega je mogoče vlagati vloge v elektronski obliki v skladu s 76. členom zakona. Enako velja za pravdne postopke po prehodni določbi ZPP, ki določa, da minister, pristojen za pravosodje, ob tehnični izpolnitvi pogojev za vlaganje po elektronski poti z odredbo določi datum, od katerega je mogoče vloge, listine in pisanja s seznama vlagati po elektronski poti. Ko vlagatelj vloge v sodnem postopku želi to vložiti elektronsko preko portala e-Sodstvo, je takoj seznanjen s tem, kaj lahko vloži elektronsko in česa ne.

K 21. členu:

V prvem odstavku 34. člena se namesto dikcije, da sodišče »izda in pošlje« taksnemu zavezancu plačilni nalog, predlaga dikcija, da sodišče »izda« taksnemu zavezancu plačilni nalog. Predlagana dikcija je splošnejša in bo zajemala tudi primere, ko bo sodni postopek potekal elektronsko. Enako velja za predlagano spremembo v četrtem in petem odstavku, kjer bo določeno, da sodišče »izda« taksnemu zavezancu nov plačilni nalog (in ne več »pošlje«).

K 22. členu:

Predlaga se črtanje roka, v katerem mora sodišče izvršljiv plačilni nalog za plačilo sodne takse predložiti pristojnemu organu v izvršbo oz. nadaljnji postopek izterjave. Ta rok določa tudi Sodni

⁷⁵ Gl. 125. člen Zakona o zemljiški knjigi ((Uradni list RS, št. 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11, 14/15 – ZUUJFO, 69/17, 11/18 – ZIZ-L, 16/19 – ZNP-1 in 121/21) in 123.a člen Zakona o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (Uradni list RS, št. 13/14 – uradno prečiščeno besedilo, 10/15 – popr., 27/16, 31/16 – odl. US, 38/16 – odl. US, 63/16 – ZD-C, 54/18 – odl. US, 69/19 – odl. US, 74/20 – odl. US in 85/20 – odl. US).

⁷⁶ Uradni list RS, št. 104/11, 88/14, 44/16 in 13/21.

red⁷⁷ (četrty odstavek 134. člena Sodnega reda). Podvajanje te določbe v zakonu in podzakonskem predpisu ni smiselno, še zlasti zato, ker gre za vprašanje izvedbene narave, ki se v praksi ureja z dogovori med Vrhovnim sodiščem in Finančno upravo Republike Slovenije.

K 23. členu:

S predlagano novelo se na novo določa posebna taksna obveznost za postopek o ugovoru zaradi pobota (dopolnitev drugega odstavka 18. člena ZST-1). Ker bo treba to takso plačati že ob vložitvi zadevnega ugovora (dopolnitev 1. točke prvega odstavka 5. člena ZST-1), se za primer, ko sodišče o ugovoru ne bo odločalo (ker bo npr. zahtevek po tožbi pravnomočno zavrnjen), vzpostavlja pravna podlaga za vrnitev že plačane sodne takse.

K 24. členu:

Dopolnitev 37. člena ZST-1 z novim tretjim odstavkom ne spreminja pravila o vrnitvi sodne takse po uradni dolžnosti, temveč ga dopolnjuje z navedbo, da so lahko podlaga za vrnitev tudi podatki, ki jih predloži upravičenec do vračila. Gre zlasti za primere, ko stranke napačno plačajo sodno takso (npr. z uporabo napačnega sklica, brez uporabe sklica ali plačajo eno sodno takso dvakrat z različnim sklicem), pri čemer sistem za plačilo sodnih taks pri sodišču preplačila sodne takse za določen postopek ne zazna samodejno, temveč šele tedaj, ko stranka sama sodišču poda zahtevek za vračilo, v katerem pojasni nastalo situacijo.

K 25. členu:

S predlagano dopolnitvijo 38. člena ZST-1 bo izrecno določeno, da bo za nadzor nad izvajanjem predpisov o sodnih taksah poleg Ministrstva za pravosodje pristojno tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Nadzorna pristojnost Vrhovnega sodišča bo vsebinsko predstavljala notranji nadzor javnih financ v skladu z zakonom, ki ureja javne finance. Glede na to, da Vrhovno sodišče v praksi že opravlja tovrstni nadzor, je ustrezno, da se to navede (tudi) v ZST-1, saj bo na ta način v ZST-1 celoviteje določena pravna podlaga za opravljanje nadzora nad izvajanjem predpisov o sodnih taksah.

Hkrati bo jasno določeno, da vsak organ (Vrhovno sodišče in Ministrstvo za pravosodje) posebej, v okviru svojih zakonsko določenih pristojnosti opravlja nadzor nad izvajanjem predpisov o sodnih taksah. Morebitno skupno opravljanje taksnih nadzorov ne bo možno.

Nadzorna pristojnost Ministrstva za pravosodje sicer ostaja nespremenjena. Natančneje je opredeljena v Zakonu o sodiščih⁷⁸ (v nadaljevanju: ZS), ki v drugem odstavku 65.a člena kot eno od pristojnosti službe za nadzor organizacije poslovanja sodišč, ki deluje v okviru Ministrstva za pravosodje, določa opravljanje taksnih pregledov po določbah zakona, ki ureja sodne takse.

⁷⁷ Uradni list RS, št. 87/16.

⁷⁸ Uradni list RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08, 96/09, 86/10 – ZJNepS, 33/11, 75/12 – ZSPDSL-A, 63/13, 17/15, 23/17 – ZSSve, 22/18 – ZSICT, 16/19 – ZNP-1, 104/20 in 203/20 – ZIUPOPĐVE.

K 26. členu:

V okviru 1. točke tarifne številke 1112 taksne tarife ZST-1 se predlaga nekoliko širša možnost vračila sodne takse v primeru umika tožbe. Po veljavni ureditvi mora biti tožba umaknjena pred razpisom naroka za glavno obravnavo, da je tožeča stranka upravičena do vračila dveh tretjin že plačane sodne takse. Ker pa sodišče po razpisanem, vendar še ne začetem pripravljalnem naroku oz. prvem naroku za glavno obravnavo (v primeru, da ni pripravljalnega naroka) opravlja le priprave za glavno obravnavo, je po mnenju predlagatelja primerno, da se dve tretjini takse vrne tudi, če v tem časovnem obdobju pride do umika tožbe. Takšna ureditev bo upoštevala sorazmerje med obsegom dela sodišča in taksno obremenitvijo strank, hkrati pa bo iz stroškovnega vidika spodbujala stranke k sklenitvi izvensodne poravnave in končanju postopkov pred izvedbo razpisanega naroka.

Pri tarifni številki 1112 se predlaga tudi nova opomba, ki določa, da vračilo takse ne sme poseči v takso, ki je bila plačana za predhodni postopek za izdajo plačilnega ali izpraznitvenega naloga, postopek za evropski plačilni nalog ali postopek za izvršbo na podlagi verodostojne listine. Navedeni predhodni postopek je bil v celoti opravljen, zato je ustrezno, da ostane taksa za ta postopek v celoti plačana ne glede na morebiten obstoj razlogov za vračilo sodne takse za poznejši pravdni postopek. Če bo torej znesek takse za poznejši pravdni postopek s količnikom 1,0 nižji od takse za predhodno izveden postopek za izdajo plačilnega ali izpraznitvenega naloga, postopek za evropski plačilni nalog ali postopek za izvršbo na podlagi verodostojne listine, se bo taksa po tarifni številki 1111 vrnila le v delu, ki presega takso za zadevni predhodni postopek.

S predlagano dopolnitvijo opombe 1.1 se določajo sodne takse za postopek s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, v katerem odloča okrožno sodišče. Predlagatelj pri tem izhaja iz določb Zakona o kolektivnih tožbah⁷⁹ (ZKolT), ki neposredno ali posredno vplivajo na način določitve teh sodnih taks in njihovo višino. Predvsem gre za to, da se v skladu z ZKolT v postopku s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, če ni v ZKolT ali kakšnem drugem zakonu določeno drugače.⁸⁰ Dalje ZKolT opredeljuje vrednost predmeta postopka, in sicer tako, da se vrednost spornega predmeta kolektivne odškodninske tožbe določi v znesku dvajsetih odstotkov seštevka ocenjene vrednosti vseh zneskov članov skupine ali dvajsetih odstotkov zahtevka za plačilo agregatne odškodnine,⁸¹ v postopku s kolektivno opustitveno tožbo pa vrednost spornega predmeta določi sodišče ob upoštevanju zapletenosti in pomena zadeve z vidika tožene stranke, kolektivnih pravic in javnega interesa, s tem da ta vrednost ne sme presegati 10.000 evrov.⁸² Navedena posebna pravila ZKolT o določitvi vrednosti spornega predmeta so namenjena znižanju stroškovnega rizika pravde, saj kolektivna odškodninska tožba zasleduje tudi javni interes in je zato upravičeno, da se določitev vrednosti spora, od katere se odmerjajo sodne takse, določi pod resnično ekonomsko vrednostjo spora.⁸³

⁷⁹ Uradni list RS, št. 55/17.

⁸⁰ ZKolT, 11. člen.

⁸¹ ZKolT, prvi odstavek 58. člena.

⁸² ZKolT, drugi in tretji odstavek 58. člena.

⁸³ Gl. Predlog Zakona o kolektivnih tožbah, objavljen na spletni strani Državnega zbora: <https://imss.dz-rs.si/imis/0c0e5d957c8fe32aeef1.pdf>

Ker na področju sodnih taks analogija ni dopustna, se posebej določa, da se v postopku s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo po ZKOLT, v katerem odloča okrožno sodišče (splošne pristojnosti), plačujejo sodne takse, določene v preglednici 1.1 za redni pravdni postopek, s tem da se bodo za postopek s kolektivno poravnavo takse odmerjale zgolj v polovični višini. Razlog za polovično višino taks v postopku, ki se izvede na podlagi predloga za potrditev kolektivne poravnave, je v tem, da ima sodišče v tem postopku bistveno manj dela kot v postopku, ki se izvede na podlagi kolektivne tožbe. Poleg sodnih taks iz preglednice 1.1 se bodo v obravnavanih postopkih plačevale tudi sodne takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je določeno, da se plačajo v rednem pravdnem postopku. Konkretno gre za takse po tarifnih številkah 3002, 3004, 3005, 3006, 3007, 3008, 3009 in 30010.

V dosednji točki c, po novem točki č, se predlaga nadomestitev izraza »tabela« z izrazom »preglednica«. Sprememba je le terminološke narave in sledi tovrstni spremembi v celotnem predlogu zakona.

K 27. členu:

Skladno z ZNP-1 odločanje o zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, ki so bili prej urejeni v sedemindvajsetem poglavju ZPP, poteka po pravilih nepravdnega postopka. Zato se v predlogu tega zakona sodne takse za navedene postopke določajo v okviru 9. dela taksne tarife ZST-1, ki predpisuje takse za nepravdne postopke, konkretno v okviru preglednice 9.1. Posledično se predlaga črtanje preglednice 1.2 in pripadajoče opombe.

K 28. členu:

Predlagana dopolnitev besedila v desnem stolpcu v glavi preglednice 2.1 je redakcijske narave. Potrebna je zato, ker je v preglednici 2.1 poleg taks, ki se odmerjajo po vrednosti predmeta postopka, določena tudi taksa v fiksnem znesku, kar mora biti navedeno v glavi preglednice.

V okviru 1. točke tarifne številke 2112 se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika tožbe. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

V okviru opombe 2.1 se predlaga nova taksna oprostitev za zavarovance kot tožnike v socialnih sporih premoženjske narave. S predlagano taksno oprostitvijo, ki jo bo sodišče upoštevalo po uradni dolžnosti, bo v večjem obsegu kot do sedaj omogočeno sodno varstvo zavarovancem kot tožnikom v teh sporih. (V taksno oprostitvev za socialne spore o pravicah do in iz socialnih zavarovanj in socialnega varstva, ki jo že določa Zakon o delovnih in socialnih sodiščih⁸⁴ v 71. členu, predlog zakona ne posega).

Poleg navedene taksne oprostitve se predlaga povišanje sodnih taks za postopek o socialnih sporih premoženjske narave za 20 odstotkov.

⁸⁴ Uradni list RS, št. 2/04, 10/04 – popr., 45/08 – ZArbit, 45/08 – ZPP-D, 47/10 – odl. US, 43/12 – odl. US in 10/17 – ZPP-E.

K 29. členu:

V okviru 1. točke tarifne številke 2212 taksne tarife ZST-1 se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika tožbe. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

V okviru opombe 2.2 se predlaga nova taksna oprostitvev za delavce kot tožnike v individualnih delovnih sporih nepremoženjske narave. S predlagano taksno oprostitvijo, ki jo bo sodišče upoštevalo po uradni dolžnosti, bo v večjem obsegu kot do sedaj omogočeno sodno varstvo delavcem kot tožnikom v teh sporih.

Poleg navedene taksne oprostitve se predlaga povišanje sodnih taks za postopek o individualnih delovnih sporih o posamičnih pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem, ki niso premoženjske narave, za 20 odstotkov.

K 30. členu:

V okviru 1. točke tarifne številke 2312 taksne tarife ZST-1 se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika tožbe. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

V okviru opombe 2.3 se z novo točko a najprej predlaga nova taksna oprostitvev za delavce kot tožnike v individualnih delovnih sporih premoženjske narave. S predlagano taksno oprostitvijo, ki jo bo sodišče upoštevalo po uradni dolžnosti, bo v večjem obsegu kot do sedaj omogočeno sodno varstvo delavcem kot tožnikom pri uveljavljanju temeljnih pravic iz delovnega razmerja premoženjske narave (med katerimi so najpogostejši spori glede plačila terjatev iz delovnega razmerja – plače ipd.).

Poleg tega se v opombi 2.3 z novo točko c določajo sodne takse za postopek s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo po zakonu, ki ureja kolektivne tožbe, v katerem odloča delovno sodišče. Osnovo za določitev sodnih taks v navedenih postopkih predstavljajo določbe ZKoIT, ki opredeljujejo vrsto postopka in vrednost spornega predmeta za odmero sodnih taks. Relevantne določbe ZKoIT so podrobneje opisane v obrazložitvi k 24. členu novele.

Skladno z ZKoIT se v postopku s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek,⁸⁵ vendar pa so za odločanje v teh postopkih poleg okrožnih sodišč splošne pristojnosti pristojna tudi delovna sodišča, in sicer v zadevah, v katerih bi bilo za samostojno tožbo pristojno sodišče v individualnem delovnem sporu.⁸⁶ V postopku, kjer o kolektivni tožbi ali predlogu za potrditev kolektivne poravnave odloča delovno sodišče, je zato po mnenju predlagatelja smiselno predpisati plačevanje sodnih taks po preglednici 2.3, ki določa sodne takse za postopek o individualnih delovnih sporih premoženjske narave, s tem da se bodo za postopek s kolektivno poravnavo takse odmerjale zgolj v polovični višini. Takse po preglednici 2.3 se odmerjajo po vrednosti predmeta postopka, ki se za postopek s kolektivno tožbo in s kolektivno poravnavo ugotavlja po določbah 58. člena ZKoIT.

⁸⁵ ZKoIT, 11. člen.

⁸⁶ ZKoIT, drugi odstavek 6. člena.

Poleg sodnih taks iz preglednice 2.3 se bodo v obravnavanih postopkih po ZKoliT plačevale tudi sodne takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je določeno, da se plačajo v postopku o individualnih delovnih sporih premoženjske narave. To so takse po tarifnih številkah 3002, 3004, 3006, 3007, 3008, 3009 in 30010.

Glede na to, da se z novo točko a opombe 2.3 za delavce kot tožnike v individualnih delovnih sporih premoženjske narave predlaga oprostitev plačila sodnih taks, se v novi točki č analogno predlaga taksna oprostitev za tožečo stranko v postopku po ZKoliT, o katerem odloča delovno sodišče. To bo pomenilo, da se bo sodna taksa za ta postopek v skladu s 15. členom ZST-1 v primeru, ko bo tožeča stranka v postopku uspela, »prevalila« na toženo stranko v sorazmerju z neuspehom tožene stranke.

V povezavi s predlagano taksno oprostitvijo za delavce kot tožnike v individualnih delovnih sporih premoženjske narave se predlaga povišanje sodnih taks za postopek o individualnih delovnih sporih premoženjske narave za 20 odstotkov.

K 31. členu:

Pri tarifni številki 3001 se predlaga povišanje sodne takse za postopek o predlogu za zavarovanje dokazov pred začetkom postopka s sedanjih 50 na 54 eurov. Glede na to, da je za odločanje o navedenem predlogu potreben študij celotne zadeve in praviloma izvedba naroka, saj gre običajno za zaslišanje strank in prič ali za izvedbo dokaza z izvedencem, nastanejo pa tudi stroški z vročanjem, kaže po mnenju predlagatelja to takso povišati na 54 eurov, kolikor znaša najnižja taksa za pravní postopek na prvi stopnji. Povišanje znaša 8%.

Pri tarifni številki 3002 se predlaga povišanje sodne takse za odločanje o predlogu za zavarovanje dokazov med postopkom s sedanjih 16 na 18 eurov, kar predstavlja 12,5% povišanje. Razlogi za predlagano spremembo so smiselno enaki kot pri predlaganem povišanju sodne takse po tarifni številki 3001.

Pri tarifni številki 3003 se predlaga sprememba načina odmere sodne takse za postopek o predlogu za poskus sklenitve sodne poravnave pred uvedbo postopka. Sedanja fiksna sodna taksa v višini 8 eurov je neustrezna, saj mora sodnik predlog vsebinsko pregledati, praviloma je potreben razpis naroka za sklenitev sodne poravnave, nastanejo pa tudi stroški z vročanjem. Zato se bo ta taksa po novem odmerila v višini 10% takse, kot bi se zaračunala za postopek pred sodiščem prve stopnje v primeru, če sodna poravnava ne bi bila sklenjena (npr. ob vložiti tožbe), pri čemer bo znašala najmanj 10 eurov. Predlagana rešitev je usklajena tudi s takso za sklenitev sodne poravnave po tarifni številki 3004.

Uredba 805/2004/ES je uvedla evropski nalog za izvršbo nespornih zahtevkov. Evropski nalog za izvršbo omogoča izvršitev sodb, sodnih poravnav in javnih listin v vseh državah članicah Evropske Unije, s tem da ukinja vmesne postopke eksekvatur v državi članici izvršitve. Gre za potrdilo, ki spremlja sodbo, sodno poravnavo ali javno listino in omogoča tej sodbi, poravnavi ali listini, da prosto kroži po Evropski uniji.⁸⁷ Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo izda na

⁸⁷ Gl. Praktični vodnik za uporabo Uredbe o evropskem nalogu za izvršbo, objavljen na spletni strani:

zahtevo upnika pristojno sodišče (ali drug organ) države članice EU, kjer je bila izdana oziroma sestavljena sodba, sodna poravnava ali javna listina. Postopek izdaje potrdila o evropskem nalogu za izvršbo je enostaven, potrdila o evropskem nalogu za izvršbo se izdajajo z uporabo standardiziranih obrazcev, določenih v prilogah Uredbe 805/2004/ES. Standardizirani obrazci so predpisani tudi za ostala dejanja po tej uredbi, kot sta potrdilo o neizvršljivosti ali omejitvi izvršljivosti in popravek ali umik potrdila o evropskem nalogu za izvršbo. Ker v veljavni ureditvi ni predpisanih posebnih sodnih taks za postopke po Uredbi 805/2004/ES, je po mnenju predlagatelja te potrebno določiti na novo. Splošna sodna taksa za potrdilo, določena pod tarifno številko 10101 taksne tarife ZST-1 v višini 2,46 eura, je po oceni predlagatelja prenizka, saj izdaja potrdila o evropskem nalogu za izvršbo presega potrdilo o izvršljivosti, izdano na podlagi 42. člena-ZIZ. Ob upoštevanju narave postopkov po Uredbi 805/2004/ES se zanje predlaga določitev takse v višini 16 eurov, kar je enak znesek, kot je že po veljavni ureditvi v okviru tarifne številke 30011 predpisan za postopek o zahtevi za razglasitev izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici EU. Obe vrsti postopkov sta po obsegu in zahtevnosti primerljivi.

Skladno z ZNP-1 odločanje v skoraj vseh zadevah po DZ, o katerih odločajo sodišča, poteka po pravih nepravdnega postopka. To velja tudi za postopke v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, ki so bili prej urejeni v sedemindvajsetem poglavju ZPP. Ker so po novem to nepravdni postopki, se zanje predlagajo nekatere taksne spremembe. Med drugim se iz opombe 3 črtajo posebne navedbe postopkov v zakonskih sporih, v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok, kar pomeni, da bodo za navedene zadeve v okviru opombe 3 veljala enaka pravila kot za (ostale) nepravdne postopke.

K 32. členu:

Po določbah 212. člena ZIZ sodišče v izvršilnem postopku odloči o upnikovi zahtevi, naj se dolžniku nadenarne obveznosti, ki izhaja iz izvršilnega naslova, naloži plačilo sodnih penalov. Kljub temu, da o upnikovi zahtevi za naložitev plačila sodnih penalov odloča sodišče v izvršilnem postopku, postopek naložitve plačila sodnih penalov po svoji naravi ni izvršilni postopek, saj je namen sodnih penalov brez izvršbe doseči dolžnikovo izpolnitev. Zato zahteve upnika za naložitev plačila sodnih penalov ni mogoče šteti za predlog za izvršbo. Ker ZST-1 ne določa posebej sodne takse za postopek o zahtevi za naložitev plačila sodnih penalov, se za ta postopek predlaga določitev sodne takse v okviru tarifne številke 4011 v višini 55 eurov.

V zvezi s takso za postopek o predlogu za zavarovanje se predlaga drugačen način odmere in predstavitev v samostojno tarifno številko 4013. Za odločitev o tem predlogu mora sodnik presoditi tako verjetnost obstoja terjatve kot obstoj ostalih predpostavk, kar terja natančen študij zadev. V določenih zadevah je potreben narok za izvajanje dokazov, nastanejo pa tudi stroški z vročanjem. Zato je po mnenju predlagatelja takso za navedeni postopek ustrezneje določiti v višini 10% takse, določene za postopek na prvi stopnji, s tem da taksa ne more biti nižja od 30 eurov, kolikor znaša sedanja fiksno določena taksa.

Predzadnja novela Zakona o izvršbi in zavarovanju⁸⁸ je v postopku izvršbe v omejenem obsegu uvedla možnost revizije pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek. V skladu s tem se preglednica 4 dopolnjuje s taksami, povezanimi s postopkom revizije. Predlagane nove takse po tarifnih številkah 4041, 4042 in 4043 so določene po zgledu veljavnih taks v zvezi z revizijo v okviru pravnega postopka. Tako je taksa za postopek o reviziji po novi tarifni številki 4042 predlagana v višini 125 eurov, kar je enako kot znaša veljavna taksa za postopek o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper sklep o izvršbi, taksa za postopek o predlogu za dopustitev revizije po spremenjeni tarifni številki 4041 bo znašala eno tretjino navedenega zneska, v primeru umika revizije pred začetkom seje senata pa se bo navedeni znesek znižal za eno tretjino, kar bo določeno v novi tarifni številki 4043.

Črta se dosedanja taksa po tarifni številki 4041, ki je določena za vložitev vloge v elektronski obliki in se odmerja s količnikom 0,8 glede na ostale takse v preglednici 4. Določitev te takse ne bo več potrebna, saj bo to takso vsebinsko zajemal novi 33.a člen ZST-1, ki bo določal splošno pravilo, da se v primeru, če je vloga za začetek postopka vložena v elektronski obliki, za postopek o tej vlogi plača za 20 odstotkov nižja taksa, kot je določena v tarifnem delu tega zakona. Z navedeno spremembo se usklajuje besedilo v desnem stolpcu v glavi preglednice 4, saj bodo po predlagani ureditvi vse takse v tej preglednici določene v fiksnih zneskih.

V točki b opombe 4 ne gre za vsebinsko, temveč terminološko spremembo.

Ker se postopek o predlogu za zavarovanje po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje, s predlogom novele taksira pod samostojno novo tarifno številko 4013, je treba s tem uskladiti besedilo točke č opombe 4.

S predlogom novele se sodna taksa za postopek za izdajo začasne odredbe v zadevah za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij ter za postopek za izdajo začasne odredbe po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini, določa v okviru preglednice 9.1 (tarifna številka 9115). Temu ustrezno se predlaga spremenjeno besedilo točke d opombe 4, s katerim bo izključena uporaba tarifne številke 4013 za navedene postopke za izdajo začasne odredbe. Zaradi preprečitve morebitnih dilem, ki bi se lahko pojavile v praksi sodišč, predlagano besedilo točke d opombe 4 za navedene postopke napotuje na tarifno številko 9115.

K 33. členu:

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih⁸⁹ (v nadaljevanju: ZS-K) iz leta 2013 je prenesel pristojnost za odločanje o sodnem varstvu po posebnih zakonih z Vrhovnega sodišča na Upravno sodišče, zato se predlaga sprememba naslova preglednice 6.1.

V okviru spremenjene tarifne številke 6112 se za nekatere upravne spore predlaga sodna taksa v višini 444 eurov. Gre za zahtevnejše upravne spore, o katerih je pred uveljavitvijo novele ZS-K odločalo Vrhovno sodišče, z navedenim zakonom pa je bila pristojnost za odločanje prenesena na Upravno sodišče. To so postopki za sodno varstvo po naslednjih zakonih:

– zakonu, ki ureja bančništvo,

⁸⁸ Uradni list RS, št. 11/18.

⁸⁹ Uradni list RS, št. 63/13.

- zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov,
- zakonu, ki ureja prevzeme,
- zakonu, ki ureja revidiranje,
- zakonu, ki ureja zavarovalništvo,
- zakonu, ki ureja preprečevanje omejevanja konkurence in
- zakonu, ki ureja ukrepe Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank.

Za te upravne spore se po veljavni ureditvi zaračunava taksa v višini 148 eurov, ki velja enotno za vse upravne spore (razen za upravne spore v zadevah socialnega varstva, kjer so določene bistveno nižje takse). Znesek takse v višini 148 eurov je po mnenju predlagatelja nesorazmerno nizek glede na obseg in zahtevnost dela sodišča v teh postopkih. V navedenih upravnih sporih gre za kompleksne zadeve, z zapletenimi dejanskimi stanji in zahtevno materialnopravno podlago. Že predhodni upravni postopek, ki je predmet sodne presoje v teh upravnih sporih, je bil zahteven in kompleksen, zato je posledično obširnejše in zahtevnejše tudi sodno odločanje v upravnem sporu. Te zadeve terjajo več časa za študij materialnopravne podlage in dejanskega stanja, tako sodnika poročevalca kot tudi ostalih članov sodnega senata, lahko tudi ostalih članov sodnega osebja, npr. strokovnih sodelavcev. Navedene zadeve so večinoma prednostne, povprečen čas njihovega reševanja je od leta 2013 do 2020 znašal med 181 dnevi (sodno varstvo po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov) in 408 dnevi (sodno varstvo po zakonu, ki ureja prevzeme). Iz navedenih razlogov se predlaga določitev sodne takse za te postopke na 444 eurov.

Na novo se predlaga tarifna številka 6113, s katero se v ZST-1 prenaša sodna taksa za postopek za sodno varstvo po zakonu, ki ureja pravno varstvo v postopkih javnega naročanja. Ta taksa je trenutno določena v Zakonu o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja⁹⁰. Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja⁹¹ je na novo uvedel možnost sprožitve upravnega spora zoper odločitev Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil in določil, da se do ustrezne ureditve v zakonu, ki ureja sodne takse, takse za ta upravni spor zaračunajo po tabeli 6.1 taksne tarife ZST-1, pomnožene s količnikom 30. To pomeni, da znaša sodna taksa za vložitev tožbe v upravnem sporu zoper odločitev Državne revizijske komisije za revizijo postopkov oddaje javnih naročil 4.440 EUR (148 eurov x 30). Ta taksa se s predlagano novelo prenaša v ZST-1 kot sistemski zakon s področja sodnih taks, pri čemer višina te takse ostaja nespremenjena.

V okviru 1. točke nove tarifne številke 6114 (prej 6112) se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika tožbe. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem postopku⁹² (v nadaljevanju: ZPP-E) se je spremenila ureditev revizije kot izrednega pravnega sredstva v upravnem sporu. Z ZPP-E so bile črtane določbe Zakona o upravnem sporu⁹³ (v nadaljevanju: ZUS-1), ki so urejale

⁹⁰ Uradni list RS, št. 43/11, 60/11 – ZTP-D, 63/13, 90/14 – ZDU-11, 60/17 in 72/19.

⁹¹ Uradni list RS, št. 72/19.

⁹² Uradni list RS, št. 10/17.

⁹³ Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12 in 10/17 – ZPP-E.

dovoljenost revizije v upravnem sporu, tako da za to izredno pravno sredstvo v upravnem sporu veljajo enaki pogoji kot za dopustnost revizije v pravnem postopku. To pomeni, da je revizijo v upravnem sporu mogoče vložiti šele po dopustitvi revizije. Tej spremenjeni ureditvi je treba prilagoditi taksno ureditev z določitvijo nove sodne takse za postopek o predlogu za dopustitev revizije. Višina nove sodne takse bo določena na enak način, kot je istovrstna taksa določena za druge postopke, npr. za pravdni postopek in postopke o delovnih in socialnih sporih. Znašala bo eno tretjino takse za postopek o reviziji. Če bo sodišče dopustilo revizijo, se bo ta taksa vštela v takso za postopek o reviziji. Nova taksa za postopek o predlogu za dopustitev revizije ter dosedanja taksa za postopek o reviziji in znižanje takse v primeru umika revizije bodo namesto v fiksnem znesku določeni s količnikom. Osnova za odmero navedenih taks bo višina takse za postopek na prvi stopnji, kar bo omogočalo uporabo zadevnih tarifnih postavk za vse vrste upravnih sporov. Skladno s tem se predlaga dopolnitev besedila v desnem stolpcu v glavi preglednice 6.1.

Po novem bodo fiksni zneski nadomeščeni s količniki tudi pri tarifnih številkah 6114 (dosedanja tarifna številka 6112), 6121, 6122 in 6134, pri čemer bodo ohranjena razmerja med že obstoječimi zneski sodnih taks. S tem bo omogočena uporaba navedenih tarifnih postavk za vse vrste upravnih sporov, saj bo osnova za njihovo odmero taksa za postopek na prvi stopnji, ki je v fiksnem znesku določena s tarifno številko 6111, 6112 ali 6113.

K 34. členu:

Pri 1. točki tarifne številke 6212 taksne tarife ZST-1 se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika tožbe. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

Obrazložitev predlagane nove takse po tarifni številki 6231 za postopek o predlogu za dopustitev revizije je smiselno enaka kot obrazložitev glede sprememb v preglednici 6.1. v zvezi z novo takso za postopek o predlogu za dopustitev revizije.

K 35. členu:

Skladno z ZNP-1 poteka odločanje v skoraj vseh zadevah po DZ, za katere so pristojna sodišča, po pravilih nepravdnega postopka. Poleg postopkov za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij, o katerih so že po prej veljavni ureditvi odločala sodišča v nepravdnem postopku in jih je DZ le nekoliko spremenil, to velja tudi za postopke v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, ki so bili prej urejeni v sedemindvajsetem poglavju ZPP in se je o njih odločalo v pravnem postopku, kot tudi za nekatere druge postopke v družinskih zadevah, ki jih je DZ prenesel iz pristojnosti centrov za socialno delo v sodno pristojnost ali jih določil na novo. Tako po novem sodišča v nepravdnem postopku odločajo o naslednjih postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij iz X. poglavja ZNP-1:

- postopek za postavitve odrasle osebe pod skrbništvo,
- postopek za pridobitev popolne poslovne sposobnosti otroka, ki je postal roditelj,
- postopek za dovolitev sklenitve zakonske zveze,
- postopki v zakonskih sporih (postopek za ugotovitev neobstoja zakonske zveze, razveljavitev, razveza zakonske zveze),
- postopek za ugotovitev ali izpodbijanje očetovstva ali materinstva,

- postopki za varstvo koristi otroka:
 - postopek za odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih,
 - postopek za odločanje o vprašanih izvajanju starševske skrbi, ki bistveno vplivajo na otrokov razvoj,
 - postopek za odločanje o ukrepih za varstvo koristi otrok,
 - postopek o postavitvi otroka pod skrbništvo,
 - postopek za namestitvev otroka v rejništvo,
 - postopek za podelitev starševske skrbi sorodniku in
 - postopek za posvojitvev in razveljavitev posvojitve.

Navedenim spremembam s področja nepravdnih postopkov je treba prilagoditi taksno ureditev.

Z vidika sistematike je po mnenju predlagatelja najustreznejše, da se sodne takse za nepravdne postopke za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij uvrstijo neposredno za splošnimi sodnimi taksami za nepravdni postopek. Da bi se izognili preštevilčenju vseh tarifnih številki iz 9. dela taksne tarife ZST-1, ki sledijo preglednici 9.1, se predlaga ustrezna dopolnitev preglednice 9.1.

Z dopolnitvami preglednice 9.1 se določajo posebne takse za tiste postopke iz X. poglavja ZNP-1, za katere splošna sodna taksa za nepravdni postopek po tarifni številki 9111 v višini 35 eurov ni ustrezna. Te takse se določajo s spremenjenimi oziroma novimi tarifnimi številkami 9112, 9113, 9114, 9115 in 9116. Pri tem je treba najprej omeniti postopke v zakonskih sporih ter sporih iz razmerij med starši in otroki, ki so trenutno taksirani v okviru pravnega postopka. Postopek za razveljavitev zakonske zveze, postopek za razvezo zakonske zveze na predlog enega od zakoncev in novi postopek za ugotovitev neobstoja zakonske zveze bodo taksirani tako kot do sedaj v višini 72 eurov (tarifna številka 9113), medtem ko bo za postopek za sporazumno razvezo zakonske zveze (tarifna številka 9112) določena nekoliko nižja taksa v višini 56 eurov, saj sta zahtevnost in obseg dela sodišča v tem postopku manjša. Znesek takse v višini 56 eurov je tudi primerljiv s stroški sporazumne razveze pred notarjem. Taksa za postopek za ugotovitev ali izpodbijanje očetovstva ali materinstva ter za postopek za odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih ostaja nespremenjena v višini 45 eurov (tarifna številka 9114).

Pod tarifno številko 9115 se predlaga taksiranje postopka za izdajo začasne odredbe v zadevah za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij ter postopka za izdajo začasne odredbe po zakonu, ki ureja preprečevanje nasilja v družini. Taksa za navedene začasne odredbe bo po novem posebej določena v preglednici 9.1 in ne več v preglednici 4, s čimer se želi prispevati k lažji in enotni uporabi tega dela taksne ureditve (vse na enem mestu).

Pod tarifno številko 9116 se za postopek za postavitvev otroka pod skrbništvo in za postopek za namestitvev otroka v rejništvo predlaga taksa v višini 25 eurov. Višina te takse je določena ob upoštevanju zahtevnosti in obsega dela sodišča v teh postopkih in predstavlja najnižjo takso za postopek na prvi stopnji v okviru preglednice 9.1.

Takse po tarifnih številkah 9111, 9112, 9113, 9114, 9115 in 9116 bodo torej določene v fiksnih zneskih, ostale takse v preglednici 9.1 pa bodo določene s količniki in se bodo odmerjale po

»osnovnih« taksah iz tarifnih števil 9111, 9112, 9113, 9114, 9115 in 9116. Višina količnikov v največji meri sledi dosedanjim razmerjem sodnih taks iz preglednice 9.1.

Večjo novost v preglednici 9.1 predstavlja še spremenjena tarifna številka 9131, s katero se predpisuje taksa za postopek o predlogu za dopustitev revizije. Po ZNP-1 je zoper sklep, s katerim se postopek konča, dovoljena revizija pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek. Glede na to, da ZPP omogoča le še dopuščeno revizijo in ne več tudi (po samem zakonu) dovoljene revizije, je tudi revizijo v nepravdnem postopku mogoče vložiti šele po dopustitvi revizije. Vendar pa lahko vrhovno sodišče revizijo pod pogoji iz 367.a člena ZPP dopusti v vseh nepravdnih postopkih. Takšni procesni ureditvi je treba prilagoditi taksno ureditev, in sicer tako, da se določi nova sodna taksa za postopek o predlogu za dopustitev revizije. Višina nove sodne takse je določena na enak način, kot je istovrstna taksa določena za druge postopke, npr. za pravdni postopek in postopke o delovnih in socialnih sporih, in kot se s tem zakonskim predlogom predlaga še za vse druge relevantne postopke. Količnik te takse znaša 0,2, kar predstavlja malo manj kot eno tretjino takse za postopek o reviziji. Če bo sodišče dopustilo revizijo, se bo ta taksa vštela v takso za postopek o reviziji.

V izogib morebitnim nejasnostim je treba poudariti, da bo treba preglednico 9.1 uporabljati v skladu s procesnimi predpisi. Če v določenem postopku kakšen procesni institut, ki je sicer na splošno taksiran v preglednici 9.1, ni možen, zadevne takse v tem postopku ni mogoče zaračunati. Namen preglednice 9.1 ni spreminjanje procesnih pravil, temveč zgolj določitev vseh možnih taks, ki se zaračunajo vsaj v kakšnem izmed postopkov, zajetih v navedeni preglednici. V tem kontekstu predlagatelj še pojasnjuje, da gre pri postopku za sporazumno razvezo zakonske zveze, ki bo taksiran v okviru tarifne številke 9112, za postopek sporazumne razveze iz 96. člena DZ, za katerega je pristojno sodišče. Sporazumna razveza zakoncev, ki nimata skupnih otrok, nad katerimi bi izvajala starševsko skrb, je v skladu s 97. členom DZ v izključni pristojnosti notarjev, zato ni zajeta v taksni tarifi ZST-1. Tudi v zvezi s tem velja, da preglednica 9.1 ne spreminja procesnih pravil oz. pravil o pristojnosti.

Spremembe in dopolnitve opombe 9.1 predstavljajo uskladitev s predlaganimi spremembami taksne ureditve nepravdnih postopkov v okviru preglednice 9.1 in njihovo dopolnitev.

Točka a ohranja dosedanje pravilo, da se takse po preglednici 9.1 (po novem le določene tarifne številke) plačujejo v vseh nepravdnih postopkih, razen tistih, za katere so takse v tej taksni tarifi posebej določene. To bo veljalo tudi za nove nepravdne postopke po ZNP-1, ki ne bodo posebej taksirani. Zaradi celovitosti urejanja sodnih taks za postopke na področju družinskih zadev pa bo na novo določeno, da se bodo takse po tarifnih številkah 9111 in 9117 do 9142 plačevale tudi v postopkih v skladu z zakonom, ki ureja preprečevanje nasilja v družini. Pri tem bo treba tako kot v vseh drugih postopkih ustrezno upoštevati določbe področnega zakona (Zakon o preprečevanju nasilja v družini⁹⁴) glede procesnih pravil in taksnih oprostitev.

Nova točka b pomeni, da se bo po novem taksiral vsak postopek po ZNP-1. Zaradi odprave morebitnih dilem, ki bi se lahko pojavile v praksi sodišč, se izrecno določa, da se bo posebej taksiral tudi vsak postopek za izdajo začasne odredbe ne glede na to, ali se bo začel pred ali med drugim postopkom v družinski zadevi. V povezavi s tem se dalje določa, da bo treba v

⁹⁴ Uradni list RS, št. 16/08, 68/16 in 54/17 – ZSV-H.

primeru, ko bo sodišče v istem postopku obravnavalo več različnih zadev, ki bodo (v okviru tarifnih številki 9111 do 9116) posebej taksirane, plačati takso za vsako posamezno zadevo. V tem primeru se bodo takse za posamezne obravnavane zadeve seštevale. Predlagata se dve izjemi od tega pravila, ki bosta opredeljeni v točkah c in č opombe 9.1. Prva izjema se nanaša na postopek za sporazumno razvezo zakonske zveze, v katerem ne bo treba plačati tudi morebitne takse za odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih, druga izjema pa se nanaša na odločanje o varstvu in vzgoji otroka, preživljanju otroka in otrokovih stikih, ko se bo plačala ena taksa po tarifni številki 9114 tako v primeru, ko bo sodišče v istem postopku odločalo o vseh navedenih zadevah, kot v primeru, ko bo odločalo o eni, dveh ali treh izmed navedenih zadev.

Nekatere izrečene ukrepe trajnejšega značaja ter ukrepa skrbništva in rejništva otrok je treba spremljati, kar terja odločanje o njihovi spremembi, postavitvi in razrešitvi skrbnikov ali rejnikov ter tudi odločanje o prenehanju ukrepov. Zato se v točki d opombe 9.1 na novo določa, da se za postopek za spremembo sklepa o določeni zadevi plača enaka taksa kot za postopek odločanja o tej zadevi.

K 36. členu:

Predlagana dopolnitev besedila v desnem stolpcu v glavi preglednice 9.2 je potrebna zato, ker so v preglednici 9.2 poleg taks, ki se odmerjajo po vrednosti predmeta postopka, določene tudi takse v fiksnih zneskih in mora biti to v glavi preglednice ustrezno navedeno.

K 37. členu:

Glede nove takse za postopek o predlogu za dopustitev revizije velja smiselno enaka obrazložitev kot glede sprememb v preglednici 9.1.

Zaradi poenotene sistematike taksne ureditve v zvezi s postopkom o reviziji se dodaja nova taksna postavka, ki določa znižanje takse v primeru, ko se postopek o reviziji konča z umikom revizije pred začetkom seje senata.

K 38. členu:

Pri tarifni številki 9512 preglednice 9.5 taksne tarife ZST-1 se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika predloga. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

Po ZNP-1 je zoper sklep, s katerim se postopek konča, dovoljena revizija pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek. Revizija je torej po novem možna v vseh nepravdnih postopkih kot dopuščena revizija. Vrhovno sodišče jo lahko pod pogoji iz 367.a člena ZPP dopusti v vseh nepravdnih postopkih.

Skladno s tem se v zvezi z revizijo za postopek za cenitev in prodajo stvari po preglednici 9.5 predlagajo tri nove taksne postavke. Vsebinsko in po višini so določene ob upoštevanju že veljavnih sodnih taks za revizijo v nekaterih drugih postopkih, s čimer se zagotavlja primerljivost ureditve enakovrstnih sodnih taks.

K 39. členu:

V okviru 1. točke tarifne številke 9612 preglednice 9.6 taksne tarife ZST-1 se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika predloga. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

Glede predlagane nove taksne ureditve v zvezi z revizijo velja smiselno enako kot obrazložitev glede sprememb v zvezi z revizijo v preglednici 9.5.

ZNP-1 na novo normira postopek za prenehanje premoženjske skupnosti, zato je treba zanj določiti sodne takse. Ker se skladno s 165. členom ZNP-1 v postopku za prenehanje premoženjske skupnosti smiselno uporabljajo določbe ZNP-1 o delitvi stvari v solastnini, se za postopek za prenehanje premoženjske skupnosti predlaga plačevanje sodnih taks po preglednici 9.6, ki določa takse za delitveni postopek.

K 40. členu:

Smiselno enako kot obrazložitev glede sprememb v preglednici 9.5.

K 41. členu:

Uredba (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju⁹⁵ (v nadaljevanju: Uredba 650/2012/EU), ki ureja evropsko potrdilo o dedovanju, v uvodni izjavi št. 10 vprašanje obdavčenja oz. taksiranja vpisa zapuščine v register prepušča nacionalnemu pravu.

ZST-1 v 6. podtočki točke c opombe 9.10 taksne tarife določa taksno oprostitev za vpis v zemljiško knjigo na podlagi sklepa o dedovanju, pri čemer posebej ne navaja evropskega potrdila o dedovanju. Vendar pa Zakon o dedovanju⁹⁶ (v nadaljevanju: ZD) v 227.e členu izrecno določa, da ima evropsko potrdilo o dedovanju, izdano v drugi državi članici Evropske unije v skladu z Uredbo 650/2012/EU, v primerih, ko je za vpis pravice na nepremičnini ali premičnini v zemljiško knjigo ali drugo evidenco ali register pristojno sodišče ali drug organ Republike Slovenije, lastnost sklepa o dedovanju. Dalje ZD v istem členu določa, da se v primeru, ko je za vpis pravice na nepremičnini ali premičnini v zemljiško knjigo ali drugo evidenco ali register pristojno sodišče ali drug organ Republike Slovenije, šteje evropsko potrdilo o dedovanju, izdano v drugi državi članici v skladu z Uredbo 650/2012/EU, kot listina, ki je podlaga za takšen vpis. Na podlagi navedenih določb ZD je oz. bi moral biti že po veljavni ureditvi vpis lastninske pravice na podlagi evropskega potrdila o dedovanju takse prost enako kot vpis na podlagi sklepa o dedovanju. Ker pa je sodna praksa glede tega vprašanja različna, se zaradi odprave morebitnih dilem predlaga dopolnitev 6. podtočke točke c opombe 9.10

⁹⁵ UL L št. 201 z dne 27. 7. 2012, str. 107.

⁹⁶ Uradni list SRS, št. 15/76, 23/78, Uradni list RS, št. 13/94 – ZN, 40/94 – odl. US, 117/00 – odl. US, 67/01, 83/01 – OZ, 73/04 – ZN-C, 31/13 – odl. US in 63/16.

taksne tarife ZST-1 z navedbo taksne oprostitve za vpis oziroma postopek o predlogu za vpis na podlagi evropskega potrdila o dedovanju.

Spremembe v točki a niso vsebinske, temveč redakcijske narave.

Ker so višine sodnih taks za zemljiškoknjižni postopek po tarifnih številkah iz preglednice 9.10 že določene ob upoštevanju dejstva, da se zemljiškoknjižni predlogi vlagajo elektronsko, njihovo dodatno nižanje ne bi bilo primerno. Zato se v predlagani novi točki č opombe 9.10 izključuje veljavnost določb 33.a člena ZST-1 za zadevne sodne takse.

K 42. členu:

V okviru 1. točke tarifne številke 91112 preglednice 9.11 taksne tarife ZST-1 se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika predloga. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

Skladno z Zakonom o gospodarskih družbah⁹⁷ (v nadaljevanju: ZGD-1) se za postopek v nepravdnih zadevah po tem zakonu uporablja zakon, ki ureja nepravdni postopek. Po ZNP-1 je zoper sklep, s katerim se postopek konča, dovoljena revizija pod pogoji, ki jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek. ZPP pa omogoča le še dopuščeno revizijo in ne več tudi (po samem zakonu) dovoljene revizije.

Navedeni procesni ureditvi je treba prilagoditi taksno ureditev, in sicer tako, da se določi nova sodna taksa za postopek o predlogu za dopustitev revizije. Višina predlagane nove sodne takse je določena na enak način, kot je istovrstna taksa določena za druge postopke. Znaša 33 eurov, kar predstavlja eno tretjino takse za postopek o reviziji. Če bo sodišče dopustilo revizijo, se bo ta taksa vštela v takso za postopek o reviziji.

K 43. členu:

Naslov preglednice 9.12 taksne tarife ZST-1 se s predlaganimi spremembami terminološko usklajuje z ZVetL-1.

V preglednici 9.12 se predlaga zamenjava vrstnega reda tarifnih števil 91212 in 91213. Dosedanja tarifna številka 91212 postane tarifna številka 91213, dosedanja tarifna številka 91213 pa postane tarifna številka 91212. S tem bo taksa za postopek za ugotovitev pripadajočega zemljišča določena pred takso za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice. Takšen vrstni red je ustrežnejši, saj se najprej taksira »osnovni« postopek, šele nato pa ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice, ki je del postopka za vzpostavitev etažne lastnine ali postopka za ugotovitev pripadajočega zemljišča.

V okviru dosedanje tarifne številke 91213, po novem tarifne številke 91212, se predlagata dve spremembi. Skladno s prvo spremembo se taksa ne bo več odmerjala glede na število etažnih lastnikov, temveč glede na število posameznih delov stavbe. Po mnenju predlagatelja je število

⁹⁷ Uradni list RS, št. 65/09 – uradno prečiščeno besedilo, 33/11, 91/11, 32/12, 57/12, 44/13 – odl. US, 82/13, 55/15, 15/17, 22/19 – ZPosS, 158/20 – ZIntPK-C in 18/21.

posameznih delov stavbe primernejši kriterij za odmero takse, saj je npr. v stavbi s tremi deli lahko tudi devet ali več etažnih lastnikov, medtem ko so v stavbi s štirimi deli lahko npr. lastniki samo štirje. Drugo predlagano novost predstavlja nov taksni razred za primer, ko gre za več kot 100 posameznih delov stavbe. V tem primeru bo taksa znašala 700 eurov, kar je po oceni predlagatelja višina, ki ustrežneje kot dosedanjih 500 eurov odraža število in zahtevnost procesnih dejanj, ki jih opravi sodišče v tem postopku. Ostale spremembe pri tarifni številki 91212 predstavljajo terminološko uskladitev z ZVEtL-1.

Pri dosedanji tarifni številki 91212, ki postane tarifna številka 91213, se predlaga več sprememb. Po eni strani se bo zadevna taksa zaračunavala širše kot po veljavni ureditvi, po drugi strani pa bodo določene situacije, ki so sedaj taksirane, takse proste. Prva sprememba v smeri širšega taksiranja je v tem, da se ta taksa ne bo več zaračunavala za predlog za vpis izvedene pravice, temveč za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice. To pomeni, da se bo zaračunala tudi v primeru, ko bo sodišče obstoj še nevpisane izvedene pravice ugotovilo po uradni dolžnosti. Dalje obravnavana taksa ne bo več vezana le na postopek za vzpostavitev etažne lastnine, temveč bo taksirana tudi ugotovitev izvedene pravice v postopku za ugotovitev pripadajočega zemljišča. V skladu s tem se predlaga dopolnitev besedila v okviru te tarifne številke tako, da bo taksirana tudi ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice na pripadajočem zemljišču. Po drugi strani pa se obravnavana taksa ne bo več zaračunavala pri prenosu izvedene pravice z zemljiškoknjžnih solastniških deležev (po 31. členu ZVEtL-1 – ohranitev že vpisanih pravic), temveč le pri ugotovitvi še nevpisane izvedene pravice (ko ta še ni vpisana v zemljiški knjigi).

V okviru 1. točke tarifne številke 91214 se predlaga širša možnost vračila sodne takse v primeru umika predloga. Obrazložitev je smiselno enaka obrazložitvi k spremembi 1. točke tarifne številke 1112 (24. člen novele).

ZVEtL-1 omogoča vložitev revizije zoper pravnomočno odločbo sodišča o ugotovitvi pripadajočega zemljišča, izdano na drugi stopnji, na način in pod pogoji, kot jih določa zakon, ki ureja pravdni postopek. ZPP pa omogoča le še dopuščeno revizijo in ne več tudi (po samem zakonu) dovoljene revizije. Zato se predlaga dopolnitev preglednice 9.12 s tremi novimi tarifnimi številkami (91231, 91232 in 91233) v zvezi z revizijo za postopek, za katerega je po ZVEtL-1 revizija možna. Vsebinsko in po višini so te takse določene ob upoštevanju sodnih taks za revizijo v drugih postopkih, s čimer se zagotavlja primerljivost ureditve enakovrstnih sodnih taks.

V točki a opombe 9.12 taksne tarife ZST-1 se predlagajo naslednje spremembe:

- glede na to, da ZVEtL-1 ne uporablja pojma »enota«, se iz besedila točke a črta navedba »enote«, tako da se bo taksa za postopek za vzpostavitev etažne lastnine plačevala za posamezne dele stavbe in ne več za posamezne enote; sprememba ni vsebinske, temveč terminološke narave;
- na novo se določa taksna omejitev, po kateri bo oseba, ki ima v lasti ali solastnini več kot en posamezni del v isti stavbi, plačala takso za postopek za vzpostavitev etažne lastnine samo za dva dela (če ima npr. stanovanje in dve shrambi v bloku, bo plačala takso le za dva dela, t. j. 300 eurov);
- za ugotovitev skupnih delov stavbe se taksa ne bo plačevala;
- če se bo postopek končal z umikom predloga ali če bo sodišče predlog zavrglo ali zavrnilo, bo za odmero takse veljala domneva, da je bil predlog vložen za en posamezni del stavbe; to

pomeni, da bo osnova za odmero takse znašala 150 eurov, nato pa se bo ta znesek po možnosti znižal skladno s tarifno številko 91214; vzpostavitev navedene domneve bo omogočala zaračunavanje sodne takse tudi v primeru nemeritornega ali negativnega zaključka postopka, kar po veljavni ureditvi ni možno;

– na novo se določa tudi taksna omejitev za redna pravna sredstva – če bo v okviru postopka za vzpostavitev etažne lastnine vložena pritožba, se bo taksa plačala le za en posamezni del stavbe; veljavna ureditev, ki tudi za pritožbe predpisuje takso za vsak posamezni del, je za sodno osebje nesorazmerno obremenjujoča, saj zahteva poglobljen študij spisa in tehtanje, na kateri posamezni (ali skupni) del (ali dele) se pritožba nanaša, nato pa seštevanje vseh delnih vsot; ker je namen predlagatelja čim bolj poenostaviti postopek etažiranja in spodbuditi državljane k ureditvi zemljiškoknjižnega stanja preko širokega dostopa do sodišča, se predlaga poenostavitev zaračunavanja sodnih taks v zadevnih postopkih.

Pri točki b se predlaga znižanje takse za primer, ko se v postopku za vzpostavitev etažne lastnine vzpostavlja le solastninska pravica na skupnem delu oziroma skupnih delih stavbe. Po veljavni ureditvi ta taksa znaša tretjino takse za postopek za vzpostavitev etažne lastnine, torej 50 eurov, z novelo pa se predlaga njeno znižanje na desetino takse za postopek za vzpostavitev etažne lastnine, torej na 15 eurov. Razlog za predlagano znižanje je v tem, da je ugotovitev skupnih delov in deležev na skupnih delih pogosto najlažji del odločitve, večkrat sprejet po skrajšanem postopku. Seznanjenost in možnost vpliva etažnih lastnikov na procesna dejanja ali na odločitev sodišča je zaradi domnev po 23. členu ZVEtL-1 zelo omejena. Ker je taksni zavezanec vsak od etažnih lastnikov, znašajo dosedanje vsote taks za celotno stavbo navadno 1.000 ali več 1.000 eurov, kar je v nesorazmerju npr. s taksami za ugotovitev pripadajočega zemljišča.

Zaradi ustreznjšega vrstnega reda, ki sledi predlaganemu novemu vrstnemu redu tarifnih števil v okviru preglednice 9.12, se predlaga, da dosedanja točka c, ki se nanaša takso za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice, postane točka d, dosedanji točki č in d, ki se nanašata na takso za postopek za ugotovitev pripadajočega zemljišča, pa postaneta točki c in č.

Besedilo dosedanje točke č, po novem točke c, opombe 9.12 je treba uskladiti s predlagano spremembo določitve taksnega zavezanca v drugem odstavku novega 3.a člena zakona, po kateri bo morala v primeru ugoditve predlogu za ugotovitev pripadajočega zemljišča takso za postopek na prvi stopnji plačati skupnost vsakokratnih etažnih lastnikov iz sredstev rezervnega sklada, če bo ta oblikovan, sicer pa lastnik stavbe oziroma vsak etažni lastnik stavbe v etažni lastnini (razen v izjemnih primerih iz tretjega odstavka novega 3.a člena zakona). Ker dosedanja točka č ureja situacijo, ko je taksni zavezanec vsak etažni lastnik stavbe v etažni lastnini, mora biti po novem izrecno navedeno, da pravilo po tej točki velja le v primeru, ko stavba nima rezervnega sklada. Dalje se iz dosedanje točke č, po novem točke c, predlaga črtanje besede »solastninskim«, tako da se bo taksa za postopek za ugotovitev pripadajočega zemljišča po tarifni številki 91212 v primeru, ko stavba ne bo imela rezervnega sklada, plačevala v sorazmerju z deležem (in ne več solastninskim deležem) posameznega taksnega zavezanca. Predlagana splošnejša formulacija bo ustrežnejše kot do sedaj zajemala primere, ko gre za ugotavljanje skupnega pripadajočega zemljišča k več stavbam. V teh primerih namreč solastninski deleži posameznega taksnega zavezanca niso znani niti na koncu postopka. Ker pa se sodna taksa v teh primerih v skladu s tretjim odstavkom 15. člena ZVEtL-1 deli po enakih

delih na vse stavbe, razen če bi bilo to glede na očitno nesorazmerje med velikostjo stavb in potrebnimi opravili v postopku očitno neupravičeno in posledično sodišče o delitvi skupnih stroškov med več stavb odloči po pravični oceni, je smiselno način razdelitve sodne takse po točki c v prilagojeni obliki obdržati. Dodatno se dosedanja točka č, po novem točka c, dopolnjuje še s pravilom, po katerem se bo taksa v primeru, ko idealni deleži solastnine v zemljiški knjigi niso vpisani, razdelila na vse posamezne dele po enakih delih. S tem bo sodišču prihranjeno izračunavanje deležev zgolj zaradi razdelitve sodne takse po posameznih zavezancih; namesto tega se bo kot poglavito merilo za razdelitev sodne takse upoštevala zahtevnost administrativnih opravil sodišča, ki so za vsak del stavbe in posledično za vsak plačilni nalog enaka. V ostalem se obravnavana točka s predlaganimi spremembami terminološko usklajuje z ZVEtL-1.

V dosednji točki d, po novem točki č, se zaradi spremenjenega vrstnega reda tarifnih števil v preglednici 9.12 ustrezno spremeni sklic na tarifno številko (na tarifno številko 91212 namesto na tarifno številko 91213). V ostalem se ta točka s predlaganimi spremembami terminološko usklajuje z ZVEtL-1.

V dosednji točki c, po novem točki d, opombe 9.12 se predlaga več sprememb, ki so povezane s predlaganimi spremembami taksne ureditve za ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice. Spremembe so naslednje:

- namesto predloga za vpis izvedene pravice se bo taksirala ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice (gl. podrobneje zgoraj pri obrazložitvi sprememb dosedanje tarifne številke 91212, po novem tarifne številke 91213);
- dodatno bo taksirana ugotovitev obstoja še nevpisane izvedene pravice na pripadajočem zemljišču (enako gl. podrobneje pri obrazložitvi sprememb dosedanje tarifne številke 91212, po novem tarifne številke 91213);
- v primeru pritožbe, ki bo vložena glede več zadevnih pravic istega imetnika, se bo taksa plačala le za eno pravico; gre za enako taksno omejitev, kot se predlaga za taksiranje pritožbe, vložene v okviru postopka za vzpostavitev etažne lastnine; kadar so sporne izvedene pravice, je sporna bodisi samo ena bodisi sklop tistih, ki so vezane na enega imetnika, pri čemer običajno ni odločilno število pravic, ampak temelj njihovega obstoja.

Točka e opombe 9.12 se s predlaganimi spremembami terminološko usklajuje z ostalimi določbami ZST-1 in z določbami ZVEtL-1.

K 44. členu:

Za kopiranje in izdajo podatkov na tehničnem nosilcu podatkov se predlaga nekoliko drugačno taksiranje kot po veljavni ureditvi. Namesto posebne tarifne številke za kopiranje in izdajo DVD v višini 12 eurov ter posebne tarifne številke za kopiranje in izdajo CD v višini 10 eurov se predlaga določitev enotne takse za kopiranje in izdajo nosilca podatkov, ki znaša 10 eurov. Zaradi nujnosti upoštevanja hitrega tehničnega razvoja na področju informacijske tehnologije nova taksa ne bo več omejena le na določene vrste nosilcev podatkov, temveč bo zajemala vse različne tehnične možnosti, ki so že ali še bodo razvite na tem področju.

V okviru preglednice 10.1 se predlaga tudi nekoliko spremenjen vrstni red tarifnih števil. Veljavna tarifna številka 10107, ki zajema izbiranje podatkov, ki se nato kopirajo na izdani

medij, bo po novem tarifna številka 10105 in bo tako umeščena pred novo enotno postavko za kopiranje in izdajo nosilca podatkov s tarifno številko 10106.

Pri točki a opombe 10.1 se predlaga nova 2. podtočka, ki bo določala taksno oprostitev za izdajo potrdila o vložitvi tožbe v primeru, če zakon predpisuje predložitev takšnega potrdila kot pogoj za uveljavljanje pravic v postopkih pred sodišči. Tako npr. Zakon o zemljiški knjigi⁹⁸ v drugem odstavku 78. člena določa, da mora biti predlogu za zaznambo hipotekarne tožbe priloženo tudi potrdilo pristojnega sodišča o vložitvi tožbe. Glede na današnjo stopnjo digitalizacije in glede na to, da gre za uveljavljanje pravic v postopkih v okviru istega sistema (sodstva), je po mnenju predlagatelja predlagana taksna oprostitev ustrezna.

Pri točki b opombe 10.1 se predlaga dopolnitev, po kateri se taksa za fotokopije listin iz sodnih spisov po tarifni številki 10103 ne bo zaračunala, če bo nižja od 4 eurov. To pomeni taksno oprostitev v primeru, če bo stranka zahtevala manj kot 20 strani fotokopij. Če bo zahtevala 20 ali več strani fotokopij, pa se bo taksa zaračunala za vse strani, torej tudi za začetnih 20 strani (znesek sodne takse, ki jo bo treba plačati, bo znašal najmanj 4 eure). Navedena oprostitev se predlaga iz razloga ekonomičnosti, saj se je v praksi sodišč izkazalo, da materialni stroški za izdajo plačilnega naloga za plačilo sodne takse pri nizkih zneskih sodnih taks za fotokopije presegajo višino takse. Več podobnih določb vsebuje ZDavP-2, ki v 50. členu določa, da se davek ne odmeri, če ne presega 10 eurov oz. 5 eurov v primeru, če je davek izključno prihodek proračuna samoupravne lokalne skupnosti. Dalje je v 105. členu ZDavP-2 določeno, da se v plačilo dospeli davek, po posamezni vrsti davka, ki na dan 31. decembra ne preseže 1 euro, odpiše po uradni dolžnosti. V skladu z 277. členom ZDavP-2 pa se razlika dohodnine odpiše, če je znesek odmerjene dohodnine na letni ravni večji od zneska akontacije dohodnine in razlika ne presega 2 eura.

Glede na to, da se s predlagano novo 21. točko prvega odstavka 5. člena zakona nastanek taksne obveznosti za fotokopije listin iz sodnih spisov v primerih, ko mora te takse plačati obdolženec, ki mu je sodišče postavilo ex offo zagovornika, prestavlja na konec kazenskega postopka, je treba s tem uskladiti točko c opombe 10.1, ki predpisuje plačilo sodne takse kot pogoj za izdajo potrdila oziroma preslikave. Predlaga se dopolnitev točke c z izjemo, po kateri plačilo sodne takse ne bo pogoj za izdajo preslikave, če mora to takso plačati obdolženec, ki ima postavljenega zagovornika.

Dopolnitev točke c ne pomeni, da takse za preslikavo v navedenem primeru sploh ne bo treba plačati, temveč zgolj to, da bo sodišče izdalo fotokopije brez predhodnega plačila sodne takse. O obveznosti plačila te takse bo sodišče odločalo na koncu postopka hkrati z odločanjem o obveznosti obdolženca za plačilo ostalih taks in drugih stroškov kazenskega postopka po pravilih iz IX. poglavja ZKP.

Predlagana sprememba bo omogočila učinkovitejše izvajanje obvezne obrambe v kazenskem postopku, kar je natančneje pojasnjeno v okviru obrazložitve k 4. členu novele.

⁹⁸ Uradni list RS, št. 58/03, 37/08 – ZST-1, 45/08, 28/09, 25/11, 14/15 – ZUUJFO, 69/17, 11/18 – ZIZ-L in 16/19 – ZNP-1.

Nova točka d pomeni, da se skeniranje listin iz sodnega spisa ali iz zbirke listin ne bo zaračunavalo posebej (npr. v okviru tarifne številke 10105), ampak bo skeniranje vključeno v takso za kopiranje in izdajo nosilca podatkov pod tarifno številko 10106. S tem se odpravlja morebitna dilema glede tega, ali in na kakšen način naj bi se taksiralo skeniranje listin – posebna tarifna postavka zgolj za skeniranje ne bo določena, niti se skeniranje ne bo zaračunavalo pod tarifno številko 10105.

K 45. členu:

Na podlagi Uredbe o registru neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premožnin⁹⁹ (peti odstavek 25. člena) je sodišče pristojno za izdajo overjenega izpisa iz registra neposestnih zastavnih pravic in zarubljenih premožnin. Zato se v novi tarifni številki 10204 predlaga določitev sodne takse za overjeni izpis podatkov iz navedenega registra, in sicer v višini 3,28 eura za vsako začetno stran. V skladu s tem se točka a opombe 10.2 razširja tudi na novo tarifno številko 10204.

K 46. in 47. členu:

Predlagane dopolnitve predstavljajo dosledno izpeljavo preglednic iz 16. in 17. člena ZST-1, vključno s predlaganimi novostmi v 16. in 17. členu ZST-1.

K 48. členu:

V 46. členu predlagane novele je določena prehodna ureditev glede plačevanja sodnih taks za postopke in dejanja sodišč, ki že tečejo oziroma jih sodišče že opravlja v času začetka veljavnosti tega zakona.

K 49. členu:

V 48. členu predlagane novele se določa prehodna ureditev v zvezi s seznanjanjem strank, ki zaprosijo za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, in njihovih družinskih članov z informacijami s področja varstva osebnih podatkov. Ker bo seznanjanje posameznikov s temi informacijami povezano z obveznostjo sodišč, da pripravijo zapis zadevnih informacij in ga objavijo na svojih spletnih straneh (vsako sodišče posebej), se predlaga prehodno obdobje enega meseca po uveljavitvi tega zakona, v katerem bodo po mnenju predlagatelja sodišča to obveznost lahko izpolnila.

K 50. členu:

Določa se 14-dnevna vacatio legis.

⁹⁹ Uradni list RS, št. 85/20.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO IN DOPOLNJUJEJO

1. člen (temeljna določba)

(1) Pred sodišči v Republiki Sloveniji se plačujejo takse po določbah tega zakona in taksne tarife, ki je njegov sestavni del.

(2) Pred prekrškovnimi organi v Republiki Sloveniji se plačujejo takse po določbah tega zakona in taksne tarife, ki je njegov sestavni del, v skladu s posebnimi predpisi, ki urejajo prekrške.

(3) V postopkih odločanja glede plačil sodnih taks po tem zakonu se smiselno uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo posamezne postopke, za katere se plačujejo sodne takse, razen če ta zakon ne določa drugače.

(4) S tem zakonom se določa višina sodnih taks v postopku za evropski plačilni nalog, v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti, v postopku o zahtevi za razglasitev izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije, v postopku o ugovoru zoper sklep o razglasitvi izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije, v postopku o zahtevi za izdajo evropskega potrdila o dedovanju in v postopku o zahtevi za začasni odlog učinkov evropskega potrdila o dedovanju za izvajanje:

1. Uredbe (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog (UL L št. 399 z dne 30. 12. 2006, str. 1),
2. Uredbe (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti (UL L št. 199 z dne 31. 7. 2007, str. 1) in
3. Uredbe (EU) št. 650/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o pristojnosti, pravu, ki se uporablja, priznavanju in izvrševanju odločb in sprejemljivosti in izvrševanju javnih listin v dednih zadevah ter uvedbi evropskega potrdila o dedovanju (UL L št. 201 z dne 27. 7. 2012, str. 107).

3. člen (zavezanec za plačilo)

(1) S tem zakonom predpisane takse mora plačati tisti, ki predlaga uvedbo postopka ali opravo posameznega dejanja, razen če ta zakon ne določa drugače.

(2) Povprečna taksa v stečajnem postopku se šteje za dolg stečajne mase. To takso mora plačati stečajna upraviteljica oziroma stečajni upravitelj (v nadaljnjem besedilu: stečajni upravitelj).

(3) Povprečno takso za prisilno poravnavo plača tisti, v korist katerega je potrjena prisilna poravnava.

(4) Takso za izdajo sklepa o zavarovanju po uradni dolžnosti mora plačati dolžnik, takso za postopek o predlogu za vpis v zemljiško knjigo, ki ga mora predlagati notar v skladu z zakonom, ki ureja stvarnopravna razmerja, mora plačati zastavitelj, takso za vpis v zemljiško knjigo, ki se opravi po uradni dolžnosti, pa tisti, v korist katerega se opravi vpis.

(5) V kazenskem postopku o kaznivem dejanju, ki se preganja po uradni dolžnosti, mora plačati takso za postopek na prvi stopnji obdolženka oziroma obdolženec (v nadaljnjem besedilu: obdolženec), ki mu je bila pravnomočno izrečena kazenska sankcija ali mu je bila kazen pravnomočno odpuščena. Pri vstopu oškodovanke kot tožilke oziroma oškodovanca kot tožilca (v nadaljnjem besedilu: oškodovanec kot tožilec) v postopek mora ob vstopu v postopek plačati takso oškodovanec kot tožilec. Če je v tem postopku obdolžencu pravnomočno izrečena kazenska sankcija ali mu je kazen pravnomočno odpuščena, mora doplačati takso za postopek na prvi stopnji obdolženec, sicer pa mora takso doplačati oškodovanec kot tožilec. Določba prejšnjega stavka velja smiselno tudi za kazenski postopek na zasebno tožbo.

(6) V postopku o prekrških mora plačati takso za postopek na prvi stopnji storilka oziroma storilec (v nadaljnjem besedilu: storilec) prekrška, ki mu je bila pravnomočno izrečena ali odpuščena sankcija za prekršek.

(7) V postopku za določitev odškodnine na prvi stopnji mora plačati takso udeleženka oziroma udeleženec (v nadaljnjem besedilu: udeleženec), ki mu je naloženo plačilo odškodnine, v postopku s pravnimi sredstvi pa vložnica oziroma vložnik (v nadaljnjem besedilu: vložnik) pravnega sredstva.

(8) V postopku za vzpostavitev etažne lastnine po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine in določanje pripadajočega zemljišča k stavbi, mora plačati takso za postopek na prvi stopnji tisti, o katerega vpisu lastninske pravice na posameznem delu ali solastninske pravice na skupnem delu stavbe je sodišče s sklepom o vzpostavitvi etažne lastnine prvič odločilo.

(9) Če sodišče ugodi predlogu za določitev pripadajočega zemljišča k stavbi po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine in določanje pripadajočega zemljišča k stavbi, mora plačati takso za postopek na prvi stopnji lastnik stavbe oziroma vsak etažni lastnik stavbe v etažni lastnini, če pa sodišče predlog zavrže ali zavrne, mora plačati takso za postopek na prvi stopnji predlagatelj.

(10) Če morata dve ali več oseb skupaj plačati takso, je njihova obveznost nerazdelna; v zapuščinskem postopku pa so dediči dolžni plačati takso v sorazmerju s podedovanim premoženjem.

5. člen
(nastanek taksne obveznosti, zapadlost v plačilo)

(1) Če ni v tem zakonu ali taksni tarifi določeno drugače, nastane taksna obveznost:

1. za vsak postopek, ki ga vodi sodišče, ob vložitvi tožbe, predloga za začetek postopka ali pravnega sredstva, če je ta vloga dana na zapisnik, pa ob dokončanju zapisnika, razen če ni v naslednjih točkah določeno drugače;
2. za pravdni postopek, če je pred njim tekel postopek za izdajo plačilnega ali izpraznitvenega naloga oziroma postopek izvršbe na podlagi verodostojne listine, takrat, ko prispe spis k pristojnemu sodišču, pred katerim bo tekel pravdni postopek;
3. za postopek o individualnih delovnih sporih zaradi izplačila denarnih terjatev iz delovnega razmerja pred sodiščem prve stopnje in za postopek o socialnih sporih pred sodiščem prve stopnje takrat, ko je sodna odločba vročena stranki;
4. za postopek o predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine, ki je vložen po elektronski poti, ob oddaji predloga v informacijski sistem;
5. za povprečno takso v stečajnem postopku ob pravnomočnosti odločbe o delitvi; v postopku prisilne poravnave pa ob pravnomočnosti odločbe, s katero se potrdi sklenjena poravnava;
6. za postopek v upravnem sporu v zadevah, v katerih mora sodišče odločiti v zakonsko določenem roku, in za postopek v upravnem sporu v zadevah socialnega varstva pred sodiščem prve stopnje takrat, ko je sodna odločba vročena stranki;
7. za kazenski postopek o kaznivem dejanju, ki se preganja po uradni dolžnosti, če vstopi v postopek oškodovanec kot tožilec, ob njegovem vstopu, sicer pa ob pravnomočnosti sodbe ali sklepa, s katerim izreče sodišče sodni opomin; za kazenski postopek na zasebno tožbo za takso, ki se naknadno doplača, ob pravnomočnosti sodbe ali sklepa, s katerim izreče sodišče sodni opomin; za pravna sredstva v kazenskem postopku ob pravnomočnosti odločbe o pravnem sredstvu, razen če ta zakon določa drugače;
8. za postopek o prekrških ob pravnomočnosti odločbe, s katero se izreče sankcija za prekršek ali se storilcu prekrška sankcija odpusti, v primeru, če storilec prekrška ne more dokazati identitete ali nima stalnega prebivališča ali če bi se z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek, pa takoj po izdaji odločbe o prekršku; za pravna sredstva v postopku o prekrških ob pravnomočnosti odločbe o pravnem sredstvu;
9. za takso v zapuščinskem postopku pred sodiščem prve stopnje takrat, ko je zapuščinska obravnava končana; če sodišče ne opravi nove zapuščinske obravnave, nastane taksna obveznost za dodatni sklep o dedovanju z vročitvijo tega sklepa dedičem;
10. za postopek za določitev odškodnine pred sodiščem prve stopnje z vročitvijo sklepa o odškodnini udeležencu, ki mu je naloženo plačilo odškodnine;
11. za takso za vpis v zemljiško knjigo, ki se opravi po uradni dolžnosti, z vročitvijo sklepa o dovolitvi vpisa zavezancu za plačilo;
12. za postopek za vzpostavitev etažne lastnine in za postopek za določitev pripadajočega zemljišča k stavbi po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine in določanje pripadajočega zemljišča k stavbi, pred sodiščem prve stopnje, z vročitvijo odločbe o vzpostavitvi etažne lastnine ali odločbe o določitvi pripadajočega zemljišča k stavbi;
13. za takso, ki jo je treba plačati ob domnevi umika oziroma ob zavrženju vloge zaradi neplačila takse za postopek, ob pravnomočnosti ustreznega sklepa;

14. za poravnavo, pri kateri vrednost predmeta poravnave presega vrednost predmeta postopka, za tisti del vrednosti predmeta poravnave, ki presega vrednost predmeta postopka, ob sklenitvi poravnave;
15. za takso zaradi zavlačevanja sodnih postopkov ter za takse po tarifnih številkah 3005, 7401, 7402, 8401 in 8402 ob pravnomočnosti ustrezne odločbe;
16. za takso za sklep o zavarovanju, ki ga izda sodišče po uradni dolžnosti, ter za takse po tarifnih številkah 7408, 74010, 74012, 8403 in 8404 ob pravnomočnosti ustreznega sklepa;
17. za takso po tarifni številki 74014 ob pravnomočnosti odločbe o glavni stvari;
18. za pritožbeni postopek, če ustrezni procesni zakon določa napoved pritožbe, ob napovedi pritožbe;
19. za takso po tarifni številki 10104 ob izstavitvi plačilnega naloga iz 34. oziroma 34.a člena tega zakona;
20. za druge sodne prepise takrat, ko se prepis zahteva;
21. za druga dejanja takrat, ko se dejanje zahteva ali ko sodišče začne postopek.

(2) Razen v primerih iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena je treba takso plačati najpozneje v roku, določenem v plačilnem nalogu iz 34. oziroma 34.a člena tega zakona.

(3) Takso za postopek o predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine, ki je vložen po elektronski poti, je treba plačati po nastanku taksne obveznosti v roku, ki je določen v zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje.

(4) Takso v postopku o prekrških je treba plačati v roku, ki je določen v odločbi, s katero se odloči v postopku, za katerega se odmerja sodna taksa.

(5) Za sodne prepise iz 20. točke in za druga dejanja iz 21. točke prvega odstavka tega člena, ki jih sodišče izvede neposredno potem, ko jih stranka zahteva, je treba plačati takso ob nastanku taksne obveznosti.

6. člen **(način plačila)**

(1) Sodne takse se plačujejo v gotovini, z elektronskim denarjem ali drugimi veljavnimi plačilnimi sredstvi.

(2) Takso vplača taksna zavezanka oziroma taksni zavezanec (v nadaljnjem besedilu: taksni zavezanec) na prehodni podračun, določen za plačevanje sodnih taks sodišča, od katerega se zahteva opravo posameznega dejanja ali vodenje postopka.

(3) Če je v primerih od 1. do 19. točke prvega odstavka prejšnjega člena plačilo sodne takse opravljeno z referenco, ki je taksnemu zavezancu dodeljena predhodno ali je navedena v plačilnem nalogu iz 34. oziroma 34.a člena tega zakona, taksni zavezanec po opravljenem plačilu sodne takse ni dolžan dostavljati sodišču nikakršnih dokazil o plačilu, razen če ta zakon ne določa drugače. Če pa je sodna taksa plačana brez ustrezne reference, mora

taksni zavezanec predložiti sodišču potrdilo o opravljenem plačilu. Pravilo iz prejšnjega stavka ne velja, če zakon določa obvezno uporabo reference pri plačilu sodne takse.

(4) Plačilo takse za sodne prepise iz 20. točke prvega odstavka in za druga dejanja iz 21. točke prvega odstavka prejšnjega člena mora stranka dokazati s potrdilom o opravljenem plačilu.

9. člen **(zastaranje pravice zahtevati plačilo sodne takse)**

(1) Pravica zahtevati plačilo sodne takse zastara v petih letih po zapadlosti takse v plačilo.

(2) Zastaranje pravice zahtevati plačilo takse oziroma prisilno izterjavo takse prekine vsako uradno dejanje pristojnega organa, katerega namen je plačilo oziroma izterjava takse. Zastaranje pa nastane v vsakem primeru v desetih letih po zapadlosti takse v plačilo.

10. člen **(taksne oprostitve na podlagi zakona)**

(1) Plačila sodnih taks so oproščeni država in državni organi, samoupravne lokalne skupnosti, organi samoupravnih lokalnih skupnosti in posredni proračunski uporabniki, ki so celoti v lasti samoupravnih lokalnih skupnosti, centri za socialno delo, kadar so predlagatelji v postopkih za ureditev osebnih stanj in družinskih razmerij, humanitarne organizacije ter tuja država in tuji državljani, če tako določa mednarodna pogodba ali če velja vzajemnost.

(2) Če nastane dvom, ali velja vzajemnost, sodišče zaprosi za pojasnilo ministrstvo, pristojno za pravosodje.

(3) Plačila sodnih taks so oproščene tudi invalidske organizacije v postopkih v zvezi z izvajanjem namena, za katerega so ustanovljene, in invalidi v postopkih, povezanih z diskriminacijo zaradi invalidnosti.

(4) V postopkih odločanja o dodelitvi brezplačne pravne pomoči, o predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks in o pritožbi zoper sklep o tem predlogu, o ugovoru zoper plačilni nalog iz 34. oziroma 34.a člena tega zakona in o pritožbi zoper sklep o tem ugovoru, o pritožbi zoper sklep o ustavitvi postopka zaradi domneve umika tožbe ali pravnega sredstva iz razloga neplačane takse ter v upravnih sporih o priznanju mednarodne zaščite po zakonu, ki ureja mednarodno zaščito, se taksa ne plača.

(5) Taksa se tudi ne plača, kadar tako določa poseben zakon.

(6) Sodišče po uradni dolžnosti zagotavlja izvajanje določb tega člena, med drugim tudi na podlagi podatkov, ki jih predloži stranka, ki uveljavlja taksno oprostitve. V dvomu sodišče pozove stranko, da predloži dokazila za uveljavljanje taksne oprostitve.

11. člen

(pogoji za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks na podlagi sodne odločbe)

(1) Sodišče v celoti ali deloma oprosti stranko plačila taks, če bi bila s tem plačilom občutno zmanjšana sredstva, s katerimi se preživlja stranka ali se preživljajo osebe, ki se za namen ugotavljanja materialnega položaja pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev poleg vlagatelja upoštevajo po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev (v nadaljnjem besedilu: družinski člani).

(2) Sodišče stranki odloži plačilo taks ali ji dovoli obročno plačilo, če bi bila s takojšnjim plačilom ali takojšnjim plačilom v celotnem znesku občutno zmanjšana sredstva, s katerimi se preživlja sama ali se preživljajo njeni družinski člani. Čas odloga plačila oziroma skupni čas plačevanja obrokov ne sme biti daljši od 24 mesecev, razen če sodišče zaradi izjemnih okoliščin presodi, da je za plačilo potreben daljši čas.

(3) Določbe prejšnjih odstavkov se smiselno uporabljajo tudi za samostojnega podjetnika posameznika v postopkih v zvezi z njegovo dejavnostjo in za pravne osebe glede plačila taks za vloge, pri katerih je plačilo takse procesna predpostavka, če nimajo sredstev za plačilo takse in jih tudi ne morejo zagotoviti oziroma jih ne morejo zagotoviti takoj v celotnem znesku brez ogrožanja svoje dejavnosti, če četrti odstavek tega člena ne določa drugače.

(4) Samostojni podjetnik posameznik v postopkih v zvezi z njegovo dejavnostjo in pravna oseba ne moreta biti oproščena plačila takse, ki znaša do vključno 44 eurov, če pa je taksa višja od 44 eurov, morata plačati najmanj 44 eurov takse, plačila preostalega dela takse pa sta lahko oproščena.

(5) Pri odločanju o oprostitvi, odlogu ali obročnem plačilu taks mora sodišče skrbno presoditi vse okoliščine, zlasti pa upoštevati materialni položaj stranke in njenih družinskih članov, vrednost predmeta postopka in število oseb, ki jih stranka preživlja. Pri odločanju o oprostitvi, odlogu ali obročnem plačilu taks iz tretjega in četrtega odstavka tega člena mora sodišče upoštevati premoženjsko, finančno in likvidnostno stanje stranke.

(6) Ne glede na določbo prvega odstavka tega člena je do celotne oprostitve plačila taks upravičena stranka, ki izpolnjuje materialne pogoje za prejemanje redne brezplačne pravne pomoči po zakonu, ki ureja brezplačno pravno pomoč.

12. člen

(predlog za uveljavitev oprostitve, odloga ali obročnega plačila taks na podlagi sodne odločbe)

(1) O oprostitvi, odlogu ali obročnem plačilu taks odloči sodišče prve stopnje na predlog stranke.

(2) Predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks mora vsebovati naslednje podatke in izjave:

- osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, davčno številko, enotno matično številko občana in državljanstvo stranke oziroma naziv, sedež, davčno in matično številko pravne osebe ali samostojnega podjetnika posameznika;
- osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, davčno številko, enotno matično številko občana in državljanstvo družinskih članov stranke;
- podatke o zadevi;
- podatke o dohodkih in premoženju stranke in njenih družinskih članov iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka 12.a člena tega zakona oziroma podatke o premoženjskem, finančnem in likvidnostnem stanju stranke iz prvega odstavka 12.b člena tega zakona, o katerih se ne vodijo zbirke podatkov iz petega odstavka 12.a člena tega zakona;
- soglasje stranke in njenih polnoletnih družinskih članov, da sodišče z namenom ugotavljanja materialnega položaja stranke in njenih družinskih članov oziroma premoženjskega, finančnega in likvidnostnega stanja stranke po uradni dolžnosti pridobi podatke, ki so davčna tajnost;
- da so vsi podatki iz četrte alineje tega odstavka, ki jih je stranka navedla v predlogu, resnični, točni in popolni, za kar stranka in njeni polnoletni družinski člani prevzemajo vso premoženjsko odgovornost;
- podpise stranke in njenih polnoletnih družinskih članov.

(3) Če predlog ne vsebuje predpisanih podatkov in izjav, ravna sodišče v skladu s pravili o nepopolnih vlogah.

12.a člen

(ugotavljanje materialnega položaja stranke in njenih družinskih članov)

(1) Materialni položaj stranke in njenih družinskih članov se ugotavlja glede na dohodke in premoženje stranke ter dohodke in premoženje oseb, ki se za namen ugotavljanja materialnega položaja pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev poleg vlagatelja upoštevajo po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

(2) Za ugotavljanje materialnega položaja stranke in njenih družinskih članov iz prejšnjega odstavka se uporabljajo določbe zakona, ki ureja socialnovarstvene prejemke, o načinu ugotavljanja materialnega položaja oseb pri uveljavljanju pravice do denarne socialne pomoči.

(3) Ne glede na določbe prejšnjih dveh odstavkov se pri ugotavljanju materialnega položaja stranke in njenih družinskih članov premoženje, s katerim stranka in njeni družinski člani dejansko ne morejo razpolagati, ne upošteva, če stranka ali druge osebe izkažejo upravičene razloge, zaradi katerih je razpolaganje s tem premoženjem omejeno in na podlagi katerih je mogoče utemeljeno sklepati, da jih stranka ali njeni družinski člani niso zakrivali po lastni volji.

(4) Ne glede na določbe prvega in drugega odstavka tega člena se pri ugotavljanju materialnega položaja stranke in njenih družinskih članov ne upoštevajo dohodki in premoženje tistih družinskih članov, ki v postopku, v katerem stranka vlaga predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks, nastopajo kot nasprotni stranke oziroma nasprotni udeleženci.

(5) Materialni položaj stranke in njenih družinskih članov ugotavlja sodišče, ki po uradni dolžnosti pridobi za to potrebne osebne podatke, tudi podatke, ki štejejo za davčno tajnost, iz obstoječih zbirk podatkov, določenih v zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Podatke o upravičenosti do denarne socialne pomoči, ki vključujejo podatek o obstoju pravice do denarne socialne pomoči, obdobje njenega prejemanja in številko zadeve, v kateri je bila denarna socialna pomoč dodeljena, pridobi sodišče po uradni dolžnosti v centralni zbirki podatkov o prejemnikih denarne socialne pomoči, ki se vodi po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev. Do navedenih zbirk podatkov dostopa sodišče brezplačno preko neposredne elektronske povezave ali posredno preko sistema za standardizirano izvajanje elektronskih poizvedb.

(6) Ne glede na prejšnji odstavek mora stranka dati sodišču vse podatke iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena, o katerih se ne vodijo zbirke podatkov, so pa nujni, da se pravilno in popolno ugotovi materialni položaj stranke in njenih družinskih članov.

(7) Sodišče dostopa do podatkov iz petega odstavka tega člena na podlagi enotne matične številke občana ali davčne številke stranke.

(8) O pridobivanju podatkov iz petega odstavka tega člena oseb, na katere se podatki nanašajo, ni treba predhodno seznaniti.

(9) Za pridobivanje osebnih podatkov o tujcu ter podatkov o dohodkih in premoženju v tujini se za namen iz petega odstavka tega člena uporabljajo določbe tega zakona in mednarodnih pogodb, ki obvezujejo Republiko Slovenijo in urejajo nudenje mednarodne pravne pomoči v sodnih postopkih, če ni z mednarodno pogodbo določeno drugače.

(10) Če sodišče dvomi o resničnosti navedb iz šestega odstavka tega člena, jih po uradni dolžnosti preveri. Če sodišče ne more pridobiti podatkov, s katerimi bi preverilo resničnost navedb, jih mora predložiti stranka, lahko pa sodišče o materialnem položaju stranke in njenih družinskih članov zasliši tudi nasprotno stranko.

12.b člen

(ugotavljanje premoženjskega, finančnega in likvidnostnega stanja stranke)

(1) Pri ugotavljanju premoženjskega, finančnega in likvidnostnega stanja stranke iz tretjega odstavka 11. člena tega zakona se upoštevajo podatki o:

- premoženju stranke, ki obsegajo podatke o stvareh v njeni lasti, njenih terjatvah in drugih premoženjskih pravicah;
- stanju na transakcijskih računih stranke in prilivih nanje v zadnjih treh mesecih.

(2) Za ugotavljanje premoženjskega, finančnega in likvidnostnega stanja stranke se smiselno uporabljajo določbe petega, šestega, sedmega, osmega, devetega in desetega odstavka 12.a člena tega zakona.

14. člen

(osebna veljavnost sklepa o oprostitvi, odlogu ali obročnem plačilu taks)

(1) Sklep o oprostitvi, odlogu ali obročnem plačilu taks je v korist le tistemu, ki mu je s tem sklepom priznana oprostitev, odlog ali obročno plačilo.

(2) Če izroči vlogo skupaj več oseb ali če skupaj opravijo procesno dejanje, pa je za eno ali več oseb izdan sklep o oprostitvi, odlogu ali obročnem plačilu taks, mora tista, za katero ta sklep ne velja, plačati takso tako, kakor da ta sklep ne bi bil izdan, razen v primerih formalnega sosporništva.

14.b člen

(tajnost dokumentacije v postopku za uveljavitev oprostitev, odloga ali obročnega plačila taks na podlagi sodne odločbe)

(1) Predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks in druge listine, pridobljene v postopku odločanja o tem predlogu, ter sklep, ki ga sodišče izda v tem postopku, se takoj po prejemu listine ali izdaji sklepa zaprejo v poseben ovitek, na katerem se označi, za katere listine ali sklep gre.

(2) Listine in sklep iz prejšnjega odstavka lahko pregledujejo le stranka, ki je vložila predlog za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks, ter sodišče in drugi državni organi v zvezi z izvajanjem njihovih z zakonom določenih pristojnosti. Po pregledu se morajo listine in sklep spet zapreti v poseben ovitek in na njem označiti, kdo in kdaj ter po kateri zakonski podlagi jih je pregledal.

(3) Določbe prejšnjih dveh odstavkov veljajo tudi za listine in sklepe, ki jih sodišče prejme ali izda v postopku o pravnem sredstvu zoper sklep o predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks in v postopku po tretjem, četrtem ali petem odstavku 13. člena tega zakona.

(4) Določbe prejšnjih treh odstavkov se smiselno uporabljajo tudi, če sodišče vodi spis v elektronski obliki.

15. člen

(obseg plačila in povrnitve sodnih taks kot stroškov postopka)

(1) Takse, katerih plačila je bila stranka oproščena, so del stroškov postopka.

(2) Takse stranke, ki je bila oproščena plačila taks in je v postopku uspela, mora plačati nasprotnik te stranke.

(3) Sodišče prve stopnje po uradni dolžnosti naloži plačilo taks stranki iz prejšnjega odstavka, ki jih mora plačati.

(4) Če stranka, ki je bila oproščena plačila taks, v postopku delno uspe in na podlagi pravnomočnega izvršilnega naslova pridobi premoženje, ki presega del takse, ki bi jo morala plačati, če ne bi bila oproščena plačila taks, mora plačati ta del takse. Plačilo takse naloži stranki sodišče prve stopnje.

16. člen **(takse glede na vrednost spornega predmeta)**

Če se takse določajo glede na vrednost spornega predmeta, znaša taksa s količnikom 1,0 pri vrednosti spornega predmeta do 300 eurov 18 eurov. Taksa se poviša:

pri vrednosti spornega predmeta do vključno ... EUR	za vsak začetni znesek nadaljnjih ... EUR	za ... EUR
1.500	300	8
5.000	500	5
10.000	1.000	10
25.000	3.000	18
50.000	5.000	22
200.000	15.000	74
500.000	30.000	110
nad 500.000	50.000	110

V prilogi 1, ki je sestavni del tega zakona, so navedene višine taks pri vrednostih spornega predmeta do 500.000 eurov.

17. člen **(takse glede na vrednost predmeta v nepravdnih postopkih)**

Če se takse v nepravdnih postopkih določajo glede na vrednost predmeta postopka in je v tarifnem delu tega zakona tako posebej določeno, znaša taksa s količnikom 1,0 pri vrednosti predmeta do 1000 eurov 30 eurov. Taksa se poviša:

pri vrednosti predmeta postopka do vključno... EUR	za vsak začetni znesek nadaljnjih... EUR	za... EUR
5.000	1.000	24
50.000	3.000	18
1.000.000	10.000	12
5.000.000	10.000	10
25.000.000	25.000	11
50.000.000	50.000	8
nad 50.000.000	250.000	5

V prilogi 2, ki je sestavni del tega zakona, so navedene višine taks pri vrednostih predmeta postopka do enega milijona eurov.

18. člen

(načelo enkratnega plačila takse, obseg plačila takse za pravna sredstva)

(1) Za postopek na posamezni stopnji, vključno z odločbo, ki jo v tem postopku izda sodišče, se plača enkratna taksa, razen če ta zakon ne določa drugače.

(2) Za postopek o nasprotni tožbi se plača posebna taksa.

(3) Če se z eno tožbo uveljavljajo primarni in eden ali več podrejenih tožbenih zahtevkov, se za primarni zahtevek plača taksa v celoti, za vsak naslednji zahtevek pa le tretjina takse, predpisane za ta zahtevek. Pri alternativno postavljenih zahtevkih se plača taksa samo za tisti zahtevek, za katerega je predpisana najvišja taksa.

(4) Če višje sodišče razveljavi odločbo nižjega sodišča ali če je v kazenskem postopku izdana zavrnilna sodba zaradi nepristojnosti, se taksa, plačana za prejšnji postopek na nižji stopnji, všteje v takso za novi postopek na nižji stopnji. Če je taksa, ki naj se všteje, večja od takse za novi postopek, se presežek ne vrne.

(5) Če se s pravnim sredstvom odločba le deloma izpodbija, se vzame kot podlaga za plačilo takse za pravno sredstvo le vrednost izpodbijanega dela.

(6) Če vložita pravno sredstvo obe stranki, se odmeri taksa za pravno sredstvo vsaki stranki posebej in je odvisna od vrednosti tistega dela odločbe, ki se s pravnim sredstvom izpodbija.

(7) Za pravno sredstvo, ki se vloži samo zoper odločbo o stranskih terjatvah, se plača taksa samo po znesku stranskih terjatev.

21. člen

(omejitev vrednosti predmeta postopka) (poseg odločbe US o načinu izvrševanja tega člena)

(1) Če se taksa odmerja po tabeli iz 16. člena tega zakona, znaša vrednost predmeta postopka največ 30 milijonov eurov. **(delno razveljavljen)**

(2) Če se taksa odmerja po tabeli iz 17. člena tega zakona, znaša vrednost predmeta postopka največ 60 milijonov eurov.

23. člen

(spori v zvezi z zakonito preživnino)

V sporih o pravici do zakonite preživnine ali o terjatvi posameznih zneskov zakonite preživnine se izračuna vrednost za plačilo takse tako, da se seštejejo dajatve za tri mesece, razen če se ne zahteva preživnina za krajši čas.

35. člen (postopek zaradi izterjave neplačane takse)

(1) Če taksni zavezanec, ki ima stalno prebivališče ali sedež v Republiki Sloveniji, ne plača takse v roku, ki je določen v plačilnem nalogu iz 34. oziroma 34.a člena tega zakona oziroma če v tem roku ne zaprosi za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks ali če ne vloži pravnega sredstva po 34.a členu tega zakona, sodišče potrdi izvršljivost plačilnega naloga in ga v nadaljnjem roku 15 dni pošlje organu, pristojnemu za opravljanje nalog davčne izvršbe denarnih terjatev države iz naslova sodnih taks.

(2) Če taksni zavezanec, ki ima stalno prebivališče ali sedež v tujini, ne plača takse v roku, ki je določen v plačilnem nalogu iz 34. oziroma 34.a člena tega zakona oziroma če v tem roku ne zaprosi za oprostitev, odlog ali obročno plačilo taks ali če ne vloži pravnega sredstva po 34.a členu tega zakona, sodišče potrdi izvršljivost plačilnega naloga in ga v nadaljnjem roku 15 dni pošlje organu, ki je po zakonu pristojen za zastopanje in uveljavljanje premoženjskih pravic in koristi Republike Slovenije v tujini.

36. člen (pravica do vrnitve takse)

(1) Pravico do vrnitve takse ima, kdor je plačal takso, ki je sploh ni bil dolžan plačati, ali je plačal takso, večjo od predpisane, in tudi, kdor je plačal takso za sodno dejanje, ki ni bilo opravljeno.

(2) Pravico do vrnitve takse ima, kdor je plačal takso za podrejeni tožbeni zahtevek, o katerem sodišče ni odločalo.

(3) Pravico do vrnitve takse ima tudi, kdor je plačal takso za pravno sredstvo in je s tem pravnim sredstvom uspel, če ne obstaja dolžnost druge stranke ali udeleženca v postopku, da mu povrne takso za to pravno sredstvo.

37. člen (postopek vrnitve takse)

(1) Sodišče, ki je odločalo v postopku na prvi stopnji, odredi vrnitev takse po uradni dolžnosti.

(2) Taksa se vrne v breme ustreznega podračuna, odprtega pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila.

38. člen
(nadzor nad uporabo predpisov o sodnih taksah)

Uporabo predpisov o sodnih taksah nadzira ministrstvo, pristojno za pravosodje.

1.1 Redni postopek

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Količnik za odmero takse po 16. členu ZST-1
1.1.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
1111	Postopek na splošno Opomba: če je pred tem postopkom zaradi istega predmeta spora tekel postopek za izdajo plačilnega ali izpraznitvenega naloga, postopek za evropski plačilni nalog ali postopek za izvršbo na podlagi verodostojne listine, se taksa za postopek za izdajo naloga oziroma za postopek o predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine všteje v takso po tej tarifni številki, in sicer po vrednosti predmeta spora, ki je prešel v pravdni postopek.	3,0
1112	Postopek se konča: 4. z umikom tožbe pred razpisom naroka za glavno obravnavo, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, 5. s sodbo na podlagi odpovedi ali s sodbo na podlagi pripoznave, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, 6. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 1111 se zniža na	1,0
1.1.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
1121	Postopek na splošno	3,0
1122	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, če o pritožbi odloča sodnik posameznik in ni bila razpisana obravnavo, pa pred	

	izdajo odločbe, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe, 3. z umikom pritožbe na podlagi poziva sodišča druge stopnje. Taksa po tarifni številki 1121 se zniža na	1,5
1.1.3 Izredna pravna sredstva		
1131	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	1,0
1132	Postopek o reviziji	3,0
1133	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 1132 se zniža na	2,0
1134	Obnova postopka	2,4

Opomba 1.1:

- a) V postopku o tožbi za razveljavitev sodne poravnave se plača taksa kot za postopek, v katerem je bila sklenjena sodna poravnava, in sicer po vrednosti predmeta, ki ga zajema sodna poravnava.
- b) V rednem pravnem postopku je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.
- c) Takse, določene v tabeli 1.1, se plačujejo tudi v evropskem postopku v sporih majhne vrednosti.

1.2 Postopek v zakonskih sporih, v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse ali količnik za odmero takse po tarifnih številkah 1211 oziroma 1212
1.2.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
1211	Postopek v zakonskih sporih na splošno	72 EUR
1212	Postopek v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok na	45 EUR

	splošno	
1213	Postopek se konča: 1. z umikom tožbe ali predloga za sporazumno razvezo oziroma zaradi odstopa enega od zakoncev od predloga za sporazumno razvezo pred razpisom naroka za glavno obravnavo, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 1211 oziroma 1212 se zniža na	0,33
1.2.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
1221	Postopek na splošno	0,5
1222	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 2. z umikom tožbe za razvezo zakonske zveze ali predloga za sporazumno razvezo pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 3. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 1221 se zniža na	0,25
1.2.3 Izredna pravna sredstva		
1231	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: Če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	0,16
1232	Postopek o reviziji	0,5
1233	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata. Taksa po tarifni številki 1232 se zniža na	0,33
1234	Obnova postopka	0,5
1.2.4 Posebne takse		
1241	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	11 EUR

Opomba 1.2:

- a) Če se v sporu za razvezo zakonske zveze ali za ugotovitev očetovstva hkrati obravnava tudi zahtevek za varstvo, vzgojo in preživljanje otroka ali zahtevek za preživljanje zakonca, se plača samo taksa za postopek za razvezo zakonske zveze oziroma za postopek za ugotovitev očetovstva.

- b) V postopku v zakonskih sporih, v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.

2.1 Postopek o socialnih sporih premoženjske narave

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Količnik za odmero takse po 16. členu ZST-1
2.1.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
2111	Postopek na splošno	0,9
2112	Postopek se konča: 1. z umikom tožbe pred razpisom naroka za glavno obravnavo, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, 2. s sodbo na podlagi odpovedi ali s sodbo na podlagi pripoznave, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, 3. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 2111 se zniža na	0,3
2.1.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
2121	Postopek na splošno	0,9
2122	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 2121 se zniža na	0,45
2.1.3 Izredna pravna sredstva		
2131	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: Če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	0,3
2132	Postopek o reviziji	0,9
2133	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 2132 se zniža na	0,6
2134	Obnova postopka	0,72

2.1.4 Posebne takse		
2141	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	10 EUR

Opomba 2.1:

V postopku o socialnih sporih premoženjske narave je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.

2.2 Postopek o individualnih delovnih sporih o posamičnih pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem, ki niso premoženjske narave

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
2.2.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
2211	Postopek na splošno	41 EUR
2212	Postopek se konča: 1. z umikom tožbe pred razpisom naroka za glavno obravnavo, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, 2. s sodbo na podlagi odpovedi ali s sodbo na podlagi pripoznave, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, 3. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 2211 se zniža na	14 EUR
2.2.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
2221	Postopek na splošno	20 EUR
2222	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 2221 se zniža na	10 EUR
2.2.3 Izredna pravna sredstva		
2231	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: Če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za postopek o reviziji.	7 EUR
2232	Postopek o reviziji	20 EUR

2233	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata	
	Taksa po tarifni številki 2232 se zniža na	14 EUR
2234	Obnova postopka	20 EUR
2.2.4 Posebne takse		
2241	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	10 EUR

Opomba 2.2:

- a) Takse ne plača delavec v individualnih delovnih sporih o sklenitvi, obstoju in prenehanju delovnega razmerja in dijak ali študent v individualnih delovnih sporih zoper organizacijo oziroma delodajalca v zvezi s kadrovske štipendijo ter začasnim ali občasnim opravljanjem dela.
- b) V postopku o individualnih delovnih sporih o posamičnih pravicah in obveznostih iz delovnega razmerja ali v zvezi z delovnim razmerjem, ki niso premoženjske narave, je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.

2.3 Postopek o individualnih delovnih sporih premoženjske narave

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Količnik za odmero takse po 16. členu ZST-1
2.3.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
2311	Postopek na splošno	2,0
2312	Postopek se konča: 1. z umikom tožbe pred razpisom naroka za glavno obravnavo, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, 2. s sodbo na podlagi odpovedi ali s sodbo na podlagi pripoznave, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, 3. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 2311 se zniža na	0,7
2.3.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
2321	Postopek na splošno	2,0
2322	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 2321 se zniža na	1,0
2.3.3 Izredna pravna sredstva		
2331	Postopek o predlogu za dopustitev revizije Opomba: če sodišče dopusti revizijo, se ta taksa všteje v takso za	0,7

	postopek o reviziji.	
2332	Postopek o reviziji	2,0
2333	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata Taksa po tarifni številki 2332 se zniža na	1,4
2334	Obnova postopka	1,6

Opomba 2.3:

V postopku o individualnih delovnih sporih premoženjske narave je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.

3. POSEBNE TAKSE

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Količnik za odmero takse po 16. členu ZST-1 ali znesek takse
3001	Postopek o predlogu za zavarovanje dokazov pred začetkom postopka	50 EUR
3002	Postopek o predlogu za zavarovanje dokazov med postopkom	16 EUR
3003	Postopek o predlogu za poskus sklenitve sodne poravnave pred uvedbo postopka	8 EUR
3004	Sklenitev sodne poravnave, pri kateri vrednost predmeta poravnave presega vrednost predmeta postopka Opomba: Ta taksa se plača le za tisti del predmeta poravnave, ki presega vrednost predmeta postopka.	0,25 ali 10% takse za postopek na prvi stopnji, če vrednosti predmeta postopka ni mogoče določiti
3005	Sklep o zavrnitvi zahteve za izločitev sodnika, sodnika porotnika, strokovnega sodelavca ali zapisnikarja, če je iz izreka in obrazložitve sklepa razvidno, da gre za očitno neutemeljeno zahtevo, podano z namenom zavlačevanja postopka ali spodkopavanja avtoritete sodišča	100 EUR
3006	Taksa zaradi zavlačevanja sodnih postopkov po 33. členu tega zakona	kakor določi sodišče
3007	Postopek o pritožbi zoper sklep o taksi zaradi zavlačevanja sodnih postopkov po 33. členu tega zakona	40 EUR
3008	Postopek o pritožbi zoper sklep, s katerim se tožba zavrže	8 EUR
3009	Postopek o pritožbi zoper odločbo o stroških postopka	40% takse za postopek na

		prvi stopnji
30010	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	33 EUR
30011	Postopek o predlogu za priznanje odločbe tujega sodišča ali postopek o zahtevi za razglasitev izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije, ali postopek o ugovoru zoper sklep o razglasitvi izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije	16 EUR
30012	Postopek o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper sklep o razglasitvi izvršljivosti odločbe, izdane v drugi državi članici Evropske unije	33 EUR

Opomba 3:

- a) Takso po tarifni številki 3002 je treba plačati v rednem pravnem postopku, v postopku v zakonskih sporih, v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok ter v postopkih o delovnih in socialnih sporih.
- b) Takse po tarifnih številkah 3004, 3006, in 3007 je treba plačati v rednem pravnem postopku, v postopku v zakonskih sporih, v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok, v postopkih o delovnih in socialnih sporih, v vseh postopkih v upravnem sporu in v nepravdnih postopkih.
- c) Takso po tarifni številki 3005 je treba plačati v rednem pravnem postopku in v postopku v tistih upravnih sporih, ki niso spori v zadevah socialnega varstva.
- č) Taksi po tarifnih številkah 3008 in 3009 je treba plačati v rednem pravnem postopku, v postopku v zakonskih sporih, v sporih o ugotovitvi ali izpodbijanju očetovstva ali materinstva in v sporih o varstvu, vzgoji in preživljanju otrok ter v postopkih o delovnih in socialnih sporih.
- d) Takso po tarifni številki 3009 je treba plačati za postopek o pritožbi zoper poseben sklep o stroških postopka in za postopek o pritožbi, vloženi samo zoper odločbo o stroških, ki jo je sodišče izdalo v odločbi o glavni stvari. V primeru pritožbe zoper odločbo sodišča o glavni stvari v celoti se taksa po tarifni številki 3009 ne plača.
- e) Takso po tarifni številki 30010 je treba plačati v rednem pravnem postopku, v postopku o individualnih delovnih sporih premoženjske narave in v postopku v tistih upravnih sporih, ki niso spori v zadevah socialnega varstva.

4. POSTOPKI PO ZAKONU, KI UREJA IZVRŠBO IN ZAVAROVANJE

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse ali količnik za odmero takse po tarifnih številkah 4011 do 4032
4.0.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		

4011	Postopek o predlogu za izvršbo ali postopek o predlogu za nasprotno izvršbo	55 EUR
4012	Postopek o predlogu upnika, naj sodišče poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov dovoli izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih oziroma namesto že dovoljenih sredstev in predmetov z drugimi sredstvi oziroma drugimi predmeti ali postopek o predlogu za odlog izvršbe ali postopek o zahtevi upnika, da o obračunu plačila za delo in stroškov izvršitelja odloči sodišče ali postopek o zahtevi za odpravo nepravilnosti, ki jo je izvršitelj ali druga oseba, ki sodeluje v postopku, storila pri opravljanju izvršbe ali postopek o predlogu za zavarovanje ali postopek o predlogu za vpis hipoteke na podlagi sklepa o izročitvi nepremičnine kupcu po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje	30 EUR
4.0.2 Ugovorni postopek		
4021	Postopek o ugovoru zoper sklep o izvršbi	55 EUR
4022	Postopek o ostalih ugovorih, ki niso takse prosti	30 EUR
4.0.3 Pritožbeni postopek		
4031	Postopek o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper sklep o izvršbi	125 EUR
4032	Postopek o pritožbi zoper sklep o ugovoru zoper sklep, s katerim sodišče odloči o predlogu upnika, naj sodišče poleg že dovoljenih sredstev oziroma predmetov dovoli izvršbo še z drugimi sredstvi in na drugih predmetih oziroma namesto že dovoljenih sredstev in predmetov z drugimi sredstvi oziroma drugimi predmeti ali postopek o pritožbi zoper sklep o predlogu za odlog izvršbe	65 EUR
4033	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	33 EUR
4.0.4 Elektronsko vložene vloge		
4041	Vložitev vloge v elektronski obliki	0,8«

Opomba 4:

- a) V postopku nasprotne izvršbe se plačujejo enake takse kot v postopku izvršbe.
- b) Taksa se ne plača v postopku za izvršitev zahtevka za preživljanje otroka ali zakonca oziroma osebe, ki je po predpisih rodbinskega prava izenačena z zakoncem.
- c) Za postopek o predlogu za zavarovanje se plača ena taksa tudi tedaj, kadar se odloča o več sredstvih za zavarovanje, ne glede na to, ali istočasno ali drugo za drugim.

- č) Za sklep o zavarovanju, ki ga izda sodišče po uradni dolžnosti, se plača taksa, kot je določena pod tarifno številko 4012.
- d) Če je med postopkom za razvezo zakonske zveze ali med postopkom v zvezi s preživljanjem otroka predlagana začasna odredba, se za postopek o tem predlogu ne plača taksa. Enako velja, če sodišče v teh postopkih izda začasno odredbo po uradni dolžnosti.
- e) Za postopek na predlog upnika, po katerem naj sodišče v izvršilnem postopku s sklepom naloži delodajalcu, naj upniku poravnava vse zneske, ki jih ni odtegnil in izplačal po sklepu o izvršbi, se ne plača posebna taksa.
- f) V izvršilnem postopku je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.

6.1 Postopek v upravnem sporu in postopki za sodno varstvo po posebnih zakonih, v katerih odloča Vrhovno sodišče Republike Slovenije

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
6.1.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
6111	Postopek na splošno	148 EUR
6112	Postopek se konča: z umikom tožbe pred razpisom naroka za glavno obravnavo, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, s sodbo na podlagi odpovedi ali s sodbo na podlagi pripoznave, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 6111 se zniža na	50 EUR
6.1.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
6121	Postopek na splošno	164 EUR
6122	Postopek se konča: z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 6121 se zniža na	82 EUR
6.1.3 Izredna pravna sredstva		
6131	Postopek o reviziji	164 EUR
6132	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata	

	Taksa po tarifni številki 6131 se zniža na	110 EUR
6133	Obnova postopka	164 EUR
6.1.4 Začasno pravno varstvo		
6141	Postopek o zahtevi za izdajo začasne odredbe	74 EUR
6142	Postopek o pritožbi zoper sklep o zahtevi za izdajo začasne odredbe	41 EUR

6.2 Postopek v upravnem sporu v zadevah socialnega varstva

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
6.2.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
6211	Postopek na splošno	41 EUR
6212	Postopek se konča: z umikom tožbe pred razpisom naroka za glavno obravnavo, če se odloča brez obravnave, pa pred izdajo odločbe, s sodbo na podlagi odpovedi, izdano najpozneje na prvem naroku za glavno obravnavo, s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 6211 se zniža na	14 EUR
6.2.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
6221	Postopek na splošno	20 EUR
6222	Postopek se konča: z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 6221 se zniža na	10 EUR
6.2.3 Izredna pravna sredstva		
6231	Postopek o reviziji	20 EUR
6232	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata. Taksa po tarifni številki 6231 se zniža na	10 EUR
6233	Obnova postopka	20 EUR

6.2.4 Začasno pravno varstvo		
6241	Postopek o zahtevi za izdajo začasne odredbe	20 EUR
6242	Postopek o pritožbi zoper sklep o zahtevi za izdajo začasne odredbe	10 EUR
6.2.5 Posebne takse		
6251	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	10 EUR

9.1 Splošne določbe

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
9.1.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
9111	Postopek na splošno	35 EUR
9112	Postopek se konča: 3. z umikom predloga pred razpisom naroka, če se odloča brez naroka, pa pred izdajo odločbe, 4. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9111 se zniža na	12 EUR
9.1.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
9121	Postopek na splošno	23 EUR
9122	Postopek se konča: 4. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 5. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9121 se zniža na	12 EUR
9.1.3 Izredna pravna sredstva		
9131	Postopek o reviziji	23 EUR
9132	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata. Taksa po tarifni številki 9131 se zniža na	15 EUR
9133	Obnova postopka	23 EUR
9.1.4 Posebne takse, povezane z nepravdnim postopkom		

9141	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	14 EUR

Opomba 9.1:

- a) Takse po tarifnih številkah 9111 do 9141 se plačujejo v vseh nepravdnih postopkih, razen tistih, za katere so takse v tej taksni tarifi posebej določene.
- b) V postopku za razglasitev za mrtvo osebo, ki je pogrešana v vojni, se ne plačajo takse po tarifnih številkah 9111 do 9141.
- c) Takse za pritožbeni postopek v postopku za odvzem poslovne sposobnosti ne plača tisti, zoper katerega je predlagan odvzem poslovne sposobnosti oziroma njegov zakoniti zastopnik ali skrbnik.
- č) V nepravdnih postopkih je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je to posebej določeno.

9.2 Zapuščinski postopek

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Količnik za odmero takse po 17. členu ZST-1
9.2.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
9211	Obravnava zapuščine v postopku, ki se konča s sklepom o dedovanju	1,5
9212	Postopek o zahtevi za izdajo evropskega potrdila o dedovanju	30 EUR
9213	Postopek o zahtevi za začasni odlog učinkov evropskega potrdila o dedovanju	20 EUR
9.2.2 Pritožbeni postopek		
9221	Postopek na splošno	20 EUR
9222	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9221 se zniža na	10 EUR

9.4 Postopek za določitev odškodnine

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Količnik za odmero takse

		po 16. členu ZST-1 ali znesek takse
9.4.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
9411	Postopek na splošno, če se konča s sklepom o določitvi odškodnine	1,2
9412	Postopek se konča s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe Taksa po tarifni številki 9411 se zniža na	0,4
9.4.2 Postopek s pravnimi sredstvi		
9421	Pritožbeni postopek	20 EUR
9422	Postopek o reviziji	20 EUR
9423	Obnova postopka	20 EUR

9.5 Postopek za cenitev in prodajo stvari

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Količnik za odmero takse po 16. členu ZST-1 ali znesek takse
9.5.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
9511	Postopek na splošno	1,2
9512	Postopek se konča z umikom predloga pred razpisom prodajnega naroka. Taksa po tarifni številki 9511 se zniža na	0,4
9.5.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
9521	Postopek na splošno	1,2
9522	Postopek se konča z umikom pritožbe pred začetkom seje senata. Taksa po tarifni številki 9521 se zniža na	0,6
9.5.3 Izredna pravna sredstva		
9531	Obnova postopka	1,2

9.5.4 Posebne takse		
9541	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	15 EUR

9.6 Delitveni postopek

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Količnik za odmero takse po 17. členu ZST-1 ali znesek takse
9.6.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
9611	Postopek na splošno	3,2
9612	Postopek se konča: 1. z umikom predloga pred razpisom naroka, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9611 se zniža na	1,0
9.6.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
9621	Postopek na splošno	2,1
9622	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9621 se zniža na	1,0
9.6.3 Izredna pravna sredstva		
9631	Obnova postopka	2,1
9.6.4 Posebne takse		
9641	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	30 EUR

Opomba 9.6:

V delitvenem postopku je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je posebej določeno, da se plačajo v nepravdnih postopkih.

9.7 Postopek za ureditev meje, postopek za ureditev medsebojnih razmerij v primeru gradnje
čez mejo nepremičnine in postopek za določitev nujne poti

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
9.7.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
9711	Postopek na splošno	150 EUR
9712	Postopek se konča: 1. z umikom predloga pred razpisom naroka, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9711 se zniža na	50 EUR
9.7.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
9721	Postopek na splošno	100 EUR
9722	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 9721 se zniža na	50 EUR
9.7.3 Izredna pravna sredstva		
9731	Obnova postopka	100 EUR
9.7.4 Posebne takse		
9741	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	30 EUR

Opomba 9.10:

- a) Takso po tarifni številki 91011, 91012, 91013 ali 91014 je treba plačati tudi, če se vpis opravi po uradni dolžnosti, razen če ne gre za vpis, ki je takse oproščen (opomba c).
- b) Če predlagatelj z istim predlogom zahteva vpise pri več nepremičninah in je po zakonu, ki ureja zemljiško knjigo, taka kumulacija zahtevkov dovoljena, se plača samo ena taksa po tarifni številki 91011, 91012, 91013 ali 91014.
- c) Ne plača se taksa za naslednje vpise oziroma postopke o predlogu za vpis:
 1. za vknjižbo pridobitve hipoteke na podlagi sklepa o dovolitvi izvršbe;
 2. za vpis v korist države ali samoupravne lokalne skupnosti;

3. za uradna dejanja v postopku nastavitve in dopolnitve zemljiških knjig, razen če je napaka nastala po krivdi nosilca pravice, ter za prilagoditev zemljiških knjig dejanskemu stanju in stanju v katastru;
4. za ponovno vknjižbo lastninske pravice ali drugega osnovnega pravnega položaja nepremičnine, ponovno vknjižbo pridobitve ali prenosa hipoteke, ponovno vknjižbo pridobitve ali prenosa stavbne pravice, ali ponovno vknjižbo pridobitve ali prenosa drugih izvedenih pravic, ki se vpisujejo v zemljiško knjigo, če se taka ponovna vknjižba dovoli v vrstnem redu zaznambe izbrisne tožbe ali zaznambe izrednega pravnega sredstva;
5. za vknjižbo lastninske pravice na podlagi razdelitve solastnine ali skupne lastnine v korist oseb, ki so bile prej vpisane kot solastniki ali skupni lastniki;
6. za vpis na podlagi sklepa o dedovanju;
7. za vknjižbo lastninske pravice ali spremembe pravnega položaja nepremičnine ob vpisu oblikovanja etažne lastnine;
8. za poznejšo vknjižbo lastninske pravice na nepremičnini, ki je skupna lastnina zakoncev, v korist posameznega zakonca, če je lastninska pravica v zemljiški knjigi vknjižena samo v korist drugega zakonca.

9.11 Nepravdni postopki po zakonu, ki ureja gospodarske družbe

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
9.11.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
91111	Postopek na splošno	150 EUR
91112	Postopek se konča: 1. z umikom predloga pred razpisom naroka, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 91111 se zniža na	50 EUR
9.11.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
91121	Postopek na splošno	100 EUR
91122	Postopek se konča: 1. z umikom pritožbe pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 91121 se zniža na	50 EUR
9.11.3 Izredna pravna sredstva		
91131	Postopek o reviziji	100 EUR
91132	Postopek se konča z umikom revizije pred začetkom seje senata.	

	Taksa po tarifni številki 91131 se zniža na	67 EUR
91133	Obnova postopka	100 EUR
9.11.4 Posebne takse		
91141	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	30 EUR

9.12 Postopki po zakonu, ki ureja vzpostavitev etažne lastnine in določanje pripadajočega zemljišča k stavbi

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse ali količnik za odmero takse po tarifnih številkah 91211 do 91213
9.12.1 Postopek pred sodiščem prve stopnje		
91211	Postopek za vzpostavitev etažne lastnine	150 EUR
91212	Predlog za vpis druge stvarne ali obligacijske pravice na posameznem delu ali na stavbi kot celoti v okviru prijave udeležbe v postopku za vzpostavitev etažne lastnine	50 EUR
91213	Postopek za določitev pripadajočega zemljišča k stavbi – glede na število etažnih lastnikov stavbe:	
	do vključno 3 etažnih lastnikov	100 EUR
	od 4 do vključno 50 etažnih lastnikov	300 EUR
	več kot 50 etažnih lastnikov	500 EUR
91214	Postopek se konča: 1. z umikom predloga pred razpisom naroka, če se odloča brez naroka, pa pred izdajo odločbe, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 91211, 91212 oziroma 91213 se zniža na	0,33
9.12.2 Postopek o pritožbi zoper odločbo sodišča prve stopnje o glavni stvari		
91221	Postopek na splošno	0,66
91222	Postopek se konča:	0,33

	1. z umikom pritožbe pred razpisom naroka za obravnavo oziroma pred začetkom seje senata, 2. s sklenitvijo sodne poravnave pred izdajo odločbe. Taksa po tarifni številki 91221 se zniža na	
9.12.3 Izredna pravna sredstva		
91231	Obnova postopka	0,66
9.12.4 Posebne takse		
91241	Postopek o posebnih pritožbah, ki niso posebej taksirane in niso takse proste	30 EUR

Opomba 9.12:

- a) Takse po tarifnih številkah 91211, 91214, 91221, 91222, 91241 in po točki e) te opombe se plačajo posebej za vsako enoto oziroma posamezni del stavbe, na katerem se vzpostavlja etažna lastnina.
- b) Če se v postopku za vzpostavitev etažne lastnine vpisuje le solastninska pravica na skupnem delu oziroma skupnih delih stavbe, se plača tretjina takse po tarifni številki 91211.
- c) Takse po tarifnih številkah 91212, 91214, 91221, 91222, 91241 in po točki e) te opombe se plačajo za postopek odločanja o predlogu za vpis vsake posamezne druge stvarne ali obligacijske pravice na vsakem posameznem delu ali na stavbi kot celoti.
- č) Če sodišče predlogu za določitev pripadajočega zemljišča k stavbi ugodí, se taksa po tarifni številki 91213 plača v sorazmerju s solastninskim deležem posameznega taksnega zavezanca.
- d) Taksa po tarifni številki 91213 se plača tudi v postopku za določitev pripadajočega zemljišča k stavbi, ki ni v etažni lastnini.
- e) V postopku za vzpostavitev etažne lastnine in v postopku za določitev pripadajočega zemljišča k stavbi je treba plačati tudi takse iz tretjega dela taksne tarife, pri katerih je posebej določeno, da se plačajo v nepravdnih postopkih.

10.1 Sodna potrdila, preslikave, izdajanje podatkov v elektronski obliki

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
10101	Izdaja potrdila	2,46 EUR
10102	Potrdilo se izda v dveh ali več izvodih - za vsak nadaljnji izvod	0,41 EUR
10103	Preslikava listine iz sodnega spisa ali iz zbirke listin z uporabo tehničnih sredstev - za vsako stran izvirnika	0,20 EUR
10104	Preslikava listine iz sodnega spisa ali zbirke listin pri zunanjem izvajalcu	v dejanski višini

10105	Kopiranje in izdaja DVD (do 4,2 GB)	12 EUR
10106	Kopiranje in izdaja CD (do 700 MB)	10 EUR
10107	Izbiranje podatkov, ki se nato kopirajo na izdani medij	8 EUR za vsake začete pol ure dela

Opomba 10.1:

- a) Ne plača se taksa po tarifnih številkah 10101 in 10102 za potrdila:
1. izdana strankam, pričam, izvedencem in tolmačem o tem, da so navzoči na naroku, če so morali priti na narok;
 2. o pravnomočnosti in izvršljivosti sodne odločbe;
 3. za uveljavljanje pravic po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ali uveljavljanje pravice iz zdravstvenega, invalidskega in pokojninskega zavarovanja.
- b) Za preslikavo sodnega zapisnika, ki se izdelava na naroku, se taksa ne plača.
- c) Potrdilo oziroma preslikava se ne izda, če taksa ni plačana.
- č) Taksa po tarifni številki 10107 se prišteje taksi po tarifni številki 10105 ali 10106.

10.2 Izpiski iz javnih knjig

Tarifna številka	Dejstva, zaradi katerih se odmeri taksa	Znesek takse
10201	Izpisek iz sodnega registra - za vsako začeto stran	3,28 EUR
10202	Overjena fotokopija registrskega lista	1,64 EUR
10203	Izpisek iz zemljiške ali druge javne knjige, ki jo vodijo sodišča, če se izda na zahtevo stranke - za posamezen overjeni izpis	3,28 EUR

Opomba 10.2:

- a) Za vsak nadaljnji izvod izpiska ali če napravi izpisek ali fotokopijo stranka in ga predloži sodišču v potrditev, se plača polovica takse po tarifnih številkah 10201, 10202 in 10203.
- b) Izpisek ali fotokopija se ne izda, če taksa ni plačana.

Priloga 1:

Višina taks s količnikom 1,0 po tabeli iz 16. člena tega zakona pri vrednostih spornega predmeta do 500.000 eurov:

Pri vrednosti spornega predmeta do vključno ... EUR	znaša taksa ... EUR	Pri vrednosti spornega predmeta do ... EUR	znaša taksa ... EUR
300	18	40.000	291
600	26	45.000	313
900	34	50.000	335
1.200	42	65.000	409
1.500	50	80.000	483
2.000	55	95.000	557
2.500	60	110.000	631
3.000	65	125.000	705
3.500	70	140.000	779
4.000	75	155.000	853
4.500	80	170.000	927
5.000	85	185.000	1.001
6.000	95	200.000	1.075
7.000	105	230.000	1.185
8.000	115	260.000	1.295
9.000	125	290.000	1.405
10.000	135	320.000	1.515
13.000	153	350.000	1.625
16.000	171	380.000	1.735
19.000	189	410.000	1.845
22.000	207	440.000	1.955
25.000	225	470.000	2.065
30.000	247	500.000	2.175
35.000	269		

PRILOGA 2:

Višina taks s količnikom 1,0 po tabeli iz 17. člena tega zakona pri vrednostih predmeta postopka do enega milijona eurov:

Pri vrednosti predmeta postopka do vključno... EUR	znaša taksa ... EUR	Pri vrednosti predmeta postopka do ... EUR	znaša taksa ... EUR	Pri vrednosti predmeta postopka do ... EUR	znaša taksa ...EUR
1.000	30	250.000	636	640.000	1.104
2.000	54	260.000	648	650.000	1.116
3.000	78	270.000	660	660.000	1.128
4.000	102	280.000	672	670.000	1.140
5.000	126	290.000	684	680.000	1.152
8.000	144	300.000	696	690.000	1.164
11.000	162	310.000	708	700.000	1.176
14.000	180	320.000	720	710.000	1.188
17.000	198	330.000	732	720.000	1.200
20.000	216	340.000	744	730.000	1.212
23.000	234	350.000	756	740.000	1.224
26.000	252	360.000	768	750.000	1.236
29.000	270	370.000	780	760.000	1.248
32.000	288	380.000	792	770.000	1.260
35.000	306	390.000	804	780.000	1.272
38.000	324	400.000	816	790.000	1.284
41.000	342	410.000	828	800.000	1.296
44.000	360	420.000	840	810.000	1.308
47.000	378	430.000	852	820.000	1.320
50.000	396	440.000	864	830.000	1.332
60.000	408	450.000	876	840.000	1.344
70.000	420	460.000	888	850.000	1.356
80.000	432	470.000	900	860.000	1.368
90.000	444	480.000	912	870.000	1.380
100.000	456	490.000	924	880.000	1.392
110.000	468	500.000	936	890.000	1.404
120.000	480	510.000	948	900.000	1.416
130.000	492	520.000	960	910.000	1.428
140.000	504	530.000	972	920.000	1.440
150.000	516	540.000	984	930.000	1.452
160.000	528	550.000	996	940.000	1.464
170.000	540	560.000	1.008	950.000	1.476
180.000	552	570.000	1.020	960.000	1.488
190.000	564	580.000	1.032	970.000	1.500
200.000	576	590.000	1.044	980.000	1.512
210.000	588	600.000	1.056	990.000	1.524
220.000	600	610.000	1.068	1.000.000	1.536
230.000	612	620.000	1.080		
240.000	624	630.000	1.092		